Tozlu Rüyalar KİTAPÇISI

CYNTHIA SWANSON

Çeviren: Esra Yüksel

MARTI

Cynthia Swanson - Tozlu Rüyalar Kitapçısı

1. Baskı: Kasım 2015 ISBN: 978-605-348-822-4 Yayınevi Sertifika No: 12330

Copyright© CYNTHİA SWANSON

Bu kitabın Türkçe yayın haklan Anatolialit Ajans aracılığıyla Martı Yayın Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.'ye aittir.

Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Baskı Cilt

İlhan Ergül Matbaası Davutpaşa Çifte Havuzlar Yolu No: 8 /A. Zeytinbumu / İstanbul Sertifika No: 29030 Tel: (212) 674 37 23

MARTI YAYINCILIK Martı Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mh. Davutpaşa Cd. Yılanlı Ayazma Sk. No: 8 Zeytinbumu/lstanbul

Tel: 0 212 483 27 37-483 43 13 Faks: 0 212 483 27 38

www.martiyayinlari.com info@martiyayinlari.com

Çeviren: Esra Yüksel

Sevgili ailem Dennis ve Audrey Fisher 'a sevgi ve teşekkürlerimle...

Tam da şu an yapman gereken, mutluluğa ve hayatın cömertliklerine inanmaktır. Bu en az varlığın ve şimdiye dek başına gelenler kadar gerçektir.

-Katherine Anne Porter *Letters of Katherine Anne Porter*

Burası benim yatak odam değil...

Neredeyim ben? Soluk soluğa, daha önce hiç görmediğim yatak örtüsünü çeneme kadar çektim, gerilerek aklımı toplamaya çalıştım. Ancak buraya nasıl geldiğim konusunda en ufak bir fikrim yoktu.

Hatırladığım son şey çarşamba akşamı olduğu ve yatak odamı koyu sarının parlak bir tonuna boyadığımdı. Boyama konusunda bana yardım etmeyi teklif eden Frieda renk seçimimi pek uygun bulmamıştı. Her zamanki Bayan Çokbilmiş tavrıyla, "Yatak odası için fazla güneşli değil mi?" demişti. "Üzgün ve bunalımlı zamanlarında böyle bir odada nasıl uyuyacaksın?"

Fırçamı boya tenekesinin içine daldırdıktan sonra boyası fazla gelen yerleri düzeltmek için merdivene çıktım. "Aslına bakarsan ana nokta da bu," dedim Frieda'ya. Öne doğru eğilerek uzun ve dar pencerelerin kenarlarını boyamaya başladım.

Ondan sonra ne olduğunu hatırlamalı mıydım? Tuhaf bir biçimde yapamadım. Ne bütün akşamı boya yaparak geçirdiğimi, ne çıkardığımız işe hayranlıkla baktığımızı, ne de etrafı temizlediğimizi hatırlıyordum. Bana yardım ettiği için Frieda'ya teşekkür edişimi ya da onu uğurlayışımı bile hatırlamıyordum. Güneş renkli odada uykuya dalışım ve burun deliklerimden sızan taze boya kokusunu hatırlamıyordum. Ama... Bunlann hepsini yapmış olmalıydım. Yani şu an burada yattığıma göre böyle olmalıydı. *Burasının* benim evim olmadığı göz önünde bulundurulursa muhtemelen hâlâ uyuyordum.

Her şey bir yana bu, normalde gördüğüm rüyalardan biri değildi. Geceleri genellikle bildiğimiz zaman ve mekân algısının çok ötesinde fantastik rüyalar görmeye yatkındım. Bu durumu çok fazla okuyor olmama bağlıyordum. *Uğursuz Bir Şey Geliyor Bu Yana* isimli romanı okumuş muydunuz? Geçtiğimiz haziran ayında piyasaya çıktı ve 1962 yılının en çok satanlar listesinde yer alması bekleniyor. Ray Bradbury muhteşem bir yazar, kitaplarını okuması da çok zevkli. Frieda'yla ortak kitapçımıza gerçekten heyecanlı bir şeyler arayan herkese şiddetle bu kitabı öneriyorum.

Hatta bazı müşterilere, "Rüyalarınıza girecek türde bir kitap," diyordum. Kehanetlerimde de haksız çıkmıyordum tabii: Mesela ben, bir evvelki gece rüyamda Bradbury'nin kitabındaki iki genç kahramanın peşine takıldığımı gördüm. Will Halloway ve Jim Nightshade gecenin bir yansı, büyülenmiş gibi

Green Town’daki panayıra doğru yürüyordu. Ben de daha tedbirli olmalan konusunda onlan ikna etmeye çalışıyordum. Ancak henüz on üç yaşında oldukları için doğal olarak bana kulak asmadılar. Onlara yetişmek çok zordu, ayaklarımı bir türlü onların temposuna uyduramıyordum. Sonra Will ve Jim hızla ilerleyip karanlığa karıştı. O kadar uzaklaştılar ki, önce küçük bir siyah noktaya dönüştüler, sonra da tamamen gözden kayboldular. Tek yapabildiğim, hayal kırıklığı içinde hüngür hüngür ağlamaktı.

İşin özü, gördüğünüz gibi ben başka birinin yatak odasında uyanmak gibi basit ve sıradan rüyalar görecek türde bir kadın değildim.

Rüyamda uyandığım yatak odası gerçek odama kıyasla biraz daha büyük ve gösterişliydi. Duvarlar adaçayı yeşili rengindeydi. Ev için seçtiğim koyu sarı duvarlarla uzaktan yakından alakası yoktu. Mobilyalarsa şık, modem ve uyumluydu. Özenle katlanmış yatak örtüsü yatağın uç kısmında duruyor, yumuşacık ve şık çarşaflar tenimi okşuyordu. Böy-lesine düzenli ve hoş bir yerde olmak güzel bir duyguydu.

Yorganın altına saklanıp gözlerimi kapattım. Gözlerimi yeterince kapalı tutarsam tekrar açtığımda kendimi Güney Pasifik’te bir teknede bulabilirdim. Pis salaş kıyafetlerimle balina avlıyor ve okyanusun ortasında arkadaşlarımla viskimi yudum-luyor olabilirdim. Kim bilir, belki de kollanm devasa kanatlara dönüşürdü ve Las Vegas semalarında kanat çırpardım. Kuş gibi süzülürken rüzgârın uçuşturduğu saçlarım yüzümü yalardı.

Ancak bunların hiçbiri olmadı. Bunun yerine bir erkek sesi duydum. “Uyan Katharyn, hadi tatlım, uyan artık.”

Gözlerimi açtım ve hayatımda gördüğüm en mavi ve en

derin bakan gözleri gördüm.

Sonra gözlerimi tekrar kapattım.

Ardından omzumda, saten geceliğimin ince askısının açıkta bıraktığı çıplak tenimde bir el hissettim. Bir adamla yakınlaşmayalı, bir erkeğin sıcak dokunuşu altında ürpermeydi çok uzun zaman olmuştu. Ancak bazı duygular o kadar tanıdık ve değişmez ki, bunları çok nadir yaşıyor olmanızın bile bir önemi kalmıyor.

Korkmalıydım, korkmam gerektiğini biliyordum. En doğru tepki bu olmalıydı, öyle değil mi? Biri hâlâ uykudaysa ve hiç tanımadığı bir adamın eli çıplak omzunda geziniyorsa korkmak gerekirdi.

Aksine, hayalimdeki bu dostun dokunuşu tamamiyle hoşuma gidiyordu. Hissedilir derecede sert, ama bir o kadar da yumuşaktı dokunuşları. Parmaklarıyla kolumun üst kısmını kavramıştı, başparmağı da son derece nazik bir şekilde tenimde geziniyordu. Bu duygunun tadını çıkarmak için gözlerimi bir süre daha kapalı tuttum.

“Katharyn. Lütfen aşkım. Seni uyandırdığım için üzgünüm, ama Missy’nin ateşi var... seni istiyor. Lütfen, artık kalkmalısın.”

Gözlerimi açmadan adamın söylediklerini düşündüm. Missy de kimdi? Üstelik Missy’nin ateşinin olması beni neden ilgilendirsindi?

Rüyalarda olaylar karmaşık bir düzende gelişir. Bu yüzden zihnimi kurcalayan meraklı soruların yerini birden birkaç yıl önce radyoda dinlediğim popüler bir şarkının sözleri aldı.

Melodiyi duyabiliyordum ama şarkının sözlerinin tamammı bilmiyordum. Rosemary Clooney[1] söylüyordu. Birinin gözlerinde görülen yıldızlar ve aşkın insanı aptala çevirmesine izin vermemekle ilgili bir şeydi. Bu fikir beni gülümsetti. Muhtemelen o an benden daha aptal biri olamazdı.

Gözlerimi açıp doğruldum. Mavi gözlü adamın eli omzumdan düşünce pozisyonumu değiştirdiğime pişman oldum. “Sen de kimsin?” diye sordum adama. “Neredeyim ben?” Adam tuhaf görünüşüme döndü. “Katharyn, sen iyi misin?”

Kayıtlara geçmesi için söylüyorum, benim adım Katharyn değil. Adım Kitty.

Tamam, aslında Katharyn. Ama bugüne kadar hiç Katharyn olarak kullanmadım. Bana fazla resmi geliyor. Hem Katharyn demek çok zor, halbuki Kitty bir çırpıda söylenebiliyor. Ailemin bana söylemesi bu kadar zor bir isim vermesini hiç anlamadım. İnsanlara her defasında nasıl yazıldığını açıklamaktan da bıkıp usanmıştım.

“*Sanırım* iyiyim,” dedim mavi gözlü adama. “Ancak aslına bakarsan kim olduğun ya da şu an nerede olduğum hakkında en ufak bir fikrim yok.

Üzgünüm.”

Adam gülümsedi, üzerime diktiği güzel mavi gözleri ışıldadı. Gözlerini saymazsak gayet sıradan görünümlü biriydi: orta boylu, normal yapılı, hafif göbekli... Kızıl kahve saçları yer yer ağarmaya başlamıştı. Tahminime göre kırklı yaşla-nnın başındaydı, yani benden sadece birkaç yaş büyüktü. Sabun ve odunsu aromalı kokusunu içime çektim. Sanki az önce duştan çıkmış ve tıraş olmuştu. O kadar güzel kokuyordu ki kalp atışlarım aniden hızlandı. Yüce Tanrım, bundan *daha* saçma bir rüya olabilir miydi?

“Galiba çok derin uyudun ve hâlâ kendine gelemedin aşkım,” dedi adam. “Kim olduğumu gayet iyi biliyorsun. Ben senin koçanım. Şu an da evimizde, yatak odamızdasın.” İddiasını kanıtlamak istercesine eliyle odanın içini işaret etti. “Tamam, şimdi... Kızımızın-unutmuşsundur diye söylüyorum adı Missy- biraz ateşi var ve annesini istiyor.”

Elini bana doğru uzattı. İçgüdüsel olarak adamın uzattığı eli tuttum.

“Tamam mı?” diye yalvardı. “Lütfen Katharyn.” Kaşlarımı çattım. “Özür dilerim, ama şimdi sen benim...” Adam iç geçirdi. “Evet Kathaıyn, ben senin kocan Lars’ ım.” Lars mı? *Ne tuhaf bir isim*, diye düşündüm. Daha önce Lars adında biriyle tanıştığımı hiç hatırlamıyordum. Yarım yamalak tebessüm ettim, beynimin yaratıcılıkta sınır tanımadığını görmek beni hayrete düşürmüştü. Tanrım, Harry, Ed ya da Bili gibi bir isim bulamaz mıydı sanki? Hayır efendim, benim beynim *Lars* adında bir koca uydurmuştu.

“Tamam,” dedim. “Bana birkaç dakika ver.”

Adam elimi sıkıp bıraktıktan sonra eğilip yanağımdan öptü. “Sen gelene kadar ben de Missy’nin ateşini ölçeceğim.” Ardından ayağa kalkıp odadan çıktı.

* * *

Önce gözlerimi kapadım. Şimdi, rüya muhakkak değişecekti. Ama gözlerimi açtığımda hâlâ buradaydım. Hâlâ yeşil odadaydım. Pek fazla seçeneğim yoktu. Yataktan kalkıp odada gezindim. Yatağın üstündeki pencereler ve sürgülü cam kapı bir çeşit avluya açılıyor gibi görünüyordu. Odanın hemen bitişiğindeki büyük banyonunsa -eğer gerçekse- sanki bu eve değil de lüks ve modem bir rezidansa ait olduğu sonucunu çıkardım. Denver’m Platt Park semtinde kiraladığım, 1920’li yıllarda inşa edilmiş tek yatak odalı dubleks evle

karşılaştırıldığında burası hem çok modem hem de aşın büyüktü.

Banyonun içine göz attım. Krom kaplama parlak armatürler açık yeşil renkteydi. Beyaz formika üstüne altın benekleri uzun tuvalet (makyaj) masasının üstünde iki tane lavabo vardı. Sarı ahşaptan kapaklı dolaplar tezgâhın altına ve duvarlara monte edilmişti. Duvardaki dolaplar o kadar yüksekteydi ki tezgâh zemin seviyesindeymiş gibi, alçak görünüyordu. Banyo zemini nane yeşili, pembe ve beyaz renklerden oluşan mozaik taşlarla kaplıydı. Hâlâ Denver'da olup olmadığımı bile bilmiyordum. Öyleyse bile burasının eski zaman Platt Parkı olmadığı kesindi. Çünkü yeni bir bina en son savaş öncesi dönemde inşa edilmişti.

Makyaj masasının aynasındaki yansımama bakarak kendimi inceledim. Yepyeni birini görmeyi bekliyordum. Katharyn'in nasıl biri olduğunu kim bilebilir ki? Ama aynadaki tam olarak bendim. Kısa, balıketli, kızıl-san saçlı kişi bendim. Saçlarım beni çıldırtıyordu. Bazılan almrna doğru gidiyor ve her tarafa kıvrılıyordu. Hayatım onlara şekil vermekle geçiyor diyebilirdim. Elimi saçlarımın arasından geçirirken sol elimdeki yüzük dikkatimi çekti. Altın renkli halkanın üstündeki pırlanta ışıl ışıl parlıyordu. *Tabii ki yüzük olacak,* diye düşündüm kendi kendime. Bana bu kadar büyük taşı olan değerli bir yüzük alabilecek bir koca yaratmakla beynim gayet iyi iş çıkarmıştı.

Dolabı karıştırdığımda bana tam uyan kapitone kumaştan lacivert renkli bir bornoz buldum. Bornozun kemerini bağlayıp koridora çıktım. Lars adındaki tuhaf isimli adamı ve hasta kızı Missy'yi bulmalıydım.

Yatak odasının tam karşısındaki duvarda büyük ve renkli bir fotoğraf asılıydı. Fotoğrafta bir dağ manzarası vardı; ufuk çizgisinde batmak üzere olan güneş yüksek dağların doruklarında pembe ve altın renginin farklı tonlarını oluşturuyordu. Fotoğrafın sol tarafında uzun Ponderosa* çamları görülüyordu. Hayatım boyunca Colorado'da yaşamıştım ama fotoğraftaki yerin neresi olduğu hakkında bir fikrim yoktu. Belki de o dağlar Rocky Dağlarıydı,** ama ondan bile emin olamıyordum.

Bu gizemi çözmek zorundaydım. Birden sağ tarafımda duran birine takılıp tökezledim. Dengemi sağlamam zor olsa da yere düşmemeyi başardım.

"Aahhh!" dedim arkamı dönüp. "Bir daha bunu sakın yapma. Kendi ayakların üstünde durmayı öğrenmen lazım. Başkalarına yaslanıp kucağa alınmayı

beklemek için fazla büyüdün.”

Tanrı aşkına, neler oluyordu böyle? Bunları söyleyen kadın da kimdi? Bu kadın kesinlikle ben olamazdım. Çünkü bunlar... Bunlar, bırak söylemeyi, daha önce hiç düşünmedi-

' *ABD ’nin New Mexico eyaletinde bir yerleşim yeri, (ç.n.)*

" Kuzey Amerika’nın batısında uzanan büyük sıradağlar, (ç.n.)

ğim cümlelerdi.

Kafasını kaldırıp bana bakan, küçük bir erkek çocuğuydu. Lars’m mavi gözlerini ve delici bakışlarını almıştı. Saçları kısa kesilmişti. Ama kaşının hemen üstünde dik dik uzamış kızıl-sarı saçlar hâlâ fark ediliyordu. Açık teni, kremalı şeftali rengindeki yüzü tertemizdi. Süt ya da buzlu şeker reklamının afişinden fırlamış gibi görünüyordu. Evet, çocuk çok ama çok şirindi. îtiraf etmeliyim ki ona bakınca bir parça içim sızladı.

Çocuk beni serbest bırakıp özür diledi. “Seni çok özledim anne,” dedi. “Dünden beri seni görmedim.”

Nutkum tutuldu. Sonra kendi kendime hâlâ uykuda olduğumu hatırlattım. Çocuğa bakıp gülümsedim. Yere eğilip omzunu şefkatle sıktım. O an rüyanın akışına ayak uydurmaya karar verdim. *Neden olmasın,* diye düşündüm. Burası, bu zamana dek bulunduğum en hoş yerdi. “Hadi beni babanın ve Missy’nin yanma götür,” dedim ve küçük çocuğun tombul ve yumuşak elini tuttum.

Koridor boyunca yürüyüp merdivenlerden çıktık. Küçük kızın odası üst kattaydı. Odanın duvarları pembe renkte, küçük yatağı ise ahşaptandı. Alçak duvar rafları, resimli kitaplar ve oyuncak hayvanlarla doluydu. Yatağında oturan minik kız, küçük bir meleğe benziyordu. Sanki, elinden tuttuğum sevimli çocuğun kız versiyonuydu. Üzgün bir yüz ifadesi ve kızarmış yanakları vardı. Erkek kardeşiyle neredeyse aynı boy ve kilodaydı. Tanrım, çocukların yaşlarını tahmin etme konusunda çok kötüydüm. Yanılmıyorsam ikisi de beş altı yaşlarındaydı. Acaba ikizler miydi?

Şirin erkek çocuk yatağa atlayarak, “Annem geldi!” dedi. “Missy, bak annem geldi. İyileşeceksin.”

Missy hafifçe inledi. Kızın yanına oturup elimi alnına götürdüm. Elimin altındaki minik alın alev alev yanıyordu. “Neren acıyor?” diye sordum şefkatle.

Missy bana doğru eğilerek, “Her yerim anne,” dedi. “En çok da başım ağrıyor.”

“Baban ateşini ölçtü mü?” Bu sözcüklerin dilimden bu kadar kolay dökülmesine ve anaç tavırlarıma ben bile inana-mıyordum. Kendimi kırk yıllık anne gibi hissediyordum. “Evet, şu an termonmetreyi sudan geçiriyor.” “Termometre,” diye düzeltti kardeşi. “Doğrusu ter-MO-met-re, ter-MON-met-re değil.”

Kız, erkek kardeşine, gözlerini devirerek baktı. “Sen kendi işine bak Mitch.”

Lars kapı eşiğinde belirdi. “Ateşi otuz sekiz buçuk,” diye belirtti.

Bunun ne demek olduğunu bilmiyordum. Yok, öyle değil. Yani otuz sekiz buçuk derecenin sıcaklık olarak ne demek olduğunu biliyordum tabii... Bilmediğim; hastalık açısından ne ifade ettiği, ilaç tedavisi, yatak istirahati ve okula gitmeyip evde kalması gerektiği gibi konulardı.

Çünkü benim çocuğum yoktu. Çünkü ben anne değildim. ..

Anne değildim belki ama bu, hayatım boyunca çocuk sahibi olmayı istemiyorum anlamına gelmiyordu. Tam tersi, ben de küçük bir kızken oyuncak bebek seven, onlan biberonla besleyen, altım değiştiriyomıuş gibi yapan, bebeğini minik arabada dolaştıran çocuklardan biriydim. Ailemin tek çocuğuydum, bir kardeşim olması için anne ve babama az yalvarmamıştım. Bunun tek nedeni, büyük çocuk olma isteğim değildi, ben kendimden küçük birinin annesi rolünü üstlenmeyi arzuluyordum.

Uzun bir süre, üniversite boyunca çıktığım KevinTa evleneceğimi düşündüm. 1943 yılında askerliğini yapmak üzere Pasifik’teki harekât alanına gitti. Onun yaşma gelmiş her genç erkeğin yapması gereken bir görevdi. Askerliği boyunca ona sadık kaldım. O zamanlar kızlar askere giden sevgililerine sadık kalırdı. KevinTa sürekli mektuplaştık. Ona düzenli olarak kurabiyeler, çoraplar, tıraş sabunları gibi işine yarayacak şeyler gönderdim. Hiç unutmam, yurttaki arkadaşlarımla birlikte Güney Pasifik haritasını raptiyeyle duvardaki panoya asmıştık, erkeklerimizin ilerleyişini düzenli olarak haritada işaretliyorduk. “Beklemek çok zor ama döndüklerinde beklediğimize değecek.” diyerek birbirimizi teselli ediyorduk. Birinin erkek arkadaşıyla ilgili kötü bir şey olunca ya da dönemeyeceği kesinleşince hepimiz salya sümük ağlıyorduk. Ama içten

içe, *iyi ki vefat eden kendi sevgilimiz,* değil diye de sessizce Tann'ya şükür ediyorduk. *En azından bu sefer benimki değil,* diye düşünüyorduk.

Kevin'ın sağ salim askerden döndüğü gün ne kadar rahatladığımı anlatamam. Çok değişmemiş ve zarar görmemişti. Tıp eğitimine devam edip bir an önce doktor olmak için yanıp tutuşuyordu. İlişkimiz devam etti ama o meşhur soruyu bana hiç sormadı. Peşi sıra evlenen arkadaşlarımızın düğünlerine davet ediliyorduk. Herkes bizim düğünümüzün ne zaman olacağını sorup duruyordu. Fazla neşeli ve soğukkanlı ses tonumla, "Bilirsiniz işte, doğru zaman gelince!" diye geçiştiriyordum. Ancak Kevin düğün ya da evlilik bahsi geçtiği an anında konuyu değiştiriyordu.

Yıllar yıllan kovaladı. Kevin tıbbı bitirip ihtisasına başladı. Ben de beşinci sınıf öğretmeni olarak çalışıyordum. Ancak yıllar boyunca ilişkimiz aynı durağanlıkla devam etti. Sonunda gözümü karartıp rest çekmeye karar verdim. Ke-vin'a ilişkimizi kalıcı bir seviyeye taşımayacaksak kendisinden ayrılmak istediğimi söyledim.

Kevin derin derin iç geçirerek, "Bitirmemiz bence de en doğrusu," dedi. Elveda öpücüğünü bile formalite icabı verdi. Bir yıl geçmeden, çalıştığı hastanede görevli bir hemşireyle evlendiği haberini aldım.

Şey, aslında bu hayal dünyasında -Kevin uğruna harcadığım yılların, duygusuzca beni reddetmesinin- hiçbir önemi yoktu. Çünkü bu dünyada kazanan bendim. Okuldaki Delta Zeta kızlarının, *Aferin sana Kitty,* diyerek beni tebrik ettiğini duyar gibiydim. Evet... *Aferin sana Kitty...*

Bu absürd düşünce beni çok güldürdü. Birden kendime engel olamayıp küçük bir kahkaha patlattım. Yaptığım şeyi fark ettiğim an utançla ağzımı kapattım. Bu, rüyaydı ama ne olursa olsun, şu an burada hasta bir çocuk vardı. Daha aklı başında ve edepli davranmalıydım. Çocuğu hasta olan bir anne gibi üzgün ve sevgi dolu olmam en doğrusuydu.

Kafamı kaldırıp bakınca Lars Ta göz göze geldik. Bana hayranlıkla -acaba yanılıyor muydum?- ve gözlerinde *arzuyla* bakıyordu Evli çiftler birbirine hep böyle mi bakardı? Çocuğu ateşler içinde yanarken bile eşlerin birbirine böyle bakması doğal mıydı?

"Ne diyorsun?" diye sordu Lars. "Bu tarz durumlarda ne yapılacağını hep çok iyi bilirsin Katharyn."

Ben mi? Tanrım, ne ilginç bir rüyaydı bu? Pencereden dışarı baktım. Buğulanmış camlar ve dışarıda atıştıran kar, soğuk bir kış sabahında olduğumuzu gösteriyordu.

Sonra, bir anda çok garip bir şey oldu. Nasıl olduğunu açıklayamam ama oldu işte. Birden, ne yapılması gerektiğini buldum. Ayağa kalkıp banyoya gittim. Ecza dolabının nerede olduğunu çok iyi bildiğimi fark ettim. Dolabm içindeki küçük plastik şişede çocuk aspirini vardı. Duvardaki sebilin oradan bir tane karton bardak alıp suyla doldurdum. Sonra banyodaki çamaşır dolabından küçük bir yüz havlusu çıkardım. Havluyu soğuk suda ıslattıktan sonra güzelce sıktım.

Aspirin, bir bardak su ve ıslak havluyu aldığım gibi Missy'nin odasına döndüm. Havluyu yumuşak hareketlerle alnına uyguladım ve ılık tenine yavaşça bastırdım. Sonra ona iki adet aspirin uzattım. Missy itiraz etmeden aspirinleri yuttu ve suyu içti. Bana minnettar gözlerle gülümsedikten sonra başını yastığın üzerine bıraktı.

"Hadi şimdi biraz yalnız bırakalım da dinlensin." Missy' nin üstünü güzelce örtüp raftan aldığım birkaç resimli kitabı eline verdim. Hemen *Madeline 'in Kurtuluşu* isimli kitabın sayfalarım çevirmeye başladı. Ludwig Bemelmans'ın çocuklar için yazdığı meşhur kitap serisinden biriydi. Paris'teki bir yatılı okulda geçiyor, Madeline ve on bir sınıf arkadaşının hikâyesini anlatıyordu. Kitap şöyle başlıyordu: Paris'te çevresi asma bahçeleriyle çevrili eski bir ev varmış. İçinde on iki kız yaşarmış. En küçüğü de Madeline'miş... Missy satırların üstünden parmağıyla geçerken alçak ve hırıltılı bir sesle okuyordu.

Lars yanıma gelip elimi avuçlarının arasına aldı. Küçük kızımıza gülümseyerek baktık. Harika oğlumuzu da yanımıza alıp odadan sessizce çıktık.

Ama sonra... Aniden rüya sona erdi...

Yatağımın yanındaki çalar saat çalmaya başladı. El yordamıyla saati bulup alarmı kapattım. Sonra yavaşça gözlerimi açtım ve sarı renkteki odama baktım. Evet, şu an gerçekten de kendi evimdeydim...

<3Bâhim2

"Tann'ya şükür," dedim kendi kendime. "Neyse ki hepsi rüyaymış." Yatağımda doğrulup oturdum. Sarı tüylü tekir kedim Aslan yanıma kıvrıldı ve yarı açık gözleriyle mırlamaya başladı. Adını C.S. Lewis'in meşhur romanı *Aslan, Cadı*

ve Dolap'taki aslandan esinlenerek koymuştum. Tek kelimeyle olağanüstü bir kitaptı. Özellikle de fantastik hikâyelerden hoşlananlar için... *Namla Günlükleri* serisinin bütün kitaplarını ilk çıktıkları zaman okudum. Hatta serideki bütün kitapları en az altı kez okudum diyebilirim.

Odama bakındım. Pencereler çıplaktı. Ne perde ne de güneşlik vardı. Ahşap çerçevelerin üstündeki bantlar hâlâ duruyordu. Mobilya namına odada sadece yatağım ve komodinim vardı; dün boya yapmaya başlamadan önce, yazı masasını ve sandığı Frieda'yla birlikte salona taşımıştık. Hem hareket alanı artsın hem de eşyalarımın üstüne boya sıçramasın istemiştim. Oda hâlâ taze boya kokuyordu. Renk seçimim gerçekten de sıra dışıydı. Güneşli bir günde, güneş ne renkse benim odam da aynen o renkti. Tam hayal ettiğim gibi olmuştu. Memnun bir gülümsemeyle kalkıp sabahlığımı giydi ve gazete kâğıtlarıyla kaplı zeminde yürüdüm.

Kahve yapmak için mutfağa giderken radyoyu açmak için salona uğradım. Radyom, salonda dergi ve kitaplarla tıka basa dolu rafların ortasında duruyordu. Radyonun sesini açtıktan sonra KIMN kanalını ayarladım. Four Seasons grubunun '"Sherry" isimli parçası çalıyordu. Bu hafta radyoyu her açışımda bu şarkıya denk gelmiştim. Bu hafta sonunun en çok dinlenen şarkısı olduğu konusunda her türlü bahse girerdim.

Mutfak lavabosunun altındaki dolaptan filtre kahve makinesini çıkarıp içini suyla doldurdum. Ardından üst dolaptan sabah sekiz kahvesini alıp, makineye koymak için ölçmeye başladım.

Radyodaki şarkı çoktan bitmesine rağmen, "*...bu akşam dışarı...*" diye söylemeye devam ettim.

"Ve şimdi... yine eskilerden bir klasik geliyor," dedi radyodaki ses. "Bakalım bu şarkıyı hatırlayan bir dinleyicimiz olacak mı?"

Bir sonraki şarkı başladığı an ellerim dondu. Kahve kaşığını tutan parmaklarımı hissetmiyordum adeta. Elim, kaskatı kesilmiş gibi, makinenin üstünde kalakaldı. Küçük dubleks dairemin içi birden Rosemary Clooney'nin sesiyle doldu.

"İşte bu gerçekten ürkütücü," dedim Aslan'a. Mutfakta geziniyor, sabah sütü koyulmuş mu diye kabını sürekli kontrol ediyordu. Kahveyi koyduktan sonra makineyi çalıştırdım.

Şarkı şimdi hatırladığım kadarıyla adı “They Three”ydi, yedi ya da sekiz yıl öncesine dayanıyordu. Tam olarak hangi yıl popüler olduğunu tam hatırlayamıyordum ama o günlerde dilimde sürekli o şarkı vardı. Yıllardır bu şarkıyı düşünmemiştim. Ta ki dün gece rüyamda, kafamın içinde çalmaya başlayana dek...

Rüyamdaki adamın gözlerini hatırladım. Keskin bakışlarım, mavi gözlerini... Hani bazı kartpostalların üstünde egzotik bir yerlerdeki su birikintilerinin resmi olur ya, işte gözlerinin mavisi o sulan çağnştırıyordu. Sonra korkmam *gerektiği* halde nasıl korkmadığımı hatırladım. Acaba ona bakarken gözlerimde yıldızlar mı yanıp sönüyordu? Şüphelerimde yanılmıyorsam galiba öyleydi. Adama ışıldayan gözlerle bakmıştım.

Tamam, ama buna nasıl engel olabilirdim ki? Gözlerime öyle bir bakıyordu ki... Sanki hayatta sahip olduğu her şey bendim. Sanki ben onun bütün dünyasıydım...

Bu, bana çok yabancı bir duyguydu. Daha önce kimse, Kevin bile bana öyle bakmamıştı.

Bir de Lars’ın konuşma şekli vardı tabii. *Katharyn, hadi tatlım, uyan. Galiba çok derin uyudun ve hâlâ kendine gelemedin aşkım. Böyle durumlarda ne yapılacağım hep çok iyi bilirsin Katharyn.*

Daha önce kimse bana böyle sözler söylememişti. Ve tabii kimse bana Katharyn diye seslenmemişti.

Aslında kendime Katharyn diye seslenerek eğlendiğim kısa bir dönem oldu. Frieda’yla birlikte kitapçımızı açtığımız zamanlardı. Yeni bir kariyer ve hayatın yeni bir döneminde -otuz yaşımı birkaç ay önce geçmiştim- değişiklik yapma zamanı olduğunu hissettim. Katharyn isminden oldum olası haz etmemiş olsam da, aradığım türde bir değişiklik için adımı yenilemek bana en doğru yol gibi göründü. Bu konuyu uzun uzun düşündükten sonra Katharyn diye çağrılmaya zamanla alışabileceğime karar verdim.

Ve hemen uygulamaya geçtim. Üstünde “Katharyn Miller” yazan bir kartvizit bastırdım. Frieda’dan ve diğer arkadaşlarımdan bana Katharyn demelerini istedim. Müşterilerime ve Pearl Caddesi’ndeki kitapçımızı yeni tanımaya başlayan komşu dükkânların sahiplerine kendimi tanıtırken adımın Katharyn olduğunu belirttim. Hatta ve hatta bana adımı veren ailemden bile verdikleri

adımı kullanmalarını rica ettim. Pek gönüllü olmasalar da ricamı kabul ettiler. Zaten ailem bana karşı hep fazla hoşgörülü olmuştu.

Frieda yeni ismime alışmakta epey zorlandı. “Kitty sana çok yakışıyor. Neden değiştiriyorsun ki?” deyip duruyordu.

Ben de omuz silkip, “Belki de artık büyüme vakti gelmiştir,” demiştim.

Bu adı ayrıca yeni erkeklerle tanışırken de kullanıyordum. Kendimi iyi hissettiriyordu. Yepyeni bir başlangıç yapmaya benziyordu. Yeni biri olmak için güzel bir fırsattı. Daha entelektüel ve daha tecrübeli biriydim.

O dönemde tanıştığım erkeklerle bir ilişkim olmadı. Neredeyse hiçbiriyle ikinci kez görüşmedim. Her ne kadar ben aksini umut etmiş olsam da, adımı değiştirmek kişiliğimin de otomatikman değişeceği anlamına gelmiyordu. Bunu anlamam çok uzun sürmedi.

Birkaç ay sonra üstünde “Katharyn Miller” yazan kartvizitimi yırtıp çöpe attım ve yeniden Kitty oldum. Etrafımdaki insanlar bu konuda tek bir yorum dahi yapmadı.

Kahvemi alıp salondaki iki pencereye bakan masanın üstüne koydum. Perdeleri açtım. Oturup dışarı, Washington Caddesi’ne baktım. Güneşli ve sıcak bir eylül günüydü. Caddenin aşağısından postacı geliyordu; benim ve dubleks dairemin diğer yansında yaşayan Hansen’lann postalannı kutuya bırakırken ona el salladım. Postacı gittikten sonra postalanmı ve *Rocky Mountains News* gazetemi almak üzere dışan çıktım.

Lars, Lars... Beynimin içinde hâlâ bu isim yankılanıyordu. Lars kimdi?

Acaba bu ismi daha önce nerede duymuştum?

İçeri girip gazetedeki haber başlıklanna göz attım. Başkan Kennedy dün Rice Üniversitesi’nde bir konuşma yapmış ve birkaç yıl içinde aya ayak basılacağının sözünü vermiş. Haberi okuyunca ona inandım. Gazeteyi yemek masasının üstüne koyup kahvaltı yaparken okumaya karar verdim.

Sadece birkaç posta gelmişti. Bir sürü faturanın yanı sıra bedava araba yıkayan bir yerin ilanı ve tanıtım kuponu vardı. Bu kuponun beni pek sevindirdiğini söyleyemem çünkü benim arabam yoktu. Bir de annemden bir kartpostal

gelmişti.

Günaydın tatlım,

Umarım güzel havanın tadını çıkarıyorsundur. Burada hava otuz derece ve çok nemli. Ama yine de çok güzel. İnan bana

dünyada buradan daha güzel bir yer olamaz!

Sana dönüş tarihimizi hatırlatmak istedim. 31 Ekim gecesi uçuyoruz. Önce Los Angeles 'a inecek, 1 Kasım Perşembe günü de Denver 'a varacağız.

Burada harika vakit geçiriyoruz ama yine de eve dönmek ve sonbaharın güzelliğini görmek için sabırsızlanıyoruz! Ve tabii seni tatlım...

Sevgiler,

Annen

Not: Hastaneye dönmeyi de dört gözle bekliyorum. Bebekleri çok ama çok özledim. Acaba biz gittikten sonra kaç bebek dünyaya geldi????

Not bölümünü okuyunca gülümsedim. Annemle babam üç haftadır Honolulu'daydı ve beş hafta daha kalacaklardı. Bu, onlar için önemli bir seyahatti. Denver'dan daha önce bu kadar uzun süre uzak kalmamışlardı. Geçtiğimiz haziran ayında kırkıncı evlilik yıldönümlerini kutladılar; yani bu, kutlama tatiliydi. Eniştem Stanley, Pearl Harbor deniz üssünde astsubay kıdemli üstçavuştu. Annemle babam Hono-lulu'da, Stanley Eniştem ve May Teyzemin yanında, üssün lojmanında kalıyordu.

Bu seyahat onlar için eşsiz bir fırsattı. Hayatları boyunca çıktıkları en harika tatildi. Ancak ailemin, özellikle de annemin, evden iki aydan fazla ayrı kalamamasını anlayabiliyordum. Annem Denver General Hastanesi'nin Yenidoğan Bölümü'nde görevliydi; kendimi bildim bileli orada gönüllü çalışıyor diyebilirdim. (Kendisini neşeyle dünyadaki en eski gönüllü hasta bakıcı ilan etti.) Babamsa yıllardır Colorado Kamu Hizmet Şirketi'nde çalışıyor, evlere elektrik sayacı monte ediyordu. Geçen yıl, yani altmış yaşında, erken emeklilik hakkından yararlanmayı seçti. Zamanını evin ufak tefek işleriyle ilgilenerek, kitap okuyarak ve haftada iki kez ahbaplarıyla balık tutmaya giderek geçiriyordu. Balık tutmak konusunda o kadar tutkuluydu ki, mevsimin kış olması

ya da yoğun kar yağışı onun için fark etmiyordu.

Yeniden rüyamı düşünmeye başladım. Küçük kızın odasındaki pencereden bakınca dışarıda nasıl da kar yağıyordu. Adı Missy'ydi, değil mi? Evet, doğru hatırlıyordum. Adı Missy'ydi ve dışarıda da kar yağıyordu. Rüyamla ilgili detayları hatırlayabiliyor olmama ve uykudayken beynimin kar ambiyansı yaratmış olmasına çok şaşırdım.

Rüyamdaki odayı, o odanın içindeki atmosferi düşünüp gülümsedim. İki harika çocuk ve çok güzel gözleri olan bir adam...

Kahvemi bitirdikten sonra annemin gönderdiği son kartpostalı, karton dosyanın içine diğerlerinin yanına koydum. Haftada en az üç dört tane gönderiyordu. Ardından dosyayı masamın üstüne, annemle babamın fotoğrafının arkasına koydum.

Sonra ayağa kalkıp duş almaya niyetlendim. Dün gece gördüğüm rüya ne kadar güzel olursa olsun, benim kendime ait bir hayatım vardı. Artık gerçek hayata dönme vaktiydi.

* * *

Pearl Caddesi'ndeki kitapçımıza yürüyerek gittim. Evimden sadece birkaç blok ötedeydi. Frieda da dükkâna yürüyerek geliyordu, hatta bazen yolda karşılaşıyorduk. Ama bugün yalnızdım, Pearl Caddesi'nin köşesini döndüm. Birden duraksadım, ortamın ne kadar sessiz ve kimsesiz olduğunu fark ettim. Yakınlarda başka insan yoktu. Yoldan otomobil bile geçmiyordu. Eczane açıktı; sol camının üstündeki neon tabelanın ışıklarını görebiliyordum. Sandviç satan dükkân da açılmıştı. Sabahlan yoldan geçen bazı insanlar, bir fincan kahve ya da çavdar ekmeğinde salamlı sandviç için buraya uğrardı. Ama bu kişilerin sayısı bir elin parmaklama geçmezdi.

Burası hep böyle değildi yani...

Frieda'yla beraber 1954 yılının sonbahannda Kardeşler Kitabevi'ni açtığımızda buranın caddenin mükemmel bir mekân olacağını düşünmüştük. O zamanlar, Broadway Yolu trafiği Pearl Caddesi'ne bağlanıyordu. Vogue Tiyatrosu'nun sadece bir blok aşağısmdaydık. Önemli bir oyun ya da gösteri olduğu zaman, dükkânı akşamları da açık tutmaya özen gösteriyorduk. Oyun öncesi ve sonrası gelen kalabalığı kaçırmak istemiyorduk. O zamanlarda pek çok akşam müşterisi

gördük. İnsanlar akşamları kitabevimizde, kitap raflarının arasında, gizemli bir güzelle ya da yakışıklı bir yabancıyla tanışma umuduyla göz atmayı seviyorlardı.

Ancak şimdi işler çok daha şüpheli bir hal aldı. Broad-way Yolu kapatıldı ve tramvay durakları kaldırıldı. Tramva-yırı yerini otobüsler aldı. Yeni otobüs hattı da Pearl Caddesi' nden geçemediği için çok trafiğimiz olmuyordu. Vogue'da hâlâ oyunlar sahneleniyordu ama eskisi kadar rağbet görmüyordu. İnsanlar eğlenmek için, bizimki gibi küçük dükkânları tercih etmemeye başladı. Arabalarına atladıkları gibi şehrin dışındaki alışveriş merkezlerine gidiyorlardı.

Bu durumu Frieda'yla uzun zamandır konuşuyorduk. Dükkân için ne yapmamız gerekiyordu? Dükkânı kapatıp bu sektörden tamamen çıkmalı mıydık? Ya da Frieda'nm yıllar önce önerdiği ve benimse reddettiğim gibi, buradaki dükkânı kapatıp alışveriş merkezinde yeni bir kitapçı mı açmalıydık? Ya da mevcut durumumuzu koruyup, işlerin düzelmesini sabırla beklemeli miydik? Bilmiyordum. Frieda da bilmiyordu. Her sohbetimizin ana başlığı buydu.

Yıllar sonra öğrendiğim, daha doğrusu ikimizin de öğrendiği şey hayatta hiçbir şeyin başladığı zamanki gibi kalmadığıydı. *Her şey değişiyordu ve hiçbir şey kalıcı değildi.*

Kitapçımızı dükkânımızı açmadan önce, beşinci sınıf öğretmeni olarak çalışıyordum. Ama bu işi seçtiğim için aklımı kaçırmış olduğumu düşünüyordum. Her sabah, hâlâ yaşadığım ailemin evinden çıkıp birkaç kilometre uzaktaki okula bisikletle giderken kendi kendimi, *işimi seviyorum, işimi seviyorum, işimi seviyorum,* diyerek telkin ediyordum.

İşimi neden sevemiyordum? Bu soruyu kendime defalarca sormuştum. Sonuçta çocuklara hayrandım, kitaplara ve öğrenmeye de bayılıyordum. Hal böyle olunca, öğretmekten

de zevk almam gerekmez miydi?

Ama on yaşındaki çocuklardan oluşan koca sınıfın önünde, tahtada durunca, kendimi konser salonunda sahneye çıkmış acemi bir müzisyen gibi hissediyordum. Sanki kendini aşan bir eseri çalma cesaretini göstermiş, spot ışığının altındaki koca piyanoya bakan yalnız, küçücük, sahtekâr bir müzisyendim... Az sonra dinleyicileri onunla dalga geçecek diye korkan ama kaçacak bir yeri olmayan...

İşte sınıfımdaki öğrencilerin önünde aynen böyle hissediyordum. Avuçlarım terliyor, sesim ya çok yüksek çıkıyor ya da çatallaşıyordu; özellikle de bir çocuk benden bir noktayı tekrarlamamı istediğinde. “Bayan Miller, o kısmı anlayamadım,” diyordu bir öğrenci, sonra diğerleri de ona katılıyordu. *Ben de. Ben de anlamadım. Ne dediniz Bayan Miller?* Tanrım, şaka gibiydi ama kesinlikle hiç komik değildi...

Her yıl birkaç parlak öğrencim oluyordu tabii... TanıT ya şükür ki, böyle çocuklar her ortamda her yeni bilgiyi benim yardımıma ihtiyaç duymadan öğrenebiliyordu. Ama bu çocukların sayısı çok azdı ve diğerleriyle aralannda çok ciddi bir kapasite farkı vardı.

Ve tabii bir de aileler vardı... Ah aileler!

Öğretmenlik kariyerimin sonlarına doğru yaşadığım bir olayı unutamam. Tuhaf bir sabahtı. Bayan Vincent’m kızı Shei-la’nın, ilk sömestr karnesinde tarih notu D gelmişti. İlk ders zili çalmadan önce sınıfıma bir hışımla girdi. Sheila’nın karnesini öfkeyle sallıyordu. Sheila, annesinin arkasında duruyordu.

“Bu not da ne demek oluyor Bayan Miller?” diye sordu Bayan Vincent. “Sheila bana sınıfta tarih dersi vermediğinizi

söyledi!”

“Tabii ki veriyoruz,” diye cevap verdim sesimi yükselt-memeye dikkat ederek. Dudağımı ısırdım. Neden bu kadar net bir durum için kendimi savunmak zorundaydım ki? “Bütün dönem içsavaşı öğrendik.

“İçsavaş mı? İçsavaş? Küçük bir kız çok eskilerde kalmış içsavaşı neden öğrensin ki? Ne işine yarayacak?”

Sorusu çok saçmaydı. Ne cevap vereceğimi bilemedim. Annesinin yanında dikilen Sheila arsız arsız sırıtıyordu. O an onu tokatlamak istedim. Böyle bir şeyi kesinlikle yapmazdım tabii ama öyle kuvvetli bir histi ki... Kendime hâkim olmak için ellerimi, bacaklarımın yanına sertçe bastırdım.

“Müfredat böyle. Müfredatta yazan şeyleri öğretmek zorundayım Hanımefendi,” dedim. Zil çalınca diğer öğrencilerimi karşılamak için sınıfın kapısına yöneldim. “Ben sadece müfredatı takip ediyorum.”

Bayan Vincent aşağılayıcı bir şekilde gülümsedi. “Tebrik ederim, çok yaratıcısınız, değil mi?” dedi ve cevap vermemi bile beklemeden arkasını dönüp gitti.

Enkaz gibiydim. Dürüst olmak gerekirse, bu olayı atlatmam birkaç hafta sürdü. Zamanla kendimi suçlamaya başladım. Evet, sonuçta ben işimi yapıyordum. Ama öğrencilerim öğrenmiyorsa, yani öğrenemiyorsa bu, benim suçum olmalıydı. Öğrenmek bana yıllarca hep çok kolay gelmişti. Başkalarına öğretmenin de aynı şekilde kolay olacağını sanmıştım. İşler yolunda gitmezse ya da doğruluk payı olmayan durumlar yaşanırsa sorunları nasıl çözeceğimi bilmiyordum.

Liseden beri en iyi arkadaşım olan Frieda, o yıllarda bir reklam firmasında çalışıyordu. Çok yorucu ama göz kamaştırıcı bir işti, üstelik Frieda da işinde çok başarılıydı. Çalıştığı şirket, bölgedeki birçok firmaya hizmet veriyordu ama çoğu da Gates Corporation, Russell Stover Candies, Joslins Department Store gibi büyük kurumlardı. Partilere, büyük açılışlara ve sosyal etkinliklere katılıyordu. Harika gece kıyafetleri giyiyordu, davete gitmeden önce mutlaka deneyip fikrimi soruyordu. Kıyafetlerini her zaman çok büyüleyici buluyordum.

Dışarıdan bakınca Frieda çok güzel zaman geçiriyor gibi görünüyordu. Ama ikimiz yalnızken, yani hafta sonu spor kıyafetlerle, kısa topuklu ayakkabılarla rahat olduğunda, bunlann hep rol olduğunu itiraf ediyordu. Kendini, bir oyunda sahne alan bir aktris gibi hissettiğini anlatıyordu. “Rol yapmak kötü bir şey değil, hatta eğlenceli bile denilebilir. Ama her gün rol yapmak çok ama çok yorucu,” diyordu.

Frieda’yla işlerimizden, hayatımızdan uzun uzun konuşuyorduk. O, işinin sahteliğinden yakınıyordu, bense iyi olduğumu sandığım bir alanda başansız olma korkumdan...

“Acaba başka türlü bir hayatımız olsa ne olurdu?” diye sormuştu bana 1945 Mart’ının sonlarına doğru bir pazar öğleden sonra, yeni mahallemde yürüyüşe çıktığımızda. Evvelki ay ailemin yanından taşınmıştım. Artık otuzuma yaklaşıyordum, yalnız yaşamanın vakti geldi diye düşünmüştüm, sonra da Platt Park’ta bir apartman dairesi kiralamıştım. Yeni evim, çalıştığım okuldan çok da uzak değildi; Frieda’nm iki yıl önce satın aldığı küçük evine de yaklaşık on dakika mesafedeydi. Denver’da sıradan bir bahar günüydü. Her zamanki gibi, mart ayında yılın diğer ayından daha şiddetli kar fırtınaları olurdu. O yıl da

durum pek farklı değildi. Önce fırtına ve kar, sonra da sıcak güneşli günler. Sonuç: çimlerin üstünde eriyen karlar ve çamurlu bahçeler. Bir önceki gün çok şiddetli kar yağışı olmasma rağmen, Frieda'yla yürüyüşe çıktığımızda hava açık ve güneşliydi, sıcaklık sadece 10 derece olduğu halde.

Frieda komşu evlerin saçaklarından damlayan karlan izledi. Sonra bana dönüp, "Ya bizi mutlu eden işi yapsaydık?" diye sordu.

"Evet, ya ben her gün ağlamak zorunda kalmasaydım?" Birden zihnimdeki sis perdesinin kalktığını hissettim. Aklıma onlarca seçenek geldi.

Frieda başını ağır ağır salladı. "İşte bu, dostum," dedi. "İşte, ben de tam olarak bundan bahsediyorum."

Sonra yeterince uzun süre hayal kurduğumuza ve artık hayallerimizi gerçekleştirme zamanının geldiğine karar verdik. Bankadaki birikimlerimizi çektik, ailelerimizden borç para aldık ve işletme kredisi çektik. Genç ve bekâr bayanlar olduğumuzdan kredi için müşterek bir erkeğe daha ihtiyacımız vardı. Neyse ki Frieda'nın babası imdadımıza yetişti. İşte Kardeşler Kitabevi böyle doğdu.

Dükkânın açılış günü ne kadar gururlu olduğumuzu hatırlıyordum. Nihayet hayatımızı istediğimiz şekilde yaşayacaktık. Ortak bir dükkânımız vardı. Kendi seçimlerimizi yapacak ve kaderimizi biz yazacaktık. O noktadan sonra - ailelerimiz, patronlar, on yaşındaki çocuklar ya da onların şirret anneleri- hayatımızla ilgili hiç kimse söz sahibi olamayacaktı. Artık insanların dikte ettiği hayatı yaşamayacak, kim olduğumuza sadece biz karar verecektik.

ikimiz de evlenmeden yirmili yaşlarımızın sonuna gelmiştik. Bildiğimiz kadarıyla ne lisedeki ne de üniversitedeki kız arkadaşlarımız bizim gibiydi. Ancak bekâr kalmak ikimizi de endişelendirmiyordu. Bir zamanlar Kevin'la kurduğum evlilik hayalleri şimdi çok uzak ve saçma geliyordu.

Sonuçta o zaman çok genç ve tecrübesizdim. O kız artık geçmişte kalmıştı.

Yıllar geçtikçe bekâr olmanın —Frieda'ya ve bana— diğer hemcinslerimizden çok daha farklı bir özellik kazandırdığını fark ettim. Biz özgür, sıra dışı ve tuhaftık. Bunu mücevher dükkânında gördüğünüz tek taşlı bir kolye gibi düşünebilirsiniz. Ne rasgele taş ya da boncuklardan oluşmuş sıradan bir dizidir ne de inci tanelerinden oluşan bir kolye kadar monotondur. Onu gördüğünüz an,

gözünüzü alır çünkü farklıdır...

Erkeklere neden ihtiyaç duyacaktık ki? Frieda'yla birbirimize sürekli soruyorduk. Bir de çocuk meselesi var tabii... Sıteyşm araba kullanan evli ve çocuklu arkadaşlarımıza balonca, o tuzağa iyi ki düşmedik diye şükür ediyorduk.

Kısacası, ikimiz de uzun, çok uzun bir süre bu tarz bir hayat düşünmüyorduk.

İkimiz için de zor bir gündü. Sabah sadece iki müşterimiz vardı, ikisi de dükkânımızın son gözdesi olan yeni Brad-buıy romanından bir tane almıştı. Öğleden sonra da birkaç kişi geldi. Gelenlerin çoğu, Rachel Carson'm *Sessiz Bahar* isimli kitabının olup olmadığını sordu. Kitap, böcek ilaçlarının zararları hakkındaydı. Yılın başmda bu konu hakkında *New Yorker* dergisinde bir yazı dizisi yayımlanmıştı. O yazılardan oluşan derleme kitap da bu ayın sonuna doğru piyasaya çıkacaktı. Ancak dağıtımcımız, yerel edebi çevre tarafından beklenen kitabı son haftasına kadar getiremeyeceğini söylemişti.

Frieda bütün gün çok stresli ve gergindi. Onun ruh hali bana da yansıyordu. Gün boyu sadece iki tane kahve içtiğim halde ellerimin titrediğini fark ettim. Belki de sadece dün gece gördüğüm rüyanın etkisindeydim.

"Buradan bir an önce çıkmak istiyorum," dedi Frieda saat dört buçukta. "Benden bugünlük bu kadar... sen kapatır mısın?" Kafamı salladım ve arkadaşımın gidişini izledim. Dışarı çıktığı gibi bir sigara yaktı ve caddenin aşağısma doğru yürüdü.

"Ah kardeşim, çok üzgünüm," diye fısıldadım arkasından çoktan gitmiş ve beni duymayacak olsa da. "İşler bu hale geldiği için çok üzgünüm."

Sonra ön camlardaki jaluzileri kapattım. Yazar kasadaki az miktardaki parayı, arka taraftaki kasaya kaldırmak üzereyken aklıma bir şey geldi.

Lars adını daha önce nerede duyduğumu hatırlıyordum. Sekiz yıl önceydi. Frieda'yla birlikte Kardeşler Kitabevi'ni açmadan hemen önce, Katharyn diye çağrılmayı istediğim dönemdi. O zamanlar *Denver Post* gazetesindeki kişisel ilanlar bölümünü hayranlıkla takip ediyordum. Soma bir tane de ben verdim. Yeni işim, yeni hayatım, yeni biri olma arzum falan derken yapmam gereken bir şey gibi geldi ve cesur davranıp kendim için bir ilan verdim.

Lars, ilanıma cevap veren erkeklerden biriydi.

İlandan sonra yaklaşık yirmi erkek bana yazdı. Yaklaşık on tanesiyle telefonda görüştüm. Birkaçıyla da çıktım. Ancak hiçbiriyle ikinci bir buluşma olmadı; alışık olduğum bir durumdu. Bu erkeklerin içinde potansiyel sahibi gördüğüm tek kişi Lars'tı.

İlanı okuyan diğer erkekler gibi o da kendini tanıtmak için bana mektup yazdı. Ancak aldığım diğer mektupların aksine geçiştirilerek yazılmış birkaç satırdan ibaret değildi. Satırlarından anladığım kadarıyla bana yazdığı mektup için kafa patlatmış, ciddi zaman harcamıştı.

Ben gerçek bir istifçiyim. Evde kocaman bir dolabım var. Benim için anlamlı olan en ufak bir kâğıt parçasını bile saklarım. Dolabın içinde mektuplar, yemek tarifleri, seyahat rehberleri, dergilerden kesilmiş makaleler, kısaca aklınıza gelebilecek her şey var.

Yani mektubunu atmış olamazdım. İşten çıktığım gibi eve koştum. Dolabın içindeki dosyalan karıştırdım. Bir süre sonra üstünde *İlana cevap verenler* yazan karton dosyayı buldum. İçinden bir sürü mektup, isim ve telefon numaralan yazılı kâğıt parçalan çıktı. Verdiğim ilanın gazeteden kesilmiş bir kopyası bile hâlâ duruyordu:

Bekâr bayan, yaş 30, Denver. İyimser, özgüveni yüksek. Ailesine ve arkadaşlarına düşkün, yetenekli. Dürüst, açık sözlü, sadık. Eğlenceli ama aptal olmayan beyefendiler arıyor. Açık hava aktiviteleri, müzik, kitaplar gibi ilgi alanları olanlar tercih edilir. Aile kurmak isteyen ve ev hayatına düşkün ancak maceracı, gezgin ve eğlenceli yönünü kaybetmemiş biri. Eğer bu kişi sizseniz lütfen bana yazın.

Bir süre, ilana yazdıklarımı, kendimi dünyaya nasıl tanıttığımı düşündüm. Yıllar beni ne kadar değiştirmişti. O günlerde evlenmeyi isteyen bir kızdım. Kevin hayatımdan çıkalı sadece birkaç yıl olmuştu. Yeni birini bulup bir aile kurmak çok cazip geliyordu. Birden 1954 yılına gittim; o günleri, o zamanki kızın hayallerini düşündüm.

Şimdi çok farklı biriydim. Kendi dükkânımı işletiyordum, özgürdüm, bekâr ve çalışan bir kadının hayatını yaşıyordum. .. Öğretmenlik kariyerimin tam bir felakete dönüşmesinden sonra, Frieda'yla ortak olup kendi işimi yapmayı seçmiştim. Bütün günü, kitaplarla çevrili bir dünyada, kendi kurallarıma göre yaşıyordum.

Ancak itiraf etmeliydim ki, yılların bu denli çabuk ve bu şekilde geçmesini beklemiyordum.

Dosyadaki kâğıtları inceledikten sonra Lars'm mektubunu buldum:

Sevgili Bayan,

Beni tanımıyorsunuz. Ayrıca çoğu insanın bu şekilde tanışmayı aptalca bulduğunu da biliyorum. Pek işe yarar bir yöntem sayılmaz tabii. Aslında hayatımın büyük bir kısmı böyle düşünerek geçti. Çünkü bu şekilde tanışıp da başarılı sonuç elde eden çok az insan var. Ama ilanınızı okudum (dürüst olmak gerekirse defalarca okudum) ve tarifinize dayanarak size uygun olabileceğimi düşündüm.

Yazdığınıza göre eğlenceli ama aptal olmayan birini arı-yormuşsunuz. Şimdi size yapmaktan keyif aldığım şeylerden bazılarını belirteceğim. Bir tanesi kız ve erkek yeğenlerimle caddede futbol oynamak. Endişelenmeyin, yumuşak bir topla oynuyoruz ve arabalar geçeceği zaman yolda durmuyoruz. Bu arada yeğenlerim on iki ve sekiz yaşında. Yaklaşan araçları gözlemlemek konusunda gayet iyiler. Diğer insanlar için bina ve evler yapmayı da çok seviyorum. Yeğenlerim küçükken, kız kardeşimin arka bahçesine bir salıncak yapmıştım. Sonra bir arkadaşımın köpeği için bir kulübe yaptım, soğuk gecelerde dışarıda olmasına çok üzülüyordum. Belki bunlar çok eğlenceli şeyler değil ama hem diğer insanları mutlu ediyor hem de beni gülümsetiyor.

Seyahat konusuna gelirsek, aslında dilediğim kadar çok seyahat edecek fırsatım olamadı. Ailemle, İsveç 'ten Birleşik Devletler 'e göç ettik. O zamanlar ergenlik çağımdaydım. Bu ülkede bir hayat kurabilmek, kendi yolumu çizebilmek için çok çalışmam gerekti. Ama şimdi her şey çok daha iyi, çok rahat bir hayatım var. Umarım gelecekte hem yurtiçi hem yurtdışına daha çok seyahat edebilirim. Sen hiç Avrupa 'ya gittin mi? Ben buraya göç ettikten sonra hiç gidemedim ama bir gün mutlaka gitmeyi planlıyorum. Tercihen de, yanımda Eski Dünya 'nın tarihine ve güzelliklerine hayranlık duyacak bir arkadaşla.

ilgi alanlarımdan bir diğeri de (ki sen bunu belirtmemişsin) Amerikan sporları, özellikle de beyzbol. Beyzbol fanatiği değilsin sanırım. Umarım bir gün birbirimizi daha yakından tanırız ve sen bu tutkuma göz yumarsın. Ne derler bilirsin, beyzbol Amerikan oyunudur. Şu an kendimi gerçek bir Amerikalı gibi hissettiğim için beyzbol benim de en sevdiğim oyun haline geldi.

Aile kurmak isteyen bir adam arıyorum demekten korkmaman çok hoşuma gitti. Bence, çoğu kadın bunu itiraf etmekten fena halde korkuyor. Sanki erkekler aile kurmayı en az onlar kadar çok isteyemezmiş gibi. Aslında haksız da sayılmazlar. Çünkü tanıdığım birçok erkek, çocuk fikrine pek sıcak bakmıyor. Ama ben böyle düşünmüyorum. Hep bir ailem olmasını istedim, umarım bunun için çok geç kalmamışımdır. (Bu arada sadece 34 yaşındayım, yani artık vakti geldi.)

Neyse, gördüğün gibi ilanın beni bir hayli etkiledi. Umarım bana cevap yazarsın. Seni daha yakından tanımayı çok isterim.

Selamlarımla,

Lars

Oturup, mektubu defalarca okudum. Not kısmına yazdığı telefon numarasına baktım. Sonra mektubu birkaç kez daha okudum. Evet, belki bir Shakespeare değildi. Ama çok samimi ve netti; bu yüzden onu aramak istiyordum. Mektubunda tuhaf bir şey vardı. Birkaç sayfalık mektupla nasıl oldu bilmiyordum ama garip bir bağlantı hissediyordum.

Akşam yemeği için sebzelerimi doğrarken Frieda'yı aradım. Morali hâlâ bozuk ve gergin mi diye endişe duysam da, onunla konuşmam gerekiyordu. Numarasını tuşlarken, *belki şu an çok daha keyiflidir,* diye geçirdim içimden.

Telefonu üçüncü çalışında açtı. Arayanın ben olduğumu anladığı anki sesi dostçaydı. "Beni mi özledin?" diye sordu. "Son görüşmemizin üstünden sadece iki saat geçtiğini ben de biliyorum."

Gülerek, "Tabii ki özledim," dedim. "Ama aramamın tek sebebi bu değil," diyerek pat diye konuya girdim. "Lars adındaki şu adamı hatırlıyor musuln? Kişisel ilanlardan?" Cevap gelmedi, sonra sorumu yineledim.

"Düşünüyorum," dedi. "Senin mi benim mi?"

Gazeteye ilan verip ilk gelen cevaplan okuduktan sonra, bazılarının bana hiç uygun olmadığını fark ettim. "Ben harikayım, lütfen beni ara," gibi birkaç kelime yazan, hatta o kelimeleri de doğru yazamayan tipler vardı. Üzücü, ama böyle erkeklerin sayısı hiç de az değildi.

Bir de daha uzun yazan ama basit cümlelerden öteye geçmeyen erkekler vardı.

Onlar da beni hiç cezbetmiyordu. Hepsini, farklı şeyleri bahane ederek reddediyordum; çok uzun, çok geveze, fazla düzgün görünüyor...

Bir akşam Frieda daireme geldi. Mektupların teker teker üstünden geçtik. Üç kategoriye ayırdık; "Kitty," "Frieda" ve "Iskartalar." İlgimi çekmeyenleri Frieda'nın bölümüne koyuyorduk. "Sonuçta bu benim ilanım," demiştim gülerek. "Öncelik hakkı bende!" Frieda kararsız kaldığımız bazı adamları bile son anda kendi bölümüne dahil ediyordu. "Neden olmasın?" diyordu. "Ben seçmezsem zavallılar ıskartalar bölümüne gidip şanslarım kaybedecek."

İşin ironik yanı da, mektuplar konusunda Frieda'nın benden çok daha şanslı olmasıydı. Birkaç randevusu oldu. Hatta benim kişisel ilanım vasıtasıyla tanıştığı bir adamla aylarca çıktı. İlişkilerinin ciddi bir hal almaşım bekliyordum, ama öyle olmadı. Ayrıldıklarım söylediği gün Frieda umursamaz bir tavırla omuz silkip, "Zaten benim için yeterince iyi değildi," dedi. "Bizim kadar büyük düşünemiyordu Kitty."

En yakın dostumun adının Frieda olduğunu söylediğimde, zihninizde kıvırcık kızıl saçlı, biraz bencil, hani *Peanuts* isimli şu meşhur çizgi romandaki Frieda gibi biri canlanmış olabilir. Benim Frieda'mın da kibirli dönemleri oluyordu tabii (hangimizin yok ki?), ama o küçük kıza hiç benzemiyordu. Benim dostum uzun boylu, uzun ve koyu renk saçlı... Yani neredeyse benim tam zıttım. Ayrıca güçlü ve atletik; softbol[2] oynadı, lisedeyken okulun yüzme takımındaydı. Haftada birkaç kez hâlâ bir spor salonunun yüzme havuzunda yüzüyordu. Tanıştığı herkesle rahatça muhabbet edebilir, arkadaş olabilirdi. Ergenlik dönemindeki genç kızlar ya da tiyatro oyunu izlemek için geldikleri zaman dükkânımıza uğrayan yabancılar bile fark etmezdi. Caddenin üstündeki diğer dükkân sahipleri Frieda'ya "Muhteşem Satıcı" diyordu. Ben de "Kitap Kurdu"ydum.

"Lars benim listemdeydi," dedim. "Gerçi sen benimkileri hatırlamazsın ama..."

Frieda güldü. "Geçen hafta ne olduğunu bile zar zor hatırlıyorum. Sen benden, kalkmış sekiz sene önceki bir adamı hatırlamamı bekliyorsun?"

Buzdolabından bir havuç alıp soymaya başladım. "Bir ihtimal hatırlarsın diye ümit etmiştim."

"Neden? Onunla tekrar mı görüşeceksin?"

“Yoo, öylesine aklıma geldi. Lafın gelişi söyledim.” Bir an Frieda’ya anlatmak bile gözüme çok saçma geldi.

“Yoksa yeni bir ilan mı verdin?”

“Hayır, öyle bir şey yok.” Havucu halka halka doğramaya başladım. “Bak, kapatmam lazım. Akşam yemeğini pişirmem gerekiyor. Yarın görüşürüz.”

Telefonu kapattıktan sonra Lars’m mektubunu ve ilanımı tekrar okudum. Sonra tekrar ve tekrar...

Sonra başka bir şey daha hatırladım: Biz konuşmuştuk. Evet, onunla telefonda konuşmuştuk.

Ama sadece bir kez... Ben aramıştım. Çünkü Frieda bu şartlar altında benim aramamın daha doğru olduğunu söylemişti. “Sen onları ara ki, baktın kaçığın tekiyle karşı karşıya-sın, seni bir daha arayamasınlar. Hem bu sayede kendini korumuş olursun.”

O akşam Lars’ın mektubunu defalarca okumuştum. Sonra derin bir nefes alıp telefonu elime aldım. Bana verdiği numarayı tuşladım. Anında açtı.

“Ben... ben Katharyn,” dedim. Bu isim dilime bile yabancı geliyordu. Hem ferahlık hissi veriyordu hem de çok keskindi; tıpkı naneli sakız gibi. “Şey... kişisel ilandan.” “Katharyn.” Ses tonu büyülü, eşsiz ve özeldi. “Arayacağım biliyordum.”

Bu beni bir parça korkuttu. “Nasıl? Nereden bilebilirsin ki?” diye sordum gergin bir tonda.

Güldü. Bu arada, çok güzel bir gülüşü vardı. “Biliyordum işte.”

Onu daha iyi duyabilmek için radyoyu kapattım. Yüce Tannm! Rosemary Clooney şarkısının ne zaman popüler olduğunu şimdi hatırlayabiliyordum.

Lars Ta konuştuğumuz akşam radyoda çalıyordu.

Evet, gözlerde parıldayan yıldızlar... Evet, konuştuğumuz akşam... Neyse konuşmamız şöyleydi:

Lars günümün nasıl geçtiğini, işyerinde neler yaptığımı sordu. “Aslına bakarsan, şu an iki iş arasında seçim yapmak üzereyim,” dedim. Sonra ona birkaç hafta içinde açmayı planladığımız kitapçıdan bahsettim.

“Bu süper bir gelişme, çok heyecanlı olmalısın,” dedi. “Sen çok etkileyici birisin Katharyn.”

Etkileyici. Dürüst olmak gerekirse, daha önce kimse beni tanımlamak için bu kelimeyi kullanmamıştı. Zeki, evet... Dost canlısı, evet... Ama etkileyici? Sanki bu kelime bana birkaç beden büyüktü, hakkını veremiyordum.

“Aslında ben de kendi işimi kurmayı düşünüyorum,” dedi Lars. “Ama en az senin kadar heyecanlıyım. Mimarlık firması açmayı düşünüyorum.”

Güldüm. “Bak bu gerçekten heyecan verici görünüyor,” dedim. “Bu sektöre nasıl girdin?”

“Aslında yıllardır bu sektörün içindeyim. Bir şeyler inşa etmeyi hep çok sevdim. İsveç’teyken babam marangozluk yapardı, ben de ona yardım ederdim. Bizimki gibi küçük bir kasabada birinin evini inşa ettiğin zaman, onun dekorasyonuyla da ilgilenirsin. Burada da işe devam ettim. Ailemi kaybettikten sonra bir sürü tuhaf iş aldım. Sonra da Colorado Denver Üniversitesi’ne girebilecek kadar para biriktirdim. Mimarlık okumak istediğimden emindim. 1944 yılında, yani yirmi dört yaşındayken, okuldan mezun oldum. Kasabada küçük bir firmada işe girdim, sonrası da kendiliğinden geldi.” “1944.” Bir süre düşündüm. “Askere gitmedin mi?” Tanıdığım herkes; Kevin, Colorado Denver Üniversitesi’ne giden çocuklar, liseden tanıdıklarım, kiliseden ya da oturduğum mahalleden gençlerin hepsi 1944 yılında askerdeydi.

Lars birkaç dakika bir şey söylemedi. Ben de yumuşak bir ses tonuyla konuştum. “Lars? Hâlâ orada mısın?”

“Askere gidemedim,” dedi çok alçak bir tonda. “Ben... Ben4-F’ydim.”

“Neden?”

Derin bir nefes aldığım duyabiliyordum. “Çünkü kalbimle ilgili bir rahatsızlığım var... şey... Aritmi,” dedi ve sonra çabucak, “aslında sanıldığı kadar kötü değil. Ama bu, şey demek... yani kalp atışlarım düzensiz,” diye ekledi. Bir süre sessiz kaldı, sonra da, “Kısaca benim hasta bir kalbim var,” dedi.

Cevap vermedim. Babamı, hayatımda tanıdığım en vatansever adamı düşündüm. Savaş zamanı çalıştığı kamu kurumu grev yapınca, grev hattını yarıp diğer grev kırıcıların yanında çalışan tek kişi babamdı. Şirket -normalde- evlere elektrik hattı döşüyor ve sayaç takıyordu. Ancak savaş zamanı, askeriye için elektrik hattı çekilmesi gerekiyordu. Babam, cebine biraz daha fazla para girmesindense, askerlere yardım etmeyi yeğlediğini söyledi. Acaba savaş zamanı 4-F olan ve askerliğini yapmamış bir adamla çıktığımı öğrense, hakkımda ne düşünürdü diye merak ettim.

“Katharyn?”

“Evet?”

“Sorun yok, değil mi? Yani askerlik yapmamış olmam, senin için sorun olur mu?”

Birkaç saniye bir şey diyemedim. Sonra, “Şey, galiba bu konuda senin elinden gelen bir şey yokmuş,” diye cevap verdim. Sonra gülerek konuyu değiştirdim. “Hadi bana mimarlıktan bahset.”

“Daha çok ticari projelerle ilgileniyorum. Ofis binaları gibi şeyler... Normal evler kadar farklı ve göz kamaştırıcı değil elbette ama çok talep var. Bu günlerde bir sürü ev hep benzer şekilde inşa ediliyor, neredeyse hepsi birbirinin aynısı. Bir gün kendi evimi yapmayı planlıyorum. İnşaatı, tasarımı ve dekorasyonuyla, eşsiz bir yer olmasını diliyorum.” İç geçirdi, sesindeki özlemi hissedebiliyordum. Ardından bana, kendi işinin patronu olma planlarından ve kuracağı mimarlık şirketinden bahsetti. “En az, şu an çalıştığım firmadaki patronlarım kadar şey biliyorum. İşime çok hâkimim,” diye açıkladı. “Onlarla aramızdaki tek fark, şirket tabelasında onlann admın yazıyor olması ve benim maaşlı çalışıyor olmam.”

“Şey, senin adına sevindim,” dedim. Söylediklerimde çok samimiydim. Kendi başına bir iş kurmaya kalkması ve azmi, takdiri hak ediyordu. İnsanın kendi kanatlarıyla uçması pek kolay değildi. Frieda’yla birlikte bu konuda epey tecrübe edinmiştik.

Telefon konuşmamız bir saatten fazla sürdü. Sonra ben saatin geç olduğunu hatırlattım. Lars, “Bu gerçekten muhteşemdi. Seninle yeniden konuşabilmeyi çok isterim, Katharyn,” dedi.

Bir an tereddüt ettikten sonra, “Buluşmaya ne dersin? Sürekli telefonla konuşmak biraz aptalca olur. İstersen yüz yüze görüşelim ve neler olacağını görelim.”

“Gerçekten mi?” dedi Lars. Çok şaşırmıştı.

“Tabii ki.”

“Tamam, o halde bir randevu ayarlayalım Katharyn.” İki gün sonra, akşam, kahve içmek için sözleştik.

“Peki o halde,” dedi planımızın sonunda. “Galiba hoşça kal deme vakti geldi.”

“Evet, sanınm.”

“Katharyn...”

Bir süre duraksadıktan sonra, “Evet?” dedim.

Sesi yumuşacıktı. “Hiç... ben sadece... seninle tanışmayı iple çekiyorum.”

“Ben de Lars.”

Cevap vermedi. Nefes alış verişlerini duyabiliyordum; sanki biraz hızlıydı. “Başka bir şey var mı?” diye sordum.

Yavaşça, “Hayır... ben... hayır, sanınm yok. İyi geceler,” dedi

“İyi geceler,” dedim ve telefonu kapattık.

Mektupları, kâğıtları dosyaya kaldırdım. Sandalyeme oturup pencereden dışarı baktım. Dudaklarımı ısırıyordum. İçimde büyük bir öfke kabardı.

Sonra ne olduğunu hatırlıyordum.

Lars randevumuza gelmemişti.

oSâhm 3

Başından beri çok aptalca olduğunu biliyordum tabii. Bana kalırsa böyle şeyler hep oluyordu. Demek istediğim, biriyle tanışmak için ilan vermek düpedüz

saçmalıktı. Ne yazık ki, bunu bizzat yaşayarak tecrübe etmiştim. Bu kadar garip erkekler olduğunu başka türlü nasıl bilebilirdim ki? Mesela mektuplarda ve hatta telefonlarda mükemmel bir imaj çizip de aynı ortamda bir şeylerin yanlış olduğunu anladığınız tipler vardı. Belki de gerçek bir beyefendi olma konusunda hiçbir fikirleri yoktu. Kim bilir belki de halihazırda bir kız arkadaşlan vardı. Belki de bağlanmaya hazır olduklarını *sanıyorlardı* ama gerçekte tek istedikleri annelerine, kız kardeşlerine ya da çevrelerindekilere çabaladıklarını ispat etmekti. Böyle erkeklerle biraz zaman geçirince, aslmda kendi hallerine bırakılmak, yalnız kalmak istediklerini anlıyordunuz. Bu adamlann istedikleri son şey, düzenli bir ilişkiydi. Hele ki söz konusu olan bir eşse, Tanrı korusun diye dua ederlerdi!

Kısacası hayal kırıklığına uğramıştım ama ne yalan söyleyeyim, şaşırmamıştım. Sekiz yıl önce o kafede tek başıma oturmuş, kahvemi yudumluyordum. On beş dakika bekledim, sonra yirmi oldu, sonra otuz beş... Kafenin camından dışarı bakıp yoldan geçen insanları seyrediyordum; el ele dolaşan çiftler, suni elmaslarla süslü tasmalarla köpeklerini gezdiren yaşlı kadınlar, tombul bebekleriyle ilgilenen anneler... Belki de Lars caddenin karşına park ettiği arabasından beni izliyordu. Kim bilir belki de sadece dış görünüşüme bakarak kararını vermişti. İşin garibi, çirkin biri değildim. Hatta o öğleden sonra saçlarımı yaptırmış ve dudağıma parlatıcı sürmüştüm. Anlaşılan, bunca çabaya rağmen bana vakit ayırıp kahve içmek bile istememişti.

İki fincan daha kahve içtikten ve yeterince bekledikten sonra ayağa kalktım. Paltomu aldım ve başım dik bir şekilde kafeden çıktım. Yüzüme de parlak ve cesur bir gülümseme kondurdum. Eğer beni izliyorsa, hiç ama hiç umrumda olmadığını anlamasını istiyordum.

Akşam yemeğinden sonra bir saatimi yatak odamın zeminindeki ve pencerelerindeki koruyucu bantları çıkarmakla geçirdim. Yerdeki gazeteleri topladım, güneşlik ve perdeleri astım. Mobilyaları bile tek başıma taşımayı düşünüyordum ki, altından kalkamayacağımı düşünüp vazgeçtim. Yatağıma yatıp kendimi karanlığın ve derin uykunun kollarına bıraktım.

Sonra... İşte yine oradaydım. Yeşil renk duvar kâğıtları olan o yatak odasında. Gri renkli gün ışığı, veranda kapıla-nndan içeri giriyordu. Görebildiğim kadarıyla yine kar yağıyordu. Acaba burada hep kar mı yağıyordu?

Lars Ta sarmaş dolaş yatıyorduk, kollarını bana dolamıştı. Güçlü kollarını

belimde, sıcak nefesini de boynumda hissediyordum.

Hafifçe dönüp ona baktım. *Sen kimsin?* diye sordum ona zihnimde. Ses çıkarıp da onu uyandırmak istemiyordum. *Burada, senin yanında ne işim var?*

Birden, sanki konuşmuşum gibi, baş döndürücü mavi gözlerini açtı. “Günaydın aşkım,” dedi, beni öpebilsin diye yüzümü ona doğru çevirdim. Öpüşü sıcak ve garip bir şekilde tanıdıktı. Sanki yıllardır her gün onunla öpüşüyormuşum gibi hissettim.

“Günaydın,” diye mırıldandım. Bu çok güzel bir histi. Tadını olabildiğince uzun çıkarmak istiyordum.

Dönüp bedenimi bedenine bastırdım. Erekte olmuş penisini baldırlarımın arasında hissettim. Bir an tereddüt ettim. Ama sonra bunun sadece bir rüya olduğunu anımsadım. Bu yüzden, yaptığım ya da söylediğim hiçbir şeyin, gerçekte bir önemi yoktu. Lars’a, “Saat kaç? Biz... yani biz...” diye geveledim. Bu kurgusal dünyada bile doğru kelimeleri bulup konuşamıyordum.

“Çabuk olursak,” dedi gülümseyerek. “Cumartesi günlerine bayılıyorum.”

Sonra ateşli ve şiddetli bir şekilde seks yapmaya başladık. Tıpkı sabahın erken saatlerinde birkaç dakika özel vakti olan evli çiftlerin yaptığı gibi... Çocuklar uyanmadan önce bitmesi için çok hızlı olmak zorundadırlar.

Lars yumuşak, tecrübeli ve sihirli elleriyle vücudumu okşamaya başladı. Geceliğimin üstteki iki düğmesini açıp göğüs uçlarımı emdi. Onu rahatça içime alabilmek için sırtımı kavis yaptım, yavaşça inledim. *Bunun ne kadar harika bir his olduğunu unutmuşum,* diye düşündüm.

Lars içime nazikçe girdi. Kalçalanmı önce yavaşça hareket ettirdim, onu içimde hissettikçe daha hızlı ve ritmik hareket ettirmeye başladım. Çok çabuk ama çok şiddetli bir zevk yaşıyordum. Daha önce böyle güçlü bir hazzı hiç yaşamamıştım. Bedenimin bu kadar arzulu tepkiler vermesi beni hayrete düşürdü. Hazdan inlerken dudağımı ısırdım. Fazla gürültü yapmaktan çekiniyordum.

Lars içimde gidip gelmeye devam etti. Nefes alış verişleri hızlandı. Deli gibi atan kalbini göğsümün hemen üstünde hissediyordum. Birden temposunu düşürdü ama tam durmadı. “Sorun ne?” diye sordum telaşla. “İyi misin?”

Lars hafifçe hızlandı ama orgazm olabilmem için yeterince hızlı değildi. “İyiyim,” dedi. “Sadece... biraz... biraz yavaşlamam gerekti...”

Sessiz kaldım. Onun ritmine uyum sağladım.

Lars boşaldıktan sonra pijamasınının altım giyip bağcığım bağladı. Yamma sessizce uzandı. Ayaklarımın ucundaki geceliğimi giyip yanına kıvrıldım. Elimi göğsünün üstüne koydum.

Kalbi çılgın gibi atıyordu. Bir kez daha, “Gerçekten iyi misin?” diye sordum.

“İyiyim,” dedi. Gülümseyerek bana döndü. “Bazı zamanlar yavaşlamak zorunda olduğumu biliyorsun. Böyle yaparsam daha iyi...”

“Daha iyi... nasıl?” diye sordum.

Parmağıyla göğsünün üstüne vurdu. Sıcacık parmakları benimkilere değdi. “Burası için daha iyi. Yani kalbim için,” dedi. Sonra beni kendine çekip fısıltıyla, “Bunu biliyorsun aşkım,” dedi.

Bir süre ikimiz de bir şey söylemedik. Onu dikkatle izledim, nefes alış verişlerinin stabil hale gelmesini gözlemledim.

“Harikaydı,” dedim. “Çok ama çok... tatmin ediciydi,” dedim yüzümü buruşturarak. Tanrım, delirdiğimi düşünecekti.

“Çok ateşliydin,” dedi. “Yani bir süredir yapmıyorduk. Ama daha öncesinde...” Düşünceli görünüyordu. “Demek istediğim, sadece birkaç gündür...”

Keşke bilseydi... “Şey, sanırım bazen içimden böyle olmak gerekiyor.”

Aralık kapı tereddütle çalındı. Küçük bir insan sesi, “Ben çaldım. Tıpkı benden yapmamı istediğiniz gibi. Bu sefer unutmadım ve çaldım.”

Lars gülümsedi. “Hadi içeri gel ahbap,” diye seslendi. Kapı ardına dek açıldı ve sırma saçlı Mitch içeri girdi. Direkt benim yattığım tarafa yöneldi ve yanı başımda dikildi. “Saat yediyi geçti,” dedi.

“Evet, haklısın.” Lars, komodinin üstündeki çalar saate bakıp onu doğruladı.

“Bana daha önce söylediğiniz gibi bekledim.”

“Aferin sana,” dedim.

Bunun doğru olup olmayacağından emin değildim. Sonuçta bu evin kurallarını nereden bilebilirdim ki? Ama içimden, bu şirin ufaklığa sarılıp yatmak geliyordu. Yorganı açıp

Mitch’i yatağa çağırdım. Yatağa hevesle atladı. Yorganı beline kadar çektikten sonra minik kollarını boynuma doladı.

“Çişini yaptın mı?” diye sordum. Böyle bir soru sormanın aklıma nereden geldiğini acayip merak ediyordum. Mitch kafasını salladı.

“Kardeşin kalkmadı mı?” diye sordu Lars ve Mitch tekrar kafasını salladı. Ardından Lars yataktan kalktı. “Hadi ahbap, şimdi git ve bir kitap al,” dedi. “Annen sana yatakta biraz kitap okuyacak, değil mi aşkım?”

“Tabii ki okurum.” Doğruldum ve sırtımın arkasına yastık koydum.

Lars eğilip beni öptü. “Ben gidip kahvaltı hazırlayacağım.”

Sonrasında hayatımda gördüğüm en tarz sahibi ve şık yatak odasında oturdum. Dışarıda lapa lapa kar yağarken, dünyadaki en tatlı ufaklığa ulaşım hakkında bir kitap okumaya başladım.

Mitch ulaşım araçlarının her türüne deli oluyordu. Uçaklar, trenler, antika arabalar, gemiler, transatlantikler... “Bir gün transatlantik kaptanı olacağım,” dedi bana gururla. “Dünyanın bütün denizlerini dolaşacağım. Ailemi de davet edeceğim tabii. Onları birinci sınıf kamaralarda ağırlayacağım.” Ona, gülümseyerek, sıkıca sarıldım.

Tren seyahatlerinin tarihini okuyorduk. îlk buharlı lokomotifin, 1804 yılında Richard Trevithick isimli bir İngiliz tarafından icat edildiğini biliyor muydunuz? Mesela ben o ana dek bilmiyordum. Birden kapı tekrar açıldı ve Missy içeri girdi. “Babam kahvaltının neredeyse hazır olduğunu söyledi,” dedi. Önünde san elbiseli prenses figürü olan pembe geceliğiyle, dönerek bana şov yaptı.

Ardından, eğilip bana bir öpücük verdi. Ben de onu öptüm. “Yeni prenses geceliğinle geçirdiğin ilk gece nasıldı bakalım?” *Tanrım, bunu nereden*

biliyordum ki?

Sevinçle smttı. “Güzeldi. Geceliğim çok rahat. Gecenin bir yarısı uyandığımda prenses tam kamımın üstündeydi. Tekrar uykuya dalmam çok kolay oldu.” Missy bana sımsıkı sanldı. “Tekrar teşekkür ederim anne,” dedi. “Sen dünyadaki en iyi ter-zin-sin!”

“Terzi,” diyerek onu düzelttim.

Ama öyle değildim. Yirmi yıl önceki ev ekonomisi dersinden sonra, dikiş konusunda, düğme dikmek dışında bir şey yapmamıştım. Ama bu hayatımda dikiyordum (en azından önünde prenses figürü olan bir çocuk geceliği dikebilmeyi başarmıştım). Acaba böyle bir yeteneği nereden almıştım?

“Siz ikiniz bir an önce gitseniz iyi olur,” dedim çocuklara. “Babanıza birazdan geleceğimi söyleyin, olur mu?”

Yatak odasından çıkmadan önce etrafa dikkatlice bakındım.

Gözüme ilk çarpan, batı yönündeki duvarda asılı büyük düğün resmi oldu. Odanın ışığı kapalıydı. Dışarıdaki puslu havayı da düşünürsek içerisi epey loştu, resmi tam seçemi-yordum. Siyah-beyaz bir fotoğraftı. Ancak bazı eski siyah beyaz fotoğraflar gibi manuel boyama yöntemiyle renklen-dirilmemişti ya da son zamanlarda çok kullanılan renkli filme çekilmemişti. Basit ve sade, siyah beyaz bir fotoğraftı işte, sanki görüntüyü yumuşatmak için kasten biraz bulanık çekilmiş gibiydi. Ama yine de kendimi tanıyabildim. Şimdikinden biraz daha gençtim. Otuzlu yaşlanmdaydım. Lars da daha genç görünüyordu, başının tepesinde şimdikinden çok daha fazla saç vardı, beli de daha inceydi. Beyaz gelinliğim gayet sadeydi; omuz kısımları dantelden, bel kısmı tam oturan ve kabarık bir etek. Lars biraz arkamda durmuş, kollarını bana sarmıştı. Hatta bir eli kalçamın hafif üzerindeydi. Elimde rengârenk ve şık bir buket vardı. Pembe ve san güller, karanfiller... Nerede olduğumuza dair bir tahminim yoktu. Anlaşılan, arkamızdaki fotoğraf, çekim esnasında kullanılan bir fondan ibaretti. Ona bakarak nerede olduğumuzu kestirmek güçtü.

Düğün fotoğrafının yanında başka bir siyah beyaz fotoğraf daha asılıydı: bir cadde manzarası. Kuvvetle muhtemel Paris’teki bir caddeydi. Daha önce Paris’e hiç gitmemiştim; çok istemiştim ama henüz o kadar uzağa gitmek kısmet olmamıştı. Ancak bütün hayatını Sibirya’da geçirmiş bir insan bile, Paris’te çekilmiş bir fotoğrafı kolaylıkla tanıyabilir. Duvardaki fotoğraf, Paris’in diğer

fotoğraflarının tipik özelliklerini barındırıyordu. Fonda bir kafe, ön tarafta sepeti çiçek dolu büyük bir bisiklet, caddeden geçen şık giyimli kadınlar ve adamlar. Fotoğraftaki insanlar çok eğlenceli ve egzotik bir yere yetişmek için acele ediyor gibi görünüyorlardı.

Acaba halayımızı orada mı geçirmiştik? Çok merak etmiştim.

Uzun şifoniyerin çekmecelerini karıştırmaya başladım. İçlerinde bir sürü kadın kıyafeti vardı ama bunlar benim kıyafetlerim değildi. Olgunlaştıkça, giyim tarzım daha eklektik bir hal almaya başlamıştı, alakasız parçalar alıp duruyordum. Rengârenk bluzlarım, çeşit çeşit eşarp, şal ve takım vardı. Çoğu zaman etek gibi görünen salaş ve geniş şeyler giyiyordum; tabii müşterilerim ve ailem bu durumu pek hoş karşılamıyordu. Yakınlarıma, "Yıl 1962," diyordum. (Böyle bir şeyi müşterilerime asla söylemeyeceğimi belirtmeme gerek yok umarım.) "Kadınlar değişiyor. Her şey değişiyor."

Ancak bu dünyadaki 1962 yılında -tabii burada da yıl gerçekten 1962 ise- daha geleneksel zevklerim vardı anlaşılan. Parmaklarımı kahve ve şarap rengi şık kaşmir kazaklann üstünde gezdirdim. Acaba altlarda daha ilginç bir şey saklı mı diye bakmak için giysileri son derece dikkatli bir şekilde kaldırdım. Ancak şöyle cafcaflı, yaratıcı ya da orijinal bir parça yoktu. Böyle şık ve düzgün bir gardırop için bolca zaman ve para harcamıştım anlaşılan. Her şey çok düzgün ve düzenli duruyordu. Çekmeceler büyük bir özenle yerleştirilmişti. Gardırobun kapaklarını açtığımda, aynı özenin orada da hâkim olduğuna dikkat ettim. Elbiseler, bluzlar ve etekler renklerine ve şıklıklarına göre sıralanmıştı.

Washington Caddesi'ndeki evimin mütevazı, hatta küçük yatak odasını gözümün önüne getirdim. Elbise ve etekler, aşılabilecek her yere asılmıştı. O kadar küçüktü ki, eşyaların çoğu ortalıkta duruyordu. Her sabah, aradığım giysiyi bulmak için, dolabın içinde küçük çaplı bir kazı çalışması yapmak zorunda kalıyordum. Bu esnada da elime geçenleri yere ve yatağın üstüne fırlatıyordum. İşten eve döndüğümde Aslan'ı genellikle buruşuk kıyafetlerin içinde pineklerken buluyordum.

Ama bu gardırop benimkiyle kıyaslanamazdı bile. Buradaki her parçanın bir amacı vardı. Her türlü ortama uygun kıyafet ve aksesuar, saniyeler içinde bir araya getirmek mümkündü. Bu kadar büyük bir dolabın bu kadar mükemmel yerleştirildiğine daha önce tanık olmamıştım.

Bu dünyaya son gelişimde giydiğim bornozu üstüme geçirdim, sanınm benim rahat yapıma ve zevkime en yakın parça buydu. Kemerini bağladıktan sonra yatak odasının kapısını sessizce açtım.

Tahminlerimde yanılmıyorsam, ev farklı seviyelerden oluşmuş çok modem bir yerdi. Savaştan sonra, muhtemelen son on yıl içerisinde yapılmıştı. Lars ve benim yatak odamız (Tanrım kulağa ne tuhaf geliyor!) ilk kattaydı. Banyomuza da sadece yatak odamızın içinden giriliyordu. Zaten modem evlerin çoğunda banyolar böyleydi, ana yatak odasına bağlı. Ebeveyn banyosu, diyorlardı. Yatağın arkasındaki sürgülü kapılar, verandaya ve arka bahçeye açılıyordu. Yatak odasının kapı aralığından bakarken, sol tarafımdaki koridoru ve koridorun sonundaki odanın aralık kapısını gördüm. Çalışma odasına benziyordu. Sağ tarafımda da salon ve evin kapısı görünüyordu. Duvarlar mat altın sarısı renginde, kapı da deniz mavisiydi. îşte bu hoşuma gitmişti. Mavi, benim iç dekorasyon anlayışıma daha uygun bir renkti.

Önümde görüş hattımı engelleyen bir şey vardı. Lars ve çocukların sesli geldiğine göre, orası mutfak olmalıydı. Son gelişimden hatırladığım kadarıyla, çocukların odaları girişin yarım kat üstündeydi. Merdivenler aynı şekilde aşağı da iniyordu. Muhtemelen aşağıda da ya çamaşırhane ya da oyun odası vardı. Kim bilir, belki ikisi de...

Direkt seslerin geldiği yöne gitmek yerine solumdaki koridorda yürüdüm. Duvarlar bir sürü fotoğrafla dekore edilmişti. İlki dışında hepsi yatak odasının kapısından görülebiliyordu. Hepsinde insanlar vardı. Yalnız o fotoğraf hâlâ aklımı kurcalıyordu; hani şu dağ manzarası olan. Geriye doğru adım atıp fotoğrafa birkaç saniye uzaktan baktım. Ancak buranın neresi olabileceğini bir türlü kestiremiyordum.

Birden bu fotoğrafın gelişigüzel aşılmadığım fark ettim. Diğer çerçevelerin içinde çocukların, aile büyüklerinin ve önemli kutlamaların fotoğrafları vardı. Ama bu fotoğraf bu noktaya özellikle asılmıştı. Yani bir amacı vardı. Yatak odasının içinden, hatta *yataktan* bile bu manzarayı görmek mümkündü. Çocukların ve aile büyüklerinin fotoğrafları içeriden görülmüyordu.

Bu kadar zeki olduğum için kendimi tebrik ettim. Acaba bu benim fikrim miydi?

Sonra diğer fotoğrafları inceledim. Ama Mitch ve Missy’ yi göremedim. Buradaki bütün fotoğraflar siyah beyazdı ve uzun yıllar önce çekilmiş gibiydi.

Belki de fotoğraftakiler Lars’m atalarıydı.

Birdenbire gözüme bir şey çarptı. Durdum, nefesim kesilmişti.

Koridorun tam ortasındaki fotoğrafı çok iyi biliyordum. Olayın tam olarak nasıl olduğunu hatırlayamıyordum ama bu fotoğrafta ben de vardım. Ön tarafta, ortada duruyordum. San saçlanm, tombul yüzüme dalgalar halinde dökülüyordu. Annem, küçük bir çocukken, harika buklelerim olduğunu söylerdi! Okula başladığım dönemde bazılan daha farklı yöne uzamaya başlamıştı. İşte o zamandan beri saçlanm beni delirtiyordu.

Piknik örtüsünün üstünde oturuyordum, anne ve babam iki yanımdaydı. Annem bana arkadan destek veriyordu. En fazla altı aylıktım, neşeyle gülümsüyordum. Babam, annemin yanında oturuyordu, uzun bacaklannı öne doğru uzatmıştı. Washington Park’ta piknik yapıyorduk. Çocukluğum, Denver’ın Myrtle Hill Mahallesi’nde, York Caddesi’nde geçmişti. Park, oradaki evimizden pek uzak değildi. Artık insanlar Myrtle Hill’e “Washington Park’ın Doğu Yakası” diyorlardı. Ama o zamanlar mahallenin parktan ayrı bir adı vardı.

Bebek olduğum halde bu kadar şeyi nereden mi biliyordum? Biliyordum çünkü yıllar önce annem bana anlatmıştı. Bu fotoğraf çekildiği zaman, annem benden sonraki üçüncü bebeğine hamileymiş. Hepsi de erkekmiş, ama üçü de ölü doğmuş. Annem bu üzücü hikâyeyi anlattığı gün hüzünle, “Doktorlar üç oğlumun da neden öldüğünü hiç bulamadılar,” demişti. “Birkaç kez aynı şeyi yaşadıktan sonra... şey... doktorlar, babanla bana, bir daha hamile kalmamam için korunmamızı önerdiler.” Omuz silkti, yere baktı ve başka bir şey söylemedi.

Annemin benden sonraki iki bebeğine hamile kalışını

hatırlamasam da sonuncusunu hatırlıyordum. Galiba altı yedi yaşlanndaydım. Annemin kamı şişmişti. Bu yüzden öğretmenimin evde okumamızı söylediği kitabı annemin kucağında okuyamıyordum. Babam, annemi hastaneye götürmüştü. May Teyzem evde benimle kalmaya gelmişti. O zaman genç ve bekâr bir kızdı, Henüz Stanley Eniştemle evlenmemişti. Uzun saatler sonra babamın eve gelişini hatırlıyorum da, yorgun ve moralsiz görünüyordu. Kanepeye oturup bana sarıldı. Tıraş olamadığı için sakalları çıkmıştı. Kirli sakallı yanaklarını pürüzsüz yanağıma dayadı. Alçak sesle, erkek kardeşimin cennete gittiğini söyledi bana. “Yani bebek buraya gelip bizimle yaşamayacak mı? Onu hiç göremeyecek miyim?” diye sordum.

“Evet,” dedi boğuk sesle. Babamın gözyaşlarını yanaklarımda hissediyordum. “Evet tatlım, sonsuza dek orada kalacak.”

Annemin doktoruna çok kızdığımı hatırlıyorum. Erkek kardeşimi kurtarması gerektiğini düşünüyordum. Sonuçta doktorların işi insanların hayatını kurtarmak değil miydi?

Şimdi annemle babanım gençlik hallerine ve kendi bebekliğime bakarken, bir şey ya da birinin kalbimi sızlattığım hissettim. Boğazım düğümlendi. Çok ama çok üzgündüm.

“Anne, baba,” dedim alçak bir tonda. “Neden fotoğrafınız bu evde duruyor?” Etrafıma bakındım. “Sen neden bu evdeyim?”

Diğer fotoğraflara da bakmak için hızlı hızlı yürüdüm. Fotoğraflarda bir sürü yabancı vardı; genç ve yaşlı insanlar, çocuklar, büyükanne ve büyükbabalar... Kim bilir kimlerdi?

Ancak içlerinde tanıdığım kişiler de vardı. Mesela bazı fotoğ-raftakiler benim akrabalanmdı. Beatrice Teyzem ve annemin ergenlik çağında çekilmiş bir fotoğrafını gördüm. Teyzem, anneme sarılmıştı. Bir diğer fotoğrafta kuzenlerim Grace ve Carol Louise vardı, ben de ikisinin arasında sıkışmış halde duruyordum. Güneşin altında, mayolarımızla poz vermiştik. Üçümüzün de kafasında bone vardı. Onlar bana göre çok daha uzunlardı. Ben henüz gürbüz bir çocuktum, göğüslerim bile çıkmamıştı. Arkamızda göl ve kumdan bir sahil vardı. O günü hatırlıyordum. Yaz tatili için ailelerimizle birlikte Nebraska’daki McConaughy Gölü’ne gitmiştik.

Büyükannemle büyükbabamın düğün fotoğrafları bile vardı. Büyükannem o zaman on dokuz yaşındaydı ama yaşından çok daha büyük gösteriyordu. Bu fotoğrafı da biliyordum tabii. Annem sık sık gösterip düğünün hikâyesini anlatırdı. Söylediğine göre, az kalsın evlenemiyorlarmış. Çünkü nikâhlarım kıyacak rahip Kansas’tan gelecekmiş ama şiddetli bir kar fırtınası yüzünden treni ertelenmiş. “Rahibi beklerken babam çok korkmuş,” derdi annem, parmaklarını deri çerçevenin üstünde gezdirerek. “Ama erkek kardeşi... Artie Am-ca’yı hatırlıyor musun? Sen on yaşındayken ölmüştü. Büyükbabanla ciddi bir konuşma yapmış. Ona, karşısına böyle harika bir kadının her gün çıkmayacağını söylemiş. Özellikle de 1899 yılında, Doğu Colorado’nun küçük bir kasabasında. Artie Amca, büyükbabana, annemle evlenmezse onun yerine kendisinin

evleneceğini söylemiş," derdi annem gülümseyerek. "Şey, aslında bu yeterince ikna edici olmuş. Çünkü büyükbaban, Artie Amca'nm söylediği her kelimede son derece ciddi olduğunu biliyormuş. Rahip sonunda gelebilmiş ve nikâh kıyılmış." Annem, annesinin genç yüzüne bakarak gülümserdi. "Sonra da bu fotoğraf çekilmiş."

Fotoğraflara bakarken gözlerim doldu. Buradaki yüzlerin çoğunu pek sık görmüyordum; mesela kuzenlerim. Ayrıca fotoğraflardaki bazı kişiler; Beatrice Teyzem, büyükbabam, büyükannem de çoktan ölmüştü. Birden, yaşlanmanın ne demek olduğunu düşündüm. Yaşlanmak, çocukken ya da gençken sevdiğin, artık duvarlardaki fotoğraflarda, hikâyelerdeki sözcüklerde ve kalbindeki anılarda yaşamasıydı.

"İyi ki varsınız," diye fısıldadım aileme ve kendi bebekliğime bakarken. "Siz olmasaydınız ne yapardım?"

Sonra koridorun sonundaki odaya girdim. Burası, tahmin ettiğim gibi, bir çalışma odasıydı. Büyük, aydınlık, doğu tarafında manzaraya bakan penceresi olan güzel bir yerdi. Çizim masası pencerenin orada duruyordu. Masanın sağ yanındaki metal bölme, kalemler ve çizim aletleriyle doluydu. Odanın köşesinde küçük bir içki sehpası vardı. Üstüne temiz kadehler, *shot* bardakları ve rengârenk içki şişeleri düzgün bir şekilde yerleştirilmişti. Cam şişeler ve kristal kadehler, pencereden giren gün ışığını yansıtıyordu.

Çalışma masası, odanın tam ortasındaydı. Masanın bir köşesinde telefon, diğer köşesinde iki tane fotoğraf çerçevesi, ortasında da not defteri duruyordu. Telefonun hemen yanında kartvizitlik vardı, içi de bir hayli doluydu. En üstteki kartviziti alıp baktım. *Andersson Mimarlık ve Tasarım. Lars Andersson*

Başkan, yazıyordu. *Ofis, İşyeri, Konut.* Yıllar önce Lars'ın söylediklerini hatırlayıp gülümsedim. Evlerden ziyade, ofis ve işyerlerini tercih ettiğini belirtmişti. Kartın alt kısmında adres ve telefon vardı. Şirket, Denver şehir merkezindeydi. Telefon numarasını ezberleyip kartı bornozumun cebine koydum. Bu kâğıt parçasını kendimle gerçek hayata götürme fikri kulağa saçma gelebilirdi. Ama bu sayede derin bir araştırma yapıp, Lars Andersson'ın kim olduğunu bulmayı amaçlıyordum.

Eğilip masanın üstündeki fotoğrafları inceledim. İlki benim fotoğrafımdı. Eğer bu fotoğraf gerçekse, yani sadece zihnimin ürettiği bir yanılsama değilse, son

birkaç yıl içinde çekilmiş olmalıydı. Çünkü gerçek hayatımda her sabah aynada gördüğüm ağız ve göz çevremdeki kırışıklıklar, bu fotoğrafta da vardı. Fotoğrafta kendimi kasmış gibi görünüyordum. Sanki aynı anda hem sıcakkanlı ve dost canlısı görünmeye hem de kırışıklıklarımı belli etmemek için mümkün olduğunca az mimik yapmaya çalışmıştım. Açık saçlanm düzgün görünüyordu. Üstümde çivit mavisi, kayık yaka bir elbise, boynumda inci kolye, başımda da kep şeklinde minik bir şapka vardı. Bana kalırsa Jackie Kennedy* gibi görünüyordum. Anlaşılan, rüyamdaki bu dünyada First Lady gibi giyinmekten hoşlanıyordum. Küçük bir kahkaha attım. Kennedyleri çok severdim, hatta oyumu bile onlara vermiştim. Son zamanlarda insanlar, komünistlerle nasıl başa çıkacağını bilmediğini söylese de, ben onun yeteneklerine inanıyordum. Kocasının büyük hayranı olsam da, gerçek hayatta insanların

' *1929-1994 yılları arasında yaşamış* 35. *ABD Başkanı John F. Kenneedy'nin eşi. (ç.n.)*

beni Jacqueline Bouvier Kennedy'yle karıştırmasını kesinlikle istemezdim.

Sonra diğer çerçeveyi elime aldım. Ancak garip bir şekilde, içinde fotoğraf yoktu. Sadece fotoğraf yerleştirmek için üç adet boş bölme vardı. Acaba burada çocukların fotoğrafı mı vardı? Öyleyse Lars fotoğrafları neden çıkarmıştı? Ayrıca neden iki değil de üç bölme vardı?

"Anne!" diye seslendi Mitch koridordan. Çalışma odasının kapısında belirince, "Kaç saattir seni bekliyoruz," dedi sitemle. "Babam bunu dikkatle taşımamı ve sana getirmemi söyledi." Elinde dörtte üçü kahve dolu bir kupa vardı. Siyah denebilecek kadar koyu bir kahvenin üstünde azıcık krema vardı. Tam sevdiğim gibi hazırlanmıştı. Gülümseyerek kahvemden bir yudum aldım. Lars kahvenin benim için anlamını çok iyi biliyordu.

"Özür dilerim tatlım. Babana birazdan orada olacağımı söyle."

"Tamam," dedi ve odadan çıktı.

- oSâhim %
  - Tam bunu kasiyer kıza sormaya niyetlenmiştim ki ar
  - öSö&im / 7
  - Ç&ölüm 23
  - <5&âtom28
  - C&âlüm 33

1928-2002 yılları arasında yaşamış Amerikalı şarkıcı, (ç.n.)

2

1887yılında Chicago ’da geliştirilmiş, beyzbola benzer bir oyun. Beyzboldan temel farkı, kullanılan topun büyüklüğü ve *oyun sopasıdır, (ç.n.)*

oSâhim %

Yine kendi evimde, san duvarlı odamda, yanımda Aslan'la uyandım.

"Çok güzel bir rüya gördüm. Ama senin nerede olduğunu bilmiyorum dostum," dedim Aslan'a, kulaklannı sıvazlayarak. "Kim bilir, belki sen de oradasmdır. Sonuçta orası çok büyük bir ev. Belki bodrumda bir yerlere saklandın ve ben görmedim."

Gülümseyerek yatağımdan kalktım ve yeni güne başladım.

Sabahın ilerleyen saatlerinde dükkânda, Frieda tuvaletteyken, kartvizitte görüp ezberlediğim telefon numarasını aradım. Annesi mutfakta değilken kurabiye kavanozunu aşıran bir çocuk kadar heyecanlı ve telaşlıydım. Telefonu açan olursa ne diyeceğimi bilmiyordum. Ama operatör, bu telefon numarasının servis dışı olduğunu söyledi.

Ardından Lars'm sekiz yıl önceki ev telefonunu, mektubunda yazdığı numarayı aradım. Bu numarayı aramak biraz daha riskliydi. Ancak telefonun hâlâ kullanılıp kullanılmadığını öğrenmek için denemekten başka şansım yoktu. Hâlâ kullanılıyorsa telefon çalacaktı ama büyük ihtimalle açılmayacaktı. Çünkü hafta içi ve günün bu saatinde evde olma ihtimali yoktu. Yine de çok heyecanlıydım. Hayatımda ikinci kez bu numarayı arayacağım için avuçlarım terliyordu. Numarayı hışladıktan sonra sol işaretparmağımı telefonun tuşuna koydum. Karşı taraf cevap verirse anında kapatmayı planlıyordum. Ancak yine aynı operatör sesiyle muhatap olmak zorunda kaldım, bu numara da servis dışıydı.

Hemen kasanın altındaki rafta duran telefon rehberini aldım. İş sayfalan bölümünü açıp, adında Andersson kelimesi geçen mimarlık firmalarının telefonlarını araştırdım. Ama Andersson adı geçen bir firma bile yoktu, hatta yazımı ve telaffuzunun daha kolay olduğu Anderson da yoktu. An-derssons'ı bile aradım ama öyle bir şey de yoktu.

Ardından ev telefonlan sayfasını denemeye karar verdim. Ama Lars Andersson ya da L. Andersson isimli bir kayıt yoktu. Sonra benim Bayan Andersson olduğumu düşündüm ve belki telefon benim adıma kayıtlıdır diye Katharyn Andersson ve K. Andersson isimlerini araştırdım. Ama hiçbiri yoktu.

Başka ne yapabileceğimi bilmiyordum. Elimi elbisemin cebine sokunca annemin

gönderdiği kartpostalı buldum. Nedenini bilmiyordum ama o gün annemin yanımda olmasını istemiştim. Bu yüzden günlük kartpostalı, diğerleri gibi dosyaya kaldırmak yerine, yanıma almıştım. Kartpostalın üstündeki resmi hatırlamak için ona bakmama gerek yoktu;

gülümseyerek hula dansı* yapan bir dansçının resmiydi. Siyah saçlarının üstüne, çiçeklerden yapılmış bir taç takmıştı. Hasır eteği, uzun bacaklarını örtüyordu. Kartpostalın arkasında, annemin bana yazdığı satırlar vardı, kelimesi kelimesine ezberlemiştim.

Sevgili Kitty,

Bugün bütün gün seni düşündüm. Umarım iyisindir tatlım. Biliyor musun, May Teyzen sürekli seni soruyor; mutlu musun, istediğin her şeye sahip misin, hayatından memnun musun gibi şeyler işte. Ben de her şeyin yolunda olduğunu ve çok mutlu olduğunu söylüyorum. Çünkü benim Kitty 'm bir şeyi gerçekten istiyorsa onu elde etmenin bir yolunu bulur. Buna inanıyorum, tatlım. Sana çok güveniyorum. Bence senin başaramayacağın hiçbir şey yok. Ne istiyorsan olabilirsin, neyin olmasını istiyorsan onu gerçekleştirebilirsin.

Umarım söylemek istediğim şeyi anlamışsındır.

Sevgiler,

Annen

"Ne, anne?" diye fısıldadım sessiz dükkânda. "Bana ne anlatmaya çalışıyorsun?"

Bakmam gereken başka bir yer mi vardı? Yoksa bir şeyi, bir ipucunu gözden mi kaçırıyordum?

Kişisel ilanımı ve 1954 yılının sonbaharında çıkan ga-

' Hav/ai Adaları 'na özgü bir dans türüdür, (ç.n.) zeteyi düşündüm. Acaba o günkü gazeteyi bulursam bir ipu-cuna ulaşabilir miydim?

Saat onda kahve molası verdiğimizde Frieda'ya, "Biraz araştırma yapmam lazım," dedim. Aslında tam bir mola da sayılmazdı çünkü dükkânı kapatmıyorduk. Böylece müşteri gelirse onunla hemen ilgilenebilirdik. Ama gelen olmazsa, kasanın arkasındaki taburelerimize oturur, bir yandan kahvemizi

içer bir yandan sohbet ederdik. Bazen işten söz ederdik, bazen de son okuduğumuz kitaptan. Bazı zamanlar da Pearl Caddesi'yle ilgili son dedikoduları değerlendirirdik; evvelki gece Vogue'dan kim kiminle çıkmış, komşu dükkânlar yeni müşteri çekmek için hangi stratejileri uygulamaya başlamış, tramvay hattının kaldırılması ne kötü oldu gibi konular...

Frieda sıcak kahvesini üflerken, "Ne tür bir araştırma?" diye sordu.

Kızardığımı hissettim. "Şey... biri hakkında... yani bir adam..." Söyleyince kulağa çok saçma geliyordu.

Frieda'nın gözleri hınzırca parladı. "Demek benden bir şey saklıyorsun! Yoksa yeni biriyle mi tanıştın? Nerede? Ne zaman?"

Kafamı salladım. "Hayır, öyle bir şey değil."

Ne yazık ki bu sırrı onunla paylaşamazdım. Bu durum beni çok üzüyordu. Çünkü yirmi yıldan uzun bir süredir arkadaştık ve bu süre zarfında ondan neredeyse hiçbir şeyi giz-lememiştim. Aptalca bir fikir olması bir yana, bu çok... Nasıl söyleyeyim, bu çok kişiseldi. Sanki bu, kimseye söylememem gereken bir şeydi, sadece ben bilmeliydim.

"Sadece adını yeni duyduğum biri hakkında," dedim arkadaşıma. Hemen sonra, alelalece bir yalan uydurdum. "Bir yazar. Tarihi kitaplar yazıyor."

Merakının anında kaybolacağını biliyordum çünkü Frieda tarihten nefret ederdi. Amerikan Tarihi, birinci sınıftayken hayatımda aldığım en kolay dersti. Ama o kadar yardım etmeme rağmen Frieda o dersten çakmıştı. Frieda'nm geçmişle işi yoktu, onun olayı şu andı.

"Neyse. Ben öğle yemeğine biraz erken çıkacağım ve şehir merkezindeki kütüphaneye gideceğim. Tabii senin için de uygunsa?" Kahve kupamı çalkaladım ve tabureden kalktım.

Frieda arkamdan el salladı. "Git tabii. Ben buradayım."

Broadway'e doğru yürüdüm ve şehir merkezine giden otobüse bindim. Merkez kütüphane birkaç saat önce açılmıştı. Araştırma bölümüne gidince kütüphane görevlisine 1954 yılının ekim ayma ait *Denver Post* gazetesinin mikrofilmlerini görmek istediğimi söyledim. Görevlinin, istediğim mikrofilmleri bulması ve

makineyi çalıştırması biraz zaman aldı. Ben de o sırada raflardaki kitapları inceledim ve kütüphanenin, dükkânımızın hem düşmanı hem de dostu olduğunu düşündüm. Burada her türlü kitap vardı. Böyle bir yer varken kim yeni kitap almak isterdi ki? Ancak işin bir de diğer boyutu vardı: Hayranlıkla okuduğun kitaba gömülmüşken seni uyaran bir kütüphane görevlisi...

İstediğim mikrofilmler nihayet hazırdı. Makinenin kolunu döndürüp gazetenin sayfalarını taradım. Kişisel ilanlar, gazetenin son sayfasında yayımlanıyordu.

Evet, işte ilanımı bulmuştum. Bir haftalık vermiştim. 10 Ekim Pazar'dan ertesi cumartesiye kadar yayımlanmıştı. O zamanlan hatırlayıp hüzünle gülümsedim. Genç, hayatıyla ilgili umutlannı kaybetmemiş kızı düşündüm.

Acaba o zamanki halim, şimdiki beni görse ne düşünürdü? Sadece sekiz yılda bu kadar değişebileceğime ihtimal verir miydi? Gerçekten çok mu değişmiştim? Aslında sabahları popüler müzik eşliğinde evin içinde dans ediyordum hâlâ. Hâlâ aradığım kıyafeti bulmak için odamı ergen gençler gibi dağıtıyordum. Acaba otuz yaşımdaki halim, şu anki beni görse, *vah yazık*, der miydi? Verdiği kişisel ilandan sonuç çıkmaması, hatta hayatında en ufak bir değişiklik bile yaratmaması onu şaşırtır mıydı?

Bu soruların cevabını bilmiyordum... Bildiğim tek şey, kişisel ilanımın ve o günkü gazetenin bana Lars Andersson'a ne olduğunu söyleyeceğiydi.

Diğer sayfalara ağır ağır göz attım. Önce, kişisel ilanımdan bir şey çıkmadığı için hayal kırıklığına uğradım ama sonra, o yılın haberlerine kendimi kaptırdım. 15 Ekim sayısında Hazel Kasırgası'nın Kuzey Carolina'yı vurduğu, birçok ev ve işyerinin sular altında kaldığı yazıyordu. İngiltere'de liman işçileri greve gitmişti. 16 Ekim Cumartesi sayısında, kucağında küçük bir erkek çocuğu olan bir kadın fotoğrafı vardı. Çocuk evde bulduğu silahla kendini vurarak trajik bir şekilde

ölmüştü. Alttaki yazıya göre, fotoğraf kazadan birkaç ay önce çekilmişti; kadın, çocuğun annesiydi. 19 Ekim sayısında, Au-ditorium Arena'da yapılacak bir ödül maçının haberi vardı. Bu, Denver'daki en büyük boks maçı olacaktı. 20 Ekim'dey-se, Trinidad Junior Kolej i'nin mezuniyet balosuna katılanla-rm ve balo kraliçesinin fotoğrafı vardı. Hepsi de çok kaygısız, keyifli, neşeli ve çok ama çok genç görünüyordu.

Sonra 21 Ekim sayısını açtım ve ölüm ilanları sayfasında bir şey gördüm.

Lars Anderrsorı, 34, Lincoln Cad. Englewood. Ölüm nedeni: Kardiyak arrest. Hayatta kalan yakınları: kız kardeşi Linnea (Steven) Hershall, Denver ve bir erkek bir de kız yeğen. Anne ve babası Agnes ve Jon Andersson hayatta değil. Anma merasimi cuma günü saat onda Denver 'da, Bethany İsveç Protestan Lüteriyen Kilisesi 'nde yapılacak, ardından da Fairmont Mezarlığı 'na gömülecektir.

ç&âhim S

İşte böyle... Artık ne olduğunu biliyordum. Lars Andersson benimle buluşmaya gelememiş, çünkü hayatta değildi.

Kütüphaneden çıkıp ağır adımlarla otobüs durağına yürüdüm. Bu bilgiyi öğrendikten sonra ne yapacağımı bilmiyordum. Gerçek hayatta hiç tanışamadığım, sadece rüyalarımdan tanıdığım bu adam için fena halde üzülüyordum. Böyle bir adamla hayali bir dünya kurduğu için çılgın beynime diyecek bir şey bulamıyordum. Gerçekten tuhaf bir ha-yalgücü vardı. Dudaklarımda buruk bir tebessüm belirdi.

Ne yazık ki, bu adamın başına çok talihsiz bir şey gelmişti. Onunla yüz yüze gelmem imkânsızdı.

O gece yatağıma gitmek için neredeyse can atıyordum. Acaba bu gece rüyamda neler olacak diye meraktan ölecektim. Kendime gülerek, uyumadan önce kendime küçük bir kadeh viski doldurdum. Belki bir an önce uyumama yardımcı olurdu.

İşin garibi, o gece rüyamda, o büyük evde değil de karanlık bir restorandaydım. Masa örtüleri kareli kumaştandı, duvarlar ve muşamba yer döşemesi koyu kırmızıydı. Restoran çok kalabalıktı. Girişteki standın orada yer bekleyen bir sürü çift görüyordum. Ortamın bu kadar hareketli olmasına bakılırsa hafta sonuydu.

Takım elbise giymiş ve kravat takmış olan Lars, sağımda oturuyordu. Çok saygın ve mutlu görünüyordu. Sol elini, çıplak omzuma sahiplenircesine atmıştı. Benim üstümde orman yeşili renginde, kolsuz, ipek bir elbise vardı. Elbisenin yumuşak ve kaygan dokusunu sırtımda ve kaburgalarımın üstünde hissedebiliyordum. Restoranın girişine bakan bir oturma kabininde oturuyorduk ama kabinin diğer tarafı boştu.

“Tekrar hoş geldin,” dedi Lars ışıl ışıl gözleriyle gözlerimin içine bakarak. “Birkaç dakikadır başka bir âlemde gibiydin.” Gülümsemeye çalıştım. “Affedersin,” dedim. “Daldım sanırım.”

“Yoksa daha özgür bir hayatın hayalini mi kuruyorsun?” dedi Lars sırıtarak.

Birden ciddileştim. “Neden böyle söyledin?”

Omuz silkti. “Bilmem. Herkes bazen öyle yapmaz mı?” Hüzünle gülümsedi. “Özellikle de sen ve ben.”

Tanrı aşkına, *bu da ne demekti* şimdi?

Tepemizdeki hoparlörlerden müzik duyuluyordu. Berrak ve güçlü sesi hemen tanımıştım. Patsy Cline en sevdiğim şarkıcılardan biriydi. Patsy’nin şarkılarının çoğu, aşk acısı ve kalp kırıklığı hakkındaydı. Sanırım bu yüzden onun müziğini çok seviyordum. Derdiniz ne olursa olsun Patsy, şarkıları aracılığıyla sizinle iletişime geçebiliyordu. Onun şarkılarında herkes kendinden bir şey bulabilirdi. Salaş bir bara gidip içecek bir şeyler ısmarladığınızda Patsy sizi dinler ve size her şeyin düzeleceğini söylerdi. Ağlamanız için bir mendil uzatır, bu tarz durumları çok gördüğünü, altından kalkılabileceğini anlatırdı.

Patsy’nin bütün albümleri bende vardı. Ama burada çalan, genizden söylediği melankolik şarkıyı daha önce duymamıştım. Şarkılarının çoğu gibi bu da biten bir aşk hakkındaydı. Şarkıda sevgiliye, *benden ayrılmayı düşünüyorsan şimdi söyle, şimdi yak canımı,* diyordu.

Birdenbire, “Bu şarkı yeni mi?” diye sordum Lars’a. “Ne canım?”

“Şarkı.” Kaşlarımı çattım. “Çalan şarkı diyorum. Patsy Cline’ın yeni parçası mı?”

Gülümsedi. “Sanırım. Aslına bakarsan şu an bana bunu soruyor olman çok tuhaf. Çünkü daha bir iki gün önce evde radyoda duymuştun.”

Öyle miydi gerçekten? İçin için gülümsedim. Demek beynim şimdi de yeni bir hit şarkı yaratmıştı. Nasıl bir yaratıcılıktı bu?

Lars önce kapıya, sonra da saatine baktı. “Gelmeleri an meselesi,” dedi. “Bili genelde çok dakiktir.” Sonra tekrar omuz silkti. “Yalnız zamanlama konusunda

karısı nasıldır, bak onu bilmiyorum.”

Ne diyeceğimi bilemediğim için başımı sallamakla yetindim.

Lars içkisini karıştırdı ve bir yudum aldı. “Ah, işte geldiler.”

Masamıza yaklaşan çifti görür görmez ayağa kalktı. Bizimle hemen hemen aynı yaşlardaydılar; belki biraz daha genç. Kadının simsiyah saçları vardı, başına taşlarla süslü bir taç takmış, üstüne de kürk pelerin giymişti. Kocası uzun boyluydu, Lars’tan bile daha uzundu. Bunu, Lars ayağa kalkınca fark ettim. Yüzü kare şeklinde olan adamın atletik bir görüntüsü vardı. Lisedeyken futbol oynamış tiplere benziyordu. Böyle tipler Frieda’yla çıkmak için can atardı ama Frieda onlan hep reddederdi. Frieda tek bir erkekle uzun süre çıkacak türde biri değildi. Karşısındaki adamın çok yakışıklı olmasının onun için bir önemi yoktu. Bazen çok hevesli gibi görünürdü; yıllar önce kişisel ilanım sonrası beğenmediğim tiplerde olduğu gibi... Ancak bir erkekle çıkmak, Frieda’nm hayatında pek mühim bir şey değildi.

“Bili, lütfen karım Katharyn’le tanış,” dedi Lars bana dönerek. Masanın üstünden elimi uzattım. Oturma kabinin-deyken ayağa kalkmak pek mümkün değildi. Bili uzattığım eli sıktı.

“Bu da karım Judy,” dedi elimi bırakırken. Judy’yle birbirimize merhaba dedik ve tanışmaktan duyduğumuz memnuniyeti belirttik. Bu insanların kim olduğunu hâlâ anlayamamıştım. Zannedersem iş ortağıydı. Belki de müşterileriydi? Kafamı salladım. Kim olduklarını bilsem daha iyi olur diye düşünüyordum. Sonra aklıma bunun bir rüya olduğu geldi. Bu yüzden söyleyeceğim ya da yapacağım şeylerin gerçekte bir önemi yoktu.

Bili ve Judy’nin içkilerini söyleyip yemek siparişlerimizi verdik. Ardından sohbet etmeye başladık. Bill’in, Lars’ın müşterisi olduğunu öğrendim. Şehir merkezinde bir bina yaptırmak istiyormuş ama proje bu kadar basit değilmiş. Binanın üst katlarında ofisler, alt katlarında da küçük dükkânlar olacakmış. Proje çok ilgimi çekti; özellikle de alt katlardaki dükkânlar kısmı. Frieda’yla ben de bir ara dükkânımızı şehir merkezinde açmayı düşünmüştük. Acaba böyle bir yerin kirası ne kadardı? Erkekler iş konuşurken belki bunu öğrenebilirdim.

“Çok parlak bir fikir,” dedi Lars, müşterisini onaylamak için. “Çok kârlı bir iş olacak. Düzgün ve modem bir bina inşa ederiz, ama aynı zamanda da geniş bir kesime hitap edebiliriz. Hedef kitlemiz hem işadamları hem de normal insanlar

ve küçük firma sahipleri olur. Bina bitmeden bütün yerler kiralanmış olur, Bili. Çok yoğun bir talep olacak göreceksin.”

Bili viskisinden bir yudum aldı. “Kesinlikle aynı fikirdeyim, Lars,” dedi ve kadehini masaya koydu. “Şunu da belirtmeden geçemeyeceğim: Hâlâ Viktorya dönemi zihniyetiyle düşünen pek çok mimarla konuştuktan sonra, en az benim kadar ileri görüşlü biriyle konuşuyor olmak çok güzel.”

Lars, zaferinin verdiği memnuniyetle masanın altından elimi sıktı; ben de onunkini.

Judy bir parça ekmek koparıp tereyağı sürmeden yemeye başladı. “Bu kadar iş konuşmak yeter Beyler,” dedi. “İşi daha sonra da konuşabilirsiniz.” Göz göze geldik ve birbirimize gülümsedik. İtiraf etmeliyim ki ben iş konuşmalarından çok da rahatsız değildim. Yeni bina hakkında daha

fazla şey öğrenmek istiyordum.

“Judy, bence yüzde yüz haklısın,” dedi Lars. Kocasıyla iş yapmak istiyorsa, kadınla da sohbet etmesi gerektiğini bilecek kadar akıllıydı. “Hadi başka şeylerden bahsedelim,” diye öneride bulundu.

“Evet, hadi,” dedi Judy neşeyle. “Katharyn’i daha yakından tanımak istiyorum. Siz ikiniz nerede tanıştınız?” Lars’la göz göze geldik. “Aslında bu ilginç bir hikâye...” “Evet, ilginç,” dedim ama nasıl devam edeceğimi bilemiyordum. Bu yüzden topu Lars’a attım. “Neden sen anlatmıyorsun aşkım?”

Lars elini elimin üstüne koydu. “İster inanın ister inanmayın ama bu güzel kadın gazetenin yalnız kalpler bölümüne ilan vererek bir adamla tanışmayı umuyordu.” Ardından gazetede yayımlanan ilanımı, bana mektup yazmak için günlerce uğraştığım falan anlattı. “Aramasını bekledim,” dedi. “Ya mektubu çok uzun tuttuysam, ya bu esnada başka bir adamla tanış-tıysa diye çok korktum.” Sonra gözlerini indirip yere baktı, ama gözbebeklerindeki mutluluğu kirpiklerinin arasından bile görebiliyordum. “Sonra bir akşam telefon çaldı.”

“Telefonda saatlerce konuştuk,” diyerek hikâyenin o kısmını ben devraldım. “Ve buluşup tanışmaya karar verdik.” Ama o noktadan sonra nasıl devam edeceğimi bilemedim. Oraya kadar anlattığımız hikâye gerçek hayatta da doğruydu. Ancak rüyamda hikâye burada, bu restoranda devam ediyordu. Halbuki gerçek hayatta Lars ölüyordu ve ben öldüğünden habersiz, kafede oturmuş, onu bekliyordum.

“Telefonda oradan buradan konuşurken birdenbire göğsümde çok şiddetli bir ağrı hissettim,” diye devam etti Lars. “Nefes almakta zorlanıyordum. Katharyn sesimden acı çektiğimi anlamış olacak ki, bana sorunun ne olduğunu sordu. Ona göğsümde ağrı olduğunu söyledim. ‘Tanrı aşkına! Sen şu an neredesin?’ diye sordu. Hatırladığım son şey Katharyn’e adresimi verişim. Ondan sonra da kendimden geçmişim.”

Şok olmuş bir halde Lars’a baktım. Hayır, böyle bir şey olmamıştı.

Gerçek dünyada birbirimize hoşça kal dedik ve telefonları kapattık. İki gün sonra da kafede buluşacaktık ama buluşamadık.

Şimdi her şey anlaşılıyordu. Gerçek hayatta Lars kalp krizi geçirip ölmüştü; tıpkı gazetedeki ölüm ilanında yazdığı gibi.

Ancak o ana dek bilmediğim bir şey vardı: Lars kalp krizini telefonda konuştuğumuz gece geçirmişti.

Anlaşılan telefonu kapattıktan kısa bir süre sonra bu kötü hadise başına gelmişti.

İşte! İşte o kısma geldik. Kendimi sinemada bir film ya da televizyonda bir program izler gibi hissettiğim bölüme... Büyük bir kahkaha atabilir ya da kafamı sallayabilirdim. Dürüst olmam gerekirse, bu kısmı tamamlamak bile çok saçmaydı. Normalde olsa, sinemadan çıkıp gidebilir ya da televizyonu kapatabilirdim.

Ancak burada, bu rüyanın içinde bunların hiçbirini yapamazdım. Olduğum yere çakılmıştım. Gazeteyle yakalanmış bir böcek gibi çaresizdim. İçinde bulunduğum durumda seçme şansım yoktu.

Kulağa çok saçma ya da inanılmaz geldiğini biliyorum ama gidemiyordum. Bu rüyadan ayrılamıyordum.

Judy öne doğru eğilerek, “Ne hikâye ama...” dedi. “An-latsana Katharyn, daha sonra ne oldu?”

Birden... Anlaşılmaz ve mucizevi bir şekilde... Yani sadece rüyalarda mümkün olabilecek bir şekilde, hikâyenin kalan kısmını tam olarak bildiğimi fark ettim.

“Ciddi bir sorun olduğunu anladım,” diye anlatmaya koyuldum. “Çabuk olmak

zorundaydım. Lars'ın adını yazdığım kâğıdı yırtıp yan komşuma koştum. Olur da Lars'm bilinci yerine gelirse diye kendi telefonumu açık bırakmak istiyordum. Komşumun kapısını çaldım, kapıyı açtığı an telefona koşup polisi aradım. Olanları anlattıktan sonra polis, bir ekibin ve bir ambulansın hemen yola çıktığını söyledi. Komşuma da durumu özetledim. Sonra kendi evime döndüm ve telefonu elime aldım. Sürekli "Lars" diye seslendim ama cevap alamadım. Sonra kapının çaldığını, bir süre sonra da kırıldığını duydum. Bir sürü telaşlı insan sesi geliyordu. Lars'a tıbbi müdahale yapıldığını anladım ama durumu hakkında bir şey bilmiyordum."

Judy'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. "Yüce Tanrım! Korkudan aklını kaçırmış olmalısın!"

"Sorma. Biri telefona bakıp benimle konuşsun diye sürekli bağırıyordum. Sonunda adamın biri telefonu aldı. Ona, yardım çağıran kişi bendim dedim. Bana Lars'ın kalp krizi geçirdiğini ve Porter Hastanesi'ne götürülmek üzere yola çıkarıldığını söyledi.

Doğru dürüst düşünemiyordum. Montumu aldım ve taksi çağırdım. O zaman arabam yoktu, sonra da dışarı fırladım. Porter Hastanesi'nin acil servisine varınca Lars'ın adını verdim ve bana neler olduğunu anlatabilecek birini aradım ama bulamadım. Ne yapacağımı bilmiyordum. Bekleme salonuna geçip oturdum. Benden başka kimse yoktu. Sonsuzluk kadar uzun bir bekleme süresinden sonra, içeri bir adam ve bir kadın girdi. Kadın, erkek kardeşinin kalp krizi sebebiyle hastaneye getirildiğini belirtti. Kadını tıbbi müdahale odasına aldılar. Yanındaki adam da onu takip etmek üzereydi ki birden adamın kolunu tuttum.

Lars'ın gözleri parlıyordu. "Belirtmeden geçemeyeceğim, o cesur biridir," dedi.

"Bunun 'cesur' olmakla alakası yok," dedim sevgi dolu bir ses tonuyla. "Sadece neler olduğunu öğrenmek istiyordum. Kim olduğumu ve yardım çağıranın ben olduğumu söyledim. Adam da kendini tanıttı; Lars'ın eniştesi Steven'dı. Bana beklememi, içeri girip neler olduğunu öğreneceğini söyledi. Ben de oturup tekrar beklemeye başladım. Beklemekten vazgeçemeyecektim ki Steve geldi. 'Durumu stabil, bilinci de yerinde,' diyerek bana bilgi verdi. 'Seni görmek istiyor.'

Sonunda onu görmeme izin verilmişti. Lars müdahale odasında yatakta yatıyordu, kız kardeşi de yanı başında oturuyordu. İçeri girdiğimi gören kardeşi

ayağa kalkıp elimi tuttu. ‘Teşekkür ederim,’ dedi yaşlı gözlerle. ‘Onun hayatını kurtardın.’

Sonra Lars gözlerini açtı...” Anlatmaya ara verip Lars’ m masmavi gözlerine baktım. Sonra tekrar Judy ve Bili’e dönüp sözlerime devam ettim. “Göz göze geldik, Lars uzanıp elimi tutup, ‘Teşekkür ederim Katharyn,’ dedi fısıldayarak. ‘Teşekkür ederim.’”

Şarabımdan bir yudum aldım ve masadakilere gülümsedim.

“İşte böyle,” dedi Lars içtenlikle. “Devamı da var tabii... İyileşene dek her gün ziyaretime geldi. Taburcu olduğumda kız kardeşim Linnea hemşirem oldu ve bana baktı, ama sağlığıma kavuşmamı sağlayan asıl kişi Katharyn oldu. Sigarayı bıraktım, daha doğrusu ikimiz de bıraktık ve düzenli olarak spor yapmaya başladık. Yürüyüş yapmayı çok seviyorum. Katharyn Te sık sık yürüyüş yapardık, özellikle de çocuklarımız dünyaya gelene dek. Sonra birlikte tenis oynadık. Hatta çiftler liginde hâlâ oynuyoruz. Tabii ben kendimi fazla zorlamamaya özen gösteriyorum. Daha çok önde, fileye yakın oynuyorum. Katharyn de arkada durup servis karşılıyor.” Kıkırdayarak, “İnanın bana, bu kadının ters vuruşunu karşılamak istemezsiniz,” diye ekledi.

Lars’a baktım. Acaba kafamın karmakarışık olduğu dışarıdan da belli oluyor muydu? Aslında lisedeki beden dersinden sonra elime tenis raketi almamıştım. Kendimi, tenis gibi atletik olmayı gerektiren bir sporu yaparken hayal edemiyordum.

Lars omzumu sıktı. “Katharyn’le ben tanıştığımız günden beri hiç ayrılmadık. Bir yıldan kısa bir süre içinde evlendik. Mutluluğumuz hep arttı.”

“Ne muhteşem bir hikâye!” diye haykırdı Judy. “Daha önce bu kadar romantik bir hikâye dinlememiştim.”

Lars kafasını salladı. “Biz de birbirimize sürekli bunu soruyoruz,” dedi. “Ya hiç tanışmasaydık? Ya telefonu birkaç dakika erken kapatmış olsaydık? Aslında cevap çok basit: Bunlar olmasaydı ben şu an hayatta olmayacaktım ve bu akşam burada olamayacaktık.”

Ellerim titriyordu. Lars’ın söylediklerinden sonra çok gerilmiştim.

Rüya devam etti... Çok lezzetli bir spagetti yedik ve bir şişe Chianti* şarabı

bitirdik. Judy ve Bill'in tanışma hikâyesini dinledik. Bizimki kadar heyecanlı değildi tabii. Üniversitedeyken ortak arkadaşları tanıştırmış. Ardından kahvemizi içtik. Judy ve Bili kahvenin yanında birer tane de sigara yaktı. Lars'ın dediği gibi, ikimiz de sigara içmiyorduk. Bili ve Judy'ye, doktorların, sigaranın kalp rahatsızlıklarında önemli bir payı olduğunu söylediğini anlattı. Kalp krizinden sonra doktorların ısrarı yüzünden sigarayı bırakmıştı. Ben de tabii...

Aniden bir şey hatırladım: Ben sigarayı 1954 yılının sonbaharında bırakmıştım. Durup dururken neden bıraktığı-

' *İtalya 'nın Toskana bölgesinde şaraplarıyla ünlü bir yer. (ç.n.)* mı Frieda'ya hiç açıklayamadım. O zamanlar tuhaf bir biçimde kendimi bunu yapmaya mecbur hissediyordum. Muhtemelen, doktorların bu günlerde sigaranın kanser, kalp krizi gibi ciddi hastalıklara yol açtığı yönündeki araştırmaları bana malum olmuştu. Frieda, "Keşke ben de seninle bırakabilecek kadar iradeli olabilseydim," demişti. Ama o, günde iki paket sigara içiyordu ve bırakmayı hiç denemedi. Ne yalan söyleyeyim, deneyeceğini de sanmıyordum.

Restorandan çıkınca Bili ve karısına iyi geceler dileyip arabamıza yöneldik. Nasıl bir arabamız olduğunu çok merak ediyordum. Sonra gördüm... Son model bir Cadillac'ımız vardı: Dışı gümüşi mavi, iç döşemeleri de beyazdı. *Muhtemelen Lars 'ın*, diye düşündüm. Çünkü çocukların bindiğinin ispatı olabilecek hiçbir şey gözüme çarpmadı. Tabii arabayı daha yeni temizletmediysek... Bu, benim kendi arabam var demek mi oluyordu? Markete giderken, çocukları gezdirirken ya da bazı ufak tefek işlerimi hallederken kullandığım kendime ait bir araba? Ya böyleydi ya da çocuklarla birlikte her yere yürüyordum. İkincisinin olma ihtimali epey düşüktü. Acaba bnim arabam neye benziyor, diye meraklandım. Bu beni çok keyiflendirdi. Araba kullanmayı biliyordum; babam lisedeyken öğretmişti ama kendi arabamı almayı hiç düşünmemiştim.

"Güzel bir akşamdı," dedi Lars otoparktan çıkarken. "Sen ne düşünüyorsun?"

"Çok eğlenmiş gibi görünüyorlardı."

Kafasını salladı. "Umarım öyledir. Bill'in işini alırsam

Birden düşünmeden Lars'm elini tuttum. "Alacaksın," dedim. "Bence iş senin olacak."

Elimi sıktı. Tıpkı restoranda masanın altından yaptığı gibi. “Bana inandığın için çok teşekkür ederim. Bunun benim için ne demek olduğunu biliyorsun, değil mi?”

Anlık bir tereddütten sonra, “Evet, biliyorum,” diye cevapladım.

Cadillac, Üniversite Caddesi’nde kayarcasma ilerliyordu. Hangi güzergâhtan gittiğimize özellikle dikkat ettim. Caddenin güneyinden gittik ve Valley Otoyolu’nun oradaki alt geçitten geçtik. Denver Üniversite kampüsünün etrafındaki en kalabalık bölgeye girdik ve Evans Caddesi’ne saptık. Tam buradan sağa dönüp batıya gitsek benim mahalleme gidebilirdik. Ama biz Üniversite Caddesi’nden devam ettik. Sonra sola, Dartmouth’a doğru döndük. Şehrin çok güneyinde kalıyordu.

Buralarda bir sürü yeni bina inşaatı vardı. Otobüslerin bu kadar güneye geldiğini hiç sanmıyordum. Hava çok karanlıktı tabii ama yine de harika bir yerdi. İnsan kendini kırsal bir alanda gibi hissediyordu. Caddelere orta batı şehirlerinin isimleri verilmişti: Milwaukee, Detroit, St. Paul...

Sonra sağa, Springfield Caddesi’ne saptık. Bir sürü satılık ev vardı, bazılarının inşaatıysa hâlâ devam ediyordu. Boş arsaların üstünde satılık tabelası vardı ama çok az yeni ev inşaatı başlamıştı. Gölgeleri karanlıkta uzun, zayıf bir iskelet gibi görünüyordu.

Tamamen bitmiş çok katlı bir evin garaj yoluna park ettik. Dışarıdan nasıl göründüğünü görmek için kafamı kaldırıp evin dış cephesine baktım. Hava çok karanlık olduğu için bazı ayrıntıları tam seçemedim. Ama gördüğüm kadarıyla, dışı pembeye çalan turuncu tuğlalarla kaplıydı. Turkuvaz renkli ön kapının yanında asılı pirinç tabeladaki numarayı not ettim: 3258...

İçeri girdiğimizde bizi hizmetçi elbisesi giymiş, orta yaşlı, esmer tenli bir kadın karşıladı. Hizmetçimiz mi vardı yani? Daha önce gördüğüm rüyalarda bu hiç dikkatimi çekmemişti, ama çok şaşırdığım da söylenemezdi. Colorado’ daki çoğu insan gibi biz de yanımızda İspanyolca konuşulan bir ülkeden birini çalıştırıyorduk büyük ihtimalle. Kadın, MeksikalI olabilirdi ya da o tarz bir ülkeden. Çünkü Denver’ daki siyahi ya da doğulu insan sayısı çok azdı. Ben ev işleri konusunda çok cahil ve beceriksizim. Daha iyi bir iş bulabildikleri sürece, beyaz kadınlar hizmetçilik gibi işleri pek tercih etmezdi. Kısacası, evdeki hizmetçinin varlığı kadar ülkesi de aslında gayet normaldi.

Ancak her şeye rağmen biraz hayal kırıklığına uğradığımı da itiraf etmeliydim. Bunun nedeni, beynimin bir hizmetçi figürü yaratmış olması değildi elbette. Lars Ta birlikte bu kocaman evde yaşarken yardıma ihtiyaç duyacaktık tabii, ama hayali dünyadaki karakterimin daha aydın ve açık fikirli olmasını beklerdim. Mesela, çocuklarımızı saatlerce emanet ettiğimiz biri, hizmetçi üniformasından ziyade normal kıyafetler giyebilmeliydi.

“Her şey yolunda mı Alma?” diye sordu Lars.

“Sı, senor. Todo estaba bien. Melekler gibi uyuyorlar.” Alma, koridordaki vestiyerden paltosunu alıp giydi. Ardından en üstte *Vanidades* isimli bir dergi bulunan büyük çantasını aldı.

“Geç oldu,” dedi Lars cüzdanını açarken. “Rico seni almaya gelecek mi?”

“Sı, siz arabayı park ederken arayıp haber verdi.” Paltosunun bütün düğmelerini ilikleyip kapıyı açtı.

“Lütfen içeride bekle,” dedim. Çalışma ve davranış kurallarına uygun olup olmadığından emin değildim, ama gecenin soğuğunda dışarıda beklemesi acımasızlık gibi geldi.

Kafasını salladı. *“Es o estâ bien, senora.* O birazdan gelir. Ayrıca temiz hava da iyi gelecek.”

“Tamam, o halde iyi geceler,” dedi Lars ve Alma’ya birkaç banknot uzattı. “Pazartesi görüşürüz.”

“Buenas noches, senor, senora. İyi hafta sonlan...”

Rüyanın burada sona ermesini bekleyebilirsiniz ama yanılıyorsunuz. Paltolarımızı çıkanp vestiyere astıktan sonra, ön camdan bakıp Alma’nm gelen arabaya güvenle binişini izledik. Lars salonun ışıklannı açınca yorgunluktan esnedim. Omzuma nazikçe dokunup, “Hadi sen git, yatmaya hazırlan. Ben de çocukları kontrol edeyim,” dedi.

. Dediğini yapıp yeşil renkli yatak odamıza ve banyoya gittim. Lavabonun sağ çaprazındaki ecza dolabında makyaj ve cilt bakımıyla ilgili her şey vardı. Rimelimi çıkarmak için bebek yağı, yüz yıkama jeli, krem... Gençlik Çeşmesi isimli özel bir gece kremi bile vardı. Bu kremi Frieda yıllar önce bir kozmetik

dükkânında keşfetmişti. Denememem için çok ısrar etti. Deneyince haklı olduğunu gördüm ve kremi kullanmayı hiç bırakmadım. Ecza dolabındaki ürünleri gerçekten ben alıp koymuştum sanki; hepsi de gerçekte kullandığım markaların ürünleriydi. Gerçi başka kim alacaktı ki? Tabii ki ben almış olmalıydım, değil mi?

Güzel yeşil elbisemi gardıroba özenle asıp, ceviz ağacından yapılmış uzun şifoniyerde bulduğum bir geceliği üstüme giydim. Yorganın altına girip Lars T beklemeye koyuldum.

Lars odamıza gelince, “İyiler mi?” diye sordum.

“Çok derin uyuyorlar.” Gülümseyerek banyoya girdi ve kapıyı arkasından kapattı.

Ne yapacağımı bilemedim. İçtiğim şarap ve saatin geç olması yüzünden gözümden uyku akıyordu ama direndim. Şu an hayali bir dünyadaydım, uyursam kendi yatak odamda uyanmaktan korkuyordum. Üstelik az sonra olacakları kaçırmak istemiyordum.

Sizin de tahmin edebileceğiniz üzere, 1954 yılının sonbaharından sonra çok az sevgilim oldu ve aralarında da neredeyse birkaç yıl vardı. Lars Ta olanlardan (daha doğrusu olmayanlardan) sonra romantik ilişkilere olan inancım zedelendi. Gazetedeki kişisel ilanımı kaldırttım. Beni birileriyle tanıştırmak isteyen arkadaşlarımın tekliflerini reddettim. Sol yüzük parmağı boş olan çekici bir adam dükkâna geldiğinde de, ya aradığı kitabı bulmasına yardım ettim ya da başımdan savdım. Olmayacak şeyleri zorlamamak için kendi kendime söz verdim.

Arada bazı kaçamaklarım olmadı değil. Çok nadir de olsa, bir partide ya da arkadaşlarımla gittiğim bir barda tanıştığım adamlarla tek gecelik ilişkiler yaşadım. Ama bunca yılda böyle hızlı yaşanmış ilişkilerimin sayısı bir elin parmaklarım geçmezdi. Onlar da fiziksel ihtiyaçtan ve alkolü fazla kaçırmaktan kaynaklanıyordu. O adamların hiçbirini tekrar görmek gibi bir düşüncem olmadı. İstemedim, çünkü ben kalıcı bir ilişki, bir koca bulmak istiyordum.

Ama şimdi... Galiba nedenini biliyordum.

Yıllar beni çok değiştirdi. Umut dolu, gözleri ışıldayan genç bir kızken; yaşı ilerlemiş ama hiç evlenmemiş bir kadına dönüştüm. Ama bu, sanıldığı gibi yavaş

yavaş değil de birdenbire oldu. Şimdi fark ediyordum ki, ben evlenmekten Lars'm beni kafede ektiği gün vazgeçtim. O günden sonra, biriyle uzun bir ömür yaşamayı, evlenmeyi hiç düşünmedim. Sanki Lars o gün beni ekince, bağlanmayı hiç istemediğimi fark ettim.

Ama işte buradaydım. Onun yatağında yatmış, yanıma gelmesini bekliyordum.

Lars banyonun kapısını açıp ışığı kapattı. Pijamasının altını giymişti ama üstü çıplaktı. Göğsünün üstündeki kızıl kahve tüyler çok seksi görünüyordu. Parmaklarımı o tüylerin üstünde gezdirmek için yanıp tutuşuyordum.

Yanıma yattı ve beni kollarının arasına aldı. Ardından beni tutkuyla, uzun uzun öptü. "Bütün gün bu anın gelmesini bekledim," dedi kısık bir sesle.

Şimdi söyleyeceğim şey kulağa çok garip gelebilir ancak üstümüzdekileri çıkarıp bedenlerimiz birleştiği an, bunu sanki yıllardır düzenli olarak yapıyormuşuz gibi hissettim. Bunca yıl neden birinden gerçekten hoşlanmadığımı artık biliyordum.

Çünkü ben buraya aittim; şu an bulunduğum yere...

(SSâhbn 6

Sonra tabii ki, kendi evimde gözümü açtım. Üstüme tuhaf bir hüzün çöktü. O rüyaları görmeye başladığımdan beri kendmi ilk kez kendi evimde, kendi yatağımda çok yalnız hissettim.

Çok huzursuzdum, saçmaydı ama öyle hissediyordum. Yorganı attım ve istemeye istemeye yataktan kalktım.

"Belki de bir daha görmem, yani şu rüyamdaki dünyayı," dedim Aslan'a. Mutfağa kadar peşimden geldi ve yemek için yalvarırcasına bacaklarıma dolandı. Ona bir kap süt koydum, kendime de kahve yaptım. Derin bir iç çekip gerçek hayatıma uyum sağlamaya çalıştım.

Durgun ve çok da kazançlı olmayan bir iş gününden sonra saat beşte Frieda'yla dükkânı kapattık. Kapıyı kilitlerken, dükkânın üstündeki apartmanda oturan Bradley kapıda belirdi. Durup, kol kısımları yamalı, bej renkli eski hırkasının düğmelerini ilikledi. Çok arkadaşça gülümsemesine rağmen, Frieda'yla endişeli gözlerle bakıştık.

Bradley bizim dükkân sahibimizdi. Bina onundu, apartmandaki dairelerden birinde kendi oturuyor, diğerlerini de kiraya veriyordu. Dükkân olarak da, bizimkinden ve hemen yanımızdaki küçük avukatlık bürosundan kira alıyordu. Bradley altmışlı yaşlarında, bir sürü torunu olan dul bir adamdı. Torunları onu ziyarete geldiği zaman bizim dükkâna da uğruyor ve çocuk kitapları reyonuna bakıyordu. Frieda da ben de genellikle onlardan para almıyorduk. Bradley çok iyi bir mal sahibiydi, çok da dürüsttü. Son zamanlarda yaşadığımız maddi sıkıntılar yüzünden ona karşı kendimi çok mahcup hissediyordum. Frieda'nın da benden farksız olmadığını biliyordum. On gün sonra ekim ayının kirasını ödemek zorundaydık ama nasıl ödeyeceğimizi bilmiyorduk.

"Siz bayanlara iyi akşamlar dilerim," dedi Bradley. "Sıcak havanın tadını olabildiğince çıkarın. Sonra kış gelecek ve anlamadan kalacaksınız."

Bize uzun uzun baktı. Bu bakışın ne anlama geldiğini tam anlayamadım; ama yine de birden panik oldum ve boğazımda bir yumru oluştu. Acaba biliyor muydu? Yutkunmakta güçlük çekiyordum. Evet, kesin haberi vardı. Sonuçta evinin penceresinden her şeyi görebilirdi. Tabii ya, muhtemelen dükkâna girip çıkanları biliyordu ve son günlerde işlerin ne kadar kesat olduğuna tanık olmuştu.

Frieda'yla kafamızı salladık. Arkamızı dönüp Pearl Caddesi'nin güneyine doğru yürürken Frieda, "Sen de Bradley," dedi.

Bir süre ikimiz de tek kelime etmedik. Aslında ne dükkândan ne kiradan ne de paradan bahsetmek istiyordum; sezgilerimde yanılmıyorsam, Frieda da benimle aynı fikirdeydi. Birkaç dakika sonra Frieda, Shirelles[1] grubunun "Soldier Boy" şarkısını mırıldanmaya başladı. Yani ben, Frieda'nm çok alçak ve detone sesinden anladığım kadarıyla, o şarkı olduğunu düşündüm.

Pearl ve Jewell caddelerinin kesiştiği köşede yollarımız ayrılıyordu. Durduk.

"îyi akşamlar," dedim.

"Sana da," derken çantasının içinde sigara ve çakmak aramaya başladı. "Eee, akşam için bir planın var mı?"

Gözlerimi kaçırdım. Mırıldanarak, "Özel bir şey yok, senin?" dedim.

Omuz silkip sigarasını yaktı. "Her zamanki şeyler işte; kitap oku ve erken yat..."

Gülümsedim ve ona sarıldım. O da tek koluyla bana sarıldı, sigara tutan diğer elini beni yakmamak için uzak tutuyordu. “Tamam, o halde yann görüşürüz,” dedim.

Jewell Caddesi’nin doğusuna yürüdüm ve evime giden Washington Caddesi’ne geçtim. Kafamı hafifçe arkaya çevirdim. Frieda’nm kendi yoluna gittiğini ve beni göremeyecek kadar uzaklaştığını görünce birkaç blok geçip Downing Caddesi’ne yürüdüm. Ardından da sağa, Evans Caddesi’ne döndüm. Doğu yönüne giden otobüslerin beklemek için yolun karşısına geçip durağa doğru yürüdüm.

Üniversite Caddesi’ne gelince otobüs değiştirip güneye devam ettim. Otobüs hattının nereye kadar devam ettiğini tam bilmiyordum. Gerçek hayatta şehrin bu kısmına pek gelmiyordum. Bu bölgede bir sürü yeni ev inşa edildiğinden haberim vardı tabii, ama bu tarafta beni cezbedecek bir şey yoktu. Çok büyük yeni evler, devasa okul ve kiliseler dışında neredeyse hiçbir şey yoktu.

Otobüs güneye doğru gitti, Yale Caddesi’ne gelince, şoför, “Son durak,” diye seslendi. Zaten otobüste benden başka kimse yoktu. İndim ve otobüsün boş meydanda dönüşünü seyrettim. Üniversite Caddesi’nden devam edip biraz daha güneye yürüdüm. Birkaç blok sonra doğuya, Dartmouth Caddesi’ne saptım. Ferfoıje tabeladaki yazıya bakınca Southern Hills Mahallesi’ne geldiğimi anladım. Sol tarafımda kalan tek katlı ilkokulu geçtim. Bu bölgedeki diğer binalar gibi o da yeni yapılmıştı.

Springfîeld Caddesi’ne varana kadar yürümeye devam ettim, sonra tekrar güneye yöneldim. Her şey rüyamdaki gibiydi; çiftlik şeklinde ya da farklı seviyelerde katlar halinde yeni yapılmış evler, boş arsalar... Rüyamda, çok karanlık olduğu için, evlerin ayırt edici özelliklerini görememiştim ama bu mahalleye adım atınca, dün gece rüyamda geldiğim yer olduğunu hissettim. Oysa bu caddeye hayatım boyunca hiç gelmemiştim.

3258 numarayı aradım. 3248 ve 3268’i buldum.

Ama bu iki numara arasında boş, eğimli ve çorak bir arsadan başka bir şey yoktu.

Boş alana baktım. Rüyamdaki evin pembeye çalan turuncu tuğlalarım beynimin içinde görebiliyordum. Tam burada olduğundan adım gibi emindim. Evin bitişiğindeki garajın alçak tavanı, üst katların çatısının daha yüksek olması,

bahçedeki fidanlar, ön kapının oradaki ardıç çalıları hâlâ gözümün önündeydi. Zihnim, Lars'm Cadillac'ı park ettiği garaj yolunu, Alma'nm onu evine götürecek arabayı beklediği ahşap elektrik direğini canlandırabiliyordu.

Ama şu an dikildiğim yerde ev yoktu. Evi geçtim, bir ev yapılacağına dair bir inşaat işareti bile yoktu. Burada sadece yabani otlar ve çamur vardı.

Spanyel cinsi köpeğini gezdiren bir adam beni görünce selam vererek, "İyi akşamlar Hanımefendi," dedi. Gülümserken gür ve sarı renkli bıyıkları iki yana kalktı.

Kafamı salladım. "İyi akşamlar." /

Yüzümdeki şaşkınlığı anlamış olacak ki bana, "Yardım edebilir miyim?" diye sordu.

Kafamı boş arsanın bulunduğu yere doğru hafifçe eğdim. "Burası... galiba adresi yanlış aldım. Güney Springfield Caddesi 3258 numarayı arıyordum."

Arsaya baktı. "Şey, adres burası, tabii burada bir ev olsaydı. Ama gördüğünüz gibi burada ev falan yok."

"Evet." Arkamı dönüp ufka, uzaktaki tepelere baktım. "Siz burada mı oturuyorsunuz?"

Caddeye bakarak başını salladı. "Köşedeki evde." "Uzun zamandır burada mı yaşıyorsunuz?"

"1956 yılında, yani ev yapıldığından beri. Yani sadece birkaç yıldır."

"Buralarda oturan Andersson isimli bir aile tanıyor musunuz? Lars Andersson?"

Kafasını salladı. "Aslında bu civarda oturan herkesi tanırım. Karım yeni gelenlere ya da buradan ev satın almak isteyenlere etrafı gezdirir." Sonra omuz silkti. "Ama söylediğiniz isimde birini hiç duymadım."

"Peki, bu arsa... daha önce buraya hiç ev yapıldı mı?" Gülümsedi. "Hayır, 1956 yılından beri görmedim Hanımefendi."

Ben de gülümsedim. "Tamam, çok teşekkür ederim. Muhtemelen numarayı

karıştırdım.”

“O halde size bol şans, umarım bir an önce Andersson-ları bulursunuz. İyi akşamlar.” Köpeğini alıp uzaklaştı. “Teşekkürler, size de.”

Başka görecek bir şey yoktu, *buradaki işim bitmişti.* Biraz kafa bulanıklığı, biraz da boşluk hissiyle Southern Hills Mahallesi’nden ayrıldım. Üniversite ve Yale caddelerinin köşesine yavaş yavaş yürüdüm. Yaklaşık yirmi dakika otobüs bekledikten sonra, *belki de bu saatte bu kadar uzağa otobüs seferi yoktur,* diye düşündüm. Büyük ihtimalle burada oturan herkesin arabası vardı. Yürürken son model Ford, Chevys, Dodges marka otomobiller dikkatimi çekmişti. Beklemekten vazgeçip Üniversite Caddesi’nin kuzeyinden Evans’a, yani otobüs değiştirdiğim yere yürüdüm. Bu maceraya başladığımdan beri yaklaşık üç dört kilometre yürümüştüm ve yürüyüş ayakkabılarımı giymek aklıma gelmemişti. Otobüse binip oturunca ayakkabılarımı, çıkarıp su toplamış ayakları-mm nefes almasını sağladım. Otobüs ineceğim durağa yaklaşınca ayakkabılarımı tekrar giydim ve indim. Sonra Was-hington Caddesi’nde yürümeye başladım.

Yürürken kollarımı sallıyordum. Bir süre ne yaptığımın farkında değildim. Sonra sağ kolumu tenis raketi tutar gibi salladığımı anladım. Bu, hem kolumu rahatlatıyordu hem de içgüdüsel olarak yaptığım bir hareketti. Sanki tenis konusunda doğuştan yetenekliydim. Artık ayaklarımın acısını hissetmiyordum. Sanki onca yolu yürüyen ben değil de bir başkasıydı. Kafamı sallayarak kendi kendime güldüm. Saçmalık! Bunlann hepsi düpedüz saçmalıktı; beynim bana oyunlar oynuyor, bedenim de ona resmen destek oluyordu.

Henüz sonbaharın başı olduğu için hava hafif rüzgârlıydı, bazı komşularım verandalarında oturmuş, güzel havanın tadını çıkarıyordu. “Merhaba Bayan Kitty,” diye seslendi köşedeki evde oturan Bay Morris. Ahşap sandalyesinde sallanırken puro içiyordu. Yaklaşık yüz yaşındaydı. Buraya 1870’ li yıllarda ailesi ve kız kardeşleriyle Ohio’dan göç etmişti. Den-ver’daki ilk ortaokulda okumuştu. Denver Üniversitesi’nin de eski mezunlanndandı. Gazete yazarlığı yaptı, bir aile kurdu. Şu an da dul oğluyla birlikte yaşıyordu. Oğlu bile yaşını başını almıştı. Bay Morris, babasının içsavaş sonrası eve dönüşünü gün gibi hatırladığını söylerdi. Ama savaş sonrası gelen adam, hatırladığı babası mıydı, işte orası meçhuldü.

“İyi akşamlar Bay Morris,” dedim el sallayarak. Ancak, bazen yaptığım gibi, onunla sohbet etmek için verandasına gitmedim. Şu an kafamın içi bin bir çeşit

düşünceyle doluydu.

Yanlarından geçerken diğer komşular da bana selam verdi. Mahalledeki çoğu insan beni tanıyordu. Mahalleye yeni taşman birine beni nasıl anlatacaklarını bile az çok tahmin edebiliyordum: *Tuhaf bir kız kurusu ama gayet güzel. Pearl Caddesi 'nde çok hoş bir kitapçı işletiyor! İstediğiniz zaman ona uğrayabilirsiniz.*

Eve doğru yürürken, gerçekte oturduğum yerle Southern Hills'in birbirinden ne kadar farklı olduğunu düşündüm. Orada bir sürü arazi vardı, evlerin arası da çok genişti. Çok az sayıda ağaç vardı, evlerin bahçelerine birkaç tane yeni fidan ekilmişti. Ama benim oturduğum caddede ne yüksek kavak ağaçlan ne de fidanlar vardı.

Halbuki Platt Park, yani gerçekte oturduğum yer, yüzyılın başında kurulmuş bir semtti. Hollanda gibi ülkelerden göç eden insanlar tarafından kurulduğu için buraya "Küçük Hollanda" dendiği bile olurdu. Bu durum, birçok evin Flemenk usulü çatısında da kendini gösteriyordu. Protestan kiliselerin sayısından bahsetmeye gerek bile yoktu. Burası son zamanlarda daha çok mavi yakalı çalışanların yaşadığı bir yer haline gelmişti. Buradaki insanların bir kısmı üniversitede tamir, temizlik gibi işlerde çalışıyor; bir kısmı da Güney Broadway' deki fabrikalarda çalışıyordu. Çok küçük bir bölümü de şehir merkezinde sekreterlik, perakende satış gibi işler yapıyordu.

Artık insanlar ulaşım için çoğunlukla otobüs kullanıyordu. Ancak otobüs hattı bizim dükkânın oradan geçmediği için, müşteri anlamında bize bir katkısı olmuyordu.

Dükkânımızla ilgili bu soruna bir çözüm bulmak zorundaydım. Frieda da sürekli bu konuya kafa patlatıyordu.

Springfield Caddesi'ni, oradaki büyük evleri kafamdan atamıyordum. O geniş alanları, temiz havayı unutmam mümkün değildi. Şahane bir yerdi.

Küçük dubleks daireme yaklaşırken evin önünde Greg Hansen'ı gördüm. Greg, ev sahibimin tek oğluydu ve sekiz veya dokuz yaşındaydı. Elindeki büyük kırmızı topu duvarda sektiriyordu. O duvarın *benimki* olduğunu görünce sinirlendim. *Umarım o topla pencere camlarıma zarar vermezdi.*

Bir anlığına kendimi her şeye öfkelenen huysuz ihtiyarlar gibi hissettim.

“Selam Greg.” Merdivenlerden çıkıp kapı eşiğimdeki *Den-ver Post* gazetesini aldım. Ben tam bir gazete tutkunuydum; günde bir tane gazete bana yetmiyordu. Bu yüzden sabahlan *Rocky Mountain,* akşamlan da *Post* gazetesini okuyordum.

“Merhaba Bayan Miller,” dedi Greg top sektirmeyi bırakmadan.

“Ne yapıyorsun?” diye sordum çantamın içinde anahtarımı ararken.

Omuz silkti. “Annem beni dışarı gönderdi. Ödevimi yapmayacaksam ayakaltında gezinmememi söyledi.”

Anahtarımı bulup çantamı kapattım. “Peki, neden ödevini yapmıyorsun?”

Tekrar omuz silkti. “Çünkü ödev yapmayı sevmiyorum.” Top duvarda üç kez daha sekti. “Okulu sevmiyorum efendim,” dedi ve gökyüzüne baktı. “Vay be, günbatımının rengi ne kadar harika,” dedi. “Daha önce bu kadar turuncu olduğunu görmemiştim.”

Çantamı, oturma bölümü san yeşil naylon kaplı alüminyum sallanan sandalyenin üstüne koydum. Sonra da verandanın yan tarafındaki tırabzana yaslandım. Greg’in hakkı vardı; bu akşam günbatımı olağanüstü görünüyordu. Güneş, dağların ardına çekilirken ufuk, turuncu ve pembenin en güzel tonlarıyla bezenmişti. Bu kadar küçük bir çocuğun böyle bir gözlem yeteneğine sahip olması hayranlık uyandırıyordu. Kim bilir, belki de Greg ressam ruhlu bir çocuktu.

Ona dikkatlice baktım. Uzun boylu, zayıf, siyah saçlı ve çilliydi. Üstünde kirli bir beyaz tişört ve aşırı bol bir tulum vardı. Perçemleri gözünün önüne düşüyordu.

“Greg,” dedim. Önce bana, sonra gökyüzüne, sonra da duvara baktı. “Okulda sevdiğin bir ders var mı?”

Sorumu düşündü ve topu tekrar sektirdi. “Matematik olabilir. Bazen matematikten iyi not alıyorum.” *Sektirdi, sektirdi.* .. “Onun dışındaki dersler çok zor.”

“Ne mesela? Sence en zor hangisi?”

Bana baktı. “Okuma,” dedi monoton bir ses tonuyla. “Ben... bilmiyorum, onu bir

türlü beceremiyorum. Çok ama çok yavaş okuyorum ve...” Mahcup gözlerle uzaklara baktı.

“Peki, sen...” dedim, ama söyleyeceğim şeyi kelimelere nasıl dökeceğimi bilmiyordum. “Bana kalırsa öğretmenin sana özel olarak yardımcı olacaktır.”

“Size saygısızlık etmek istemem ama öğretmenim zaten sınıfta bir sürü öğrenciyle uğraşıyor. Toplam kaç kişi olduğumuzu ben bile bilmiyorum ama çok kalabalığız. Öyle ki, bazen adımı bile unutuyor.”

Ne demeye çalıştığını anlıyordum, kafamı salladım. Öğretmenlik yaptığım dönem ben de benzer şeyler yaşamıştım. İtiraf etmekten çekinseler bile, bana ihtiyacı olan onlarca öğrencim vardı. Bir sürü çocuğun gözü öğretmenin üstündedir. Bazılan boş gözlerle bakar, bazıları da anlatılan şeyi gerçekten anlar. Öğretmenin anlattıklannı bir çırpıda anlayan öğrenci sayısı çok azdır.

Ancak bu çocukların hepsi zekâları, yetenekleri ve öğrenme heveslerinden bağımsız olarak, iyi bir eğitim almayı hak ediyordur. Tabii bunu başarmak da öğretmenin görevidir. Hangi öğretmen, bunu hakkıyla becerebilirdi ki? Hangi öğretmen çocuklarla özel olarak ilgilenip her birine seviyesine uygun eğitim verebilirdi?

Ya Greg okumayı tam olarak öğrenemediyse, diye düşündüm. Ya okumak için can atıyorsa ama kendi başına yapamıyorsa?

“Greg,” diye seslendim. “Evimde çok güzel çocuk kitapları var. Hatta bazıları tam erkek çocuklarının seveceği türden. *Hardy Boys ’u*[2] biliyor musun? Bir de Henry Hug-gins[3] ve köpeği Ribsy’nin hikâyesinin anlatıldığı çok eğlenceli kitaplarım var. Bu akşam evime gelip bir göz atmak ister misin? İstersen birlikte de bakabiliriz. Bakalım hoşuna gidecek türde bir kitap bulabilecek miyiz?” Gülümsedim. İçini rahatlatmak için, “İstersen sana yardım edebilirim,” dedim fısıldayarak. “Bence... aslında bu ikimiz için de eğlenceli olabilir.”

Greg topu birkaç kez daha sektirdi, bir yandan da dudağını ısırıyordu. “Biraz düşüneyim.”

Bir daha bana bakmadı. Bir iki dakika bekledikten sonra içeri girip kapımı kapattım.

Akşam yemeğinden sonra Springfıeld Caddesi’ni, rüyamdaki adamı ve

çocukları, hatta rüyamdaki hizmetçiyi düşünme-meye çalıştım. Bunun yerine, zihnimi küçük Greg HansenTa meşgul ettim. Kütüphaneme gidip çocuk kitaplarını ayırdım. Özellikle okumaya yeni başlayanlara uygun olanları seçtim. Greg'in okuma güçlüğü çekmesinin nedeni neydi, arkadaşlarından ne kadar gerideydi, hepsinden öte, ben ona nasıl yardımcı olabilirdim? Bu soruların yanıtını henüz bilmiyordum. Ama eğer o denemek için bir adım atarsa ben de ona yardımcı olacaktım, kararlıydım.

Saat sekize doğru kapım çalındı. Koşup açtım. Greg yarı karanlık verandamda dikiliyordu, loş ışık altında daha minik ve endişeli görünüyordu.

"Düşündüm de..." Yere baktı. "Belki bana, şu bahsettiğiniz kitapları gösterirsiniz."

"Tabii ki," dedim gülümseyerek ve onu içeri aldım.

O&â&tm 7

Yeşil bir havuzda yüzüyordum. Gözlerim yarı açıktı, kirpiklerimin arasından, içinde bulunduğum loş ortama baktım. Kımıldıyordum ve ılık suyun bedenimin üzerinden hızla akıp gittiğini hissediyordum.

Sonunda gözlerimi açmaya karar verdim, Springfield Caddesi'ndeki evin yeşil banyosunda olmayı bekliyordum. Ancak bu sefer kendimi çok daha küçük bir banyoda buldum. Bu banyodaki duvarlar ve eşyalar da Springfield'daki evin banyosundaki gibi yeşildi. Ama burada sadece klozet, ayaklı lavabo ve içinde yattığım küçük küvet vardı. Banyo bataryasının üstüne C ve F harfleri işlenmişti. Lavabonun hemen yanındaki ahşap rafın üstünde, cam bir tabak içindeki mumun san alevleri titreşiyordu. Klozet kapağının üstünde düzgünce katlanmış bembeyaz bir havlu duruyordu. Beni kurulamak için banyomun bitmesini bekliyordu anlaşılan. Kapının arkasındaki kancada ateş kırmızısı, kısa, dantel bir gecelik ve sabahlık asılıydı. *Tanrı aşkına, bunu kim giyer ki*, diye geçirdim içimden.

Buzlu camla kaplı kanatlı pencere hafif aralıktı. Sokak satıcılarının ve müziğin sesini duyabiliyordum. Bir dakika, yoksa bu çalan akordeon muydu? İşte bu çok tuhaftı! Daha iyi duyabilmek için müziğin sesine kulak kesildim.

Kollarımı öne doğru uzatıp ellerime baktım. Sol parmağımdaki yüzükleri görünce gülümsedim. Bu rüya dünyasına geldiğim günden beri yüzüklerime bir

kez olsun dikkat etmemiştim. Bu sefer onları iyice incelemeye karar verdim. Nikâh yüzüğüm kaim, altından bir halkaydı. Onun hemen yanında muhteşem bir pırlanta takıyordum. Taştan anladığım söylenemezdi ama bu yüzüğün üstündeki taş, hatırı sayılır derecede büyüktü. Büyüktü derken, çok şatafatlı ya da abartılı bir şey değildi. Ucuz görünmeyecek kadar şıktı sadece.

Ellerim son görüşümden daha farklı görünüyordu. Mesela tırnaklarını çoğu zaman olduğu gibi pütürlü ve bakımsız değildi, manikürlüydü ve hatta mat pembe bir oje sürülmüştü. Şu an gördüğüm eller, gerçek hayatımdaki ellerimden çok daha gençti kesinlikle. Neredeyse hiç kırışma belirtisi yoktu.

Birden kapı çalındı. Lars kafasını tereddütle içeri uzattı. “Seni merak ettim de bir kontrol edeyim dedim,” dedi. “Aslında uyuyup uyuyamadığından emin olmak istedim.”

Ona bakıp gülümsedim, kalbimde büyük bir hayranlık doldu. “Hadi içeri gel ve bana eşlik et.”

Güldü. “O küçük küvete sığabileceğimi pek sanmıyorum.” Banyoya girdi, kapıyı kapattı ve küçük alana bakındı. “Fransızlar hiçbir şeyi büyük boy yapmıyor, değil mi? Yemekler dışında tabii...” Midesinin üstüne hafifçe vurdu. “Ne yemekti ama! En son ne zaman bu kadar çok yediğimi hatırlamıyorum bile.”

“Bence tatlı konusunda biraz daha dikkatli olmalısın,” diye uyardım onu şaka yollu. Ne söylediğimi ya da neden şimdi böyle bir şey söyleme gereği duyduğumu hiç bilmiyordum. Birden dilimden bu cümle dökülüvermişti.

Tam o sırada Lars’ın daha da genç göründüğünü fark ettim. Kafasında daha çok saç vardı, beyazları da tek tüktü. Beyaz gömlek giymiş, kravat da takmamıştı. Daha zayıf, daha formda ve daha rahat görünüyordu. Gülümseyince mavi gözlerinin çevresi yine kırışıyordu, ama bu seferki kırışıklıklar, rüyamda gördüklerim kadar derin değildi.

“Harika görünüyorsun,” dedim. “Çok genç ve çok sağlıklı görünüyorsun.”

Eğilip beni öptü. “Bence asıl sen olağanüstü görünüyorsun.” Küvetin içindeki çıplak bedenimi tepeden tırnağa süzdü. “Hem de her santimetrekarenle...”

Birden Springfield’daki evimizin yatak odasının duvarında asılı fotoğrafı anımsadım. Ne olduğunu anlamıştım. Evet, şu an balayımızdaydık. Paris’te...

“Aaa!” diye haykırdım.

Lars tekrar güldü. “Akima komik bir şey mi geldi ya da içine bir şey mi doğdu? Benimle de paylaşacak mısın?” Gülümseyerek, “Hayır,” dedim ve etrafıma bakındım. “Yalnız sana şu kadarını söyleyebilirim: Bir gün tıpkı bunun gibi yeşil bir banyom olsun istiyorum. İçindeki bütün eşyalar da buradaki gibi yeşil olsun. Bence bu, banyo yapmak için harika bir renk.”

“Kulağa güzel bir fikir gibi geliyor.” Önce banyoya, sonra da bana baktı. “Yalnız bizimki bundan daha büyük olsa sorun olmaz, değil mi?”

Suyun içinde kıpırdandım. “Evet, biraz daha büyük olabilir.”

“Eğer biraz daha orada kalırsan her yerin buruş buruş olacak.”

“Haklısın. Birazdan çıkıyorum,” dedim ve kapının kancasında asılı dantel geceliğe kaçamak bir bakış fırlattım.

Lars sevgiyle gülümsedi. “Gidip ikimize birer kadeh içki hazırlayayım.” Dışarı çıktı ve kapıyı kibarca kapattı.

Son gördüğüm rüyayı hatırladım; hani ikimizin yatakta olduğu... Gözlerimi kapatmaktan ve bu harika adamı, bu hayali dünyayı bırakıp kendi odamda uyanmaktan çok korkmuştum. Burada suyun ve mutluluğun içinde yatarken yine aynı şeyi hissettim. Ben, rüya içindeki rüyamdan uyanmaktan ölesiye korkuyordum...

Yine de uykuya direnemedim ve yatağa yattıktan bir iki dakika sonra uyudum. Gözlerimi tekrar açtığımda Denver’ daki diğer yeşil banyodaydım. Gerçek olmayan evimde, gerçek olmayan ailemin yanındaydım.

Hemen ellerime baktım. Tamam, yüzükler yerindeydi, taş biraz daha az parlaktı, ama kesinlikle aynı yüzüklerdi.

Kırışıklıklarımın da yerli yerinde olduğunu görünce dehşete düştüm. Sonra kamıma ve çatlaklanma baktım. Evet, yine 1962 yılındaydık.

Yine kapı çalındı ama bu sefer diğer banyonun kapısıydı. Lars’ın sesini duydum. “Katharyn! İyi misin?”

“Evet,” diye cevapladım. “İyiyim merak etme.”

“İçeri gelebilir miyim?”

“Tabii.”

Lars banyoya girdi. Alışık olduğum orta yaşlı Lars gibi görünüyordu. Bence her yaşta harika ve çok çekiciydi. Daha kel ya da daha göbekli olması sorun değildi, çünkü o masmavi gözleri hiç değişmiyordu. Bence o da bana baktığında kırışıklık ya da çatlak görmüyordu. Sadece beni görüyordu ve beni her halimle çok güzel buluyordu.

“Seni seviyorum,” deyiverdim. “Seninle ilgili ve sana ait her şeyi kesinlikle çok seviyorum.”

Gülümsedi. “Hey, kendini fazla kaptırma.” İşim bittiğinde rahatça alabileyim diye dolaptan bir havlu çıkarıp lavabo tezgâhının üstüne koydu. “Epeydir buradasın. Biraz daha çıkmazsan su yüzünden çekip küçüleceksin.”

Güldüm. “Ah sen ve şu banyo şakaların...”

Ne dediğimi anlamamış gibi bana baktı.

“Balayımızı hatırlıyor musun?” diye sordum. “Paris’teki yeşil banyoyu hatırladın mı?”

“Evet, tabii ki hatırlıyorum. Bana tıpkı bunun gibi yeşil bir banyo istediğini söylemiştin, ama tercihen biraz daha büyüğü demiştin.”

“Evet, öyle söyledim,” diyerek onu onayladım. “Hem... biliyor musun Lars, bunu söylediğimi *hatırlıyorum.* Hatırlıyorum!” Söylediklerim ona çocukça ve neşe dolu gelebilirdi ama elimde değildi.

Lars güldü. “Sonunda kendin gibi konuştuğunu gördüğüme çok memnun oldum.” Sonra sesini alçaltarak, “Senin için çok endişelendim Katharyn... hepimiz çok endişelendik!” dedi.

“Neden? Neden endişelendiniz?”

“Hayatım.” Bana yaklaştı ve başımın üstüne bir öpücük kondurdu. “Hadi şimdi

biraz gevşe ve banyonu bitir. *Şu an en önemli şey, kendini rahat ve huzurlu hissetmen.* Hiçbir şey için endişelenme.”

“Ben endişeli değilim. Sadece âşığım.”

Kafasını salladı. “Bu akşam çok tatlısın.” Kapıya doğru döndü. “Hadi sen yıkan, ben de ikimize birer kadeh içki koyayım.”

Rüya içinde rüya... Rüya içinde, hiç yaşanmamış başka mutlu bir olayı gördüğüm alt rüya... Hiç yaşanmamış koca bir ömrü barındıran bir rüya âlemi...

Evimde, kendi yatağımda yalnız uyandığımda çok sarsıcı bir gerçekle yüzleştim.

Bir hayalete âşık olmuştum...

(*58âlüm 8*

Artık bu konuyu düşünmekten vazgeçmek zorundaydım. Uyanık zihnimde bu rüyalara yer vermemeliydim. Bu hem kafa karıştırıcı hem de hastalıklı bir durumdu. Bana kendimi daha kötü hissettiriyordu.

Neyse ki kendimi oyalayacak başka işlerim ve sorunlarım vardı. Lars’ı düşünmemeye çalışmak... Bu, kalçalarımdaki fazlalıklardan kurtulmaya çalışırken önüme koyulan bir tabak tatlıyı reddetmek kadar iradeli bir karardı. Kendimle gurur duydum. Lars yerine Greg Hansen’la geçirdiğim akşamı düşünmeye başladım.

Beverly Cleary’nin meşhur kitap serisi Hardy Boys’u okumaya başladık. Ancak Greg ilk sayfalan okurken bile bir hayli zorlanıyordu. “Metnin ne dediğini anlamak için resimleri ipucu olarak kullanabilirsin,” diye tavsiyede bulundum. Günbatımındaki renk değişikliğini hemen nasıl fark ettiğini anımsamıştım. Anladığım kadarıyla, Greg en iyi görsel yöntemlerle öğreniyordu. Ama çok geçmeden önerimin son derece saçma ve faydasız olduğunu fark ettim. Eğer Greg,

Madeline s Rescue isimli kitabı okuyor olsaydı dediğim şey işime yarayabilirdi. Çünkü o, resimli bir kitaptı. Küçük bir kızken ilk bu kitabı okumuştum ve ilk kez bu kitabı okuduktan sonra başka bir hayatın hayalini kurmuştum. Ancak Hardy Boys serisi ve Cleary’nin diğer romanları -her ne kadar Greg’in ilgi duyabileceği konular hakkında yazılmış olsa da- içlerinde çok az resim barındırıyordu.

Daha ileri düzey kitapları bir kenara ayırdım ve raftan, çocukluğumdan kalma Dick ve Jane kitaplarını çıkardım. Greg kitap kapağını görür görmez suratını astı.

“Bunlar bebek kitabı. Çok sıkıcılar,” diye itiraz etti. “Bunları okuyabilir misin?”

Greg omuz silkti. Kitabı açıp parmağımla ilk sayfayı işaret ettim. Gözlerini kısarak kelimelere baktı. “Spot topu aldı,“ diyerek, ezberden okur gibi, hızla okumaya başladı. “Spot’u topla koşarken gördüm.” Sonra kafasını kaldırıp bana baktı. “Gördün mü? Okuyabiliyorum işte.”

“Greg.” Kitabı çabucak kapattım. “Neden bu kitabı daha önce okumuşsun gibi bir hisse kapılıyorum?”

Kızardı. “Belki okumuşumdur, belki de okumamışımdır. Ama sonuçta bu kitabı hâlâ okuyabiliyorum!” dedi kendini savunarak.

“Tamam.” Kitabı kanepenin yanındaki sehpanın üstüne koydum. “O zaman ben başka kitaplar araştırayım.” Gözlerinin içine baktım. “Başka zaman yine gelir misin? Bakalım okuman için ilginç bir şeyler bulabilecek miyim?”

Omuz silkti. “Belki.”

* 4 *

Dün gece Greg’le konuşmamızı hatırlayınca bu sabah dükkâna gitmek için daha hevesliydim. Postalarım tam dairemden çıkarken geldi. Annemin gönderdiği kartpostalı çıkarıp yürürken okumaya başladım.

Kitty, hayatım,

Burada berbat bir hava var. Tropik fırtınalar, karadaki-lerden çok daha korkutucu. Dün fırtına dinip de sular çekildikten sonra sahile yürüyüşe gittim. Kumların arasında bir kadın kolyesi buldum. Kolye dediysem, birkaç cam boncuktan yapılmış sade ve basit bir şey. Kolyeyi sahilin girişindeki çalıların üstüne astım. Belki kaybeden kişi gelip almak ister, insan böyle şeylere tanık olunca, kim bilir sular altında başka neler gizli diye merak etmeden duramıyor.

Galiba bunlar, cennet gibi bir yerden biricik kızına not yazan bir anneden beklenmeyecek kadar kötümser düşünceler! Neyse, umarım senin günün çok

daha güneşlidir tatlım.

Sevgiler,

Annen

Zavallı anneciğim... Satırlarının bu denli hüzün dolu olması beni çok üzdü. Melankoli hiç onun tarzı değildi. Dükkânın kilidini açarken akşam, işten sonra anneme uzun bir mektup yazmaya karar verdim.

Dükkânımızdaki çocuk standı pek geniş sayılmazdı. Sadece birkaç klasik ve yayınevlerinin katalogundan seçtiğimiz yeni çıkan kitaplar. Onları seçerken de satılabilir türde ve ilginç olmalarına dikkat ediyorduk. Ama yine de, çocuk kitapları arasında Greg'e uygun bir şey olmalıydı mutlaka. Onun seviyesine ve ilgi alanlarına hitap eden bir şey bulabilirdim.

Ancak, -şaşırtıcı bir şekilde- aradığım gibi bir şey bulamadım. Onun ilginç bulacağı kitapların okunması çok zordu. Onun *okuyabilecekleri* de ilgisini canlı tutacak kadar cazip hikâyeler sayılmazdı.

Öğle yemeği saatinde Pearl Caddesi'nin sadece birkaç blok ötesine, Denver Kütüphanesi'nin en yakın şubesine gittim. Buradaki durum da bizim dükkândan farksız değildi. Okumaya yeni başlayanlar için yığınla kitap vardı. Tabii burada okumaya başlama yaşı beş-altı civarı kabul edilmiş, o yaş kitlesi hedef alınmıştı. Birkaç Dr. Seuss* kitabı ödünç aldım. Bunların Greg'i tahmin edeceğini sanmıyordum ama bir yerden başlamak zorundaydım.

Greg, *Yeşil Yumurtalar ve Jambon* adındaki kitabın birkaç sayfasını okuduktan sonra, "Bu da dün akşamkine benziyor," diye şikâyet etti. "Özür dilerim, Bayan Miller. Bana yardım etmeye çalıştığınızı biliyorum ama..." Utanıp başını eğdi, ayaklarına bakmaya başladı.

"Greg," dedim hevesle. Bir anda aklıma bir fikir gelmişti. "Herhangi bir konu hakkında kitap okuyabilseydin, o ne olurdu?"

"Beyzbol," dedi bir saniye bile düşünmeden. "Beyzbol hakkmdaki hikâyelere bayılıyorum."

' *1904-1991 yılları arasında yaşamış, asıl adı Theodor Seuss Geisel olan, daha çok Dr. Seuss, Theo LeSieg ve bir sefere mahsus Rosetta Stone mahlaslarıyla*

yazdığı çocuk kitaplarıyla tanınan ABD 'li yazar, şair ve karikatürist, (ç.n.)

Kafamı salladım. “Tamam, bakalım senin için ne yapabilirim?”

Dokuz yaşındaki bir çocuğun okuyabileceği bir beyzbol hikâye kitabı yoktu ne yazık ki. İstediği şeyi bulmak için önce katalogları taradı; sonra şehir merkezine, ana kütüphane binasına bile gittim. Son birkaç hafta içinde oraya ikinci gidişimdi. İkisi için de çok farklı nedenlerim vardı. Ancak hiçbir yerde Greg’e hitap eden bir hikâye kitabı bulamadım.

Bunun üzerine ona hitap edecek hikâyeyi kendim yazmaya karar verdim.

İlk iş, ona bazı sorular sordum. “Oyun tam olarak nasıl oynanıyor? Kurallar neler?”

Gözlerini devirdi. “Beyzbolun kurallarını herkes bilir Bayan Miller.”

“Tamam, ama lütfen benim bilmediğimi farz et. Beni, daha önce beyzbol oyununu hiç duymamış biri gibi düşün. Ne bileyim, başka bir ülkeden geldiğimi ve orada beyzbolun oynanmadığını varsay.”

Hayretler içinde kalmıştı. “Nasıl yani? Beyzbol her yerde oynanmıyor mu?”

Kafamı gülümseyerek salladım. “Aslında hayır, oynanmıyor.”

Ilık bir akşamdı, verandadaydık. O, tırabzanın üstünde oturuyordu, ben de sallanan sandalyede oturuyordum. Kucağımda bir not defteri duruyordu. Söylediği her şeyi yazmaya çalışıyordum.

“Beyzbolda iki tane ana lig var: Biri Amerikan Ligi, diğeri de Ulusal Lig. Şu an Ulusal Lig’deki en iyi takım San Francisco

Giants. Şampiyonluk serisinin en güçlü adayı onlar.”

“Seri mi?”

Kaşlarını çattı. “Dünya Serisi, Bayan Miller.” Sonra gökyüzüne baktı. Düşünceli görünüyordu. “Biliyor musunuz, madem dünyanın her yerinde beyzbol oynanmıyor, adına Dünya Serisi demeleri aslında çok komik.” Omuz silkti. “Bu daha önce hiç aklıma gelmemişti.”

Yine gülümsedim. “Aslında benim de...”

“Her neyse,” dedi ve bana dönüp anlatmaya devam etti. “Benim en sevdiğim oyuncu Willie Mays. Siyahi bir oyuncu. Okuldaki bazı çocuklar siyah olduğu için onu sevmemem gerektiğini söylüyor ama ben bunun aptalca olduğunu düşünüyorum.” Gözlerini kıstı. “Bir oyuncu, topa güzel vurabili-yorsa, teninin ne renk olduğunun ne önemi var ki? Benim için ten rengi önemli değil. Willie Mays’i topa vururken görmelisiniz. O, topa vurdu mu, bütün Candlestick Park çığlık çığlığa bağırıyor. Bu arada Candlestick, Giantslann oynadığı yer, San Francisco’da.” Greg kararmaya başlayan göğe baktı. “Mays’in sayı yaptığını sadece bir kez görebilmek için her şeyimi, ama her şeyimi verebilirim.”

“Her şeyi mi?” diye tekrarladım. “Şunun adını koymaya ne dersin?”

İki akşam sonra Hansen’ların kapısını çaldım. Kapıyı Greg açtı.

Elyazısıyla yazdığım sayfalan zımba teliyle tutturmuştum. Kitabı Greg’e uzatırken, “Resimler çok basit olduğu için özür dilerim. Sonuçta ben ressam değilim ama bu hikâyeden hoşlanacağını düşünüyorum.” Gülümsedim. “Çizimler kötü olabilir ama hikâyeyle paralel ilerleyen resimler olması güzel.” Greg’le okumaya niyetlendiğim kitapların, yani Be-verly Cleary’nin yazdığı Hardy Boys kitaplarının, aksine benim yazdığım kitapta, neredeyse her sayfada küçük de olsa bir resim vardı.

Greg sayfalara çabucak göz attı. “Bu, beyzbol hakkında,” dedi. Ama sonra resimleri görmüş olacak ki, “Yani en azından yazılı kısımları,” diye ekledi.

Kafamı salladım.

“Aaa! Bu, Willie Mays hakkında.” Teker teker sayfaları çevirdi. “Gazetenin spor sayfasındaki haberlerde hep gördüğüm için adını nasıl okuyacağımı biliyorum. Siz Mays hakkında bir hikâye mi... yani...” Sayfalara daha yakından baktı. “İçinde benim adım da geçiyor.” Kafasını kaldırıp yüzüme baktı. “Hikâyedeki rolüm ne?”

“Şey,” dedim gülümseyerek. “Sanırım bunu senin bulman gerekecek.”

“Daha önce beyzbol hakkında okuyabileceğim bir kitap görmemiştim.” Greg’in gözlerinin içi sevinçle ışıldıyordu. “Ayrıca daha önce içinde benim ve Willie Mays’in olduğu bir hikâye de okumadım.”

Elimi cebime sokup bir şey daha çıkardım: Kartondan yapılmış on iki adet fış. Hepsini aynı yerden delip telle tutturmuştum. Her kartın üzerine sadece bir kelime yazdım: *kale, atıcı, ıska, tutucu*... vb. Her kelimenin altına da son derece basit çizimle anlamını ifade eden bir resim çizdim. “Bu kartlar, kitabı okumana yardım edecek,” diye açıklama yaptım. “Bir kelimeye takılırsan bu kart destesine bak, o zaman ne olduğunu anlar ve okumaya devam edersin. Kelimeler tanıdık gelmeye başladıkça okumak daha da kolay bir hal alacak. Çünkü zaten bildiğin kelimeleri düşünmek için zaman harcamayacaksın.”

Uzattığım kart destesini aldı. Kitapla ikisini kolunun altına aldı. “Teşekkür ederim Bayan Miller. Bu kitabı okumak için sabırsızlanıyorum.”

Minik Greg’in sözleri bana müzik sesi gibi geldi.

Bir çocuğa bir şey öğretebilmenin hazzı bir yana, Greg’ le ilgilenmenin bana bir konuda daha yardımı olmuştu. Yaklaşık bir haftadır o rüyaları görmüyordum. Her gece hiç rüya görmeden mışıl mışıl uyuyor, sabah da dinç kalkıyordum.

Gün boyu da çok eneıjiktim. Dükkânda oradan oraya koşturuyordum. Her şeyin yerini değiştirmeye, sonbahar için harika bir vitrin hazırlamaya başlamıştım. Bunun için kahverengi, kırmızı ve san renkli elişi kâğıtlarından kestiğim yapraklan vitrine saçtım. Vitrin raflanna koyduğum en çok satan kitaplann yanma da, elimle hazırladığım bir pankartı astım. Şöyle yazıyordu: SOĞUK HAVA GELİYOR! HEMEN KENDİNİZE İYİ BİR KİTAP BULUN VE İÇİNİZİ ISITIN!

Frieda gözlerini devirerek, giderek daha sinir bozucu biri olduğumu söyledi. “Benim kadar suratsız ve huysuz olduğun zaman seni daha çok seviyordum,” dedi.

“Demek öyle, bu dediğini düşüneceğim,” diye cevap verdim.

Greg kitabı bir günde bitirdi. Bana, “Baştan sona okudum,” dedi gururla. “Kartlarda yazan kelimelerin çok yardımı oldu. Artık o kelimelerin hepsini biliyorum. Kitabı bitirdikten sonra bir daha okudum. Sonra bir kere de anneme okudum. Annem...” Utangaç bir şekilde yere baktı, kızarmıştı. “Annem benimle gurur duyduğunu söyledi.”

“Ben de seninle gurur duyuyorum. Hem de çok!” Elimi, omzuna hafifçe koydum. “Başka bir kitap daha yazmamı ister misin? Kartlar da hazırlarım.

Böylelikle bildiğin kelimelerin sayısını arttırmış oluruz.”

“Çok isterim! Teşekkür ederim Bayan Miller. Çok teşekkür ederim,” dedi Greg ve beni kocaman bir gülümsemeyle ödüllendirdi. Ardından ortak verandamızdan geçip evine girdi. Kapıyı kapatırkenki özgüveni ve mutluluğu görülmeye değerdi.

(SSâlüm 9

Rüya görmeden geçen bir haftanın ardından gece görüntülerim geri geldi.

Yine dışarıdaydık; Lars ve ben yani. Tanrı’ya şükür, bu fantastik dünyada çok sık sosyalleşiyorduk. Gerçek hayatımda ayda bir ya da iki kez dışarı çıkıyordum. O akşamlarda da öğretmenlik yaptığım dönemdeki arkadaşlarımla buluşup sinemaya gidiyorduk. Ancak, görüşeceğimiz akşamı sıradan bir sinema programı yapmak için bile, haftalar öncesinden belirlemek zorundaydık. Çünkü arkadaşlarımın çoğu evliydi. Kocalarını ve çocuklarım düşünerek program yapmak zorundaydılar. Arada bir de Frieda’yla yemeği dışarıda yerdik. Bazen de şehirdeki yayınevlerinin ya da büyük kitapçıların düzenlediği imza günlerine katılırdık. Büyük kitapçılar bu tarz etkinlikleri çok sık düzenleyebiliyordu. Bizim mütevazı kitapçımız, ünlü yazarlar için pek cazip bir yer sayılmazdı. Ünlü olmasını geçtim, normal yazarlar bile rağbet etmezdi.

Yani çoğu akşam evimdeydim. Kanepeye kıvrılıp ya kitap okurdum ya da televizyon seyrederdim. Aslan da hep yanı başımda olurdu. Bütün bunları düşününce, acaba bilinçaltını giyinip kuşanıp daha sık dışarı çıkmamı mı tercih ediyor diye merak ettim.

Bu sefer bir kokteyldeydik. Lars hemen yanımda dikiliyordu. Takım elbise giymiş ve kravat takmıştı. Ben de mercan rengi saten bir gece elbisesi giymiştim. Kare yaka elbisenin etek kısmı bol geliyordu, bel kısmında da fiyonk şeklinde büyük bir kuşak vardı. İşin ilginci, mercan rengini gerçek hayatımda da çok severdim. Birden Jackie Kennedy’nin *Life* dergisindeki fotoğrafta giydiği kıyafeti hatırladım. Üstümdekine çok benziyordu. Anlaşılan, hayali dünyamda, First Lady modasını yakından takip ediyordum. Bu arada ayaklarımda, elbisenin kumaşından yapılmış ince topuklu ayakkabı vardı.

Salonun köşesindeki kabinden çalman müzik, hoparlörlerden yayılıyordu. The Kingston Trio grubunun bir şarkısı çalıyordu. Şarkıda mutlu olmak için içki içmeye gerek olmadığını söylüyorlardı. Anlaşılan onlar için hoşlandığı bir

kadının gülümsemesini görmek sert bir içkiden daha tesirliydi.

Ancak rüyamdaki karakterim sanırım onlarla aynı fikirde değildi, çünkü elimde yarısı içilmiş bir martini bardağı tutuyordum. Martiniye bayılan Frieda'nın aksine ben gerçek hayatımda martiniyi çok nadir içerdim. Yine de şansımı denemeye karar verdim ve bir yudum aldım. Şaşırtıcı bir şekilde çok tatlıydı. Galiba içinde cin ve vermut dışında başka bir şey daha vardı. Bir yudum daha aldım. *Buna alışabilirim,* diye düşündüm; tabii gerçek olsaydı...

Yanımızda siyah saten bir elbise giymiş, kızıl saçlı bir kadın vardı. O da -benim gibi- martini kadehi tutuyordu. Salonda bir sürü çift vardı; şık takımlar giymiş adamlar ve gece elbiseleri giymiş kadınlar... Bili ve Judy'yi bulmak için salona bakındım. Birkaç rüya önce onlarla akşam yemeği yemiştik. Birden kendi kendime gülümsedim. Rüyada bile olsa insan her ortamda tanıdık bir yüz görmek istiyordu ve bu gerçekten komikti. Ancak onları göremedim.

Bir evin içindeydik ama bizim evimiz değildi. Ancak bu ev de en az bizimki kadar büyük ve modemdi. Salon, evin ön cephesi boyunca uzanıyor, zeminden tavana kadar uzanan cam pencereler caddeye bakıyordu. Omzumun üstünden bakınca, yemek salonunun mutfağa açıldığını gördüm. Orada da direkt arka bahçeye açılan sürgülü cam kapılar vardı. Bu evdeki birçok şey, servet değerindeydi.

"Katharyn, bu renk sana çok yakışmış, mükemmel görünüyorsun," dedi kızıl saçlı kadın. Yanımda konuşulanlara odaklanmaya çalıştım.

Gülümsedim ve içkimden bir yudum daha aldım. "Teşekkürler..." Kadının adını bilmiyordum tabii; bu yüzden ona adıyla hitap edememiştim. Bu beni çok rahatsız etti. Annem diğer insanların adını öğrenmenin ve onlara isimleriyle hitap etmenin öneminden bahsetmişti hep. Ergenlik çağımda sürekli, "İnsanların adlarını akimda tutarsan bir sürü arkadaşın olur ve bütün davetlere çağrılırsın," demişti. Bu konuda haklı olduğundan şüpheliydim çünkü isimler konusunda gayet iyi olduğum halde (en azından gerçek dünyada), neredeyse hiç sosyal hayatım yoktu. Kendi kendime güldüm, birden kendimi daha rahat hissetmeye başlamıştım. Acaba o ana kadar kaç kadeh martini içmiştim?

Kibar ama güçlü bir şekilde dirseğimden tuttu. "Jean, Katharyn'e, pembenin ona çok yakıştığını hep söylerim." Kaşlarını kaldırdı. "Bu akşam evden çıkmadan da söyledim tabii. Ancak o, üstündeki elbisenin pembe değil de *mercan* rengi

olduğu konusunda ısrar etti.” Şansızlığından yakmırca-sına, esprili bir ifadeyle omuzlarını kaldırdı. “Hangi erkek ikisi arasındaki farkı bilebilir ki?”

Neşeyle güldüm. “Jean,” dedim, adına özellikle dikkat etmiştim. “Sence bu mercana mı yoksa şeftali rengine mi daha çok benziyor? Satıcı kadın buna şeftali rengi dedi, ama...” Elimi elbisenin saten kumaşında gezdirdim. “Bence bu mercan rengi...”

“Mercan rengi,” dedi Jean kendinden emin bir şekilde. “Şeftali rengi daha açık olur, ayrıca yılın bu zamanına pek uygun olmaz. Ama bu...” Beni tepeden tırnağa inceledi. “Bence bu mükemmel bir elbise canım.” Ardından ön pencereden dışarı, karanlık havaya baktı. “Sadece eve dönerken üstüne daha sıkı bir şey giymeyi unutma. Ne fırtına ama! Buraya yürüyerek gelmediniz, değil mi?”

“Tabii ki yürüyerek geldik,” dedi Lars. “Sadece bir blok ötede oturuyoruz.”

Bıyıklı bir adam geldi ve Jean’m elindeki boş kadehi alıp yeni bir kadeh uzattı. “Susamış görünüyorsun,” dedi. Kadehi alırken parmaklarının birkaç saniye birbirine dokunduğuna dikkat ettim.

“Ah, George.” Jean, adama bardağının üstünden, işveli yeşil gözleriyle baktı. “Senin kadar ilgili ev sahibi çok az bulunur.”

Birden adamın kim olduğunu anladım. Rüyamdaki evimizin olduğu yere tek başıma geldiğim akşam köpeğini gezdiren adamdı.

Ne kadar gerçekçi rüyalar görüyordum. Gerçek hayatta gördüğüm insanlar rüyamda da aynen yer buluyordu. Bu bana çok komik geldi, farkında olmadan sesli güldüm. Herkes merakla bana baktı. “Komik bir şey mi dedim?” diye sordu Jean.

“Tabii ki hayır,” diye cevap verdim. “Sadece bu akşam keyfim çok yerinde, başka bir şey yok.” Kadehimi kaldırdım. “Bu akşam burada sizlerle olmak çok güzel!”

Lars hâlâ dirseğimi tutuyordu. “Katharyn, biraz oturmak ister misin?”

O an tek istediğim, lavaboya gitmekti. Nasıl oluyordu da uykudayken bile böyle bir ihtiyaç hissediyordum? *Acaba gerçek hayatımda şu an yatağımı mı ıslatıyorum,* diye düşünüp yine kendi kendime güldüm. “Hayır, teşekkürler,”

dedim Lars'a. "Lavaboya gitsem iyi olacak." Lars'm elinden kurtuldum ve evin arka tarafına doğru yürüdüm. *Yakınlarda bir banyo mutlaka vardır,* diye geçirdim içimden.

Mutfakta bir sürü hizmetçi, hazırladıkları atıştırmalık ve yemekleri tepsilere dizmekle meşguldü. Bizim için çalışan Alma'nın da aralarında olduğunu görünce şaşırdım. Hizmetçilerin hepsi Alma gibi MeksikalIydı. Sarhoş olmama rağmen bu durum beni çok rahatsız etti. Yaşadığımız dünyada siyah tenli insanlar beyazlara hizmet etmek için vardı. Ben buna çok karşıydım. Gerçek hayatımda da böyle düşünen biri hiç olmamıştım. Kabul etmeliyim ki Kitty olarak yaşadığım hayatımda diğer ırklardan olan insanları yakından *tanıma* imkânım olmamıştı. Ama yine de kendimi herkese eşit davranan, ten renkleri ne olursa olsun insanların eşit olduğuna inanan biri olarak görmüştüm hep. Ara sıra kitapçımıza siyahi bir müşteri gelirdi. Ona beyaz tenli, düzenli müşterilerime davrandığım gibi davranmaya özen gösterirdim. Çünkü ben böyle yetiştirilmiştim. Annem vicdanlı, düzgün ve iyi bir insanın böyle yapması gerektiğini savunurdu. Bence çok da haklıydı. Babam işi gereği her türlü ırk ve milletten kadın ve erkekle çalışırdı; annem de gönüllü olarak çalıştığı hastanede ten renklerine bakmadan bütün bebeklerle ilgilenirdi. Üniversiteden mezun olmuş, eğitimli kesimden arkadaşlarla dolu bir ortamda hayatımı geçirmiş olabilirdim. Hatta bu konuda anne ve babamdan çok daha şanslıydım. Ancak beni yetiştiren ve şu an olduğum kişi olmama emek veren insanların mavi yakalı çalışanlar olduğunu aklımdan hiç çıkarmadım.

İşte ben, gerçek hayatımda böyle biriydim.

Ne olursa olsun, partide tanıdık bir yüz görmek beni heyecanlandırıyordu. Göz göze geldiğimizde, "Alma," diye seslendim. Yanıma geldi. Yemek masasının yanında dikiliyor, dengemi kaybetme ihtimalime karşın masadan tek elimle destek alıyordum.

"İyi misiniz Senora Andersson? Eğleniyor musunuz?"

Kıkırdadım. "Evet. Acayip güzel vakit geçiriyorum!" *"No broncaP.* Bir sorun yok, değil mi senora?"

Elimi sallarken az kalsın masanın üstündeki kanepe tepsisini deviriyordum. Neyse ki Alma hızlı davranıp tepsiyi yakaladı.

"Ben... şey... bir çıkmazdaydım. Kafam karışık," diye geveledim. "Ben... yani

hayatım... burası...” Etrafıma baktım. “Yani banyo demek istedim. Banyo nerede, biliyor musun?” Alma gülümsedi. Çok hoş bir yüzü vardı; sıcacık bir gülümseme ve büyük, beyaz dişler... Güldüğünde benim gibi göz çevresi kırışıyordu. Acaba o da bu kırışıklan benim kadar kafaya takıyor muydu? “Beni takip edin senora.”

Koridorda onu takip ettim. Duvarlarda bir sürü soyut tablo asılıydı. Kanvas tablolar, üstteki küçük lambayla aydınlatılıyordu. Koridorda birçok kapı vardı ve hepsi kapalıydı. Arkalannda ya dolaplar vardı ya da yatak odalarına açılıyordu. Evin içindeki koyu ahşap doğramalar kusursuzdu. Sağdaki üçüncü kapının önüne gelince Alma kapıyı kibarca tıklattı. İçeriden cevap gelmedi, sonra benim için kapıyı açtı. “*İşte banyo,*” dedi bana. “İyisiniz değil mi?”

“Evet, canım. Çok iyiyim.” İçeri girip kapıyı kapattım. Banyodaki işimi bitirdikten sonra ellerimi yıkadım ve yüzüme soğuk su çarptım. Altın taşlarla kaplı küçük çantamı karıştırıp pudra ve ruj çıkardım. Burnumun üstüne pudra sürerken yanaklarımın kızardığını fark ettim. Elbisemle aynı renkte olan rujumu, taşırmadan sürmeye çalıştım. Birden saçımın olağanüstü güzel göründüğünü fark ettim. Bir ton spreyle en dik kısımlar bile yoluna girmişti. Muhtemelen, bu akşam dışarı çıkacağımızı düşünerek öğleden sonra yaptırmıştım.

İşim bitince koridora çıktım, arkamda bir gölge fark ettim. “Lars?” diye seslendim.

“Hayır,” dedi tatlı bir ses. “Sadece ev sahibi olarak seni kontrol etmeye gelen bir dost.” Daha yakma gelince bıyığı ve Spanyel cinsi köpeği olan George olduğunu gördüm.

“İyiyim, teşekkür ederim,” dedim ama birden önüme çıkıp geçmeme müsaade etmedi.

“Katharyn,” dedi alçak sesle. “Bu akşam çok güzel görünüyorsun.” Sağ eliyle kalçamı tuttu.

Korkudan sıçradım ve anında geri çekildim. “Evet, kocam da aynı şeyi söylüyor.” *Kocam* kelimesini kullanmak tuhaf geldi. Sanki yabancı bir dil konuşuyordum. Yine de bu kelimeyi kullanmak bana güç vermişti. Lisede aldığım İspanyolca dersini, öğretmenim Senora Torrez’i, bir cümleyi doğru söylediğim zaman hissettiğim özgüveni ve gururu anımsadım.

George, “Hadi ama...” dedi. “Sadece iltifat ediyordum. Lütfen bu kadar ciddiye alma.”

“George,” diye seslendi keskin bir ses. Çizgili, dar, siyah bir elbise giymiş bir kadın bize doğru hızla yürüyordu. “Katharyn, sen iyi misin?”

“Şey... evet, tabii...” Gelen, davet sahibi kadındı. Bu ne acayip bir durumdu böyle?

“George, sen içeri dön,” dedi. “Verandadaki soğutucudan biraz daha buz getirsen iyi olur.”

Adam suçlu gözlerle bakıp gitti.

Kadın kolumu tuttu. “Ne utanç verici,” dedi kafasını sallayarak. “İşte benim kocam böyle biri. Ne zaman güzel bir kadın görse dayanamaz. Sana söyleyecektim ama bilirsin, kendi evinde böyle bir şey... tabii bir de son zamanlarda yaşadığın onca şeyi düşününce.” Bana endişeli gözlerle, uzun uzun baktı. “Söyle bana canım, nasıl başa çıkıyorsun?” Nasıl mı başa çıkıyordum? Acaba sarhoş olmamı mı kastediyordu? Tanrım, yerin dibine geçmiştim.

“Ben... ben iyiyim,” diyebildim. “Gerçekten. Galiba biraz su içsem iyi olacak.”

Kadının bakışları yumuşadı. “Tabii. Hadi mutfağa gidip sana büyük bir bardak buzlu su alalım.” Koluma girdi ve birlikte koridorda yürüdük. “Bu arada Katharyn,” dedi bana doğru eğilerek. “Alma’yı bana ödünç verdiğin için sana adamakıllı teşekkür edemedim. O ne çalışkan bir kız öyle!” Alma’mn yaşını tam bilmiyordum, ama benden beş ya da on yaş büyük olduğunu tahmin ediyordum. Ayrıca ben ev sahibi kadından daha büyüktüm. Kısacası, Alma’ya “kız” demesi ne kadar doğru, bilemedim. Düşüncemi kendime sakladım. Sadece gülümseyerek, “Ne zaman istersen,” dedim.

Çok geçmeden parti kalabalığı dağılmaya başladı. Ev sahibi kadın, tuhaf bir ismi olduğu için bir türlü öğrenememiştim, davetlileri uğurlamaya ve botlarını vermeye başladı. Hizmetçiler yatak odasından getirdikleri paltoları davetlilere uzattı. Çoğu insan paltoyu hiçbir şey demeden alıyordu. Alma bana paltomu verirken, “Teşekkür ederim Alma! *Muchas Graciasl*” dedim.

Muhtemelen biraz yüksek sesle söylemiş olacağım ki insanlar dönüp bana baktı. Ancak ben hiçbirini umursamadım.

Lars Ta dışarı çıktığımızda kar tüm şiddetiyle yağıyordu. “Oraya dikkat et, düşme,” dedi kolumdan tutarak. “Belki de arabayı almalıydık.” Birlikte caddeye çıktık ve karların üstünde yürüdük. Evimiz çok yakındaydı. Bu kadar mesafe için partiye arabayla gelmek bana çok aptalca geliyordu.

Kapının önüne geldiğimizde ben içeri girdim, Lars ise dışarıda bekledi. Çocuk bakıcısı, görünüşüne bakılırsa henüz liseye gidiyordu. Kanepeden kalktı ve televizyona doğru yürüdü. “Merhaba Bayan Andersson,” dedi televizyonu kapatarak. Kapatmadan önce görebildiğim kadarıyla Paul New-man ve Joanne Woodward’m oynadığı bir film seyrediyordu. Sanırım filmin adı *Uzun Sıcak Yaz’dı.* William Faulkner’m romanından uyarlanarak birkaç yıl önce çekilmişti. Muhtemelen Cumartesi Gecesi Sineması kuşağında yayınlanıyordu. Gerçek hayatımda ben de bu kuşağın takipçisiydim. Çoğu cumartesi gecesi evde ve yalnız olduğum için NBC, hangi filmi verirse izlerdim.

“Geceniz nasıldı?” diye sordu kız.

“Güzeldi.” Lars’ın neden içeri girmediğini ve kızın parasını benim ödeyip ödemeyeceğimi merak ediyordum. Sanırım ben ödeyecektim. Tamam da, ne kadar vermem gerekiyordu? Bunların hiçbirini bilmiyordum.

“Senin gecen nasıl geçti?” diye sordum. Dış kapıya baktım. Lars kürekle evin önündeki karları temizliyordu.

“Her şey yolundaydı. Hiç sorun çıkmadı.” Bana bakıp gülümsedi. “Biliyor musunuz, harika çocuklarınız vardedi kibarca.

Kızın söylediği içimi rahatlatacağı yerde, acaba onların harika çocuklar *olmadığını* düşünenler var mı diye meraklanıp endişelenmeme sebep oldu. Böyle bir şey olabilir miydi? Ama neden?

“Tamam, teşekkür ederim,” dedim montumu çıkarırken. Kapıdan gördüğüm kadarıyla, Lars kar temizleme işini bitirmişti. Ön basamaklarda kımıldamadan duruyor, yağan kan seyrediyordu. Nefes alıp verdikçe omuzlan hızla inip kalkıyordu. Acaba kalbiyle ilgili bir sorun mu var diye endişelendim. Aynca neden içeri girmemişti ki? Ya biraz yürüyüş yapacak ya da bakıcıyı arabayla evine bırakacak diye geçirdim içimden.

Bakıcı portmantoyu açıp arkasında altın rengi harflerle SPARTANS yazan yün montunu çıkardı. Montun üstünde softbol, çim hokeyi, amigoluk gibi farklı

sporları ifade eden, iğneyle tutturulmuş rozetler vardı. Sağ tarafında da yine aynı altın harflerle TRISHA yazıyordu.

“Teşekkür ederim Trisha,” dedim. “Aaa, bu arada rica etsem, ücretini Bay Andersson’dan alır mısın? Cüzdanımda yeterli miktarda para yok.” Bu bahaneyi akıl ettiğim için kendimi içimden tebrik ettim.

Trisha montunun düğmelerini ilikledi ve botlarını giydi. “Tabii ki Bayan Andersson. Size iyi geceler dilerim.”

“Sana da... dikkat et üşütme.” Kapıyı açtım ve bakıcı

dışarı çıktı. Lars kar yığınlarını kürekle toparlıyordu.

“On dakikaya dönerim,” dedi ve beni öptü. Çantamı ve kafamı sallayarak ona durumu anlatmaya çalıştım. O da anladım dereesine kafasını salladı. Konuşmadan bu kadar iyi anlaşmamız hayret vericiydi. Dışarıdan gören biri yıllardır birlikte olduğumuzu ve birbirimizi çok iyi tanıdığımızı sanırdı. Trisha’yı karlann arasından geçirirken onu izledim.

Paltomu dolaba astım, botlarımı çıkardım ve yatak odasının yolunu tuttum. İçerisi loştu, sadece şifoniyerin küçük lambası yanıyordu. Yatağın üstünde uyuklayan Aslan’ı görünce şaşkınlıktan küçük dilimi yutuyordum. Uzun yıllardır görmediğim bir dostuma kavuşmuş kadar mutlu ve huzurluydum.

“Benim tatlı kediciğim.” Koşup yanma oturdum, yumuşacık san tüylerini okşadım. Kocaman yeşil gözleriyle bana bakıp mırladı.

Lars eve geldiğinde ben hâlâ aynı yerde oturuyordum. Bir yandan Aslan’la ilgileniyor, bir yandan da Lars’m aşağıdan gelen sesini dinliyordum. Kapıyı açıp içeri girdi ve kapıyı kapattı. Mutfağa gitti ve suyu açıp kapattı. Sırasıyla ışıklan açıp kapatıyordu. Sonra bütün ışıklar kapandı. Lars yatak odamıza geliyordu, ben de onu bekliyordum.

“Daha iyi misin?” diye sordu. Elinde bir bardak su vardı, yanıma gelip suyu uzattı. “Susamışsındır diye düşündüm.” “Teşekkür ederim.” Suyu bir dikişte içtim. Gerçek olmadığını bilsem de, sarhoş olduğum için biraz utandım. “Özür dilerim, biraz fazla içtim.”

Lars omuz silkti. “Seni anlıyorum Katharyn.”

Buna ne cevap vereceğimi bilemediğim için sessiz kalmayı tercih ettim. Lars kravatını gevşetip gömleğinin düğmelerini açarken onu izledim. Ceketini ve kravatım gardıroba astı.

Odaya dönünce tuvalet masasının aynasından kendime bakarak, “Lars,” dedim.

Yanıma oturdu. “Ne oldu?”

Aynadaki yansımama bakarken elbiseme dokundum. Kumaşı yumuşacıktı, rengi ise anlatılamayacak kadar güzeldi. Galalarda aktrislerin giydiği şık elbiselere benziyordu.

“Bu elbiseyi nereden aldığımı biliyor musun?” diye sordum.

Şaşkın gözlerle bana baktı. “May-D&F mağazasından aldın. Kıyafetlerinin çoğunu oradan alırsın.”

Kafamı ağır ağır salladım. “Peki ya saçım?” Düzgün saçıma, kusursuz buklelerime dokundum. “Saçımı kim yaptı? Hangi güzellik salonuna gidiyorum?”

“Katharyn,” dedi gülümseyerek, ama kafası karışmıştı. “Tabii ki Broadway’deki güzellik salonuna gidiyorsun. Orası Linnea’mn çalıştığı yer. Tanıştığımızdan beri saçmı o yapıyor.” “Linnea,” dedim ve birkaç saniye düşündüm. “Kız kardeşin, değil mi?”

“Katharyn.” Beni kollarının arasına aldı. “Bu gece gerçekten çok içtin, değil mi?”

Kafamı salladım ve küçük bir kahkaha attım. “Sanırım evet,” dedim. Lars’a sıkıca sarıldım. Ardından beni öpmesi için çenemi kaldırıp dudaklarımı araladım.

C&Mim 10

Broachvay’deki güzellik salonunu bulmak zor değildi. Zor olan, Linnea Hershall’dan randevu almaktı. Saç randevusu almak için aradığımda, “Özür dilerim, ama Linnea perşembeden itibaren bir hafta dolu,” demişti telefondaki re-sepsiyonist. On yılı aşkın bir süredir saçlarımı Modem Saç Salonu’ndaki Veronica’ya yaptırdığım için kendimi ona ihanet etmiş gibi hissediyordum.

“Herhangi biri randevusunu iptal ederse diye telefon numaramı bırakabilir miyim?” diye sordum. “Gerçekten, ne zaman müsait olursa gelebilirim.” Duraksadım ve ekledim. “Linnea’yı bana çok övdüler de...”

“İzin verin, bir kontrol edeyim.” Hattın diğer ucunda bir sessizlik oldu. Telefonda birkaç dakika bekledim, sonra re-sepsiyonist geri döndü. “Salı günü öğlen saat bir buçukta gelebilir misiniz? Bence hızlı davranıp sizi araya sıkıştırabilir.” Kazandığım küçük zaferin memnuniyetiyle gülümsedim. “Evet, gelirim,” dedim ve adımı yazdırdım.

* * *

Birkaç gün sonraki saç randevum için beklerken boş durmamaya karar verdim ve May-D&F’e gittim. Mağazaya girince direkt şık ve abiye giysilerin olduğu bölüme yöneldim. Her rafa, her askıya baktım ama mercan renkli elbiseyi göremedim. “Yardımcı olabilir miyim?” diye sordu satış görevlisi kadın.

“Ben bir elbise arıyorum da... bir arkadaşım buradan almış.” Elbiseyi tarif ettim, rengini anlatırken detay vermeye de özen gösterdim. “Mercan rengi ya da belki size göre şeftali rengi.”

Satış görevlisi düşünceli görünüyordu. “Aslına bakarsanız kulağa hiç tanıdık gelmiyor,” dedi. “Arkadaşınızın o elbiseyi buradan aldığına emin misiniz?”

“Evet, bana öyle söyledi.”

“Peki, ne zaman almış?”

İşte o an zaman konusunda hiçbir şey bilmediğimi idrak ettim. Kar fırtınasını düşünürsek, mevsimi kış olmalıydı. *Ancak rüyalar başladığından beri ilk kez, belki de bütün bunlar 1962yılında geçmiyordun*, diye düşündüm. Çünkü olaylar şu an, yani ekim ayının ilk haftası olmuyordu. Denver’da ekim ayında kar yağdığı olmuştu tabii, ama böyle şiddetli bir kar fırtınası hiç görülmemişti, hele rüyamdaki kadar şiddetli bir fırtına hiç görmemiştim. Denver’m şiddetli fırtınaları, karlı günleri genelde kış mevsiminde, şubat ya da mart ayında yaşanırdı. Rüyalar şimdiki zamanda geçmediğine göre, ya birkaç ay sonra ya da geçtiğimiz kış yaşanıyordu.

Sonra tamamen farklı bir zamanda geçiyor olabileceği aklıma geldi. Tanrı aşkına, sonuçta bu bir rüyaydı! Herhangi bir zamanda geçiyor olabilirdi... Kim

bilir, belki de kurgusal bir zamanda geçiyor ve gerçek hayattaki hiçbir zaman dilimiyle örtüşmüyordu.

“Biliyor musunuz? Şimdi düşündüm de, belki de May-D&F’den aldım dememiştir. Belki başka yerden aldım dedi, ama ben yanlış anladım.”

“Tamam. Bu arada harika bir koleksiyon geldi, tam tatil partileri sezonu. Süper parçalar, yakında devamı da gelecek. Belki ilginizi çekecek başka bir kıyafet bulursunuz...”

“Hayır,” dedim kafamı sallayarak. “Şu an istemiyorum, teşekkür ederim.” Yürüyen merdivene yöneldim. “Vakit ayırdığınız için tekrar teşekkürler.”

“Ne demek, lütfen birkaç hafta içinde yine uğrayın. O zamana Noel ve yeni sezon kıyafetleri de gelmiş olacak.”

Broadway’deki güzellik salonuna yürürken, bir erkekle ilk randevuya gidiyormuşum gibi heyecanlı ve gergindim. Salonun iç dekorasyonu ağırlıklı olarak leylak rengindeydi, yer yer de mor kullanılmıştı. Hayli büyük bir yerdi; yanlış saymadıysam sekiz tane müşteri koltuğu vardı. Koltukların çoğu doluydu. Arka taraftaki duvarın önünde de saç kurutma makineleri sıralanmıştı. Manikürcü kız, saçı makinenin içinde olan bir kadının tırnaklarına oje sürüyordu; saçlarını kurutan diğer kadınlar da moda dergilerini ve gazetenin maga-

zin sayfalarını okuyarak oyalanıyordu.

Resepsiyonist adımı aldı ve beni boş bir saç bölmesine oturttu, sonra da içeri girdi. Aynadaki yansımama bakıp bekledim. Aynanın iki yanındaki ışıklar; açık, hatta soluk ten ren-gimi daha da belirgin gösteriyordu. Yüzüme biraz renk vermek adına yanaklarımı çimdikledim. Daha koyu bir ruj sürmeliydim.

Kusurlanmı inceleyip kendime işkence ederken, aynada orta yaşlı, kahverengi saçlı bir kadın göründü. Arkamdan bana doğru geliyordu. Ayaklanmı yere indirdim ve kadınla yüz yüze gelmek için koltuğumu çevirdim. Elimi sıktı. “Ben Linnea Hershall,” dedi canlı bir ses tonuyla. İsveç aksam kendini hâlâ belli ediyordu. “Sen de Kitty’sin, değil mi?” Kafamı salladım, şaşkınlıktan konuşamıyordum. Kadın, Lars’a çok ama çok benziyordu. Aynı derin mavi gözler, aynı gülümseme, aynı yuvarlak burun ucu... Kadını gördüğüm an gözlerim yaşardı. Gerçek hayatımda, rüyamdaki adamın kanlı canlı bir yakınıyla

karşılaştığıma inanamıyordum.

Gergin olduğumu anlayan Linnea beni rahatlatmaya çalıştı. “İzin ver, tahmin edeyim. Yıllardır ilk kez yeni bir kuaföre geliyorsun. Doğru mu?” Kaşları inip kalktı.

Duygusallığıma rağmen tebessüm ettim. “Hmmm... şey... evet... bu doğru.”

“Tamam, öncelikle biraz rahatla.” Yüzüm aynaya bakacak şekilde koltuğumu döndürdü. Sonra parmaklarını saçlarımın arasında ve beni delirten asi buklelerimin arasında gezdirdi. “Çoğu insan kendini ‘saç-rutini’ diye tabir ettiğim şeye kaptırıyor. Bir yere gitmeye alıştığın zaman değişiklik yapmak zorlaşıyor ya da üzücü geliyor.” Kafasını eğip aynadaki yansımama bakıp uzun uzun düşündü. “Bana kalırsa, bu uysal, gündelik görünüşten kurtulup daha şık bir parça seçkin bir saç istiyorsun.”

Kafamı salladım. “Lütfen, bunu kesinlikle istiyorum,” dedim.

Sonra derin bir nefes aldım ve sakinleşmeye çalıştım. Her şeye rağmen, saçımı yaptırmanın tadını çıkarmalıydım. Linnea’nın elleri bana Lars’mkileri anımsattı; güçlü, marifetli, bütün hayatınızı arasına bırakabilecek hissi uyandıran ellerini... Saçımı şampuanlamayı bitirdikten sonra Linnea’ nın ellerine ve dokunuşlarına bayıldığımı fark ettim.

Masadan aldığı tarakla saçımı taradı, taramakla kalmayıp her buklenin arasını inceledi. Sonra boylarına göre ayırdı. Öndeki kısa saçları küçük bigudiyle, tepedeki uzunları da büyük pembe bigudiyle sarmayı planlıyordu. Ardından parmaklarını büyük kavanoza batırıp, saç şekillendirici jel aldı ve saçıma sürdü. Son olarak da her dalgayı özenle sardı.

İşini kolayladıktan sonra muhabbet açmaya niyetlendim. “Linnea,” dedim tereddütle. “Ne güzel bir isim, çok farklı.” Aynadan bana bakıp gülümsedi. “İsveç ismi,” diye açıkladı. “Buraya Borâs şehrine yakın küçük bir kasabadan göç ettik. Gerçi Borâs da çok büyük bir yer sayılmaz. Amerikalıların çoğu adını bile duymamıştır. Buraya çocukken geldim.”

Titremesin diye ellerimi kenetledim. “Taşınmak için epey uzak bir mesafe,” dedim. “Ailen... onlar da seninle birlikte mi göç etti?”

Mavi bir boneyi bigudilerin üstüne geçirip tokayla tutturdu, o esnada da kafasını

salladı. “Annem, babam ve erkek kardeşimle,” dedi ve dudağını ısırıp, “Ancak hepsini kaybettim,” diye ekledi.

“Aaa, çok üzüldüm.” Tir tir titriyordum. “Senin için çok zor olmalı. Onlar... hasta mıydı?”

Linnea kafasını bir kez daha salladı. “Annemle babam, buraya geldikten kısa süre sonra hastalandı. Önce Iowa’ya geldik, orada uzak akrabalarımız vardı. Ama Büyük Buhran zamanıydı ve iş bulmak çok zordu. Babam çok ağır işlerde çalışmaya mecbur kaldı. Annemin kalbi de... şey, annemin kalbi bunlara dayanamadı.” Uzaklara baktı, sonra tekrar saçıma odaklandı. “Kısacası, ikisinin başına da benzer şeyler geldi.” Böyle üzücü bir olayı deşmeye çalışmak çok güçtü. Ailemi kaybettiğimi hayal bile edemiyordum. Belki de henüz çok genç oldukları için böyle düşünüyordum; annem altmış yaşında bile değildi. Onlarsız bir hayatı, değil yaşamak, düşünmek bile zordu. Evden ayrı kaldıkları şu iki aylık süreç bile bana sandığımdan daha zor gelmişti. Binlerce kilometre uzakta olduklarını hatırlayınca, bu sabah annemden gelen kartpostalı düşündüm.

Kitty, sevgili kızım,

Evden çok uzaktayız. Dün May ’e, Honolulu ve Denver arasının ne kadar olduğunu sordum. Bana 4.800 kilometre olduğunu söyledi. Dünyanın çevresi zaten 40.000 km civan. Düşünsene; senden, dünyanın çevresinin yaklaşık 1/8 ’i kadar uzaktayım.

Bazı sabahlar gün doğarken kalkıyorum ve yüzümü doğuya dönüp seni düşünüyorum. Tabii ben bunu yaparken sen muhtemelen Frieda ’yla dükkânda sabah kahveni içiyor oluyorsun.

Seninle çok gurur duyuyorum, biliyor musun Kitty?

Sevgiler,

Annen

O sabah annemin satırlarını okuyunca, içimden telefonu alıp hemen onu aramak geçti. Farklı saat dilimlerinde ve denizaşırı bir yer olduğu için o saatte aramak biraz vakitsiz ve pahalı olabilirdi. Yine de tek istediğim, annemin sesini duymaktı. Telefonu alıp numarayı çevirdim ama orada saatin erken olduğunu ve uyuyor olabileceklerini düşünüp anında kapattım.

Tekrar Linnea'yla olan sohbetime dikkat kesildim. Bir sonraki soruyu sormaktan ölesiye korkuyordum ama sormak zorundaydım. Derin bir nefes alarak, "Peki ya erkek kardeşin? Ona ne oldu?" diye sordum.

Linnea kafasını salladı. "Onun da kalbi rahatsızdı," diye cevap verdi. "Çok üzücü... çok gençti, öldüğünde sadece otuz dört yaşındaydı."

"Çok üzgünüm," diye fısıldadım. "Linnea, ben çok üzüldüm."

Toparlanmak için bir iki adım geri çekildi. Sonra bu üzücü hadiseyi zihninden uzaklaştırmaya çalışırcasına kafasını salladı. "Bak ne diyeceğim," dedi gülümseyerek. "Güzellik okulunda iki temel kuralı çiğnedim: Birincisi; müşterin hakkında yeterince şey öğrenmeden kendi hayatından bahsetme. İkincisi; illa kendinden bahsedeceksen sadece mutlu ve olumlu şeyleri anlat."

Ben de gülümsedim. "Yanlış bir başlangıç yaptığımız için üzgünüm. Eee, hadi bana kendinle ilgili mutlu şeyleri anlat," dedim.

Parmağını havada salladı. "Aaa, hayır Kitty Miller," dedi kesin bir ses tonuyla. "Önce seni dinlemem lazım."

Dediğini yaptım ve ona kendimi anlattım. Ailemden, çıktıkları uzun tatilden konuştuk. Hawaii gibi egzotik bir yerin onlara cennet gibi geleceğini söyledi. Kalacak bedavadan bir yer olmasının büyük avantaj olduğunu ve onlan ziyaret etmem gerektiğini belirtti. Annemin yazdıklarını düşününce kafamı gülümseyerek salladım.

Linnea hep seyahat etme hayalleri kurduğunu söyledi. Ancak iki çocuk büyütmek, ev satın almak, faturalan ödemek derken, kocasıyla birlikte sürekli hayat mücadelesi vermişler.

Yıllar geçerken seyahat hayalleri de hayal olarak kalmış tabii. Çocukları Joe ve Gloria şu an yirmi ve on altı yaşlarındaymış. "Joe, Boulde'da üniversiteye gidiyor," dedi Linnea omuz silkerek. "Güzel bir yere benziyor. Çok hoş bir kampü-sü var. Umanm bir şeyler öğreniyordun" Sonra kafasını salladı. "Bir de Gloria var. Okul, arkadaşlar, kulüpler, erkekler derken yoğun bir genç kız hayatı yaşıyor. Başı kesik tavuk gibi oradan oraya koşuyor desem yeridir."

Aynadan şaşkınlıkla ona baktım.

“Yanlış bir şey mi söyledim?” dedi ve yine omuz silkti. “Bilirsin işte, uzun zamandır bu ülkedeyim ve yaklaşık otuz yıldır İngilizce konuşuyorum, ama bazı ifade ve deyişleri hâlâ yanlış söylüyorum.”

Gülümsedim, o da bana bakıp güldü. Linnea’nm çok hoş bir gülüşü vardı. Lars’ın kadın versiyonu gibi gülüyordu.

Ardından ona Frieda’dan, orijinal kariyer planlarımızdan nasıl vazgeçtiğimizden ve kitapçımızdan bahsettim. “Bu harikulade bir şey,” dedi Linnea. “Kalbinizin sesini dinleyip kendi yolunuzu çizmişsiniz. Eee, daha çok hangi tür kitaplar satıyorsunuz?”

“Her çeşit var.” Cebimden çıkardığım kartviziti ona uzattım. “Bilimkurgu, seyahat, tarih, şiir, sanat...”

“Peki ya klasikler? Klasiklere bayılırım.” Uzattığım kartı aldı.

“Sahiden mi? En sevdiğin yazar kim?”

“Aaa,” dedi Linnea, kart olmayan elini havada sallayarak. “Birini seçmek çok zor... Shakespeare belki, sonelerini ve bazı oyunlarını okumaya bayılıyorum. Bazı oyunlarını pek okuyamıyorum, çok hüzünlü çünkü. Ayrıca Henry James’in büyük bir hayranıyım; *Bir Kadının Portresi* isimli romanını çok severim. Günümüz yazarlarından da en çok John Steinbeck’i severim. *Kaygılarımızın Kışı*'m yeni bitirdim. Bence birçok okur bu kitabı yeterince önemsemiyor. Onlan anlıyorum, çünkü mutlu bir hikâye değil. Ama bence Amerikan hayatının olumsuz yönlerini çok doğru bir şekilde kaleme almış.” Tek kaşını kaldırdı. “Belki de Amerikalılar bunlan duymak ya da okumak istemiyordur,” dedi düşünceli bir şekilde.

Kafamı salladım. *Kaygılarımızın Kışı*'m geçen yıl dükkâna gelince okumuştum. Kitapla ilgili eleştirilerde Stein-beck’in ahlak, saygınlık ve vicdan gibi kavramları sorgulamasının kariyerini düşüşe geçirdiği yazılıyordu. Ancak bu konuda ben de Linnea gibi düşünüyordum. Karşı çıktığımız, Steinbeck’in ahlaka bakış açısı mıydı gerçekten? Yoksa romanının konusunu rahatsız edici bulup da ona mı karşı çıkıyorduk? Bence sorgulanması gereken buydu; yani kendimiz...

“İngilizceyi okuyarak öğrendim,” dedi Linnea. “Bence bir dili öğrenmenin en etkili yolu...”

“Tamam, dükkânımızda bir sürü Shakespeare, bir sürü James ve bir sürü Steinbeck var. İstediğin ama elimizde olmayan bir kitap olursa sipariş verip getirtebiliriz. Bence bir ara mutlaka uğramalısın.” Sesim yalvarır gibi çıkıyordu. Linnea kendini işine kaptırmış olsun ve bunu fark etmesin, diye dua ettim. “Sana dükkânı gezdirmeyi çok isterim.”

Linnea kartviziti komodinin üstüne koydu. “Mutlaka geleceğim,” diye söz verdi. “Gloria’yı da getiririm. O da benim gibi okumaya çok düşkün.” Sonra biraz uzaklaşıp bigudili kafamı inceledi. “Tamam Kitty, bence artık seni kurutma makinesine alabiliriz.”

Kitapçıya döndüğümde Frieda yeni görünüşümü görür görmez çığlık attı. “Mükemmel olmuş,” dedi. Gözlerini benden alamıyordu. “Çok samimiyim Kitty. Daha önce seni hiç bu kadar güzel görmemiştim.” Kasanın altından çantasını aldı, içinden çıkardığı pudrayı burnuna sürdü. “Bende makyaj tazeleme hissi uyandırdın,” diye durumu açıkladı. Bir yandan da hınzır hınzır sırıtıyordu. Pudrasını kapattıktan sonra, “Daha önce sana Veronica’yı bırakıp saçın için başka yere git demiş miydim?” diye sordu.

“Evet.” Kasanın üstündeki aynadan kendime baktım. Elimde değildi. Tıpkı rüyamdaki gibi görünüyordum. Sadece biraz daha salaş giyinmiştim.

Frieda, “Aaa, az kalsın söylemeyi unutuyordum,” dedi ama lafını bitiremeden koşup klasikler rafından düşmek üzere olan kitabı tuttu. Geofffey Chaucer’in yazdığı *Canterbury Hikâyeleri'*ydi. Bütün hikâyeler bu kitapta toplanmıştı.

Frieda kitabı yerine koyarken Linnea’yı düşündüm. Shakespeare seven biri olarak, acaba Chaucer okumuş muydu? Müsait bir zamanda rafları inceleyip sevebileceği eserleri ayırmayı planladım. Neler olabilirdi? Chaucer olabilirdi, klasikleri sevdiğine göre belki Edmund Spenser, Joseph Conrad, belki George Bemard Shaw, belki Katherine Anne Porter ve Flannery O’Connor gibi çağdaş kadın yazarları da önerebilirdim. Ancak anladığım kadarıyla Lienna, erkek yazarların eserlerini okumaktan daha çok hoşlanıyordu.

“O çocuk, yani Hansen’ların oğlu geldi,” dedi Frieda. “Hani yan komşun. Yazdığın kitabı defalarca okuduğunu ve sana tekrar teşekkür etmemi söyledi. Ayrıca yeni kitap için sabırsızlanıyormuş.” Dikilip Chaucer’in kitabı yeniden düşecek mi diye baktı, ama sorun görünmüyordu. Sonra bana dönerek, *“Bunlar* da ne demek oluyor?” diye sordu.

O&âlüm 11

“Anne.”

Gözlerimi açıp etrafıma baktım. Her şey bulanıktı.

“Anne, beni duyuyor musun? İyi misin?”

Biri sağ kolumu hafifçe çekiştirdi. Konsantre olmaya çalıştım ve Missy’nin yüzünü gördüm. Korku ve endişe dolu gözlerle bana bakıyordu. Bakışları bana bir keresinde televizyonda gördüğüm bir aktörü hatırlattı. Psikiyatristi oynuyordu. Filmde, kaldırımdaki taşa takılıp başını duvara çarpan hasta bir kadın vardı. Hafızasını yitirmişti, öyle ki kendi adını bile hatırlayamıyordu. Şu an aklıma gelen sahnede doktor, hastaya, durumuyla ilgili endişeleniyormuş gibi değil de ona, acıyor gibi bakıyordu.

Missy de bana aynen bu şekilde bakıyordu. Kızıl sarı bukleleri kafasının iki yanında örülmüştü. Uçlarına da elbisesine uygun kırmızı kurdele takılıydı. Minik kaşlarını çattığı için yaşından çok daha büyük gösteriyordu. Birden gerçek yaşını hâlâ *bilmediğimi* fark ettim. Çocukların beş ya da altı yaşında olduğunu tahmin etmiştim, ama gerçek yaşlan ya da doğum günleri hakkında net bir bilgim yoktu. Üstelik onları hâlâ ikiz sanıyordum, çünkü o ana dek aksini düşünmemi sağlayacak bir şey görmemiştim. Yine de tam emin değildim. Tanrım, ne akıl almaz bir hayal gücüm vardı! Hiç olmayan bir aile hakkında rüya gördürüyordu ama çocukların yaşlan ve doğum günleriyle ilgili detaylan bilmeme olanak tanımıyordu.

“Ben... ben iyiyim tatlım.” Etrafıma baktım. Görme yetim düzelmişti. Büyük bir mağazanın ayakkabı bölümündey-dik. Daha önce gördüğüm bir mağaza değildi. Çoğunlukla Broadvvay’deki Monkey Wards’tan ya da şehir merkezindeki May-D&F’ten (mercan renkli elbiseyi aramak için gittiğim mağaza) alışveriş yapıyordum. Aslında burası May-D&F’i bir parça andmyordu ama öyleyse bile bu bölümü hiç görmemiştim. Sarı, kırmızı ve mavi raflardaki rugan ayakkabılar, tenis ayakkabılan, lastik çizmeler özenle dizilmişti. Anlaşılan burası daha önce adımımı atmadığım çocuk reyonuydu. Ama hangi katta olduğunu biliyordum; ikinci katta, abiye ve mont reyonlannın yakınındaydı. Abiye ve montları yakınlarda göremeyince, *acaba yanılıyor muyum, acaba başka bir mağaza mıydı*, diye düşündüm.

Satış görevlisi adam, kucağında rengârenk ayakkabı kutularıyla yanımıza geldi.

Üstündeki isim etiketinde RIC-HARD yazıyordu, altında da meşhur May-D&F logosunu gördüm. Demek burası May-D&F'ti. Ama ya mağazanın içini yeniden dekore etmişlerdi ya da şehir merkezinde değildik. Tam olarak nerede olduğumuzu merak ettim, ama saçmaladığımı düşünmesinler diye bunu soramadım.

"Çocukların ikisi için de değişik modeller getirdim," dedi Richard bana. O an ilk kez sol tarafıma baktım ve mağazada oturan Mitch'i gördüm. Sessizce oturmuş, çoraplı ayaklarını sallıyor ve mağazadakilere bakıyordu. "Okul ayakkabıları için çok doğru bir zamanda geldiniz. Geçtiğimiz sonbaharın çoğu modeli indirimde, bahar sezonu modelleri de çok güzel. Modellerimizi beğeneceğiniz konusunda sizi temin ederim, Hanımefendi."

Gülümsedim. "Çocukların ne zaman büyüyeceği ve ne zaman yeni bir ayakkabıya ihtiyaç duyacakları hiç belli olmuyor." Bu cümle de rüyalarımda çok sık söylediğim, sonra da, "Tanrı aşkına bunu nereden biliyorum" diye şaşırdığım cümleler kategorisine aitti.

"Öncelikle genç bayanla ilgilenelim," dedi Richard ve bir ayakkabı kutusu açtı. İçinden bir çift kahverengi Mary Jane ayakkabısı çıktı. Çok çarpıcı ve şıktı. Sindirella'ya camın üstünde uzatılan ayakkabı gibi, Missy'ye kibarca sunuldu. Missy ayağını kaldırdı, satış görevlisi de ayakkabının tekini giydirdi. Missy'nin ayakları benimkilere benziyordu; güzel ve zarifti. Ayaklarımla hep gurur duymuştum. Vücudumun en güzel yerlerinden biriydi.

Richard ayakkabının üstüne bastırarak Missy'nin parmaklarını yokladı. Bunu neden yaptığını merak ettim. Yetişkin ayakkabısı alırken kimse böyle bir şey yapmazdı. Sonra sıkıp sıkmadığını kontrol etmek için yaptığını anladım. Diğer tekini giyerken, "Nasıl oldu tatlım?" diye sordum.

"Güzel," dedi ayağa kalkıp. "Çok rahat."

"Biraz yürüyün isterseniz," diye önerdi Richard.

Missy ayakkabı bölümünün bir ucundan diğer ucuna yürüdü. "İsterseniz bu ayakkabıların siyahı da var," dedi Richard bana.

Kafamı salladım. "Hayır, gerek yok, kahverengi gayet güzel."

Missy gelip yanıma oturdu. "Güzel," dedi. "Ama ne olur ne olmaz diye diğer

ayakkabıları da deneyebilir miyim?”

Gülümsedim. İşte alışveriş esnasında ben de aynen böy-leydim. Denediğim ilk ürün çok hoşuma gitse bile, daha çok beğeneceğim bir şey bulur muyum diye bütün alternatifleri denemek isterdim.

İki çift ayakkabı daha denedikten sonra Missy yine Mary Jane ayakkabılarında karar kıldı. Yani benim gibi yaptı. Seçimini onayladığımı belirtmek için kafamı salladım.

Missy’nin işi bittikten sonra, Richard’la birlikte, Mitch’le ilgilenmeye başladık. Bir sürü bağcıklı ayakkabı denedi ama hiçbirini rahat bulmadı. Richard ayakkabıları peşi sıra giydirirken ben de onu ve bakışlarını izledim.

“Mitch,” dedim önümüzdeki ayakkabı yığınına bir göz atıp. “Neden bir çift makosen ayakkabı denemiyorsun? Hem giymen daha kolay olur, onlan bağlamana gerek yok sonuçta,” dedim gülümseyerek.

Rahatladığını yüz ifadesinden anladım. “Bence harika olur anne.”

Ebeveyn olmak pek de zor değilmiş, dedim içimden. Sürekli yapmam gerekse altından rahatlıkla kalkabilirdim. İhtiyacınız olan tek şey biraz sezgi, biraz para, bir de detayların farkına varma yeteneği...

Seçimlerimizi yaptıktan sonra, “Betty kasada sizinle ilgilenecek,” dedi Richard. Almadığımız ayakkabıların kutularını toplamak için ayağa kalktı. “Çok tatlı çocuklarınız var, Hanımefendi. Onlarla gurur duyuyor olmalısınız.”

Gülümsedim. “Aslına bakarsanız, evet duyuyorum.” Bu doğruydu. Ben - mantıksız ya da saçma gelse de- bu iki ufaklıkla gurur duyuyordum.

Çantamı karıştırdım ve her sayfanın sol üst köşesinde *Lars K. Andersson* ve *Katharyn Andersson* damgası olan bir çek defteri buldum. Ayakkabılar için May-D&F’ye bir çek yazmayı planlıyordum. Ancak bugünün tarihi hakkında bir bilgim olmadığını fark ettim. Tarih kısmına tam okunmayan birkaç sayı karaladım.

Defterden kopardığım çeki Betty’ye, yani kasadaki satış görevlisi bayana verdim. Çeki alırken, “Mağazamızdaki hesabınızı kullanmayacak mısınız, Bayan Andersson?” diye sordu. “Hesabımı mı?”

“Evet. Açık hesabınızı.”

“Ah.” Yüzümüzün kızardığını hissedebiliyordum. Tabii ki burada açık hesabım vardı, bu çok normaldi. “Hayır, bugün kullanmayacağım.” Betty bana faturayı verirken nazikçe gülümsedim.

Çek defterimi çantama koyarken Mitch paltomun kolunu çekiştirdi. “İyi miydik?” diye sordu bana.

“Pardon?”

“İyi miydik? Yani Missy ve ben... uslu muyduk?” “Tabii ki iyiydiniz.” Ona bakıp gülümserken, son gördüğüm rüyada bakıcının söylediklerini düşündüm. *Biliyor musunuz, harika çocuklarınız var,* demişti. Evet, gerçekten de harika çocuklardı. Bu zaten belli değil miydi? Tann aşkına, neden böyle bir şey söyleme gereği duymuştu ki?

Mitch heyecanla hoplayıp zıpladı. “Yupppiii!” diye haykırdı. “O zaman gidebiliriz, değil mi?”

Neden bahsettiğini bilmiyordum, şaşkın bir ifadeyle kafamı sallamakla yetindim.

“Bluebell Oyuncak,” diye açıklamaya başladı Missy. “Unuttun mu anne? Ayakkabılarımızı alırken uslu ve iyi olursak Bluebell Oyuncak dükkânına gidebileceğimizi... ve... biliyorsun işte, orada bir şeyler bakabileceğimizi söylemiştin.”

Böyle mü söz vermiştim? Onlara bir şey alma sözü mü vermiştim? Böyle durumlarda uslu olurlarsa onlara oyuncak mı alıyordum? Bu işlerin nasıl yürüdüğü hakkında bir fikrim yoktu. Keşke Lars şu an burada olsaydı ve bu tarz özel detaylar konusunda bana yardım etseydi.

“Tamam, söz verdiğim gibi gideceğiz. Hadi bakalım çocuklar, düşün önüme.”

Yürüyen merdivenden aşağı inmeye başladık. Birinci katın oradan geçerken gözlerim içgüdüsel olarak kitap bölümünü aradı. May-D&F’nin muazzam bir kitap bölümü vardı. Çoğu zaman ünlü yazarların imza günlerine ev sahipliği yapıyorlardı. Frieda da ben de imza günlerine bayılırdık, ama ne ulusal ne de yerel çapta bir yazarın bizim küçük dükkânımıza gelmesini sağlayabiliyorduk. Denemiştik tabii ama yazarların anlaşmalı olduğu yayınevleri hep aynı cevabı

veriyordu. Bizim dükkân söz konusu olunca yazarın programı nedense hep çok yoğun oluyordu. Bu çok üzücü ve cesaret kinciydi. Büyük ma-ğazalann kitap bölümleri küçük dükkânlardan birçok açıdan daha avantajlıydı ve bu düpedüz haksız rekabetti.

Çocuklarla birlikte, yürüyen merdivenlerden inip mağazanın büyük kapısına yöneldik. Kapıdan çıkınca alışveriş merkezindeki diğer küçük dükkânlann olduğu alana vanlı-yordu. Alışveriş merkezi konusuna tamamen yabancıydım, gerçek hayatımda hiç böyle yerlerden alışveriş yapmazdım.

Kapıya varmamıza yakın Missy, abiye kıyafetlerin satıldığı kadın giyim reyonunu işaret etti. “Bak anne, senin elbisen,” dedi. “Hani geçen gece giydiğin,” diye ilave etti gülümseyerek. “Aslında tam olarak senin elbisen sayılmaz. Çünkü seninki evde, dolabında asılı... ama seninkinin aynısı...”

Haklıydı. Geçen gün May-D&F’de aradığım ama bulamadığım mercan renkli elbise rafta asılıydı. Kesinlikle aynı elbiseydi. Sezon sonu ürünlerin indirimli olarak satıldığı bölümde olması da dikkatimden kaçmadı.

“O elbiseyi ne zaman aldığımı hatırlıyor musun?” diye sordum Missy’ye.

“Tabii ki. Şükran Günü’nden hemen sonra almıştın. Babamın ofisinde verilen Noel partisinde giydin. Bir de geçen akşam Nelsonlann evinde verilen partide giydin.”

Kafamı salladım, Missy’nin söylediklerini uzun uzun düşündüm. Şehir merkezindeki mağazanın satış görevlisinin de söylediği gibi, tatil partileri koleksiyonunda olmalıydı. Elbise şu an indirimdeyse bu, rüyamın tam da düşündüğüm gibi, gelecek bir tarihte geçtiği anlamına geliyordu.

Ama hangi gelecek? Şu andan ne kadar zaman sonrası? İşte bunu bilmiyordum. Acaba 1963 yılında mıydık, gerçek zamandan sadece birkaç ay sonrasını mı görüyordum? Yoksa çok daha ileri bir tarihte miydik?

Dışan çıkarken çocuklara, “Size bir soru,” dedim. Hava soğuktu, ama parlak güneş yüzümüzü ısıtıyordu. “Amerika Birleşik Devletleri Başkanı’nın kim olduğunu biliyor musunuz?” Mitch ve Missy aynı anda kahkahalara boğuldu. “Tabii ki biliyoruz anne,” diye cevap verdi Mitch. “Bay Kennedy. Bay ve Bayan Kennedy’nin küçük bir kızları ve bir de erkek bebekleri var.”

“Ayrıca sen her zaman, hayatın boyunca Bayan Kennedy kadar şık ve modem bir tarzın olmasını istediğini söylersin,” diye ekledi Missy. Yaşından beklenmeyecek kadar bilgiç ve özgüvenliydi.

Kafamı sallarken, çocuklara böyle somlar sormanın ne kadar saçma olduğunu fark ettim. Sonuçta başkanın adı hiçbir şeyi ispatlamazdı. 1963 yılında da olabilirdik. 1965 yılında da, hatta 1968 bile olabilirdi. İnsanların Küba ve komünistlere olan tutumuyla ilgili eleştirilerine rağmen, Jack Kennedy, 1964 yılında yeniden başkanlığa seçilecekti. Kısacası; onun başkanlık yaptığı herhangi bir yılda olabilirdik.

Keşke Mitch ve Missy’ye doğrudan hangi yılda olduğumuzu sorsaydım, diye içimden geçirdim. Ama bu resmen kuş beyinlilik olurdu. Ayrıca çocuklarım kaçığın teki olduğumu düşünebilirdi.

Alışveriş merkezinin içinde gezinirken müzik yayını yapılıyordu. Yanılmıyorsam çiçekler, kızlar ve askerlerle ilgili bir şarkıydı. Pete Seeger yazmış, bir sürü sanatçı da söylemişti. Duygusal ve neşeli bir şarkıydı, soğuk bir kış gününde bile insanın içinde gezip dolaşma arzusu yaratıyordu. Sanırım insanların alışveriş isteklerini arttırsın diye bu şarkıyı seçmişlerdi. Birden aklıma bir şey geldi: Acaba biz de mi kitapçımızda bir fon müziği çalmalıydık? Müzik, insanların kitap satın almasında da işe yarar mıydı?

Çocuklar beni hevesle büyük meydana götürdü. Neredeyse adım başı büyük gri saksılar içinde ardıç çalılarına rastlıyorduk. Işıltılı mağaza vitrinlerine bakan kadınlar bir-birleriyle sohbet ediyordu. Oradan oraya koşturan çocukları anneleri zor zapt ediyordu, hatta azarlamak zorunda kalıyorlardı. Alışveriş merkezinde çok az adam olduğunu fark ettim. Burası -şüphesiz- kadınlara ait bir dünyaydı.

Pearl Caddesi’ndeki dükkânı kapatıp da alışveriş merkezinde dükkân açalım derken Frieda’nm neden bahsettiğini şimdi daha iyi anlıyordum. Kitapçımız kesinlikle yanlış yerdeydi. Bizim çocukluğumuzda popüler olan cadde üstü dükkânlar artık revaçta değildi. Artık burası vardı; parlak, temiz, ışıltılı dükkânlar ve aydınlık geniş koridorlarla dolu alışveriş merkezi dünyası... Belki de Frieda haklıydı. Belki hayatta kalmak için bizim de buraya taşınmamız gerekiyordu.

“İşte burada!” dedi Missy ve Mitch parlak tabelaya bakarak. Büyük mavi harflerle *BLUEBELL OYUNCAK* yazıyordu. Tabelanın altında ardına dek açık

çift kanatlı kapı vardı. Kapının girişinde duran büyük oyuncaklar canlıymış gibi görünüyor, çocukları içeri çekiyordu.

Mitch ve Missy ellerimden çekiştirerek, “Hadi anne!” dedi ve mağazaya adımımızı attık.

Bluebell Oyuncak tam anlamıyla çocuk cennetiydi. İçeride masaüstü oyunları, oyuncak bebekler, mantar tabancalar, prensesten kovboya kadar her çeşit kostüm vardı. Mitch anında araba ve kamyonlara olduğu reyona yöneldi ve kocaman metal bir çöp kamyonunu yakından incelemeye başladı. Missy de Barbie bebeklerin ve bebek kıyafetlerinin olduğu koridora gitti. Olduğum yerden ikisini de görebildiğim için girişte dikilmeye devam ettim. Mağazanın çocuk kitapları bölümüne göz attım. Çok az kitap vardı. May-D&F’de de kitap bölümü yoktu, belki de en üst katta vardı ama ben görememiştim. Acaba alışveriş merkezi içinde hem çocuk hem de yetişkinlere hitap eden başka bir kitapçı var mıydı?

1

1960 ’h yıllarda popüler olan ve tamamı kızlardan oluşan Amerikalı müzik grubu, (ç.n.)

2

Frank ve Joe Hardy adlı kurgusal karakterlerin maceralarının anlatıldığı çocuk kitapları serisi, (ç.n.)

3

Beverly Cleary tarafından yazılmış çocuk romanlarının ana karakteri, (ç.n.)

4

Ludwig Bemeimans ’ın Madeline adındaki bir çocuğun maceralarım konu edindiği kitap serisinin ikinci kitabı, (ç.n.)

Tam bunu kasiyer kıza sormaya niyetlenmiştim ki arkamdan biri seslendi. “Katharyn! Bu ne güzel tesadüf!”

Arkamı dönünce son rüyamdaki kokteyl partiye ev sahipliği yapan kadınla yüz yüze geldim. Bugün üstünde saten elbise yerine kahverengi bir palto ve ipek bir eşarp vardı. Zincirle boynuna astığı gözlükleri onu olduğundan yaşlı göstermişti. Partiden hatırladığım kadarıyla, benden en az on yaş küçüktü. Küçük bir oğlan çocuğunun elinden tutmuştu. Bebek değildi ama benim çocuklarım kadar büyük de sayılmazdı.

“Merhaba.” Bu arada kadının adını hâlâ bilmiyordum. Missy’yle göz göze gelince yanımıza gelmesini işaret ettim. Belki o beni kurtarabilirdi.

Mişsy hemen dediğimi yaptı ve yanımıza gelip, “Merhaba Bayan Nelson,” dedi. Sonra da eğilerek, “Merhaba Kenny, bugün nasılsın?” diyerek küçük çocuğu selamladı. Büyükannelerin yaptığı gibi çocuğun yanağından bir makas aldı. Tanrım! Bu kız bana eskiden tanıdığım birini hatırlatıyordu; yani kendi çocukluğumu. İçimden ona sıkıca sarılmak geldi. Eğilip yüzümü saçlarına gömmemek için kendimi zor tuttum.

Missy’ye bakıp düşüncelere daldım. Bu çocuğun gerçek olması, gerçek ve benim çocuğum olması için sahip olduğum her şeyi verirdim.

Missy, kadına Bayan Nelson demişti ama bu pek yeterli bir bilgi değildi. Bayan Nelson ve kocası bizim komşumuz-du. Muhtemelen birbirimize ilk adlarımızla hitap ediyorduk. Ama Missy kibar bir çocuk olarak ona soyadıyla ve siz diye hitap etmeyi seçmişti.

“Alışverişe mi çıktınız yoksa sadece dolaşıyor musunuz?” diye sordu Bayan Nelson. Missy ne cevap vereceğimi görmek için heyecanla bana baktı.

Cevabı uzun uzun düşünmeme gerek yoktu. Birden Lars’ın ne diyeceğini umursamadan içimden geleni yapmaya karar verdim. Bunlar harika çocuklardı ve bir ödülü hak ediyorlardı.

“Alışveriş,” dedim kesin bir sesle. “Missy hadi git ve beğendiğin bir Barbie bebeği al. Mitch’e de söyle istediği araba ya da kamyonu alabilir. Ama üç dolardan pahalı olmasın.” Oyuncak kamyonlara fiyatını bilmiyordum ama bence bu para güzel bir şey almak için yeterdi.

“Özel bir gün mü?” diye sordu Bayan Nelson. “Doğum günleri değil, değil mi?”

İşte bu! Demek doğru tahmin etmiştim. *İkizlerdû* Omuz silktim. “Yooo, özel bir gün değil,” diye cevap verdim. “Bazen onları biraz şımartmak iyidir, haksız mıyım?” Son kısmı biraz tereddütle söyledim. Acaba bu konudaki tecrübesizliğimi gösterip kendimi ele mi vermiştim? Belki de büyük bir pot kırmıştım.

Bayan Nelson kaşlarını kaldırdı. “Şey, aslında bu şartlar altında sanınm seninle aynı fikirdeyim.” Elini omzuma koydu. “Biliyorsun Katharyn,” dedi ve sesini alçalttı. “Partiden sonraki gün, yani pazar öğleden sonra, Lars’ı çocukları golf sahasına götürürken gördüm. Kızaklarını sürüklerken çok mutlu görünüyorlardı. Sanınm en az iki saat boyunca dönmediler. Kenny çok küçük biliyorum...” Sonra çocuğa şefkatle baktı. Çocuk, elinden kurtulmaya çalışıyordu ama Bayan Nelson elinden daha sıkı tuttu. “Yine de George’un *bütün* öğleden sonra onunla ilgilendiğini hayal bile edemiyorum.” Omuz silkti. “Bizim evde böyle şeyler olmaz.”

Kenny mızmızlanmaya başladı, Bayan Nelson da onu kucağına aldı. Sonra bana sanki bilmiyormuşum gibi, “Senin Lars çok iyi bir adam,” dedi. “Sen çok harika bir eşe sahipsin Katharyn. Ne yazık ki...” Kenny daha yüksek sesle ağlamaya başladı, diğer çocuklar gibi mağazanın içinde koşturmak istiyordu. Bayan Nelson onu yeniden yere bıraktı. “Bütün kocalar seninki gibi değil,” diye tamamladı cümlesini. “Sen çok şanslı bir kadınsın, biliyor musun?”

“Şanslı.” Evet, sanırım öyleydim. Daha doğrusu bunlar gerçek olsaydı şanslı biri olurdum.

Sonra Bayan Nelson, “Aaa!” dedi ve tek eliyle ağzını kapattı. “Şeyi kastetmemiştim...” Yüzü kıpkırmızı oldu. “Özür dilerim. Normalde böyle şeyler söylemem biliyorsun. Söylemez miydi? Bence çok nazik bir konuşmaydı. “Yani, ben... onca... onca şeyden sonra...” Omuz silkti, kendini köşeye sıkışmış hissettiğini görebiliyordum. “Ben sadece, Lars iyi bir adam, iyi bir baba demek istemiştim,” diyerek toparlamaya çalıştı. “Bence hepimiz, yani istisnasız herkes şükredeceği şeylere sahip. Yani bazı şeyler...”

Küçük Kenny, annesinin elinden kurtulamadığı için çığlık çığlığa bağırmaya başladı. Konuşmamıza devam etmemiz artık mümkün değildi. “Onu buradan çıkarsam iyi olacak,” dedi Bayan Nelson ve oğlunu kucağına aldı. “Bu ufaklığın

yemeğini yiyip erkenden yatması lazım...”

“Evet,” dedim kafamı sallayarak. “Anlıyorum.” “Anladığını biliyorum. Bana baksana, sadece bir tane çocukla zor başa çıkıyorum. Kenny’nin yaşındayken seninki-lerle nasıl başa çıktığını hayal bile edemiyorum!” Bayan Nelson parmaklarını kaldırıp hafifçe el salladı. “Şimdilik hoşça kal Katharyn. Size güzel bir gün dilerim,” dedi ve bir şey dememi beklemeden gitti.

Çocukların seçtiği oyuncakları satın aldıktan sonra otoparkın yolunu tuttuk. Missy ve Mitch durup dururken oyuncak alındığı için hâlâ şaşkındı. Otoparka giderken etrafıma şöyle bir bakındım. Birden, nerede olduğumu anladım. Burası şehrin doğusunda, Colorado Caddesi’nin oradaki Univer-sity Hills Alışveriş Merkezi’ydi. On yıldan fazla bir süredir hizmet veriyordu, ama May-D&F’nin buradaki mağazası daha birkaç yıl önce açılmıştı. Buraya bir ya da iki kez gelmiştim. Ancak itiraf etmeliyim ki, otobüse binip şehir merkezine gitmeyi ya da Broadway’e doğru yürümeyi tercih ederdim. Burası ancak arabayla gelebilecekler için uygundu.

Ki bu hayatta, yani rüyamda, benim de bir arabam olması gerekiyordu. “Siz ikiniz nereye park ettiğimizi hatırlıyor musunuz?” diye sordum. Güneş bir bulutun arkasına saklanıp gözden kayboldu. Eğilip montlannm önünü kapattım, sonra da kafalarındaki yün bereyi düzelttim.

“Aptal anne.” İkisinin de elini tutuyordum. Diğer ellerinde de mutlu mutlu salladıkları alışveriş poşetleri vardı. Ben de ayakkabı kutularının olduğu çantaları taşıyordum. Çocuklar beni kapılan ahşap panelli, koyu yeşil bir Chevrolet steyşının yanma götürdü.

“Öne ben oturacağım!” diye bağırdı Mitch. Ön taraftaki yolcu koltuğunun kapısını açtı ve kahverengi vinil koltuğa atladı. Missy bunun haksızlık olduğu konusunda yakındı. Ona sert bir bakış fırlattım. Sonra kapıyı açıp arka koltuğa oturdu. Oturur oturmaz da yeni Barbie bebeğine ve gece elbisesine baktı.

Çantamdan anahtarı bulup sürücü koltuğuna oturdum. Buraya oturmak çok tuhaf bir histi. Yıllardır araba kullanmamıştım. En son Kevin’la birlikte olduğumuz zaman araba sürdüm diyebilirdim. İşi olmadığı zamanlar arabasını bana ödünç veriyordu. Vitesi nasıl değiştireceğimi ve debriyaja nasıl basacağımı hatırlamak için dualar ettim ve anahtarı kontağa soktum.

Şimdilik gayet iyi gidiyordum, otoparktan çıkmaya yakın beni bir panik kapladı.

Sert bir fren yaptım ama debriyaja basmayı unuttuğum için araba *stop* etti.

Öne kayan çocuklar aynı anda, “Anne!” diye bağırdı. Kafasını torpidoya vurmasın diye içgüdüsel olarak elimi Mitch’in önüne uzattım.

“İyi misiniz?” diye sordum. “Ben... çok özür dilerim. Aniden durmak istememiştim. Ben sadece...”

Birden ne diyeceğimi bilemedim. Kocaman gözlerle bana baktılar. Ne diyeceğimi merak ediyorlardı.

“Şey sadece...” dedim cılız bir sesle. “Yani birden... şey hatırlayamıyorum... Michael nerede? O neden bizimle değil?” *Michael? Michael da kim? Tanrı aşkına ben neden bahsediyorum böyle?*

Missy kafasını salladı. “Aptal, aptal anne,” dedi ve elini uzatıp omzuma hafifçe vurdu. “Unuttun mu anne? Babam bugün işten eve erken gelecek. Bu yüzden Mitch’le beni ayakkabı almak için alışverişe getirdin.” Sonra omzumu bırakıp arkasına yaslandı. “Her şey yolunda anne,” diye telkin etti beni. “Michael evde, babamın yanında güvende...”

oSâhm 12

“Tannm! Ne korkunçtu!” dedim Aslan’a uyanınca. “Yeniden burada olmak çok güzel! Yani her şeyin mantıklı ve gerçek olduğu bir hayatta...” Aslan bana boş boş bakıyordu. Sonra ayağa kalktı, bir iki kez döndü. Yorganın altına gelip miyavlamaya başladı.

Hafif ama aralıksız bir yağmur yağıyordu. Denver’da yağmurlu bir sabah, bütün günün yağışlı geçeceği anlamına geliyordu. Hatta öğleden sonra gök gürültülü fırtına bile çıkardı. Özellikle de yazlan ve sonbahar başında... Bu yağışlar aniden bastırır ve çok şiddetli olurdu. Sonrasında da South Platte Nehri ve bazı dereler taşardı. Yağmurun ince ince ama bütün gün yağması çok nadir bir durumdu. Böyle günleri severdim.

Kalkıp pamuklu sabahlığımı giydim. Rüyalarımdaki mavi sabahlığa kıyasla hayli yıpranmıştı ama bu çok daha renkliydi. Her yerinde parlak mor, fuşya ve kiraz çiçek desenleri vardı. Banyoya gidince saçımdaki eşarbı çıkardım. Linnea’nın yaptığı saçlarım bozulmasın diye bütün gece ba-şımdaydı. Saçlanmı yaptıralı sadece birkaç gün olmuştu ama ben şimdiden yeni bir randevu almayı

planlıyordum. Oraya tekrar gitmek için sabırsızlanıyordum. Sonuçta ben, Linnea Andersson Hershall'ın maharetli elleriyle değiştirdiği kadınlardan biriydim.

Postalarımı almak için dışarı çıktım. Annemden kartpostal gelmediğini görünce, itiraf edeyim, biraz üzüldüm. Paspasın üstündeki *RockMountain News* 'u alıp hemen içeri girdim, yağmur yüzünden epey ıslanmıştı. Hemen spor sayfasını açtım. Greg haklı çıkmıştı: Giants dün gece Los Angeles Dodgers'ı dokuz devre sonucu dört sayı farkla yenip lider olmuştu. Şimdi de Giants'ınNew YorkYankees'le karşılaşacağı Dünya Serisi başlıyordu. Bu beni biraz şaşırttı. Oyuncuların biraz dinlenmesi için bir süre ara verilmesini beklerdim. Ama ben spordan ne anlardım ki? Son birkaç haftada Greg sayesinde hayatımın beyzbol bilgisini edinmiştim.

Kahvaltımı hazırlamak üzere mutfağa gidince Greg için yazacağım yeni hikâyeleri düşünmeye başladım. Bu kez Dünya Serisi hakkında bir şey olsun istiyordum. Mitch, Missy ve şu gizemli Michael aklımdan uçup gitmişti...

Dükkâna girmeden önce ıslak şemsiyemi salladım. Sonra içeri girip yağmurluğumu çıkardım ve arka taraftaki odaya astım. Lavabonun üstündeki aynada kendime bakarken saçlarıma bir kere daha hayran oldum. Mavi eteğimden süzülen yağmur damlalarım elimle sildim. Eteğin üstüne de san cam boncuklarla süslenmiş açık yeşil kazağımı giymiştim. Bu en sevdiğim kazaktı, böyle yağmurlu günler için de idealdi.

Frieda kasada oturmuş, kahve ve sigara içiyordu. Önüne gidince dumanı savuşturmak için elimi salladım. "Keşke dükkânın içinde sigara içmesen..."

Frieda son bir nefes daha çekip sigarasını söndürdü. "Sana da günaydın," dedi.

"Ciddiyim." Kendime bir fincan kahve koydum ve duman altı tabureye oturdum. "Müşterileri kaçırıyor Frieda." Frieda küçük bir kahkaha patlattı. "Öyle mi? Ne zamandan beri?"

"Her zaman." Onunla neden kavga etmeye çalıştığımı ben de bilmiyordum ama çok sinirli ve huzursuzdum.

Frieda kasanın üstüne yaydığı gazetenin eleman aranıyor sayfasını inceliyordu. "îş mi arıyorsun?" diye sordum. Konuyu değiştirerek kendimi affettirmek istiyordum.

Kafasını salladı. “Biraz ilham arıyorum.” Etrafına bakındı ve konuşmasına devam etti. “Bir şeyler yapmak zorundayız Kitty. Bu ayın kirasını zar zor ödedik, kasım ayını nasıl öderiz hiç bilmiyorum. Dükkândan çıkacaksak da Bradley’ye erkenden haber vermemiz lazım.”

Haklıydı. Ekim ayının kirasını ödemiştik ama bunun için konut kredisi taksidini ertelemek zorunda kalmıştık. Kredi taksidinin vadesine kadar biraz para kazanabilmeyi umuyorduk. Yine de Bradley’ye ödeme yapabildiğimiz için mutluydum. Ona olan borcumuzu geciktirdiğimizde kendimi çok kötü hissediyordum.

Ne yazık ki, kiramızı bazen geciktiriyorduk. Birkaç kere de hiç ödeme yapamamıştık ama yine de Bradley’nin bizi kaybetmek istemeyeceğinden emindim. Biz çıkarsak buraya yeni bir kiracı bulmakta zorlanabilirdi. Sonuçta Pearl Caddesi ticari açıdan eskisi kadar popüler bir muhit değildi.

“Belki kirayı düşürmek için pazarlık yapmalıyız,” diye öneride bulundum. “Dükkânı boşaltmaktansa böylesi Bradley için daha iyi olabilir, haksız mıyım?”

Frieda omuz silkti. “Bilmiyorum,” dedi. “Ayrıca bunun ne faydası olacak ki?” Tekrar etrafına baktı. “Burada daha ne kadar kalabiliriz? Baksana, hiç iş yok. Lütfen biraz da bu açıdan bak Kitty.”

University Hills’i, rüyamdaki alışveriş merkezini düşündüm ama en azından bu kısım gerçekti; yani o alışveriş merkezi gerçek hayatta da vardı. “University Hills’e hiç gittin mi?” diye sordum Frieda’ya. “Hani şu güneydeki, Colorado Caddesi’ndeki alışveriş merkezi?”

“Bir kez,” dedi sigara çıkarırken. “Ama şehirden çok uzakta...” Düşünceli düşünceli baktı. “Ama zaten artık her şey şehirden çok uzak, değil mi?”

Kafamı salladım. “May-D&F’nin orada bir mağazası var ve kitap satıyorlar. Ama alışveriş merkezinin içinde ondan başka kitapçı olup olmadığını bilmiyorum.”

Frieda dikkatle bana baktı. “Bunu gerçekten düşündün mü?” diye sordu. “Alışveriş merkezi konusunu ne zaman açsam beni geçiştirirdin Kitty.” Ayağa kalkıp dışarıda yağan yağmura baktı. “Fikrini neden değiştirdin?”

Omuz silktim. “Bazı şeyler değişebilir, değil mi? Dünya değişiyor.” Frieda’nm

yanma gittim, duman ve parfüm karışımı kokusunu içime çektim. Kötü koksa da tanıdık bir kokuydu. “Ya dimdik ayakta duracağız ya da yoldan çekilip başkalarının önünü açacağız.”

O gün öğleden sonra Frieda’yla birlikte University Hills’e gittik. O kadar uzaktı ki, iki otobüs değiştirmek zorunda kaldık. Üstelik yağmur hiç dinmemişti, oraya vardığımızda sırılsıklam olmuştuk. Otobüsten inince büyük otoparkı inceledik. “Bu kadar çok araba,” dedi Frieda kafasını hayretle sallayarak, “Tanrı aşkına, bunca insan nereden geliyor böyle?”

Yeni evlerin yabani ot gibi bittiği batı ve güney yönünü işaret ettim. “İşte oradan, ne kadar çok ev olduğunu görsen inanamazsın.”

Frieda bana baktı. “*Sen* gördün mü?

Daha fazla soru sormamasını ümit ederek kafamı salladım. Yağmur biraz dindi ve güneş bulutların arasından göz kırptı. Alışveriş merkezine giden dar yolda yürümeye başladık. Her şey tam da rüyamdaki gibiydi. İç dekorasyonda kullanılan bitkiler, müzik, çocuklarını gezdiren anneler... Öyle ki, bir an Mitch ve Missy’yle yürüyen kendimi bile göreceğimi sandım.

Bitkilerden birinin üstünde alışveriş merkezinin yerleşim planı asılıydı. Frieda’yla beraber mağaza listelerini inceleyip kitapçı var mı diye baktık. “Bakalım hiç boş dükkân var mı?” dedi Frieda fısıldayarak.

Yürürken birden elimi tuttu. “Kitty, benimle birlikte buraya geldiğin için teşekkür ederim,” dedi.

Omuz silktim. “Bunu çok istediğini biliyordum.” Hafifçe elini sıktım. “Tabii şu an sadece bakıyoruz, lütfen şimdiden umutlanma.”

Frieda başını ağır ağır salladı ama gözlerindeki parıltıyı görebiliyordum. “Sadece bakıyoruz. Evet, sadece bakıyo-

(SSâlüm 13

Yeşil yatak odasında yalnız uyandım. Lars’ın yattığı taraf boştu ve çarşaf kırışıktı. Elimle dokununca çarşafın hâlâ sıcak olduğunu hissettim. Anlaşılan, o da yeni kalkmıştı. Birkaç saniye elimi yattığı yerin üstünde tuttum ama bana sonsuzluk gibi geldi.

Kalkıp sabahlığımı giydim. Sonra da koridora çıkıp salonun olduğu tarafa döndüm. Sol tarafta yemek odasını gördüm. Ayrı bir odadan ziyade salonun uzantısı gibiydi. Nelson'ların evindekinin aynısıydı. Galiba bu modem evlerin mimarisi böyleydi. Salon ve yemek odasının duvarları soluk altın renginde, tavanlarsa kemerliydi. Deniz mavisi halıfleks ön kapıya uyum sağlıyordu ve bu benim çok hoşuma gitmişti. Yemek odasında meşe ağacından, üstü parlak bir masa, etrafında da altı sandalye vardı. Sandalyelerin döşemesindeki kapitoneler turkuvaz rengi sert bir kumaştandı. Masanın başında, pencerenin hemen altında küçük, ahşap bir okul sırası duruyordu. Öğretmenlik yaptığım günlerde gördüğüm okul

sıralarına hiç benzemiyordu. Odada, ne olduğunu anlamadığım ekşi bir koku vardı.

Odanın arka duvarında kepenk şeklinde bir sürü ahşap kapı vardı. İkisi, önünde servis masası olan ahşap kapılardı. Kepenk şeklinde dolap kapaklarına benziyordu. Diğeri de çift kanatlı bar kapısıydı ve büyük ihtimalle mutfağa açılıyordu. Kepenk şekilli dolap kapakları kapalıydı, açıldığında mutfakla yemek odası arasındaki geçişi sağladıklarım anladım. Bence son derece kullanışlıydı. Muhtemelen aşçı bir tarafta yemeği hazırlıyor, diğer tarafta da onu servis ediyordu.

Kepenk şekilli kapıların ardında bir adamın ıslık çaldığını duydum, Frieda'mn sesi gibi son derece detoneydi. Frieda aklıma gelince elimde olmadan gülümsedim. Odayı geçip sallanan kapıları açtım. İşte, parlak ve mavi gözleriyle Lars oradaydı. Hemen yanına gidip ona sarıldım. Bedenimi bedenine bastırdım. "Günaydın güzellik," diye fısıldadı. "Bu sabah daha iyi misin?"

"Harika hissediyorum." Kafamı eğip öpücüğüne karşılık verdim. Uzun, tutkulu, Fransız tarzı bir öpüşmeydi; hiç bitmesin istiyordum. Bence Lars da benimle aynı fikirdeydi. Dudaklarını benimkilerden ayırmakta çok zorlandı.

"Vaaay!" dedi nefes nefese. "Bu ne güzel günaydın!" "Sadece seni özledim," diye cevap verdim. "Ben... şey... şeyi istedim... yani seni hissetmek istedim." Ona bir kez daha sıkıca sarıldım. "Ne kadâr gerçek olduğunu hissetmek istedim."

Güldü. "Ben gerçeğim tatlım." Sonra tezgâha doğru döndü ve zeytin yeşili filtre kahve makinesini aldı. "Kahve içmek ister misin aşkım?"

“Evet, lütfen.” Lars kahve koyarken mutfağa baktım. Tezgâh üstleri turuncu formikaydı. Fırın ve buzdolabı da bej rengindeydi. Lavabonun üstündeki pencereden güneş ışığı giriyordu. Tezgâhın üstünde duran cam kavanoz, yansına kadar bozuk parayla doluydu. Pencerenin perdesi duvar kâğıdıyla çok uyumluydu. İkisinin de kahverengi zemini üstünde muz, elma, portakal ve limon desenleri vardı. Mutfak dolapları koyu kahverengiydi, dolap kulpları ahşabın zarafetini gölgelemeyecek kadar sadeydi. Aklıma gelen ilk şey, burayı temizlemenin çok kolay olduğuydu. Washington Caddesi’ ndeki dubleks dairemin mutfak kapaklarının oymalarını temizlerken çok zaman harcıyordum. Ne kadar ovalasam da bazı yerlerdeki kirler tam çıkmıyordu.

Sallanan kapılardan önce yemek odasına, sonra da salona geçtim. Direkt caddeye bakan panoramik pencereyi çok beğendim, pencerenin yanma gidip dışarı baktım. Soğuk ama aydınlık bir kış sabahıydı. Gerçek hayatta mevsim sonbaharken burada neden hep kıştı? Bu duruma bir türlü alışamamıştım. Çıplak ağaç dallarına yağan kar, masmavi gökyüzü, uzaktaki tepeler, yan yana duran evler... Derin bir nefes alıp manzaranın güzelliğini içime çektim.

“İşte kahven,” dedi Lars kahvemi uzatarak. Sıcacık fincanı ellerimin arasına aldım. “Yeni ya da heyecan verici bir şey gördün mü?”

Kafamı sallayıp kahvemden bir yudum aldım. “Yine de çok güzel.”

Belime sarıldı. “Bence de. Bu manzarayı çok seviyorum.” Güldüm. “Komşu evleri mi?”

Kafasını salladı. “Hayır, buradaki potansiyeli, geleceği...” Hafifçe omuzlarımı sıkıp mutfağa geri döndü.

O an kahvaltıyı neden benim değil de Lars’m hazırladığını merak ettim. Sonuçta, bu, karısı olarak benim görevim değil miydi? İşte o an biri bana çarptı.

“Aaannmınnnnnneeeeeeeeee!” Kahve fincanımı zapt etmeye çalıştım, ama sıcak kahvenin dökülmesine engel olamadım. Neyse ki kahve ne benim ne de az önce bana müdahale eden kişinin üstüne döküldü. Ama pencere ve halı berbat oldu.

Arkamı dönünce, yüzünde kocaman bir sırıtma olan gözlüklü küçük bir çocuk gördüm. Ancak gülüşünde bir gariplik vardı. Sonra tuhaflığın ne olduğunu anladım; sevinçle ışıldayan gözleri direkt bana bakmıyordu. Kaim gözlük

camlan ardındaki gözleri yan taraflara bakıyordu. Kanepeye, masaya belki de yere... Tam anlayamamıştım.

Belki de sadece bir hiçe bakıyordu.

“Yüce Tanrım!” diye bağırdım çocuğa. “Sen ne yaptığını sanıyorsun?”

Sonra çocuktan, insan sesine benzemeyen korkunç bir ses çıkmaya başladı. Kapana kısılmış bir hayvan gibi acı acı bağırıyordu. Çocukların minik yumruklarına, çığlıklarına falan daha önce de tanık olmuştum. Ancak hayatımda böyle bağıran bir çocuk görmemiştim. Sendeleyerek geri çekildim. Öylece çocuğa bakıyordum.

Lars koşarak mutfaktan geldi. Aynı anda Missy ve Mitch

de merdivenlerden koşarak iniyordu.

Lars avaz avaz bağıran çocuğun omuzlarından sertçe tuttu. Ama ona tam sarılmadığı dikkatimi çekti. Aralarında bir kol boyu mesafe vardı. Lars sakin bir ses tonuyla, “Hadi nehre gidelim, hadi nehre gidelim, hadi nehre gidelim,” diye tekrarlayıp durdu.

Bir adım geri çekildim ama gözlerimi onlardan ayıramı-yordum. Mitch’e, “Hep böyle midir?” diye fısıldadım.

Başını salladı. İkimiz de bakmaya devam ettik. Sonsuzluk kadar uzun gelen birkaç dakikadan sonra çocuğun çığlıkları iniltiye dönüştü. Sonra da tamamen sustu.

Lars, çocuğun omuzlarını yavaşça bıraktı. Ardından diğer iki çocuğa dönüp, “Mitch,” dedi. “Neden Missy’yle birlikte Michael’ı üst kata götürmüyorsunuz? Birkaç dakika içinde kahvaltıyı hazırlamış olurum.”

Missy ve Mitch korumacı ebeveynler gibi, üçüncü çocuğun kollarından tutup yürümeye başladı. Saç renkleri tıpatıp aynıydı; üçü de aynı boydaydı. Merdivenlerden sessizce çıkan çocukları izledim.

Lars tek kelime etmeden bir süre bana baktı. Mavi gözleri kısılmıştı. İlk kez o mavi gözlerin içinde öfke olduğuna tanık oldum. Gözlerini kırpmadan bana bakarken, Lars’ın gözlerindeki öfkenin, az önce odadan çıkan çocuğa değil de

bana olduğunu anladım.

Evet, Lars bana kızmıştı...

Bir süre sonra, “Katharyn, Tann aşkına, senin neyin var böyle?” dedi...

oSdlüm /f

Ve yine ben cevap bile veremeden rüya sona ermişti. Yine kendi evimdeydim.

Uyandığımda oda sessiz ve karanlıktı. Yatağımın yanındaki çalar saatin yeşil ışığına baktım, saat sabahın dördüydü. Aslan yanımda mırlıyordu.

Sonra arkamı döndüm, yastığımı düzelttim ve tekrar uyumaya karar verdim. “Sadece aptal bir rüya,” dedim Aslan’a. “Bunlar sadece rüya. Hiçbir anlamı yok.”

Ama o kadar *gerçekti ki*... Rüyamda her şeyi gerçekmiş gibi yaşıyordum. Hatta uyandığımda bile... Giydiğim sabahlığın dokusunu, Lars’ın öpücüğünün sıcaklığını, yumuşak dudaklarını hâlâ anımsıyordum. Dışarıda yağan kan zihnimde görebiliyordum. İşin ilginci, içtiğim kahvenin tadını bile hâlâ alıyordum...

Sonra... O üç çocuğu görebiliyordum.

İki harika ve bir de korkunç çocuk...

Karanlıkta kafamı salladım. *Bu hiç adil değil,* dedim kendi kendime. O çocuğun o şekilde tepki vereceğini nereden bilebilirdim ki? O çocukta normal olmayan bir şeyler vardı, beyninin içinde bir sorun olduğu kesindi. Bunu, çocuğa bakar bakmaz anlamak mümkündü, onunla göz göze gelmek imkânsızdı. Ayrıca sürekli bir tarafa meyilli duruyordu; sanki kendi bedenini taşımakta güçlük çekiyordu.

Ve bir de o çığlık... Daha önce bu kadar korkunç bir çığlık duymamıştım.

Ama o çocuk da tıpkı Lars, Mitch ve Missy gibi benim hayal gücümün bir ürünüydü. O da beynimin bana oynadığı oyunların bir parçasıydı. Bundan artık hiç şüphem kalmamıştı.

Evet, bu kesinlikle gerçek olamazdı. Çünkü hangi anne, kendi öz çocuğunu hatırlamakta güçlük çekerdi? Tanrım! Eğer gerçekten bir anneysem, ben nasıl bir anne olmuştum böyle? Rüyamda gördüğüm o dünyanın gerçek olması ya da olmaması bir yana, Michael adında bir oğlum daha olduğunu nasıl unutabilmiştim?

Bu arada Michael'm benim oğlum olup olmadığı konusunda bir şüphem yoktu. Nasıl olduğunu açıklayamam ama böyle olduğunu hayali yaşamım başladığından beri biliyordum. Mitch ve Missy benim çocuklarımdı, Michael da benim oğlumdu. Nasıl bilmiyordum ama bundan adım kadar emindim. Evet, gerçek olmayan o dünyada benim üç tane çocuğum vardı. Lars ve benim çocuklarımız... Üstelik hepsi aynı yaştaydı çünkü üçüzlerdi. Bundan da emindim.

Aslan'ın sıcacık tüylerini okşadım, elimin altındaki ağırlığını hissedebiliyordum. Kendimi onun gerçekliğine ve samimiyetine bıraktım.

Artık diğer hayatımı bir kenara bırakmalı ve biraz uyu-malıydım.

Gözlerimi kapattım ve kendimi derin, karanlık bir uykunun kollarına bıraktım.

O gün öğleden sonra dükkânda kalıp gazete okudum. Frieda bazı işleri halletmek için dışan çıkmıştı. Önce Küba çıkarmasıyla ilgili son haberlere kısaca göz attım; Senato alt komisyonu, en az bir Dışişleri Bakanlığı çalışanının, konuyla ilgili üstlerini çok önceden uyarması gerektiğine karar vermişti. Sonra spor sayfalarına geçtim. Bomba haber şuydu: Şiddetli yağmur fırtınaları yüzünden dört kez ertelenen Dünya Serisi'nin altıncı maçı nihayet dün gece San Francisco'da oynanmış ve maçı Giants kazanmıştı. Muhtemelen Greg havalara uçmuştu. Sonra oyunun ayrıntılarını okudum. Bu oyun hakkında yazacağım kitabı kafamda şekillendirmeye başladım. Maçın oynanmasını günlerce bekledikten sonra, Giants taraftarlarının San Francisco'da sabırlarının karşılığını nasıl aldıklarından, galibiyetin coşkusundan bahsedecektim.

Bir süre sonra gazeteyi katlayıp kenara koydum. İçgüdüsel olarak telefonu elime aldım ve May Teyzemin numarasını çevirdim. Honolulu çok uzaktı. Bu kadar uzak mesafeyi, hem de şahsi meselem için, dükkân telefonundan aramam Frieda'yı kızdıracaktı ama o an bu umrumda bile değildi.

"Aman efendim, bu şerefi neye borçluyuz?" dedi annem sesimi duyar duymaz.

Güldüm. "Hiç... özel bir şey yok. Sadece seni özledim. Seni görmek için

sabırsızlanıyorum anne!”

“Canım benim, ben de seni çok özledim. Bu tatil harika bir deneyimdi, ama gerçeği söylemek gerekirse, ben ev kuşu olmayı tercih ederim.” Birkaç saniye duraksadı. “Evimi çok özledim. Seni de çok özledim...”

Kapının üstündeki çan çıngırdadı, içeri bir müşteri girdi. Mavi bir takım giymiş, başına da aynı renkte bir şapka takmış bir kadına benziyordu. Lars’ın ofisinde duran fotoğraflardaki kıyafetlerime benziyordu. Anlaşılan herkes Jackie Kennedy gibi şık giyinmekten hoşlanıyordu.

Kadının elinden küçük bir kız çocuğu tutuyordu, rüyamdaki çocuklarımdan bir iki yaş daha büyük gibiydi. San saçlan örülüydü, pembe bir elbise ve düğmeleri pembe olan bir palto giymişti. Önce bir tarafa baktı, sonra da yere bakmaya başladı.

Gülümseyerek müşteriye el salladım, kadın da başıyla beni selamladı. Sonra çocuğuyla birlikte dükkânı gezmeye koyuldu. Ben de telefon konuşmama devam ettim. “Tamam, tatiliniz neredeyse bitti. Artık eve dönmeye hazırlansanız iyi ederseniz,” dedim anneme.

Güldü. Annemin gülüşünü çok seviyordum, bence dünyadaki en muhteşem sesti. Annemin kahkahasındaki tınılar, bir sürü kilise çanının aynı anda ve uyum içinde çalmasına benziyordu.

“Evet, hazırız,” dedi. “Yalnız burada o kadar süre kaldıktan sonra oradaki kışa pek hevesli değilim. Baban da tabii... yine de fırtınaları bile özledik. Fırtınalarımızı desem daha doğru. O şehirdeki her şey bize ait; evimiz, eşyalarımız, havamız...” Telefonu diğer kulağına geçirirken tuhaf bir ses geldi. “Çiçeklerimi suluyor musun bakalım?”

Annem çiçek yetiştirme konusunda uzman sayılmazdı ama bir sürü çiçeği vardı; sarmaşık, devetabanı, örümcek çiçeği gibi çeşit çeşit bitkisi vardı. Ben de o dönene kadar onlara bakmakla yükümlüydüm. “Haftada iki kez, hepsi çok canlı ve iyi merak etme.”

“Aferin kızıma.”

Birden bir çarpma sesi ve keskin, tiz ve uzun bir çığlık sesi duydum. Kadınla çocuğun olduğu yerden geliyordu. “Anne, şimdi kapatmam lazım. Bir müşterim

var.” Telefonu kapatmadan önce, “Dönüşünü dört gözle bekliyorum, seni çok ama çok özledim,” diye ekledim.

Telefonu kapattıktan sonra kitap yığınlarının oraya gittim. Çocuk hâlâ ağlıyor ve bağırıyordu. Acı çığlıkları, bana, dün gece rüyamda gördüğüm rüyadaki çocuğu hatırlattı. Yere oturmuştu, bacaklarını çok tuhaf biçimde çapraz uzatmıştı. Sanki küçük bir kıza değil de bir kurbağaya aitmiş gibi görünüyorlardı. Bir sağa bir sola sallanıyordu. Birkaç gün önce piramit şeklinde istiflediğim kitaplar devrilmişti. Bu kitaplar beklediğimiz gibi eylül sonu gelen *Sessiz Bahar* ve ABD başkanının Sovyetler’le nükleer silahsızlanma konusunda bir anlaşma imzaladığı, askeri komplo konulu *Mayısta Yedi Gün* romanıydı. İki kitap da son zamanlarda bir hayli ilgi görüyordu. Müşteriler kitapları rahatlıkla bulup satın alabilsin diye bu şekilde göz önünde olmalarını istemiştim. Yalnız bu dizilimin doğuracağı

küçük kazaları ve tehlikeleri hesaba katamamıştım.

Kadının arkası bana dönüktü. Eğilip küçük kızma, “Her şey yolunda, lütfen sus, lütfen artık bağırma,” dedi.

Çocuk daha yüksek sesle bağırmaya başladı.

Orada öylece bekledim, müdahale edip etmemekte kararsızdım. Kadın yakında dikildiğimi görünce acı dolu gözlerle bana baktı. “Çok özür dilerim,” dedi. Yere saçılan kitapları toplamaya başladı. Bu hareketi, çocuğu daha da çileden çıkardı. Çocuk, annesinin koluna yapıştı. Kadının topladığı kitaplar halıya bir kez daha saçıldı.

“Lütfen kitaplar için endişelenmeyin. Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?” diye sordum.

Kadın kafasını salladı. “O... şey... kitaplara kazayla çarptı. Sonra çıkan gürültüden rahatsız oldu.” Dudaklarını sıktı. Kızma sıkıca sarıldı. Anne kız birkaç dakika o halde kaldı. Kız biraz sakinleşmiş görünüyordu. Gözlerini kapatıp kafasını annesinin omzuna yasladı.

“Buraya gelmemeliydim,” dedi anne fısıldayarak. “Başta çok güzel vakit geçiriyorduk. Yani o çok keyifliydi. Ve ben de düşündüm de... yani... bir anlığına... almak istediğim bir roman vardı. Katherine Ann Porter’ın son kitabını çok tavsiye etmişlerdi. Hemen kitabı alır ve...” Sesi canlılığını yitirdi.

“Aptallar Gemisi'ni kastediyor olmalısınız,” dedim. “O kitabı okudum. Dedikleri kadar güzel. Kasanın orada bir tane olacak.” Elimle kasa yönünü gösterdim. “İsterseniz sizin için paketleyebilirim. Fiyatını kontrol etmem için bana birkaç saniye verirseniz şayet...”

Kadın kafasını salladı. “Bence artık gitsek iyi olacak. Belki başka bir zaman tekrar uğrarım.” Çocuğunu kucağına aldı. Kız, çıplak ayaklarını annesinin beline doladı. Kadın, omzumun üstünden, “Yere düşen kitaplar için özür dilerim,” dedi.

Kapıyı açmak için koşup önden gittim. Küçük kız, annesinin şapkasıyla oynuyor, alçak sesle inlemeye devam ediyordu. “O şey... belki bunu sormak kabalık olacak ama... ama kızınız...” Sözlerime devam edemedim çünkü ne söyleyeceğimi bilemiyordum.

Kadın bana keskin bir bakış attı. “O otistik,” dedi ve kapıdan çıkıp giderken arkasına bile bakmadı.

Otistik...

Bu kelimeyi duymuştum. Bir çeşit zihinsel rahatsızlık olduğundan haberim vardı, ama tam olarak ne anlama geldiğinden emin değildim.

Neyse ki araştırma yapmak için gereken şeyler elimin altındaydı.

Dükkân çok sessizdi. Hemen psikoloji bölümüne gittim. Çok geniş bir bölüm sayılmazdı. Her tür kitabı satan bir dükkân olduğumuz için, her konudaki temel ya da ünlü yapıtları bulundurmaya çalışırdık. Kısacası sadece genel okurlara hitap ediyorduk. Ancak düzenli müşterilerimizin özel talepleri olursa sipariş verip getirtebiliyorduk. Raflardaki popüler yayınlar, kadın okurlara ve ortalama seviyedeki entelektüellere yönelikti.

Psikoloji bölümündeki kitaplara baktım. Frieda’yla birlikte, romanlan yazanna göre sıralıyorduk ama diğer kitapları önce konularına (psikoloji, şiir... gibi), sonra da kitap adına göre sıralamıştık. Yılların getirdiği tecrübelerimiz, okurların kitaplan, yazar adından ziyade kitap adına göre aradıklarını öğretmişti. Çünkü roman türünde olmayan kitapların çoğunun yazarı, halk tarafından pek bilinmiyordu.

Modern Psikolojiye Giriş isimli bir kitap seçtim. İçindekiler bölümünden, aradığım konuyla ilgili sayfaları buldum.

Otizm, başka bir deyişle bebeklerde şizofreni, sosyal ve iletişim becerilerinde yetersizlik olarak kendini belli eden ve ağırlıklı olarak bebeklerde ve küçük çocuklarda görülen bir rahatsızlık. Yapılan araştırmalar, bu rahatsızlığı olan kişilerin sınırlı ve tekrarlanan davranışlara meyilli olduğunu göstermektedir. Otistik bebek ve çocuklar kendilerine adıyla sesle-nildiğinde genellikle cevap vermez. Böyle bebek ve çocuklar, nadiren güler ya da göz teması kurar. Diğer çocuk ve yetişkinleri taklit etme çabası göstermezler. Otistik çocuklar büyürken, temel sosyal bilgi ve kuralları anlamakta güçlük çeker. Paylaşmak, bazı işleri dönüşümlü yapmak gibi basit ortak yaşam kuralları onlara zor gelir. Hayal gücüne dayalı oyunları anlamaz ya da bu tür oyunlardan zevk almazlar. Otistik çocuklar sıklıkla duygusal patlamalar ve öfke nöbetleri yaşar. Ortada belirgin bir neden olmadan bile öfke krizleri yaşayabilirler.

Sonunda anlamıştım. Michael da aynen bugün dükkâna gelen küçük kız gibiydi.

Bir sonraki paragrafı okuduğum an kalbim duracak gibi oldu, elim ayağım buz kesti.

Otizmin nedenleri tam olarak belli değildir. Ancak otizmin genellikle duygusal açıdan sorunlu olan, çocuklarıyla gerekli yakınlığı kuramayan ebeveynlerin çocuklarında gözlemlenmektedir. Bu ebeveyn genellikle annedir...

OSâİüm IS

“Anne.”

Bilincim yavaş yavaş yerine geliyordu.

“*Anneee*.” Bu kez çok daha ısrarcı bir sesle söylemişti.

Kafamı çevirince onu gördüm. Korkutucu küçük çocuğu: Michael’ı... Gözlerine bakmaya çalıştıysam da o direkt bana bakmaktan kaçınıyordu. Kaim gözlük camlarına rağmen gözlerinin mavi olduğunu görebildim. Tıpkı Lars, Mitch ve Missy gibi o da mavi gözlüydü. Demek çocuklarımdan hiçbiri benim ela gözlerimi almamıştı. Ancak MichaelTn gözleri daha koyuydu. Belki de gözlük camlan yüzünden öyle görünüyordu, bilmiyordum. Bulutlu, odaklanamayan mavi gözleri vardı.

Omzumu sarstı. Uzun parmaklannı bana batınnca tenim oyuluyor gibi hissettim. Sanki sivri bir bıçak saplanıyordu.

Elimle omzumu ovuşturdum. “Ahhh! Michael, canımı acıttın.”

Ama o beni duymazlıktan geldi. “Anne, sana sesleniyorum ama cevap vermiyorsun.”

“Üzgünüm,” dedim, ama aslında hiç de üzgün değildim.

Etrafıma baktım. Oyun parkının yanındaki bir bankta oturuyorduk, solumuzda küçük bir göl vardı. Kafamı çevirince batı yönündeki dağlan gördüm. Denver’da yönünü bulmak için yapılacak en doğru şey, yüzünü batıya dönmekti. Göl kuzeyimizde kalıyordu. Batı ve doğu tarafında caddeler ve sıra sıra evler vardı. Güneyde üstü karla kaplı boş bir arsa ve küçük bir göl daha vardı. Gölün güney ucunda, tel örgülerle çevrili tenis kortunu gördüm. Uzaktaki ağaçların üstünde de kırmızı tuğladan bir saat kulesi yükseliyordu.

O an Washington Park’ta olduğumuzu anladım. Saat Kulesi, Güney Lisesi’ndeydi. Yirmi yıl önce oradan mezun olmuştum. Okul, parkın güney kenarındaki caddenin karşısındaydı. Öğrenciyken beden derslerini yapmak için parka gelir ya da tenis kortunda atış çalışırdık.

Hayali hayatımda Lars ve çocuklarla yaşadığım Spring-field Caddesi’ndeki ev buradan yaklaşık beş kilometre uzaktaydı. Ama burası, annemle babamın York Caddesi’ndeki evlerine sadece birkaç blok mesafedeydi. Springfıeld Caddesi’ ndeki evin koridorunda asılı duran bebeklik fotoğrafım bu parkta çekilmişti. Annem ve babamla piknik yapmak için gelmiştik. Yıllardır buraya gelmemiştim. Ancak çocukluğumun en güzel günleri, Washington Park’ta oynayarak ya da yakındaki gölde yüzerek geçmişti. Smith Gölü denirdi; bu gölde yaşayan canavar hakkında hikâyeler anlatıp komşu çocuklarla birbirimizi korkuturduk. “Sakın çok uzaklaşma. Yoksa tek gözlü canavar seni yakalar,” derdik.

Yıllar, parkı ve oyun bahçesini epey değiştirmişti. Salıncaklar yeni görünüyordu, belediye birkaç yıl kadar önce gölde yüzmeyi yasaklamıştı. Çok küçük olduğu ve çok fazla insan tarafından kullanıldığı için, gölün suları kirli ve bulanık bir hal almıştı. Belki de bulanık ve karanlık suların içinde yaşayan canavar hakkında söylediklerimizde haklıydık.

Oyun bahçesinde sadece Michael ve ben vardık. Göl kısmen donmuştu, hava buz gibiydi, gökyüzü de gri ve kapalıydı. Kar yağmıyordu ama bulutlar yağmak üzere olduğunun habercisiydi. Yabancı birini teşhis eden köpek gibi havayı kokladım.

Burada ne yapıyorduk ki? Ayrıca diğer çocuklarım neredeydi?

“Michael. Missy ve Mitch nerede?”

Gözlerini devirdi ama bana değil de az ötedeki salıncaklara bakıyor gibiydi. “Nerede olduklarını biliyorsun anne. Günün bu saatinde hep orada olurlar.”

“Peki, orası neresi?”

Sırıtmaya başladı. Muhtemelen şaka yaptığımı düşünüyordu. “Ciddiyim bak, gerçekten neredeler?”

“Anne!” dedi yüksek sesle. İşin garibi bu kez ses tonu hoşuma gitmişti. Neşeli, hayat dolu bir gülüşü vardı. Bana annemin kahkahasını hatırlattı. “Aptal anne. Onlar okulda tabii ki de.”

“Hıı.” Oğlak derisi eldivenlerin içindeki ellerimi yeşil bankın iki yanma koydum. “Peki sen? Sen neden okulda değilsin?”

Bir kere daha güldü ve banktan atladı. “Bak şimdi gerçekten deli gibi konuşuyorsun. Benim okula gitmediğimi biliyorsun anne.”

Ahh...

Benden uzaklaşıp salıncakların oraya gitti. Salıncağa oturup bekledi. Nasıl sallanması gerektiğini bilmediği ortadaydı. “Beni salla anne.”

Banktan kalkıp yanma gittim. Arkasına geçip onu ittim, sırtına çok sert dokunmamaya özen gösterdim. Nasıl sallanmaktan hoşlandığını bilmiyordum, ama her seferinde biraz daha hızlı ittim. Neşeyle gülüyordu. Keyfinin yerinde olduğuna ikna olduktan sonra onu hep aynı tempoda sallamayı sürdürdüm.

Salıncak göğe doğru yükselirken Michael, “Oleyyyyy!” diye haykırdı.

Ona dikkatlice baktım. Yeşil renk, fitilli kadife pantolon, kareli yün kaban giymiş, başına da kulaklarını kapatan, lacivert renkli örme şapka takmıştı. Bu şapkayı annem örmüş olabilir mi, diye merak ettim. Kalın camlı ve kalın çerçeveli gözlükleri çok sağlam görünüyordu. İçimden bir his, onlar olmadan adım bile atamadığını söylüyordu.

Michael, Mitch ve Missy'den daha zayıftı. Mitch ve Missy güçlü vücut yapılarını babalarından ve benden almıştı. Ama Michael çok narin ve çelimsiz görünüyordu. Bacaklarının ne kadar ince olduğunu pantolona rağmen görebiliyordum. Kırılacak gibi duran el bilekleri de kabanın kol kısmından çıkıyordu. Acaba bu onun doğal vücut yapısı mıydı?

Yoksa yemek mi seçiyordu? Saç yapısı ve rengi Mitch'le aynıydı. Birbirlerine tek yumurta ikizleri kadar benziyorlardı desem yeriydi. Acaba üçüz doğan çocukların ikisinin birbirine çok benzemesi olağan bir durum muydu? Bu sorunun cevabını bilmiyordum çünkü bunlar gerçek hayatımda aklımın ucundan bile geçmeyen konulardı.

Gözlerimi kapatıp parmaklarımı kamımın üstüne koydum. İçimde üç tane bebeğin olmasının nasıl bir his olduğunu hayal etmeye çalışıyordum. Kamımı yoklarken, kendimi lisedeki piyeslerde oynayan gençler gibi hissettim. Drama öğretmenimiz Bayan Potts bize hep, "Karakterinizi *hissedin,* karakteriniz *olun,"* derdi. Frieda bu tavsiyeyi çok sevmiş ve benimsemişti. İstediği an Lady Macbeth gibi trajik bir karaktere ya da *Sahne Kapısı* filmindeki cesur, azimli ve yetenekli Terry Randall karakterine bürünebiliyordu. Ama ben bu konuda pek iyi sayılmazdım. Sahnede olmama, abartılı kostümler giymeme ya da yüzümdeki kaim makyaja rağmen ben hep sıradan Kitty'ydim. Daha doğrusu kendimi hep öyle hissediyordum.

İşte şimdi de aynı şeyi yapmaya çalışıyordum; kendimi, üçüz çocuklara hamile bir kadının yerine koymaya... Ama yapamadım. Kimseyi aptal yerine koyamazdım. Sanki herkes içimde bebek olmadığını görecek, kamımdakinin yastık olduğunu bir çırpıda anlayacak gibi geliyordu. Rolümü benimseyememiştim. Beceremediğimi görünce daha fazla aptal durumuna düşmek istemedim. Elimi kamımın üstünden çekip salıncağı sallamaya devam ettim.

Birden aklıma süper bir fikir geldi. "Michael?" Kafasını çevirmeden, "Efendim?" dedi.

"Annen aptalca konuştuğu zaman..." Riskli bir şeye kalkıştığımın farkındaydım. Kısa bir süre tereddüt ettim. Burada, bu çocukla nasıl iletişim kuracağımı, yapacağım şeyi becerip beceremeyeceğimi bilmiyordum; ama devam etmeliydim. Derin bir nefes alıp konuya girdim. "Annen şu aptal sorulan sorduğu zaman... yani bu sorular hoşuna gidiyor mu?" Omuzlarını hafifçe

kaldırıp indirdi. “Bilmem,” dedi. “Peki ben... yani sana birkaç aptal soru daha sormama izin verir misin?”

Bir kere daha omuz silkti. “Bilmiyorum.”

Bence yüz yüze olmadığımız için ikimiz de memnunduk. “Hadi bir deneyelim,” diye önerdim. “Şu nasıl mesela: Sen kaç yaşındasın Michael?”

Bir şey söylemedi. Nefesimi tutup bekledim. Tekrar öfke nöbeti geçirmesin diye içten içe dualar ediyordum. “Michael? Beni duydun mu?”

“Düşünüyorum!” diye tersledi beni. “Düşündüğümü görmüyor musun anne?”

Bana doğru hamle yapmak üzereyken son anda ellerimle kendimi korudum. “Özür dilerim,” diye fısıldadım.

Birkaç dakika ikimiz de konuşmadık. Sonra salıncağı sallamaya devam ettim. Bu kez Michael konuşmaya başladı. “Saat kaç, biliyor musun?”

Saat takmış mıyım diye bileğime baktım ve bingo! Takmıştım. Hem de kadife kordonlu, taşlı, şık bir saat. “On buçuk,” diye cevap verdim.

“Tam on buçuk mu?”

Güldüm. “Tamam, tam olarak on otuz iki.”

“Tamam, o halde ben altı yıl, üç ay, on dört gün, on iki saat ve on sekiz dakika yaşadım. Mitch de altı yıl, üç ay on dört gün, on iki saat ve on beş dakika. Missy de altı yıl, üç ay, on dört gün, on iki saat ve on bir dakika. Ben en büyüğüm!” dedi gururla. Nutkum tutulmuştu.

Kafasını hafifçe çevirdi, bu kez güneye değil de batıya bakıyordu. “Anne? Başka sorun var mı?”

“Evet,” dedim. “Bugün günlerden ne?”

“Çarşamba, yirmi yedi şubat.”

“Hangi yıldayız?”

Kıkırdadı. “Bin dokuz yüz altmış üç, anne.”

Demek bin dokuz yüz altmış üç yılmdaydık. Yani gerçek hayatımdaki zamanın sadece birkaç ay sonrasını yaşıyordum.

Farklı konulara geçmek adma, “Peki... bu sabah başka neler yapacağız? Yani parkta oynamak dışında?” diye sordum. Omuzlarını kastı. “Anne, bugün çarşamba...”

Bir şey demeden bekledim.

“Çarşamba,” diye tekrarladı, sesinde sabrı taşıyormuş gibi bir hava vardı.

“Unutma Michael, şu an oyun oynuyoruz. Hadi bakalım sorularıma cevap ver: Çarşamba günleri ne yaparız?”

“Haaa,” dedi kıkır kıkır gülerek. “Yiyecek alışverişine gideriz.”

Tamamdır. “Peki, annen alışveriş listesi yapar mı?” “Tabii ki yapar. Bütün anneler alışveriş listesi yapar.”

Belki öyleydi. Ama otuz sekiz yaşma gelip de hiç evlenmemiş kadınlar yapmazdı. Bu tür kadınlar, kilerleri ve buzdolabı boşaldığı an kendilerini bir markete atar ve hazırlanması en kolay yiyecekleri alıp gelirdi.

“Bizim evde yemekleri kim pişiriyor? Ben mi yoksa Alma mı?”

“Bazen sen, bazen de Alma,” dedi Michael.

“Peki, Alma... o bizim eve her gün mü geliyor?”

Aşırı saçma bir şey sormuşum gibi uzun uzun güldü. “Tabii ki hayır! Haftada üç kez geliyor. Pazartesi, çarşamba ve perşembe günleri sabah saat dokuzda gelir, akşam yemeğini hazırladıktan sonra da evine döner. Ancak arada bir perşembe yerine cuma günü gelir ve akşam bizde kalır. Yani babam ve sen dışarı çıkacaksanız ama siz hiç...” Duraksadı. “Ben yatana kadar dışarı çıkmazsınız.”

Hımm. Enteresan... Konuyu tekrar değiştirmenin iyi olacağını düşündüm. “Yani Alma sabahlan baban işe gitmeden önce geliyor ya da Missy ve Mitch okula gitmeden önce.” Bunu bir süre düşündüm. “Peki, annen kahvaltı hazırlar mı?” Beş kişi için sağlıklı ve lezzetli bir kahvaltı hazırladığımı hayal bile edemiyordum. Gerçek hayatta çoğu sabah yumurta, tost ve meyve suyumu

hazırlamaya bile üşenirdim. Dükkâna geç kalmadan bunu başardığım çok nadirdi. Bu hayali hayatımda da kahvaltı hazırlayabildiğimi hiç ama hiç sanmıyordum.

Ancak Michael kafasını sallayarak yanıldığımı gösterdi. “Kahvaltı hazırlıyorsun, yani hafta sonları hariç... çünkü hafta sonları kahvaltıyı babam hazırlıyor.” Yüzünü göremi-yordum ama bulutların ardından pat diye çıkan güneş kadar aydınlık olduğunu ses tonundan anladım. “Cumartesileri İsveç usulü pankek, pazarları da *waffle* yapıyor.”

“Sahi mi?” diye sordum gülümseyerek. Belinde önlük, önünde pankek tavasıyla Lars’ı gözümün önünde canlandırdım. Demek evde olduğumuz son sefer hafta sonuydu. Çünkü Michael’ı gördüğüm zaman Lars mutfaktaydı.

Birden aklıma başka bir soru geldi. “Michael, babanı çok seviyorsun, değil mi?”

Michael mutlu mutlu iç çekti. “Evet, hem de çok,” dedi. “Peki ya beni?” diye sormak istedim. *Beni seviyor musun Michael?*

Ama bu soruyu soramazdım çünkü duyacağım cevap beni çok korkutuyordu.

“Aptalca bir soru daha,” dedim etrafa bakarak. “Bu parka sık mı geliriz Michael?”

Öne doğru eğildi. “Önceden hayır, ama son zamanlarda çok sık geldik.”

Gözlerimi kapatıp sallamaya odaklandım. Rüyanın burada bitmesini bekliyordum; çünkü hep en kritik anlarda bitiyordu. Ama bu sefer öyle olmadı. Gözlerimi açtım, hâlâ parktaydım, hâlâ soğuk havayla ürperiyordum ve hâlâ Mic-hael’ı sallıyordum.

“Anne, saat hâlâ on bir olmadı mı?” diye sordu Michael. Saatime baktım. “Neredeyse oluyor.”

“On birde alışverişe gideriz,” diye bilgilendirdi beni.

“Aaa, tamam. Hadi in de arabamıza gidelim.”

Michael önde ben arkada, otoparktaki steyşının yolunu tuttuk. Michael öndeki yolcu koltuğuna oturdu, ben de anahtarı kontağa soktum.

Yan yola bakarken Michael’a, “Biz... yani bu parka geldiğimizde büyükanne ve büyükbabana uğrar mıyız?” diye sordum.

Bana bakmadı ama artık zaten böyle bir beklentim yoktu. Yere bakarak, “İstersen,” diye mırıldandı.

Dikkatlice sürmeye başladım. Arabayı son sürüşümde Missy ve Mitch yanımdaydı, aniden frene basıp Michael’ın nerede olduğunu merak etmiştim. İşte o an rüya bitmişti. Ama bugün rüya bitmedi, direksiyonla imtihanım devam etti. Yıllar önce babamın öğrettiği şeyleri bu kadar çabuk hatırlayacağımı hiç ummazdım. Galiba araba kullanmak da bisiklete binmek gibiydi. Kendi kendime gülümsedim çünkü gerçek hayatta bisiklete çok sık binerdim. Otobüse binmiyorsam ya da yürümüyorsam mutlaka bisikletin üstünde olurdum. Acaba bu hayali hayatımda da bir bisikletim var mıydı?

Doğuya doğru sürdüm. York Caddesi’nin oradan güneye döndüm. Birkaç blok sonra annemle babamın tuğladan yapılmış küçük bungalovlarının önüne, caddenin batı şeridine park ettim.

Ev çok sakin görünüyordu. Güneşlikler kapalıydı. Biri-leri evin önündeki kaldırımı temizlemişti. Ancak evin önündeki yol ve merdivenler hâlâ buz kaplıydı. Anlaşılan bu kısma kimsenin eli değmemişti. Evin bu sessiz haline alışıktım. Ailem uzun süreli tatile çıktığından beri ev böyleydi. Ben de zaten sa-

dece çiçekleri sulamak için uğruyordum. Acaba rüyamdaki hayatımda da çiçekleri sulamam gerekir miydi?

Arabayı park edip eve girmeyi ve annemle babamı görmeyi planlıyordum. Onların sesini duymayı, eve girip o tamdık kokuyu içime çekmeyi diliyordum. Evdeki kokunun tam olarak neden kaynaklandığını hiç bulamadım. En yakın tahminim, kızarmış balkabağı ve kurutulmuş lavanta karışımıydı. Babamın Michael’a bakıp göz kırptığını görmek için sabırsızlanıyordum. Acaba anneme sarılınca ne hissedecektim? Sıcacık, güven dolu kollarına atılıp, yanağımı yumuşacık yüne dayayınca huzur bulacak mıydım? Böyle havalarda annem omuzlarına hep el örgüsü bir şal atardı. Babam gereksiz para harcanmasını sevmediği için annem birçok şeyi kendi örerdi.

Acaba ailemin Michael’la arası nasıldı? Onu kızdırmamak için doğru şeyleri söylemeyi ya da ona doğru şekilde davranmayı biliyorlar mıydı? Şimdilik bunu bilemezdim tabii, ama öyle olduğundan hiç şüphem yoktu. Nasıl biliyordum

bilmiyorum ama Michael'm annemle babamı çok sevdiğinden emindim. Bence onların yanında da, tıpkı Lars'ın yanında olduğu gibi, güvende ve mutlu hissediyordu.

Aniden tuhaf bir hatıra gözümün önüne geldi.

Yaz ortasıydı, güneş parlıyordu ve hava kavurucu derecede sıcacıktı. Her yer yemyeşildi. Ailemin oturduğu evin merdivenlerinden çıkıyordum, yanımda üç çocuğum vardı, Lars da hemen arkamızdan geliyordu. Lars Ta ben bembeyaz tenis kıyafetlerimizi giymiştik, omzumuzda da raketlerin olduğu spor çantaları asılıydı.

Ön kapı açılırken hepimiz neşeyle gülümsüyorduk. Babam dışarı çıktı. Kapının önünde eğildi ve üç torununu da aynı anda kucaklamak için kollarını açtı. Hepsi hevesle babamın kollanna atıldı.

Hatta Michael bile...

"Ah benim canlarım," dedi babam. "Sizi en son ne zaman gördüm sahi? Aradan yıllar geçmiş gibi geliyor."

Missy kıkırdadı. "Geçen hafta sonu görüştük ya büyükbaba."

"Demek geçen hafta sonu?" Şok olmuş gibi baktı. "Bu doğru olamaz Missy. Bence geçen yıl, belki de ondan önceki yıl görüştük."

Michael güldü. O an direkt babamın gözlerine baktığı dikkatimi çekti. Yanlış görmüyordum. Michael, babamın gözlerinin içine bakıyordu. "Büyükbaba," dedi ciddi bir ses tonuyla. "Sen çok şakacı birisin."

Sonra annem dışarı çıktı ve önce Lars'la bana, sonra da saatine baktı. "Siz ikiniz artık gitseniz iyi edersiniz. Hadi maça geç kalmayın." Bir elini Michael'ın omzuna, diğerini de Mitch'in omzuna koydu ve onları nazikçe eve sokmaya çalıştı. Babam da Missy'nin elinden tutuyordu.

"Bizi merak etmeyin," dedi annem içimi rahatlatmak için. "Her zamanki gibi çok keyifli vakit geçireceğiz." Kafamı salladım. "Biliyorum," dedim.

Lars'la birlikte onlan öptük ve otoparka doğru el ele yürüdük. Özgür, huzurlu ve mutlu hissediyordum. Hafifçe iç çektim. Ailemin evine tekrar bakarken, "Onlar

olmasaydı ne yapardık?” dedim.

Lars kafasını salladı ve elimi daha sıkı tuttu.

Aklıma gelen bu anı beni gülümsetmişti. Buna rağmen içimden ailemin evine girmek gelmedi. Nedenini bilmiyordum, ama o an olmak istediğim son yer, o evdi.

“Acaba sadece alışverişe mi gitsek?” dedim Michael’a ve gaza bastım. Ne kafasını kaldırıp bana baktı ne de tek bir kelime etti.

Louisiana Caddesi’ne döndüm, sonra Üniversite Caddesi’ndeki ışıklarda durup bekledim. “Gördüğüm kadarıyla sorulara cevap vermekte harikasın. Bakalım bu soruyu cevaplayabilecek misin Michael? Buradan markete gitmenin en kısa yolu nedir?”

Michael beni daha önce Missy ve Mitch’le gittiğimiz University Hills Alışveriş Merkezi’nin yakınındaki Safeway Market’e yönlendirdi. Market de, alışveriş merkezi gibi, Springfield’daki evimize çok yakındı. Otoparka park edince alışveriş listesini bulmak için çantamı karıştırdım. Evet, liste yanımdaydı. Kâğıdın sağ tarafında o hafta yapılacak yemeklerin listesi (ana yemek ve başlangıçlar dahil) yazılıydı. Sol tarafta da o yemekler için gereken malzemeler ve ekmek, fıstık ezmesi, yumurta gibi kahvaltılık ürünler listelenmişti. Organizasyon yeteneğime hayran kaldıktan sonra Michael’la birlikte markete girdik.

Bir süre gayet iyi idare ettik, market arabamızla reyon aralarındaki koridorlarda geziyorduk. Köşeyi döndüğüm sırada birinin bana seslendiğini duydum. “Katharyn, gerçekten sen misin?”

Bana seslenen kadını daha önce hiç görmemiştim; yani ne gerçek ne de rüyalarımdaki hayatımda... Siyah saçları alttan topuz yapılmıştı, üstünde yaka kısmı siyah kürklü lacivert bir palto vardı. Ancak dudakları ve tırnaklan göz alıcı derecede kırmızıydı.

“Sen olduğunu anlamıştım. Seni gördüğüme çok sevindim.” Sonra Michael’a bakıp gülümsedi. “Bugün *nasılsın* bakalım?”

Michael yere bakarak bir şeyler mınldandı.

Kadın tekrar bana baktı. “Üzgünüm,” diye fısıldadı. Sonra da yüksek sesle, “Şey yapmak istememiştim,” diyordu ki...

Michael birden, “Seni duyabiliyorum!” diye bağırmaya başladı. “Seni duyabiliyorum, seni duyabiliyorum. Seni-DU-YA-Bİ-Lİ-Y O-RUM!!! ”

Öfke krizi boyunca yere bakmaya devam etti. İnsanlar market arabalarını durdurdu, bütün kafalar bize döndü.

Onun hizasına eğilip, “Tamam, yok bir şey,” dedim. Sonra telaşla, “Nehir, nehir...” demeye başladım. Lars gibi yapmaya çalışıyordum ama... “Nehir, nehir, Michael...” diye devam ettim.

“Doğru söyleyemiyorsun!” diye bağırdı. Birden elimden kurtulup deli gibi koşmaya başladı. Önce indirimdeki mısır gevreği kutularının olduğu yığına çarptı, sonra da kapıyı bulup kendini dışarı attı.

“Aman Tanrım! Ben..dedim, ama lafımı da alışverişimi de bitirmeden koşmaya başladım. Market arabasını bile yol ortasında bırakmıştım.

Michael otoparka doğru koşarken arabalar geçip duruyordu. Bizim arabaya doğru koşacak sanmıştım, ama o aksi istikamete gidiyordu. Ondan hiç beklemeyeceğim kadar hızlı koşuyordu. Bu kadar zayıf ve çelimsiz bir çocuğun bu kadar atletik olması imkânsızdı. Anlaşılan, görünüşe aldanmamak gerekiyordu. MichaelTn bacakları beni yanıltmıştı. Dehşete düşmüş bir şekilde arabaya atladım ve ona doğru sürmeye başladım. Ben onu yakalamadan önce başına bir şey gelmesin diye dua ediyordum. Tam önüne çıktım, ön tampona hafifçe çarptı. Arabadan indim ve kolundan tutup onu arabaya sürükledim. Çılgınlar gibi bağırıyordu. Rüyanın bir an önce bitmesi için her şeyimi verirdim. Onu koltuğa oturtup kemerini bağladım ve umarım çözmez diye de dua ettim. Sonra yolcu koltuğunun kapısını kapatıp arabaya bindim. Hızlıca sürmeye başladım.

Artık nerede olduğumu ve eve nasıl gideceğimi gayet iyi biliyordum. Bu yüzden hemen Springfield Caddesi’ndeki eve doğru sürdüm. Aslında çok kısa bir mesafeydi ama o birkaç dakika benim için hayatımın en zor zaman dilimiydi. MichaelTn çığlıkları keskin ve şiddetliydi. Doğru dürüst düşünemiyordum bile. Evin önüne park ederken beynim patlayacak gibiydi. Bu kâbus her an sona erebilir diye düşünüyor, birazdan uyanacağım diye kendimi teselli ediyordum.

Ama yine uyanmadım. Arabayı durdurdum ve Michael ne yapacak diye bekledim. Çığlık atmaya devam ediyordu. Ağzından tek bir kelime çıkmıyordu. Sadece bağırıyordu; bütün gücüyle, ciğerleri patlayana kadar bağırıyordu... Onu eve mi sokmalıydım yoksa burada bırakıp sakinleşmesine izin mi vermeliydim, bilmiyordum...

Ne yapacağım diye düşünürken evin ön kapısı açıldı ve Alma göründü. Aceleyle paltosunu giyiyordu. Arabanın camını açıp kafamı dışarı çıkardım. "*Senora Andersson. Estâs bienT*" diye sordu.

Gözlerim yaşardı. "Ben iyiyim. Lütfen onu nasıl susturacağımı söyle, lütfen!" diyerek Alma'ya yalvardım.

Omuz silkti. "Senora, ben bilmiyorum. O *çocuğa* yaklaşmama izin vermiyorsunuz, bunu siz de biliyorsunuz." İzin vermiyor muydum? Neden ki?

"Tamam," dedim arabanın kapısını açıp inerken. "Peki, şunu söyle; eğer o senin çocuğun olsaydı sen ne yapardın?" Yine omuz silkti. "Sanırım ben de Bay Andersson'ın yaptığını yapardım."

"Nehir şarkısını mı kastediyorsun? Onu denedim ama hoşuna gitmedi."

"Peki siz..." Kollarını kavuşturdu. "Yani onu tutmayı denediniz mi?"

"Ona dokunmaktan korkuyorum!"

"Senor Andersson... senora, bunu yapmak istemediğinizi biliyorum ama Senor Andersson onu tutuyor."

Lanet olsun, bunu hiç istemiyordum.

Alma kafasını salladı. "Senora ütü prize takılı. *Por fa-vor*\ içeri girebilir miyim?"

* *Lütfen (e.n.)*

Kafamı salladım. "Peki Alma gidebilirsin, sen işine bak." "Senor Andersson'ı *aramamı* ister misiniz?"

Birkaç saniye düşündüm. Ondan Lars'a telefon etmesini istemeli miydim?

Lars’a bunlann bir rüya olduğunu, tek başıma baş edemeyeceğimi itiraf etmeli miydim?”

“Hayır,” dedim alçak sesle. “Hayır, teşekkür ederim. *Gracias* Alma.”

Alma eve girdi.

Topuklu ayakkabılanmın üstünde sendeleye sendeleye arabanın etrafını dolaşıp MichaelTn oturduğu tarafa geçtim. Kapıyı anahtarla açmadan önce camı tıklatıp, “Michael, tatlım beni duyuyor musun?” diye sordum.

Küçücük yumruklarıyla cama vurmaya başladı. Bir an camı kırmasından korktum. Küçük bir çocuk olabilirdi ama bu, güçsüz olduğu anlamına gelmiyordu. Kapıyı açıp ona doğru eğildim.

Bağırmaya ve yumruk atmaya devam etti. Ancak bu kez yumruk attığı, arabanın camı değil, bendim. Geri çekilip kolumu ovuşturdum. Ona her yaklaşma teşebbüsümde bana böyle vurursa onu nasıl tutacaktım ki?

Sonra arabanın etrafını bir kez daha dolandım ve sürücü koltuğuna oturdum. Bana birkaç kez daha vurmasına izin vermemek adına olabildiğince çabuk davranmalıydım. Hemen elimi uzatıp emniyet kemerini taktım.

“Bağırmak istiyorsan burada kal ve dilediğin kadar bağır. Ancak bağırmaktan vazgeçip içeri gelmek istersen kapı açık,” dedim.

Michael’ın çığlıklarını arkamda bırakıp eve girdim. Kapıyı da ardına kadar açık bıraktım.

Alma salonda ütü yapıyordu, televizyonda da *Guiding Lighf* dizisi açıktı. İçeri girdiğimi görünce kafasını kaldırıp bana baktı. İkimiz de konuşmadık.

Lars’ın çalışma odasına gittim ve kendime koca bir kadeh viski doldurdum. Ardından kadehimi alıp mutfağa gittim, içine su ve buz ekledim. Bulaşık damlalığında bulduğum temiz bir bıçakla da hepsini karıştırdım. Alma’nın yanından geçip salondaki büyük pencerenin önünde dikildim. Michael’ m ne yapacağını merak ediyordum.

Bir süre hiçbir şey olmadı. Çığlıkları içeriden bile duyuluyordu. Muhtemelen bütün mahalle onu dinliyordu ama um-rumda değildi.

İçkimi yudumlarken Alma’ya, “Sence buna daha ne kadar devam eder?” diye sordum.

Hüzünle omuz silkti. “Çok daha uzun sürdüğü zamanları da gördük senora, öyle değil mi?”

Evet, Alma. Gördüğümüzden hiç şüphem yoktu.

Dudaklarımı sıktım. Viski, etkisini yavaş yavaş gösteriyordu. Derin bir nefes aldım. Dışan bakmaya devam ederek, “Ona dokunmaya çalıştım, ama bana vurdu,” dedim.

** 1937 yılında radyoda yayınlanmaya başlayan, 1952 yılından itibaren de yayın hayatına televizyon ekranlarında devam eden ve son bölümü 2009 yılında yayınlanan dünyanın en uzun soluklu dizisi, (ç.n.)*

Alma sadece kafasını salladı.

Ona dönüp, “Kaçmaz, değil mi?” dedim.

“Şu ana kadar hiç kaçmadı, değil mi?”

“Hayır.” Viskimden bir yudum daha aldım. “Tamam, benden bu kadar. Artık kocamı arama vakti geldi!”

<5&öhm 16

Ancak Lars T arama imkânım olmadı çünkü rüya nihayet sona ermişti.

“İşte bu mükemmel oldu,” dedim sarı dişlerini göstere göstere esneyen Aslan’a. Ayağa kalktı, gerindi ve tekrar yatağıma uzandı. Ona hep, “Seni uzun ve cılız savaş makinesi” derdim. Bu, ikimiz arasında bir şakaydı. Ancak benim yaşlı Aslanım aslında kısa ve bodurdu.

Evet, sonunda buradaydım. Kendi evimin huzurlu ve sakin ortamında kedimle şakalaşıyordum. Yeniden gerçek dünyada olmak çok güzeldi.

Kendi kendime gülümsedim. Sonunda burada olmanın sandığım kadar kötü olmadığını anlamıştım.

Günün ilerleyen saatlerinde Frieda, “Bugün çok keyifli görünüyorsun,” dedi. Dükkândaydık, üst rafların tozunu alırken şarkı mırıldanıyordum. Frieda da kasada oturmuş, stok durumunu kontrol ediyordu.

“Son zamanlarda pek iyi uyuyamıyordum ama dün gece rahat bir uyku çektim,” dedim. Söylediğim şeye ben bile güldüm. Çünkü aslında dün gece doğru dürüst uyuyamamıştım. Böyle çılgın ve yorucu bir kâbus gören kimse iyi uyuduğunu iddia edemezdi. Sonra aklıma başka bir şey geldi, sonra başka bir şey... Zincirleme düşünceler yüzünden kahkalarım son bulmuyordu. Frieda bana bakıp gülümsedi. Kafasını sallayarak işiyle ilgilenmeye devam etti.

Benim önerimle dükkâna bir gramofon koymuştuk. Güney Broadway’deki bir rehinciden satın almıştım. Evdeki müzik albümlerimizi de dükkâna getirdik. Artık fonda her daim hafif bir müzik çalıyordu. Mesela şu an Ella Fitzgerald’ın* bir şarkısı çalıyordu. Şarkıda, bir insanın tek uğraşının aşk olmasının ne güzel bir şey olduğu anlatılıyordu.

Şarkının sözlerine kulak verdim ve toz alırken kafamı sallamaya başladım. “Ah Ella, söylediğin kulağa çok hoş geliyor ama gerçek hayatta bu, koşullara bağlı, haksız mıyım?” dedim kendi kendime.

Sonra Frieda’ya baktım. Hemen yanında, tezgâhın üstündeki ahşap rafta *Aptallar Gemisi* kitabının bir nüshası duruyordu. Geçen gün dükkâna gelen kadına, hani şu otistik kızı olan, satmaya çalıştığım kitap buydu. Kitabın önüne *TAVSİYE EDİLİR! ÇOK SATAN KİTAP* yazan küçük bir tabela astım.

Kitabı, kısa hikâye yazarı ve gazeteci Katherine Anne Porter yazmıştı. Yılın başında okumuştum. Bence hikâye çok sürükleyiciydi. Rüzgârla seyreden gemi gibi kapılıp gidiyor-

' *1917-1996yılları arasında yaşamış Amerikalı caz vokalisti, (ç.n.)*

dunuz. Yine de bu özelliği, karakterler arasındaki çelişki ve farklılıkları gölgelemiyordu. Aksine, Porter, mecburen aynı ortamda bulunmak zorunda kalan farklı karakterlerin birbirlerini yakından tanımalarını anlatırken oldukça iyi iş çıkarmıştı.

Aptallar Gemisi'nin bir bölümünde karakterlerden biri şöyle bir şey diyordu: “Lütfen bana kendini anlatma, dinlemeyeceğim. Seni tanımak istemiyorum, seni tanımayacağım.” Tam olarak bu kelimelerle değildi belki ama buna benzer bir

şeydi. Bu sözleri okuyunca hayali ailemi düşündüm. Rüyalanmdaki ailem, her geçen gün daha yakından tanımaya başladığım ailem... Ama kimse bana onları tanımayı isteyip istemediğimi sormuyordu.

Duyduğuma göre; Katherine Anne Porter da 1930'lu yıllarda, kitabında anlattığı gibi bir gemide bulunmuş. Diğer yolcularla konuşmaktan çok, onlar hakkında notlar almayı seçmiş. Bu notlar yıllarca bir kenarda beklemiş, sonra da bu notlardan da faydalanarak *Aptallar Gemisi'* ni yazmış. Porter' m eserlerinin büyük hayranıydım. Sanırım bunun bir nedeni de, bir süre Denver'da yaşadığı için onu kendime yakın his-setmemdi. İspanyol gribinin[1] çok yaygın olduğu 1918 yılında Denver'da az kalsın ölüyormuş ama kurtulmuş.

Uzun uzun düşündüm... Eğer Porter 1918 yılında ölmüş olsaydı, *Aptallar Gemisi* kitabını yazamayacaktı ve o kitabı arayan kadın bu dükkâna girmeyecekti. Benim de çocuğunun rahatsızlığını görme ve öğrenme fırsatım olmayacaktı. Dolayısıyla rüyamdaki çocuğumun hastalığını öğrenemeyecektim; en azından bu şekilde öğrenmeyecektim.

Hayat çok garipti. Bütün olaylar birbirine bağlıydı. Aynı mantıkla düşünecek olursam, o akşam Lars'la telefonda birkaç dakika daha uzun konuşmuş olsaydım, kalp krizi geçirdiğine şahit olacaktım ve onun hayatım kurtarabilecektim... Şu an başıma gelenlerin hiçbirini de yaşamamış olacaktım. Yani gerçek hayat ve rüya arasında gidip gelmeyecektim. Lars ve çocuklarla yaşadığım hayat, benim rüyam değil de gerçekliğim olacaktı.

Bu düşüncelerin etkisiyle kafamı salladım ve merdivenden indim. Tezgâhın yanma gidip gazeteyi elime aldım. Hemen spor sayfasına baktım. Dünya Serisi'nin final maçının sonucunu öğrenmem lazımdı. "Lanet olsun! Kaybetmişler!" diye bağırdım.

Frieda hemen bana baktı. "Kim kaybetmiş?"

"Giants... Dünya Serisi'ni yedinci maçta kaybetmişler. Şimdi ben Greg'e ne yazacağım?"

Kafasını sallayarak, "Sen neden bahsediyorsun?" diye sordu.

"Boş ver." Suratımı asıp kapıya yöneldim. Biraz temiz hava almaya ihtiyacım vardı.

Dışarı çıkıp basamakları süpürmeye başladım. Çok güzel bir sonbahar günüydü. Bu güzel günün ve yeniden gerçek hayatımda olmanın tadını çıkaracaktım. Bu arada, rüyalarımdaki olayların neden gelecekte geçtiğini bilmiyordum. Mic-hael'm yardımları sayesinde tarihleri net olarak öğrenebil-miştim. Gerçek hayattakiyle şimdiki zaman arasında sadece birkaç ay vardı. Ama bu hiç mantıklı gelmiyordu. Gerçek olmayan bir şeyde mantık aramak da düpedüz saçmalamak değil miydi zaten?

Dükkâna girince Frieda'ya, "Bu akşam, yemeği dışarıda yemek ister misin?" diye sordum.

"Neden?"

Omuz silktim. "Hiç... özel bir nedeni yok. Sadece uzun zamandır birlikte *çıkmadık* kardeşim?"

Frieda'yla birbirimize genellikle "kardeş" derdik. Kitapçımızın adı işte buradan geliyordu. Dükkân açmaya karar verdiğimiz ilk zamanlar ikimizin de aklına aynı anda bu isim gelmişti. Birbirimize kardeş demeye ilk olarak lisede başlamıştık. O zamanlar sürekli keşke gerçekten kardeş olsaydık diye düşünüyorduk. Frieda'nın üç tane erkek kardeşi vardı; o en büyük ve tek kızdı. Ben de tek çocuktum çünkü annem üç erkek kardeşimi de kaybetmişti. Ayrıca aile yapılarımız da birbirine çok benziyordu. İkimizin de hayatı boyunca en çok istediği şey bir kız kardeşti.

Frieda'yla ilk kez 1938 yılının eylül ayında tanışmıştık. Güney Lisesi'nde birinci sınıfa başlayacaktık, okuldaki ilk günümüzdü. Okul yeni yapılmıştı, koridorlardaki yer döşemeleri bile hâlâ parlıyordu. Pencerelerde en ufak bir çizik yoktu. Okulun dışındaki tuğlalar bile kıpkırmızıydı, şimdiki gibi yağışlara ve yıllara yenik düşmemişti. Birinci sınıflar olarak, okulda gayet tecrübeli olan üst sınıfların peşinden gidiyorduk. Çünkü onlar bütün hayatlarını okulda geçirmiş gibi her yeri biliyorlardı. Yaz tatili yüzünden ayrı kaldıkları arkadaşlarıyla sarılıyor, gülüşüyor ve şakalaşıyorlardı. Ortak tatil anılarından bahsederken çok keyifli ve mutlu görünüyorlardı. "Dört temmuzu hatırlıyor musun? Acaba bir daha o kadar çok eğlenebilir miyiz?"

Tabii bizler, çömez birinci sınıflar olarak, eski öğrencileri çok kıskanıyorduk. Her ne kadar bir kısmımız dil okullarından tanışıyor olsa da genelde hepimiz yabancılık çekiyor, onlar gibi birlik olamıyorduk. Sohbetlerimiz bile çok kısa ve

yüzeyseldi. Mesela; “Umanm yaz tatilin güzel geçmiştir” ,“106 numaralı sınıfın nerede olduğunu biliyor musun?” gibi tek cümlelik diyaloglar işte... Kalabalık itişe kakışa içeri girerken biz daha sınıfımızın nerede olduğunu bile bilmiyorduk. Acaba o duvarların arasında bizi nasıl bir kader bekliyordu?

Güvensizlik, yabancılık ve yadırgama karışımı duygular içinde debelenirken birden Frieda’yı gördüm. Başı dimdik yürüyordu. Uzun kahverengi saçlarını arkaya atmış, başına da bir taç takmıştı. Düz kesim açık kahverengi eteğin üstüne fildişi rengi kolsuz bir bluz giymişti. Bronzlaşmış omuzlarında çiller belirmişti. Siyah gözleri gizemli ve büyülü bakıyordu. Koridordan geçerken sadece birinci sınıflar değil, üst sınıflar bile ona hayranlıkla bakıyordu. Gözlerimi ondan alamıyordum. Sınıfa girip gözden kaybolunca ya kadar arkasından baktım.

Şansa bak ki, aynı sınıftaydık. Sınıfa girdiğim Frieda’ nın yanındaki sıranın boş olduğunu gördüm. Benden beklenmeyecek bir cesaretle yanına oturdum ve elimi uzattım.

“Ben Kitty Miller. Seninle tanıştığıma memnun oldum,” dedim.

Kafasını salladı ve o da elini uzattı. Sıcak eliyle elimi sağlam bir şekilde sıktı. “Frieda Green. Ben de memnun oldum.” Okul yönetiminin önceki hafta postaladığı ders programlarımızı karşılaştırdık. Neredeyse bütün derslerimiz ortaktı. “Ne güzel,” dedi Frieda. Sonra eğilip kulağıma, “Burada yalnız kalacağım diye biraz korkuyordum. Ya sen?” diye fısıldadı.

Evet, ben de aynı korkudan mustariptim. Ama bunu itiraf etmek konusunda onun kadar cesur değildim. Kafamı sallayarak gülümsedim. “O halde arkadaş olalım, ne dersin?” O da bana gülümsedi. “Bence de Kitty Miller.” Zamanla onun hakkında her şeyi öğrendim. Varlıklı bir aileden geliyordu; annesinin babası 1880’li yıllarda karayolları işinden bir servet kazanmıştı, babasının ailesinin de büyük bir inşaat şirketi vardı. Ailesi, Denver’m en eski ve en köklü ailelerindendi.

Frieda sekizinci sınıfa kadar özel okula gitmişti ama sonra babası, eğitimine devler okulunda devam etmesini daha doğru bulmuş, bu sayede her kesimden insanı tanımasını istemişti. Babasının hayat felsefesine göre; çocuklar ne tür bir ailede büyümüş olurlarsa olsunlar, gerçek karakterlerini farklı kültür ve sosyal tabakadan gelen yaşıtlarının arasına karışarak bulabilirlerdi. Frieda orta sınıf bir

devlet lisesinde okuyor olabilirdi ama yaşadığı ev son derece lükstü. Annesi, babası ve erkek kardeşleriyle, elit kesimin oturduğu bir muhitte, tuğladan yapılmış, üç katlı, saray gibi bir evde oturuyordu. Oturdukları yer, annemle babamın yaşadığı mütevazı Myrtle Hill bölgesine kilometrelerce uzaktaydı. Her anlamda şehrin çok ayrı uçlarındaydık. Friedaların evlerine ilk gidişimde farkında olmadan, "Burası resmen malikâne," demiştim. Frieda da gülerek kolumu tutup, "Çok *şirinsin* Kitty Miller," demişti.

Aradan uzun yıllar geçti ama Frieda'nın kolumu tuttuğu gün neler hissettiğimi hâlâ unutamam. Samimi bir şekilde, sahiplenircesine, güven verircesine tutmuştu kolumu. Çünkü hayatta her şeye sahip meşhur Frieda Green, benimle arkadaş olmayı istiyordu.

Cesaretimi toplayıp da bunu ona sormam aylar aldı tabii. Merak ediyordum. İstese birinci sınıftaki, hatta üst sınıflardaki bütün kızlarla arkadaş olabilirdi. En yakın ve en samimi arkadaşı olarak beni seçmesinin nedeni neydi?

Frieda sorumu duyunca kahkaha attı. "Çünkü sen sensin Kitty... senin ne kadar sadık, dürüst ve sevecen bir insan olduğunu tanıştığımız ilk an anladım," dedi.

O soruyu sorduğum gün, kasım ayında olmamıza rağmen hava aşın sıcaktı. Birlikte çimlerin üstünde oturuyorduk. Frieda ince ve narin kollannı açıp çimlerdeki diğer öğrencileri gösteriyordu. "Bak, işin aslı, şendeki samimiyeti başka hiç kimsede görmedim. Yani en azından ilk bakışta..." Sonra omuz silkip, "Senin gibi biriyle tanışmışken neden diğer insanlann beni hayal kırıklığına uğratmasına ya da üzmesine izin vereyim ki?"

Benimle ilgili bu kadar güzel şeyler düşünen ve hakkımda bu kadar olumlu konuşan bir insanı sevmeyip de ne yapabilirdim ki? Bunu hayatım boyunca, ailem hariç, kimse yapmamıştım.

Frieda için de durum aynıydı. Ona bu kadar sadık ve bağlı birini nasıl sevmezdi? Söylediklerinde haklıydı. Şartlar ne olursa olsun, hayat karşımıza ne çıkarırsa çıkarsın, ona kesinlikle ihanet etmezdim.

Onca yıla rağmen birbirimizi hâlâ çok seviyorduk. Ailelerimizden sonra hayatta en sevdiğimiz insan birbirimizdik. Bu çok büyük bir lütuftu... Küçük dükkânımızdaki tezgâha doğru yürürken bunları düşünüp şükrettim.

Biz, kardeştik...

Aniden çok rahatsız edici bir şey fark ettim; onca zamandır rüya görüyordum ama rüyamda Frieda'nın nerede olduğunu hâlâ bilmiyordum. Düşünecek olursam; son rüyamda Michael'laydım ve hafta içi olmasına rağmen kitapçıya gelmemiştim. Bu, dükkânda *hiç* zaman geçirmediğim anlamına mı geliyordu? Acaba rüyamdaki hayatımda da *kitapçımız var mıydıi*

Birden ürperdim. Kitapçımın olmadığı bir hayat hayal edemiyordum. Her gün ve bütün gün Frieda'yı görmeden duramazdım.

O, restoran adlarını sıralarken içimden, 'İyi ki Frieda yanımda,' dedim. *Tanrıya şükürler olsun ki diğer dünyayı kafamdan uyduruyorum,* diye düşündüm.

Adının çok yanıltıcı olduğunun farkındayım ama C.J.' nin Meyhanesi aslında bir meyhane değildi. Orası Santa Fe yolunda bir Meksika restoranıydı. O kadar uzaktı ki, ancak üç otobüsle gidilebiliyordu. Ama Frieda'nın da dediği gibi buna değerdi. Denver'da yaşayıp da Meksika yemeği yemeyen hatta sevmeyen yoktu. Şehirdeki en leziz *chiles relle-nos'u* da C.J. yapıyordu.

Yemekte ikimiz de çok keyifliydik. Ben onunla birlikte olduğum için mutluydum, onsuz bir hayat düşünemiyordum. Frieda da kaygısız ve mutlu görünüyordu. Dükkân konusunda çok endişeli ve sıkıntılı olduğunu biliyordum. Bu yüzden onu bu kadar neşeli görmek harikaydı.

University Hills'te gördüğümüz boş dükkândan bahsettik. Birkaç gün önce Frieda mağaza müdürünü aramış ve dükkânın içini görmek için randevu talep etmişti. Frieda, "Aslında göründüğü kadar mantıksız değil," diye anlatmaya başladı. "Evet, aslında şu anki kira giderimizden daha fazlasını ödeyeceğiz, hatta çok daha fazlasını. Ama adamakıllı bir hesap yapınca, ki ben gerek aklımdan gerekse kâğıt üzerinde sürekli bunu hesaplıyorum... neyse, hesaplayınca, taşındıktan birkaç ay kadar sonra kâr etmeye başlarız diye düşünüyorum."

"Peki, o zamana kadar ne yapacağız? Sermayeyi nereden bulacağız?" diye sordum.

Şarabından bir yudum aldı. "Ailemden para isteyemem. Yeni bir banka kredisi kullanmamız lazım." Tam itiraz etmek üzere ağzımı açacakken konuşmaya devam etti. "Son kullandığımız krediye babamın kefil olduğunu biliyorum. Ayrıca banka onun kefaleti olmadan yeni bir kredi vermek isteme-

' Büyük bir çarliston biberin içinin peynir ve mısırla doldurulup kızartılmasıyla

yapılan bir tür Meksika yemeği, (ç.n.) yecektir ve hâlâ ilk kredimizin borcunu ödemedik. İnan bana, bunların hepsini ben de biliyorum.” Kadehini masaya koydu. “Ama bankayı doğru bir girişimde bulunduğumuza ikna edebiliriz, hem o zaman durumumuzu...” Omuz silkti. “Sence de banka, dükkânın tamamen kapanmasmdansa kredi tutarı ve vadeler konusunda kolaylık sağlamayı tercih etmez mi?”

Şarabımdan büyük bir yudum aldım. Anlattıkları kulağa çok ürkütücü ve zormuş gibi geliyordu. Sanki büyük bir risk alacaktık... Öyle ki, sekiz yıl önce dükkânı açtığımız zaman bile bu kadar büyük bir risk almamıştık.

Frieda’nm gözleri heyecanla bakıyordu. “Çok büyüyebiliriz, biliyorsun değil mi?” dedi bana doğru eğilerek. “Bu sadece bir başlangıç olabilir. Böyle başlayıp da bir sürü şubesi olan mağazalar var. Üstelik çok da para kazanıyorlar. Yani bilirsin işte, daha çok müşteri çekmek için bir tarzları, uyguladıkları iş formülleri var.” Tekrar omuz silkti. “Gerçi bu dediğim, kitapçılık sektöründe pek yapılmadı; en azından Denver’da. Ama bu değişebilir, öyle değil mi? Kim söylemiş kitap dükkânları büyük bir mağaza zincirine dönüşemez diye? Hamburger ya da teknoloji alanında böyle büyümek mümkünse, neden kitap satışlarında da aynı şey olmasın?”

Evet, neden olmasın ki? Doğru bir noktaya parmak basmıştı. Haklı olduğunu inkâr edemezdim.

Ama yine de... Sanki bu benim değil de onun hayali, onun amacı gibi geliyordu. Sanki bu söylediklerini ben olsam da olmasam da başarabilirdi. Çünkü bunu başarmak için gereken özgüvene, inanca ve azme fazlasıyla sahipti. Bence o,

bu özellikleri sayesinde her türlü başarı hikâyesinin altına imzasını atabilirdi.

“Her şeyi düşündün, değil mi?” diye sordum.

Frieda omuz silkti. “Ben bunu yıllardır düşünüyorum Kitty.”

Ne cevap vereceğimi bilemedim. *Chiles rellenos*'umdan bir ısırık aldım ve pilav tabağını ileri doğru ittim.

Frieda omzumun üstünden arka tarafa bakıyordu. “Sakın kafanı çevirme,” diye fısıldadı. “Bil bakalım barda kim yalnız oturuyor?”

“Kim?”

Kaşlarını kaldırdı. “Kevin!”

Kevin mı? Tanrı aşkına, onu on yıldan fazla bir süredir görmüyordum. “Nasıl görünüyor?” diye sordum Frieda’ya.

Frieda göz ucuyla onu izliyordu. “Yorgun,” dedi sonunda. “Ve yaşlı,” diye ekledi gülümseyerek. “Yaşlanmış görünüyor Kitty. Bence buna mutlu olmalısın.”

Güldüm. “Yalnız, ben de yaşlı görünüyorum.”

Frieda şarabından bir yudum aldı ve sigarasını yaktı. “Bence o büyüleyici saç modelinle kesinlikle yaşlı görünmüyorsun.”

Elimi kafama götürdüm. Linnea’nın yaptığı model hâlâ bozulmamıştı. Ancak ben yine de önümüzdeki hafta için yeni bir randevu almıştım. Aslında Frieda doğru söylüyordu. Son zamanlarda aynaya bakınca ben de çok daha genç ve çekici bir Kitty görüyordum. Ancak bunun ne kadarı yeni saç modelimden, ne kadan rüyamda gördüğüm hayatımdan kaynak-

mğ

lanıyordu; işte onu bilmiyordum. Çünkü rüyamdaki kocama deliler gibi âşık olmuştum.

“Bence Kevin az önce beni fark etti,” dedi Frieda. “Seni de... şu an ayağa kalkıyor.” Sesini alçalttı. “Derin bir nefes al kardeş, çünkü buraya doğru geliyor.”

Frieda kafasını kaldırıp Kevin’a baktı ve gülümsedi. Bu davranışı kafamı çevirmem için bana da bahane oldu. Şaşırmış numarası yaptım, ama Kevin’m aptal olmadığını biliyordum.

“Hey. Siz olduğunuzu anlamıştım,” dedi Kevin masamıza doğru eğilip. Tıpkı eski günlerdeki gibi sırık ve düşük omuzluydu. Hâlâ tipik bir ergen gibi görünüyordu. O an Lars’ın geniş omuzlarına ve kaslı kollarına ne kadar alıştığımı fark ettim. Lars’la birbirimizi tamamlıyorduk. Ancak Ke-vin’la birbirimize fiziksel açıdan hiçbir zaman uygun olmamıştık. O aşırı uzundu. Dans ettiğimiz zaman benim kafamın üstü, onun köprücükkemiğine ancak geliyordu.

Ona bakarken resmen boynum ağrıyordu. Aramızdaki boy farkını mümkün olduğunca azaltmak için hep yüksek topuklu giymemi isterdi. Ancak bu benim açımdan işleri daha da kötüleştirmekten başka bir işe yaramıyordu. Gecenin sonunda ayaklarımın ağrısından ölüyordum. Kevin, ayrıca, benim balık etli olduğumu düşünürdü. Dolgun ve büyük göğüslerime bayılsa da, sürekli rejim yapmamı söylerdi.

Onca yıla rağmen, Lars'ın aksine Kevin'ın saçları hâlâ kafasındaydı. Saçları hâlâ eskisi kadar siyah, kıvırcık ve gürdü. Kahverengi gözleri de eskisi gibi sıcak bakıyordu, yalnız bu kez biraz daha donuklardı. Anladığım kadarıyla, içkiyi biraz fazla kaçırmıştı.

Fireda aramızdaki boş alanı işaret etti ve sigarasını yanındaki kül tablasına söndürdü. "Otursana Kevin," diye davet etti.

Kevin bir sandalye çekip oturdu. Sorgulayan gözlerle Frieda'ya baktım. O ise masanın üstüne koyduğu ellerine bakıp parmaklarıyla oynuyordu. Bir an gözüm Kevin'ın yüzük parmağına kaydı ve boş olduğu dikkatimi çekti.

Ahaa! Acaba Frieda restoranın öbür ucundan bunu mu görmüştü? Yoksa gecenin bu saatinde yalnız oturmasına bakarak tahmin mi etmişti? Sonuçta evli adamlar, daha doğrusu evli ve mutlu adamlar, gecenin bu saatinde barda tek başlarına takılmazlardı. Bu saatte evlerinde, karılan, çocukları ve çoğu durumda da köpekleriyle vakit geçirirlerdi.

"Uzun zaman oldu," dedi Kevin. Yanında getirdiği içkisini bitirdi ve garson kıza yenisini sipariş etti. "Siz güzel bayanlara bir içki ısmarlayabilir miyim?"

İşte bu hayret vericiydi. Çünkü Kevin, cimrinin önde gideniydi. Çıktığımız zamanlarda bile hesabın tamamını ödemezdi. Bazen onun beni özellikle pahalı yerlere götürdüğünü, bu sayede hesabın olabildiğince az bölümünü ödemek için planlı davrandığını bile düşünürdüm. Karşı tarafa ne yıksam kâr gözüyle bakıyordu bence. Doğum günüm, Noel gibi özel günlerde de cimriliğinden taviz vermezdi. Ya küçük bir şişe parfüm ya da indirimden aldığı eşarp ya da şapkayı hediye ederdi. Bana hep geleceğimiz için tasarruf yaptığını söylerdi. Kulağa hiç inandırıcı gelmiyor, değil mi?

Frieda içki ısmarlama teklifini başını sallayarak kabul etti. Garson, Kevin'a bir kadeh viski, bize de kadehlerimizi doldurmak için açılmamış bir şişe şarap getirdi. Kevin, garsona, "Benim hesabıma yazın," diye işaret etti. Garson kız,

Frieda ve bana bakıp gülümsedikten sonra masadan ayrıldı.

Kevin arkasına yaslanıp, “Eee kızlar, hayat nasıl gidiyor?” diye sordu. Sandalye sallanınca bir an geriye düşeceğini sandım. Tanrı aşkına, bu adam kaç kadeh içmişti böyle? Hafta içi, halka açık bir ortamda ve mesleği doktor olan birinin bu kadar içmesi çok tuhaftı. Doktorların alkole düşkün olduğunu bilmezdim, diye düşündüğünüzü tahmin edebiliyorum.

“Gayet güzel,” dedi Frieda. “Pearl Caddesi’nin güneyinde bir kitapçı işletiyoruz.”

Kevin kafasını salladı. Ceketinin cebinden Pall Mail marka bir paket çıkardı ve bir sigara yaktı. Frieda da masanın üstündeki paketinden yeni bir Salem çıkararak ona eşlik etti. Kevin, Frieda’mn sigarasını da kendi çakmağıyla yakarken sessizce onları seyrettim. Biraz sakinleşmeye, alev alev yanan yüzümü ve çatık kaşlarımı normal hale getirmeye çalıştım.

“Kitapçınızı duymuştum. Demek yılların hayalini gerçekleştirdiniz,” dedi Kevin.

Hep aynı Kevin. Ona bakarak şarabımdan bir yudum aldım. Ondan neden bu kadar nefret ettiğime bir anlam ve-remiyordum. Yaşadığımız şey uzun zaman önceydi, her şey eskide kalmıştı. O an ona bakınca, *ben gerçekten bu adamla mı evli olmak istedim*, diye düşündüm.

Hayır, tabii ki hayır... Ben gerçekte var olmayan bir adamla evli olmak istiyordum.

Biraz daha sakin ve yumuşak davranmaya çalışarak Kevin’a gülümsedim. “Peki ya sen? Nasılsın? Nerelerdeydin?” Bana uzun uzun baktı. Sanki ne cevap vereceğini düşünüyordu. Sonunda, “Şey,” diye konuşmaya başladı. “Sanırım her şey gayet iyiydi. Güzel bir eğitim aldım, dahiliye uzmanı oldum ve Saint Joe Hastanesi’nde çalıştım.” Omuz silkti. “Şimdi de yalnız çalışıyorum. Belki duymuşsundur.” Kafamı salladım. “Hayır, duymadım.”

“Anladım.” Parmağıyla içkisini karıştırdı. Hatırladığım kadarıyla bunu hep yapardı. “Galiba bazı şeyler pek bana göre değil.” Acımasız bir ifadeyle gülümsedi. “Bu arada harika çocuklarım oldu. Fotoğraflarım görmek ister misiniz?” Aslında istemiyordum ama Frieda kibarca, “Tabii ki isteriz,” dedi. Kevin cüzdanını çıkarıp açtı. îki küçük kızın, okulda gülümserken çekilmiş bir fotoğrafı vardı; küçük olanın ön dişleri yeni dökülmüştü. “Bu, Becky. On

yaşında,” dedi Kevin büyük kızı göstererek. “Bu da Nancy, sekiz yaşında.” Frieda fotoğrafa hızlıca göz atıp, “Çok sevimliler,” dedi. Sonra sigarasından derin bir nefes çekip gözlerime dikkatlice baktı.

“Evet, çok sevimliler,” diye tekrarladım. “Onlarla gurur duyduğundan eminim Kevin.”

Kafasını salladı. “Şey, onlan çok az görebiliyorum. Anneleri onları genelde kilit altında tutuyor ama sanırım iyiler.” Sigarasını içerken omuz silkti. “Bir üvey babaları var. Aslında çok iyi bir adam. En azından benden daha iyi...”

Yüce Tanrım! Ucuz filmlerden fırlamış kadar klişe bir sahneydi. Kendi kendime düşündüm: “Demek yanlış seçim yaptın dostum. Şu haline, hayatın seni nereye getirdiğine bir bak. Yalnız başına bir barda içiyorsun, körkütük sarhoşsun ve eski karının yeni kocasından övgüyle bahsediyorsun.”

Bu bana çok komik geldi. Elimde olmadan güldüm. Sonra utanıp elimle ağzımı kapattım ve umanm Kevin fark etmemiştir diye dua ettim.

Ama güldüğümü görmüştü. Bana sert sert bakıp, “Komik bir şey mi var Kitty?” diye sordu.

Kafamı salladım. “Hayır, tabii ki yok. Evliliğinin iyi gitmemesine üzüldüm.”

Viskisinden bir yudum aldı. “Evet,” dedi soğuk bir ses tonuyla. “Eminim üzülmüşsündür.” Sonra içkisini alıp ayağa kalktı. “Buraya hiç gelmemeliydim. Neden masanıza geldim, bilmiyorum. Bayanlar, akşam yemeğinizi böldüğüm için özür dilerim.” Viskisini bitirdi, boş bardağı masamıza bıraktı ve bara döndü. Sessizce onu izledik. Hesabı ödedi, paltosunu ve şapkasını aldı. Sonra da arkasına bile bakmadan kapıdan çıkıp gitti.

“Tanrı aşkına,” dedi Frieda ikimiz de kapıya bakarken. Sonra Kevin gözden kayboldu.

Birkaç dakika sonra Frieda, “Zavallı adam,” dedi. Şarap kadehinin üstünden beni izleyerek, “Yine de kendini iyi hissediyor olmalısın,” diye ekledi.

“Aslına bakarsan... hayır, hissetmiyorum,” dedim ve yüzümü ellerimin arasına gömdüm. “Aslında çok yorgunum. Çok şarap içtim. Artık eve gitmek istiyorum.”

Frieda kafasını sallayarak, “Ben de kardeşim, ben de,”

dedi.

[1]

1918-1920yılları arasında HİNİ virüsünün ölümcül bir alt türünün yol açtığı grip salgınıdır. 18 ay içinde 50 ile 100 milyon arası insanın ölümüne sebep olduğu belirtilmektedir, (ç.n.)

Evime gittim. Yatağıma kıvrılıp yorgana sarıldım. Sonra Aslan'ı çekip göğüslerimin arasına yatırdım. Başucu lambamı kapattım. Derin bir nefes alıp yalnızlığımın tadını çıkardım.

Artık o rüyaları görmeyeceğime inanıyordum. Daha doğrusu kendimi buna ikna etmiştim. Sonuçta görmem gereken her şeyi görmüş, Michael'ın nasıl bir çocuk olduğuna tanık olmuştum. Şayet rüyadaki hayatım gerçek hayatım olsaydı, nelerle baş etmek zorunda kalacağımı idrak etmiştim.

Karanlıkta yatarken, "Artık anladım," dedim yüksek sesle. Odada kimse yokken yüksek sesle konuşmanın aptalca göründüğünün farkındaydım, ama bilincim gibi bilinçaltım da gereken mesajı alsın istiyordum. Anlamam gereken şeyleri anladığım bilinsin istiyordum.

Mükemmel hayat diye bir şey yoktu. Ne buradaki hayatım mükemmeldi ne de rüyamdaki...

Artık o evde, o hayatın içinde, Lars ve çocukların yanında uyanmayı kesinlikle beklemiyordum.

* * *

Ama yanıldım. Çünkü gözümü açtığımda yine oradaydım. Bu kez yemek odasındaki masanın etrafında toplanmış, öğle yemeği yiyorduk. Mutfağa açılan kapılar açıktı. Meyve desenli duvar kâğıtlarını ve pencereden mutfağa dolan gün ışığını oturduğum yerden bile görebiliyordum. Bütün aile: Lars, Missy, Mitch ve Michael...

Masaya şöyle bir göz gezdirdikten sonra Lars'la göz göze geldim.

"Diğer dünya nasıldı bakalım?" diye sordu.

"Ne?" diyerek sıçradım. Verdiğim sert cevap herkesi korkuttu. Çocuklar, ellerinde yarısı yenmiş sandviçleriyle şaşkın şaşkın bana bakıyordu. Lars da hayretle baktı.

"Özür dilerim," dedi. "Dalmıştın. Milyonlarca kilometre uzakta, başka bir

dünyada gibi görünüyordun da...”

“Haaa... galiba haklısın,” dedim gülümseyerek.

Çocuklar sandviçlerini yemeye devam etti. Mora bulanmış yanaklarına bakılırsa, içinde fıstık ezmesi ve üzüm jölesi vardı. Anladığım kadarıyla, hepsinin tabağına sandviç, havuç dilimi ve patates kızartması koyulmuştu. Ama onlar sandviç ve sebzelerden önce patates kızartmasını yemeyi tercih ettiği için, hepsinin tabağında sadece kızartma kırıntıları kalmıştı. Mitch ve Missy son derece kibar bir şekilde yiyorlar, sandviçlerini parmaklarının arasında yumuşak bir şekilde tutuyorlardı. Ara ara yaladıkları parmaklarıyla da elini bal kovanına sokan yavru ayılara benziyorlardı. Ama Michael sandviçini bütün olarak eline alıp ısırarak yemiyordu. Küçük parçalara bölüyor, parçalan top gibi yuvarlıyor ve tabağın çevresine özenle diziyordu. Bundan hoşlanmadığımı belli etmemek için ona bakmamaya çalıştım. Hayali çocuğumla ilgili böyle hissettiğim için kendimden nefret ediyordum.

Önce kendi tabağıma baktım, sonra da Lars’ınkine... İkimiz de şefin salatasını yiyorduk. Bunu ben mi yapmıştım acaba? Salata çok güzel hazırlanmıştı; gravyer peyniri, haşlanmış yumurtalar ve zeytinler özenle dilimlenmiş, jambon ve hindi eti marul yatağına düzgün bir şekilde yerleştirilmişti. Gerçek hayatımda bu kadar gösterişli yemekler yapmazdım. Genellikle Frieda’yla caddenin aşağısındaki kafeden sandviç söylerdik. Bazen de, şu an çocukların yediği gibi, fıstık ezmeli ve jöleli sandviçimi evde hazırlar, karton bir poşet içinde yanımda götürürdüm.

“Eee, öğleden sonraki programımız nedir?” diye sordu Lars. Çatalını boş salata tabağının içine bırakıp üstünde mavi çiçek desenleri olan peçeteyle ağzını sildi.

“Celebrity Lanes, baba!” diye haykırdı Mitch. Missy de bilgiç bir tavırla başını sallayarak kardeşini onayladı.

Ancak Michael özel bir tepki vermedi.

Celebrity’yi duymuştum ama oraya hiç gitmemiştim. University Hills Alışveriş Merkezi’yle aynı yerde, Colorado Caddesi’ndeydi. Sadece birkaç kilometre kuzeyde kalıyordu. Birkaç yıl kadar önce açılmıştı. Resmi adının Celebrity Spor Merkezi olduğunu biliyordum. Bowling, oyun salonu, yüzme havuzu gibi tesisleri vardı. Spordan eğlenceye kadar çeşitli alanlarda hizmet veriyordu. Bowling seviyorsanız ya da çocuğunuzu götürecek eğlenceli bir yer anyorsanız

burası doğru yerdi. Gerçek hayatımda ikisi de bana göre olmadığı için, oraya gitmek için fırsat yaratmamıştım. Her şey bir yana, alışveriş merkezi gibi, oraya gitmek için de özel arabanız olması gerekiyordu.

“Belki Mickey de oradadır,” dedi Missy. İşletme sahibinin Walt Disney olduğunu ve meşhur karakterlerinin boy gösterdiğini *Denver Post* gazetesinde okumuştum.

Lars başını yana yatırmış düşünüyordu. “Ama bugün çok kalabalıktır. Uzun süre sırada beklemek zorunda kalabiliriz,” dedi.

“Söz, sabırlı oluruz,” dedi Missy. “Ütselik orada beklerken yapabileceğimiz şeyler de var.”

“Üstelik,” diye düzelttim. “*Ütselik*değil Missy, ‘Üstelik.’”

Azarlandığını düşünüp başını öne eğdi. “Özür dilerim anne.”

Lars gülümsedi. “Öğretmen anne.” Bana bakıp göz kırptı. “Bir kez öğretmenlik yaptıysan hep öğretiyorsun, değil mi Katharyn?”

Kaşlarımı kaldırdım. “Bu uzun zaman önceydi.”

Lars bardağını eline alıp biraz su içti. “Evet, bir ömür kadar önceydi.”

Cevap vermedim. Kalkıp masayı toplamaya başladım. Ben ayağa kalkarken Michael kolunu masanın üstünde sağa sola salladı ve süt bardağını devirdi.

“Michael!” dedim sertçe. Yüzünü buruşturdu, çığlık atmak üzere olduğunu anladım.

Hemen elimi ağzımın üstüne götürdüm. “Tamam canım,” dedim yumuşak bir ses tonuyla. “Olur böyle şeyler. Hemen temizleriz.” Lars masanın etrafından dolaşıp ellerini MichaelTn omuzlarına koydu. Öfke patlaması yaşamadan önce onu sakinleştirmeye çalışıyordu.

Sallanan kapılardan geçip mutfağa gittim. Mutfak önlüğünü alırken Lars arkamda belirdi ve kollarını belime doladı. “İçeride her şey yolunda mı?” diye sordum.

“Evet, sorun yok. Onu doğru zamanda sakinleştirdim.” Kafamı salladım, rahatlamıştım. Lars burnunu enseme sürttü. “Öğleden sonraki planlarımız pek ilgini çekmedi galiba.” Omuz silktim.

“Tatlım,” dedi ve beni kendine çevirdi. “Bırak, onlarla ben ilgileneyim. Sen de bugün tatil yap. Git ve kendine biraz zaman ayır, eğlenceli bir şeyler yap.”

Yüzüm parladı. “Gerçekten mi? Emin misin?”

Güldü. “Tabii ki... buna ihtiyacın var aşkım. Çok zor bir hafta geçirdin.”

Dudağımı ısırdım. “Evet, gerçekten zordu,” diye cevap verdim. “Ayrıca bazı... yani yapmam gereken bazı şeyler var. O halde, kabul ediyorum. Teşekkür ederim Lars.”

“Sana istediğin kadar zaman, lütfen acele etme. Cadillac’ı da al, alışverişe falan git. Ya da Linnea’ya gidip saçını yaptır.”

Ancak aklımda ne alışveriş ne de saçımı yaptırmak vardı. Aslında gerçek hayatta Linnea’ya saçlarımı yaptırmak için sabırsızlanıyordum. Ayrıca bu hayatta nasıl olduğunu da merak ediyordum ama şimdilik bunu ertelemem gerekiyordu. Çünkü bugünkü niyetim, gidip dükkânıma bakmaktı.

Tabii rüyamdaki hayatımda da bir kitapçı varsa...

Lars’a, “Bugün günlerden ne?” diye sormak istedim. Ama aptal gibi görünmekten çekindim. Günün bu saatinde evde olduğuna göre hafta sonu olmalıydı. *Umarım pazar değil de cumartesidir,* diye düşündüm. Çünkü günlerden cumar-tesiyse Kardeşler Kitabevi açık olmalıydı. Birkaç yıl önce Frieda’yla birlikte cumartesi günleri de dükkânı açma karan almıştık. Hafta sonu tatilimiz bölünüyordu belki ama müşterinin en civcivli olduğu gündü. Artık kadınlann çoğu iş hayatında aktif rol alıyordu. Bu yüzden ev hanımlannm yanı sıra çalışan kadınlara da ulaşmayı hedefliyorduk. İşte bu sebepten Kardeşler Kitabevi, salıdan cumartesiye her gün açıktı. Caddedeki diğer dükkânlar gibi biz de pazar günleri kapalıydık tabii. Kendi cumartesimizi yaşamak adına da pazartesi günü kapalı olmayı seçmiştik.

Ailemi uğurladıktan sonra garaja gidip Lars’ın arabasına yakından baktım.

Cadillac muhteşem görünüyordu. Çok konforlu ve lükstü; esnek suni deriden

yapılmış koltuk döşemeleri, içerisini dakikalar içinde fırın yapan kalorifer ve otomatik vites... Arabayı garajdan çıkarmak adına tek yapmam gereken vites kolunu önce R'ye, sonra da D'ye getirmek oldu. Yola çıktıktan sonra vites kendini otomatikman ayarlıyordu. Dartmouth Caddesi'ne dönerken arabamn tekerlekleri çabucak tepki verdi. Sanırım bu, babamın sözünü ettiği yeni hidrolik direksiyon sistemiydi. Bu direksiyonu öve öve bitirememişti. Benim çalışkan babacığım ne yazık ki on yılı aşkın bir süredir aynı arabayı kullanıyordu. Lars, Cadillac'ım kullanmasına izin verirse, kendini cennette gibi hissederdi kesin.

Radyoyu açıp KIMN kanalını ayarladım. Patsy Cline'm yeni bir şarkısını çalıyorlardı. Lars'ın müşterisi ve eşiyle çıktığımız akşam yemeğinde restoranda çalan şarkı. Şarkıyı mırıldanmaya başladım.

Araba Üniversite Caddesi'nde kayarcasma gidiyordu. Sola, Evans'a döndüm ve batıya yöneldim. Her şey aynı görünüyordu: Denver Üniversite kafeleri, eczaneler, benzin istasyonları, kampüs binaları... Aslında bu beni bir hayli şaşırtmıştı; sırf rüyamdaki hayatım, gerçeğinden çok farklı diye dünyadaki her şeyin değişmesini beklemek...

Pearl Caddesi'ne gelince sağa, kuzey yönüne döndüm. Araç trafiği çok yoğun değildi. Ayaz olmasına rağmen hava gayet açıktı, kar yağmıyordu. Gökyüzünde kar bulutu bile yoktu, kış mevsiminde şehir merkezinde böyle bir hava olmasına alışık değildim. Sol tarafıma baktım, uzaktaki dağların tepesindeki karlann eridiğini bulunduğum yerden bile görebiliyordum. Güneş, onları sıcaklığıyla yok ediyordu.

Kitabevinin olduğu bloğa vardığımda biraz yavaşladım. Gördüğüm manzara beni korkutmuştu, ama ne yalan söyleyeyim çok şaşırtmamıştı. Kardeşler Kitabevi yerinde değildi. Bennett ve Oğulları Avukatlık Bürosu hâlâ binanın sağında ve açıktı. Ancak bizim dükkânın güneşlikleri kapalıydı. Kapının üstünde *KİRALIK* tabelası asılıydı. Altta da Bradley'nin telefon numarası yazıyordu. Yazının soluk görünüşüne bakılırsa asılalı uzun süre olmuştu. Belki aylar, belki de yıllar...

Caddenin karşısına park ettim ve eskiden bizim olan kitapçıya doğru yürüdüm.

Tam olarak ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Camdan yapılmış ön kapının üstünde herhangi bir yazı ya da tabela yoktu. Camdan içeri baktım. Boştu. Raflarımız, tezgâhımız, kasamız... Hepsi gitmişti. Vinil kaplamaların üstünde hiç

eşya yoktu. İkinci el eşya dükkânından aldığımız Türk halısı bile yerinde değildi. Son çıkan kitap ve filmlerin afişini astığımız duvar çıplaktı. Arka taraftaki odaya giden kapı açıktı ama karanlıktan hiçbir şey görünmüyordu. Muhtemelen orada da hiçbir şey yoktu.

Bina giriş kapısının önündeki merdivenlere yöneldim. Bu merdivenler Bradley'nin dairesine çıkıyordu. Tabelada numarası olduğuna göre, büyük olasılıkla bina hâlâ ona aitti. Acaba hâlâ üst katta mı oturuyordu? Merdivenlerden dikkatlice çıkıp kapısını çaldım.

En az beş dakika içeriden ses gelmedi. Tam gitmeye karar vermiştim ki kapı ağır ağır açıldı. Bradley gerçek hayatta-kinden çok daha yaşlı görünüyordu. Kamburu çıkmış, hep nazik bakan kahverengi gözlerinin ışığı sönmüştü. Kim olduğumu anlaması birkaç dakika sürdü.

"Şey, yaşlı gözlerim beni yanıltmıyorsa Bayan Kitty'y-di, değil mi?"

Birinin ağzından adımı duymak, yani bu hayal dünyasında gerçek adımı duymak beni çok duygulandırdı. Ağlamamak için kendimi zor tuttum. Birkaç kez göz kırpıp kendime geldikten sonra, "Bradley," dedim. Sesim çatallaşmıştı. "Seni yeniden görmek çok güzel!"

Kapıyı ardına dek açtı. "Bu zevki neye borçlu olduğumu öğrenebilir miyim?"

Omuz silktim. "Ben... şey... mahalleden geçiyordum da... sadece..." Yere, uzaklara ve sonra tekrar ona baktım. "Bir uğramak istedim."

"Hadi içeri gel. Ben de çay yapıyordum. Sen de ister misin?"

"Çok iyi olur. Teşekkürler Bradley."

O, mutfaktayken etrafa göz attım. TanrTya şükür, dairesinde hiçbir şey değişmemişti. Gri renk eski kanepe hâlâ aynıydı. Pencerenin yanında duran yün döşemeli berjer de duruyordu, ama son hatırladığıma göre televizyona bir parça yaklaştırılmıştı. Dört sandalyeli aynı ahşap masa... Bradley hep bu masanın kendisine yettiğini, üç torunuyla aynı anda oturabildiği için memnun olduğunu söylerdi.

Bradley içeri girdi, titrek ellerinde iki tane çay kupası tutuyordu. Hemen ona doğru koşup kupalardan birini aldım. O sırada ellerimiz birbirine değdi. Kışın

soğuğundan ve yaşlılıktan elleri çatlamıştı.

“Lütfen otur,” dedi masayı işaret ederek.

Oturdum, Bradley de çay kupasını koyup karşıma oturdu. “Nasılsın? O harika kocan ve çocukların... onlar nasıl?” Gülümseyip çayımdan bir yudum aldım. “Hepimiz iyiyiz Bradley.” Kupamı masaya koydum. “Gördüğün gibi, kafam biraz karışık. Umarım bu konuda bana biraz yardım edersin. Neler olduğunu, neden artık bir dükkânımız olmadığını bilmiyorum.” Yere baktım. “Bir de Frieda’nm nerede olduğunu tabii...”

Bu konuşmayı yaptığıma inanamıyordum ama rüya olduğu için çok da umrumda değildi. Sonuçta bu, er ya da geç, bitmeye mahkûm bir rüyaydı. Sonra kendi evimde uyanacak ve güvende olacaktım. Kısacası, şimdi dilediğim gibi konuşmakta özgürdüm.

Bradley uzun uzun bana baktı. “Frieda’nın nerede olduğunu bilmiyor musun?”

Hayır anlamında kafamı salladım.

“Bir şey mi oldu Kitty? Yani hatırlamamana neden olacak. .. ne bileyim, kötü bir şey mi oldu?”

“Bilmiyorum!” diye bağırdım. “Bence ben rüya görüyorum Bradley. Bu bir rüya, haksız mıyım? Bu gerçek değil. Hepsini kafamın içinde ben kurdum. Ama yine de bazı bölümler... yani bazı parçalar...” Ne söyleyeceğimi bilemediğim için kafamı salladım. “Bu dünyadaki bazı şeyler gayet mantıklı, hatta harika,” diye devam ettim. “Mesela Lars, yani kocam, o muhteşem biri. Gerçekten olağanüstü bir adam. Daha önce onun gibi birini hiç tanımadım. Onu seviyorum, hem de bütün kalbimle.” Bunu söylerken yüzümün kızardığını hissediyordum. Rüyalanmm adamı gözümün önüne gelince kendimi gülümse-mekten alamadım. “Bir de çocuklar... yani ikisi, Mitch ve Missy. Onlar harika. Michael da... Michael da...”

Devam edemediğimi gören Bradley kafasını salladı. Yumuşak bir sesle, “Sorun değil Kitty. Michael’ın nasıl olduğunu biliyorum.”

Bu anlayış, bu hoşgörü, bu nezaket içimi o kadar rahatlatmıştı ki... Lars’m sevgisi, sadakati ve özverili tavırlarından sonra hayali hayatımda kendimi birine daha yakın hissettmiş-tim. Kollarımı Bradley’ye dolamak ve ona sıkı sıkı sarılıp

teşekkür etmek istiyordum. “Teşekkür ederim,” dedim alçak sesle. “Teşekkür ederim çünkü...” Ne söyleyeceğimi bilemediğim için cümlemi, “çay için teşekkür ederim,” diye bitirdim. Bradley gülümseyerek, “Ne demek, her zaman,” dedi. “Peki sen? Sen iyi misin? Yani gördüğüm kadarıyla dükkânı kiralayamamışsın.”

Omuz silkti. “Ben iyiyim. Binanın sadece fatura ve hizmet giderleri var. Yan daireden ve Bennettlerden aldığım kiralar da bu giderlerin çoğunu karşılıyor. Oğullarım satmam gerektiğini söylüyor ama ben burayı çok seviyorum. Burayı bırakmak istemiyorum, bir de şey...” Gülümsedi. “Tanrı biliyor ya, torunlarımı gerçekten çok seviyorum ama onlarla yaşamak *istemiyorum.”*

Gülümsedim ve uzanıp buruş buruş elini tuttum. “Frieda nerede? Lütfen söyle bana. O nerede? Kitabevimiz nerede?” Bradley elimi sıkıp bıraktı. Ayağa kalkıp boş kupasını aldı. “Taşındı,” dedi. “İşleri büyüttü ve çok büyüdü Kitty.” Ardından, pencereden dışarı bakıp kafasını salladı. “Tam olarak nerede olduğunu sana söyleyemem çünkü inan ben de bilmiyorum. Aşağıdaki dükkânı kapattı ve Colorado Caddesi’ nde yeni açılan alışveriş merkezinde bir dükkân açtı.” Bana baktı. “Ama bunlar sadece diğer insanlardan duyduklarım. Çünkü buraya bir daha hiç gelmedi. Bu, hikâyesinin sadece başlangıç kısmı...”

Bradley’nin dairesinden ayrılıp Cadillac’a bindim. Anahtarı kontağa takınca binanın eski ve sessiz haline son bir kez daha baktım. Ancak artık orada görülebilecek bir şey yoktu. Sonra arabayı çalıştırıp yola koyuldum.

Köşeden güneye, Washington Caddesi’ne döndüm. Birkaç blok gittikten sonra eski dubleks dairemin oraya yanaştım. Burası da sessiz ve cansızdı. Gerçek hayatımda ön taraftaki pencerelerimde asılı olan parlak mor perdelerim yerinde yoktu. Onların yerine açık mavi, çiçek desenli perdeler asılmıştı. Bence bu perdeler çok basit ve zevksizdi, kesinlikle benim tarzım değildi.

Binanın Hansen’lara ait olan bölümündeki bütün güneşlikler kapalıydı. Acaba hâlâ orada mı oturuyorlardı? Frieda’ yla akşam yemeğine çıktığım gece eve döndüğümde Hansen’ ların ışıkları sönmüştü. Bu yüzden Greg’i görememiş ve onunla Dünya Serisi’nin son maçındaki Giants mağlubiyetini konuşamamıştım. Ben şimdi onun ilgisini çekecek bir hikâyeyi nereden bulacaktım? Futbol olabilirdi mesela. *Umarım,* diye düşündüm, sonra futboldan da pek anlamadığım aklıma geldi ve kendi kendime gülümsedim. Ama Greg futbola ilgi duyarsa ben de pekâlâ duyabilirdim. Önce öğrenir, sonra hikâyesini yazardım.

Acaba bu hayali dünyada Greg okuma konusunda ne aşamadaydı? Hızlı okuyabiliyor muydu? Ya da bu hayatta onunla ilgilenecek biri var mıydı?

Savaştan birkaç yıl sonra Kevin'la bir film seyretmiştik. *Şahane Hayat* isimli film bir Noel hikâyesiydi. Jimmy Stewart, Noel gecesi kendini nehre atarak intihar etmeyi planlayan bir adamı oynuyordu. Sonra karşısına bir melek çıkıyor ve onu ölümden kurtarıyor. Melek, adamın bir arzusunu yerine getiriyor ve ona "hiç doğmadığı ve yaşamadığı" bir hayatı gösteriyordu. Kevin sinemadan çıkarken filmin aşın duygusal, karakterlerin de abartılı olduğunu söylemişti. Hatta kaşlarını çatıp filmdeki hikâyenin sırf Noel zamanı bilet satılsın diye uydurulduğunu söyleyecek kadar ileri gitmişti.

Abartılı olduğu konusunda ona katılmıştım ama bence durup düşünmemiz gereken şeyler olduğunu da hatırlatıyordu. "Bence insana, *bir mola ver. Hayatın ve yılların seni nasıl birine dönüştürdüğünü düşün,* diyor," dedim Kevin'a.

Kevin kafasını sallayarak gözlerini devirdi. "Bu tarz filmler kadınlar için yapılıyor. Siz kadınlar fazla romantiksiniz Kitty," dedi.

Filmi ve bu konuşmamızı anımsayınca gülümsedim. Ardından dün gece C.J.'nin yerinde Kevin'la karşılaşmamızı düşündüm. Birden merak ettim. Acaba Kevin filmi şu an seyretse yine aynı şeyi mi düşünürdü; aradan geçen bunca yıl sonra?

Peki ya ben? Ben ne düşünürdüm? Diğer insanların hayatında istediğim gibi izler bırakabiliyor muydum? Gerçek hayatımda Greg'e yardımcı oluyordum ve bundan çok keyif alıyordum.

Ama aslında hayatımda çoğu şey yolunda gitmiyordu. Ne kitabevi, ne Frieda, ne de annemle babamın yakında döneceğini düşünmek... Hiçbiri beni Greg'e okuma öğretmek, edebiyat dünyasının kapılarını ona aralamak kadar mutlu etmiyordu.

Dubleks daireme son bir kez baktıktan sonra arabaya bindim. Bay Morris'in evinin önünden geçerken yavaşladım. Kafamı çevirip, komşum her zamanki gibi verandada, sallanan sandalyede mi diye baktım. Ama o da yerinde değildi, sürmeye devam ettim. Gözümü yoldan ayırmadan Washington Caddesi' nden ayrıldım ve eski mahallemi arkamda bıraktım.

Alışveriş merkezine gittiğimde doğruca gördüğümüz boş dükkânın olduğu yere yöneldim. Çünkü gerçek hayatta Frieda oraya göz koymuştu. Rüyamdaki hayatta da boş olmasını beklemek son derece saçma olurdu. Böyle bir şey düşünmedim

tabii ki.

İşin ilginci, dükkân hem tutulmuştu hem de gerçek ha-yattakinin iki katı büyüklüğündeydi. Anlaşılan Frieda boş dükkânın yanı sıra, hemen yanındaki dükkânı da kiralamıştı. Çünkü ikisinin de üstündeki tabelada şöyle yazıyordu: *GREEN KİTABEVİ.*

Tabii böyle yazacaktı. Burası bizim değil, sadece onun dükkânıydı. Burası kardeşlere değil, Frieda Green'e aitti. Dükkânın adını değiştirmiş olması beni şaşırtmadı.

Çok meraklı görünmemeye çalışarak vitrin camından

içeri baktım. İçerisi müşteri kaynıyordu. İnsanlar kitaplara, dergilere; kısacası, okunacak her şeye bakıyordu. Sağ tarafta genç bir erkek tezgâhtar gördüm, üst raftaki kitabı alması için birine yardım ediyordu. Bilimkurgu bölümünün önünde de orta yaşlı iki kadın, roman kapaklarını karşılaştırıp daha ilgi çekici olanı bulmaya çalışıyordu. Birinin elinde tuttuğu kitabın kapağında Musevi yıldızı vardı. Gözlerimi kısıp adını okumaya çalıştım. Yanlış görmediysem *The King 's Persorıs** yazıyordu. Kadın kitabı açtı, ilk birkaç sayfaya çabucak göz attı. Sonra arkadaşıyla konuştu. Arkadaşı omuz silkerek kitabı kadının elinden aldı. Sayfalarım şöyle bir çevirdikten sonra kolunun altına sıkıştırdı. Anlaşılan, o kitabı almaya niyetliydiler. O iki kadının birbiriyle kitaplar hakkında konuştuklarım görünce Frieda'yla sohbetlerimizi hatırladım. Gerçek hayatımdaki halimiz gözümün önüne gelince hüzünlendim. Dudaklarımı ısırdım ve başka yere bakmaya çalıştım.

Kasaya bakınca kalbim deliler gibi çarpmaya başladı. Frieda'yı, özgüvenli arkadaşımın, saçlarını sallaya sallaya her şeyi kontrol ettiğini göreceğimi sanıyordum. Ama umduğum gibi olmadı. Frieda orada da değildi, daha doğrusu baktığım hiçbir yerde yoktu. Kasanın arkasındaki yüksek taburede genç bir kız vardı. Kafasını eğmiş, bir şey okuyordu.

Derin bir nefes alıp içeri girdim. Kasiyere doğru yürürken yüzüme sempatik bir tebessüm kondurdum.

"Yardım edebilir miyim?" diye sordu kız.

' Ülkemizde de çok ilgi gören Sana Gül Bahçesi Vadetmedim *isimli romanın yazarı Joanne Greenberg 'in, 1963 yılında yayınlanan tarihin ve dinin olayları*

nasıl şekillendirdiğini an-

Çok cesur başlamama rağmen bir anda kaybolduğumu, hatta yok olduğumu hissettim. “Ben... şey... şeye bakıyordum. ..” Sanki cevap başkasındaymış gibi çaresizce etrafıma bakındım. Sonra kendimi toplamaya karar verdim. Kıza dönüp omuz silktim. “Sadece bakıyorum,” dedim.

Gülümseyerek el salladı. “Tabii Hanımefendi. Herhangi bir sorunuz olursa lütfen bana haber verin.” Ardından, arkamda bekleyen müşteriyle ilgilenmeye başladı.

Ön taraftaki raflara baktım. Az önce gördüğüm iki kadın gitmişti. Bu kısım artık bana aitti. Raflar; en çok satanlar, romanlar ve rengârenk kapaklı farklı kitaplarla doluydu. Gözlerim hemen J.D. Salinger’ın yeni kitabını aramaya başladı. 1963 yılı başında piyasaya çıkacağı söyleniyordu. Frieda’nın yeni ve aydınlık dükkânında J.D. Salinger’ın birçok kitabı vardı; hem de çok sayıda. Onun kitaplarının özelliği, hardal rengi zemin üzerinde sadece başlık yazmasıydı. Kitabın içindeki sanata, şatafatlı kapakların gölgesi düşmüyordu. Raflarda ayrıca son zamanlarda hakkında çok konuşulan *Mayısta Yedi Gün* romanının bir sürü nüshası vardı. Sonra gözüme nükleer savaş temalı başka bir kitap daha çarptı. Adı *Fail-Safe”i*\. [1] Gerçek hayatta o kitaptan yirmi kopya sipariş etmiştik. Hatta elimize ulaşmasını bekliyorduk. Anlaşılan, *Fail-Safe,* hayali dünyama da damgasını vurmuş bir kitaptı. Bir an gerçek dünyaya dönünce sipariş sayısını arttırsam mı, diye düşünüp gülümsedim.

Az evvel burada olan iki kadının incelediği kitabı elime aldım. Joanne Greenberg’in *The King s Persons* romanından rafta en az bir düzine vardı. Rafın yanına asılmış küçük afişte de, *YENİ ÇIKAN KİTAP! BÖLGEMİZİN YAZARINDAN!* yazıyordu. Afişte ayrıca kitabın 17 Şubat 1963 tarihli *Denver Post* gazetesinde yayınlanmış övgü dolu bir eleştirisi ve yazarın fotoğrafı vardı. Genç kadın yazar, fotoğrafta çok ciddi bakıyordu. Daha önce ne bu romanı ne de Joanne Greenberg adını duymuştum. Gerçek hayata döndüğüm zaman bu konuyu araştırma konusunda notumu aldım. Gelecek hakkında öngörülerde bulunmak çok eğlenceli olacaktı. Rüyamdaki, gerçek hayatta işime çok yarayacak bilgiler içeriyordu. Belki de bu rüyalardan daha sık görmeliydim!

Sonra Henri Matisse’in* tablosundaki parlak renkler gözüme çarptı. İki uzun kitap rafı arasında asılı tabloda siyah, mavi, yeşil ve sarının en canlı tonları kullanılmıştı. Tabloyu anında tanıdım. Eserin adı *Kralın Hüznü'*ydü. Matisse bu resmi 1952 yılında yapmış, en önemlisi de direkt tuvali boyamak yerine, kâğıttan

kestiği şekilleri boyayarak tuvale yapıştırmak gibi farklı bir teknik kullanmıştı. Kendisi renk ve form arasında denge yaratma konusunda gerçek bir ustaydı. Bunları nereden bildiğimi ben de bilmiyordum çünkü bu tabloyu hayatımda ilk kez görüyordum.

Sonra yanıldığımı, bu resmi *daha önce* gördüğümü hatırladım. Evet, görmüştüm. Hem de Paris'teki bir sanat galerisinin vitrininde, Lars Ta balayına çıktığımız zaman. Çiçeği burnunda kocamla Paris caddelerinde kol kola geziyorduk. Resmi görünce ikimizin de nefesi kesilmişti. Öylece durup

* *1869-1954 yılları arasında yaşamış modern sanatın büyük temsilcilerinden biri olarak kabul edilen Fransız ressam, (ç.n.)* basit figürlere, renklere ve tam merkezdeki siyahın büyüsüne bakmıştık. "Bunu hiç unutmayacaksın," diye fısıldamıştı Lars kulağıma. "Hadi gözlerini kapat, Katharyn. Kapat, resmin hâlâ zihninde olduğunu göreceksin. Renkler, gözlerin kapalıyken bile anılarında parlayacak."

Dediğini yapıp gözlerimi kapattım. Haklıydı, resim artık sonsuza dek benimdi. "Frieda olsa bu tabloya bayılırdı," dedim gözlerimi açarken. "Eve döner dönmez ona anlatmam lazım." Evet, böyle bir an yaşadığımı hatırlıyordum.

Satış tezgâhının yanma gittim. Kasiyer kız, bir müşteriyle ilgileniyordu. İşini bitirmesini bekledim. Sıra bana gelince de, "Ne güzel bir dükkân," diye lafa girdim. "Burada uzun zamandır mı çalışıyorsunuz?"

Omuz silkti. "Birkaç aydır. Çalışmak için harika bir yer, özellikle de okumaya ve kitaplara düşkünseniz." Gülümsedi, bembeyaz dişleriyle çok hoş gülümsüyordu. "Bear Valley'de çalışan arkadaşım bana buradan bahsetti ve mutlaka başvurmamı söyledi. Ben de dediğini yaptım ve şükürler olsun ki işi aldım."

"Nerede demiştiniz..." Kafam karışmıştı.

"Bear Valley," diye tekrarladı kız sabırla. "Lakewood' daki alışveriş merkezi, mutlaka duymuşsunuzdur." Kaşlarımı çattım. "Üzgünüm, ama duymadım."

Kız hayretle bana baktı. "Şey, orası altı satış noktasından sadece biri..."

"Altı mı?"

"Evet, farklı yerlerde altı Green Kitabevi var," diye açıkladı.

Birkaç saniye boyunca ne dediğini algılayamadım. “Pardon ama, az önce şey mi dediniz...”

“Altı dükkân var,” dedi bana bir broşür uzatarak. “Burası ilk açılan; yani orijinal dükkân.”

Broşüre göz gezdirdim. Kitabevinin şubeleri listelen-mişti. Biri University Hills’in içinde (yani burası), biri Den-ver şehir merkezinde, biri Bear Valley’de, bir diğeri Den-ver’ın kuzeyinde bulunan Thomton’da, iki tanesi de Colorado Springs’teydi. Fotoğraflardan anladığım kadarıyla diğer şubeler de çok işlek yerlerde hizmet veriyordu.

Pearl Caddesi’ndeki eski ve küçük kitapçının resmi yoktu tabii.

“Burası çok popüler bir yer oldu,” dedi kasiyer iç geçirerek. “Bayan Green geçen hafta bütün çalışanlara baharda yeni bir dükkân daha açılacağını müjdeleyen bir mektup gönderdi. Boulder’da açılacakmış. Söylediğine göre daha da büyüyecekmişiz.”

“Bayan Green... Frieda Green’i mi kastediyorsunuz?” “Evet, ta kendisi. Onu tanıyor musunuz Hanımefendi?” “Tanırdım,” dedim alçak sesle. “Ama uzun zaman önce. ..” Sonra dikleşip elimle broşürün üstüne vurdum. “Bayan Green’i şu an nerede bulabileceğimi söyler misiniz? Bu altı dükkândan birinde mi çalışıyor?”

Kasiyer kız güldü. “Tabii ki hayır,” dedi. “Şehir merkezinde büyük bir ofisi var. Genel... neydi adı? Haa, Grup Genel Merkezi. Şehir merkezindeki şubemize çok yakın. Bir keresinde Noel partisi için oraya gitmiştim,” dedi ve utangaç bir şekilde gülümsedi. “O kadar büyüleyici bir yer ki...”

Derin bir nefes daha aldım ve konuyu deşmeye devam ettim. “Peki... bu soru size aptalca gelebilir ama... şeyi... yani Bayan Green’in iş ortağı vardı, Bayan Miller. Kitty Miller. Onu duydunuz mu?”

Kız suratını ekşitti. “Bayan Miller’ı *herkes* bilir.” “Aahh,” dedim iç çekerek. “Gerçekten mi? Peki onun hakkında ne biliyorsunuz?”

Kız kafasını çevirip etrafı kontrol etti. “Böyle konularda müşterilerle dedikodu yapmayı hiç sevmem, ama tamam, size anlatacağım.” Bana doğru eğildi. “Bayan Miller ve Bayan Green birkaç yıl önce çok büyük bir tartışma yaşamış. Bayan

Miller, yani sonradan evlendi ve adı Bayan Andersson olarak değişti. Neyse, hikâyenin tamamını bilmiyorum, ancak duyduğum kadarını anlatayım. Bayan Miller evlenmiş, bir aile kurmuş." Sesini alçalttı. "Küçük dükkânları hiç iş yapmıyormuş. Bir sürü borçları varmış ve hep kavga ediyorlarmış. Bayan Andersson da her şeyi öylece bırakıp gitmiş. Bütün borçlar da Bayan Green'e kalmış." Omuz silkti. "Bayan Green büyük bir enkazdan yeni bir başarı hikâyesi yazmış. Ayrıca eski ortağını da hiç affetmemiş." Önündeki kitaba baktı. Bu kadar çok konuştuğu için utanmıştı. Sonra tekrar bana baktı ve, "Ancak Bayan Andersson'a ne olduğunu bilmiyorum. Ya da sizin deyişinizle, Bayan Miller'm..."

Cadillac'a bindim ve başımı ellerimin arasına aldım. Frieda'nm kitabevinde gezerken bu rüyaların hiçbir anlamı olmadığını, bunları sadece eğlenmek için gördüğümü düşünmekle

ne büyük hata etmiştim. Rüyalarımdaki hayatım konusundaki teorim, kışın ağaçtan düşen bir yaprak gibi yere çakıldı. Frieda, Frieda... Ben sana ne yaptım?

İkimizin arasında neler geçti?

<58âlüm 18

Sıçrayarak uyandım. Yatak odam hâlâ kapkaranlıktı. Saat 02.45'i gösteriyordu. Aslan yanımdaydı, mutlu mesut keyif yapıyordu. Bazen onun yerinde olmayı o kadar istiyordum ki...

Yataktan kalkıp mor sabahlığımla terliklerimi giydim. Karanlıkta ağır adımlarla salona doğru yürüdüm. Masanın üstündeki lambayı açıp oturdum. Sonra telefona uzanıp hemen Frieda'nm numarasını çevirdim.

Her zamanki gibi telefonu yedinci çalışında ancak açtı. Uykusu çok ağırdı. "Hm..." dedi merhaba anlamında bir inleme sesiyle.

"Freeds," dedim telaşla. "Freeds, bu kadar geç aradığım için özür dilerim..."

"Kitty? Sorun ne? Sen iyi misin?" Panik olmuştu. Onun panik olması beni panikletti. Ses tonumdan dolayı gereksiz yere endişelenmesini istemiyordum. Biraz sakinleşmek zorundaydım.

"Özür dilerim," dedim tekrar. "Merak etme, ben iyiyim.

Ben sadece..Ahizeyi ağzıma ve kulağıma daha da yaklaştırdım.- Fısıldayarak, “Kötü bir rüya gördüm.” Sesli söyleyince kulağa çok aptalca geldiğini fark ettim. “Yani çok korkunç bir rüya, bir kâbus...” Sonra gülümsedim. Aslında rüyam bildiğimiz anlamda korkunç sayılmazdı. Sonuçta canavarlar, eli silahlı maskeli adamlar ya da evimin çatısını uçuran kasırgalar gibi unsurlar yoktu.

“Ohhh, iyi sevindim,” dedi Frieda derin bir nefes alarak. Rahatladığını hissedebiliyordum. Telefonun diğer ucundaki halini gözümde canlandırmak zor değildi. Yatak odasının perdeleri kapalıydı ve battaniyeye sarılmış halde benimle konuşuyordu. Başucundaki ışığı açtığını klik sesinden anladım, muhtemelen içerisi hâlâ sigara dumanı kokuyordu. “Anlatmak ister misin?”

Anlatmak ister miydim? Çok ilginç bir soru. Cevabı ben de bilmiyordum. Bir yandan, anlatarak rüyaların üzerimde yarattığı baskı ve stresten kurtulacaktım. Özellikle de Frieda gibi biriyle paylaşacaktım. O beni can kulağıyla dinler ve çok doğru öğütler verebilirdi ama diğer yandan, baştan sona saçma olan bir şeyi kelimelere dökünce koca bir budala gibi görünecektim. Bunu yapabilir miydim? İşte bu beni tereddüde düşürdü. Üstelik karşımdaki, hayatımda en güvendiğim insan Frieda olduğu halde...

“Kitty? Hâlâ orada mısın? Yoksa Küba sorunuyla ilgili bir rüya mı gördün? Başkanın Rus füzeleriyle ilgili söylediklerini haberlerde dinledin de ondan mı etkilendin? Seni korkutan bu muydu?” İç geçirdi, o an dişlerini sıktığına emin-

dim. “Bak, bence bunlar gerçekten çok korkunç!”

Yüzümde hafif bir tebessüm belirdi. Hani kendinizi gülümsüyor gibi hissetmezsiniz de yüz kaslarınız sizden bağımsız hareket eder ya, onun gibi bir şeydi. “Aslına bakarsan, ben bunların hiçbirinden korkmuyorum.”

Küba konusunda neden endişelenmediğimi tam açıkla-yamıyordum. Üstelik herkes olacaklarla ilgili korkudan ölü-yorken... Bu konuda benim bile anlam veremediğim serinkanlı bir duruşum vardı. Neden bilmiyorum ama içimde bu sorunun yakında çözüleceği hissi vardı.

“Yani bu olanlar seni hiç korkutmuyor mu?” diye sordu Frieda şaşırarak. “Eee, öyleyse sorun ne?” Duraksadı. “Kardeşim, sen iyi misin?”

Önümdeki karanlık caddeye baktım. Ona söyleyemezdim. Rüyaların kendiliğinden sona ermesini beklemekten başka çarem yoktu. Belki rüyalar bana

bir şey anlatmaya çalışıyordu. Bir hikâye... Belki de hâlâ görmem ve öğrenmem gereken bazı şeyler vardı. Hikâye bitince rüyalar da otomatik olarak son bulacaktı.

“Ben iyiyim,” dedim. “Sadece... sesini duymak istedim. Burada ve güvende olduğumdan emin olmak istedim.” “Kapıların kilitli, değil mi?” diye sordu Frieda. Güldüm. Kilitli kapılar, beni rüyalarımdaki dünyadan korumaya yetmezdi ki... “Evet. Aslan da yanımda. Mışıl mışıl uyuyor.”

“Tamam. O halde şimdi yatağına dön ve bir güzel uyu. Sabah görüşürüz.”

“Tamam,” dedim. Kendimi annesi tarafından sakinleştirilen küçük bir çocuk gibi hissediyordum. “Frieda...” “Evet kardeşim?”

“Teşekkür ederim,” diye fısıldadım. “Sabah görüşürüz...”

(SBâhtm 19

Tekrar yatağıma yatıp gözlerimi kapadım. Uykumun gelmesini bekledim. *Umarım derin uykuyla geçen rüyasız bir gece olur,* diye düşündüm. Ama olmadı. Bilincim yerine geldiğinde yine orada, diğer hayatımdaydım...

Artık burada uyanmak beni şaşırtmıyordu. Şaşırtıcı olan, hâlâ alışveriş merkezinin önünde ve Cadillac’m içinde, yani en son bulunduğum yerde olmaktı. Anlaşılan, aynı günde ve aynı saatteydim. Üstümde aynı karamel rengi palto ve eldivenler vardı. Arabanın otoparkta durduğu yer bile aynıydı. Sanki aradan hiç zaman geçmemişti, sanki hiç uyanmamış-tım. Ama burada zaman olgusunun aynı olmasını bekleyemezdim. Çünkü burada her şey, iyi de kötü de hayal ürünüydü...

Motoru çalıştırıp otoparktan çıktım. Springfield Caddesi’ndeki eve doğru sürmeye başladım. Evin önündeki steyşına bakılırsa Lars ve çocuklar dönmüştü. İçeri girdim. Paltomu koridordaki dolaba astım. Şapkamı, eldivenlerimi ve el çantamı da dolabın rafına koydum.

“Anne!” dedi Missy ve Mitch. Bana doğru koşup kolla-

rını belime doladılar. Eğilip onlara sarıldım. Onlara sarılmak, saçlarının kokusunu içime çekmek, boyunlarından öpmek bana çok tuhaf ama bir o kadar da harika duygular hissettiriyordu. Gerçek hayatımda çocuklara pek bu şekilde

sanlmaz-dım. Yani bir çocuğa sarılmanın insana neler hissettirdiğine dair en ufak bir fikrim yoktu. Zaten hayatımda çok az çocuk vardı. Greg Hansen vardı mesela ama ilişkimiz daha çok öğ-retmen-öğrenci çerçevesindeydi. Güçlü bir duygusal bağımız yoktu. Sonra sık sık Frieda'nın yeğenlerini ve Bradley'nin torunlarını görüyordum. Ancak bu çocukların hiçbirinin yanında bu denli mutlu ve huzurlu değildim.

Bu iki çocuk... Bunlar çok farklıydı. Benimle duygusal açıdan yakın olmayı beklemek bir yana, kendilerini bana gerçekten de yakın hissediyorlardı. Bunu düşününce kalbim daha hızlı atmaya başladı.

Onlara sarılmayı bırakınca, "Eğlendiniz mi canlarım?" diye sordum.

"Çok eğlendik," dedi Missy. "İlk oyunu ben kazandım. Babam da ikinci oyunu kazandı."

"Ben de *strike* yaptım!" diye ilave etti Mitch zıplayarak. "Anne bütün lobutları tek bir atışta devirdim!"

"Aferin size. Babanız ve Michael nerede?" "Yukandalar," dedi Missy. "Babam, Michael'a banyo yaptırıyor."

Bu biraz tuhaftı; yani gün ortası banyo yapması. Yukarı çıkıp banyonun kapısını tıklattım. "Benim."

"İçeri girsene," dedi Lars. Suyu Michael'in üstüne plastik bir kapla yavaş yavaş ama ritmik bir şekilde döküyordu. Michael çıplaktı ama arkası dönüktü. Omurgasındaki küçük kemikleri görebiliyordum. Derisinin altında boncuk dizisi var gibiydi. Michael gözlerini kapatmıştı. Gülümsüyor ve mırıldanıyordu. Neler olduğunu anlamak istercesine Lars'ın gözlerine baktım. "Bugün zor bir gün geçirdi," dedi Lars alçak sesle. "Biz de eve döndük. Sıcak suyun onu sakinleştirdiğini biliyorsun."

Kafamı salladım. Ama bunu bildiğimden değil, sadece mantıklı bir fikir olduğunu düşündüğüm için. Çünkü zor ve stresli bir günün ardından sıcak bir banyo bende de aynı etkiyi yaratıyordu. Sıcak ortam, bedene sıçrayan su, insanın üstündeki ağırlığı almaya birebirdi.

"İyi vakit geçirdin mi?" diye sordu Lars.

“Evet, şey...” Klozetin kapağına oturdum ve etrafıma baktım. Bu banyo bizimkinden çok daha küçüktü ama dolapları bizimkiyle aynı model ve beyazdı. Duvarlarda gök mavisi seramikler vardı, yer yer de balık ve baloncuk desenleri kullanılmıştı. Lavabo, küvet ve klozet açık maviydi. Zemindeki seramikler de temiz ve bembeyazdı.

Michael’ın sırtına akan suyu izledim. “Dükkâna gittim. Frieda ve benim... eski dükkânımıza.”

Lars bana baktı. “Gerçekten mi?” Sesi o kadar nötrdü ki ne düşündüğünü kestiremedim.

“Şu an kapalı.” Lavabonun üstündeki aynada kederli gözlerime baktım. “Frieda, Pearl Caddesi’ndeki dükkânı kapatmış. Şimdi altı tane dükkânı var. Adını da Green Kitabevi

koymuş. Alışveriş merkezindeki şubesine gittiğimde orada değildi, ben de...” Birden sustum, bunlann ona saçma geldiğini biliyordum.

Lars gözlerini dikip uzun bir süre bana baktı. “Katharyn,” dedi sonunda, “bunların hepsi uzun zaman önce oldu.” Sonra bakışlannı Michael’a çevirdi. “Bunu sen de biliyorsun. Hatırlıyorsun, değil mi?”

Kafamı salladım. “Hayır, hatırlamıyorum. Özür dilerim Lars ama ben hâlâ... yani ben...” Dudağımı ısırdım, aynadaki aksime bir kez daha baktım. “Ben bir sürü detayı hatırlayamıyorum.”

“Tamam,” dedi yumuşak bir ses tonuyla. “Bu, anlaşılabilir bir durum aşkım.”

“Ah, Lars!” Birden kendime hâkim olamadım. Yanaklarımdan yaşlar süzülmeye başladı.

Lars ayağa kalkıp yanıma geldi. Elini omzuma koydu. “Tamam aşkım,” diye fısıldadı. “Tamam, sorun yok. Kendini kötü hissettiğini biliyorum. Hem de aradan geçen bunca yıla rağmen...”

“Ben ne yaptım?” diye sordum ona. Ancak bunu cevaplanması gereken bir soru olarak değil de bir pişmanlık cümlesi olarak değerlendirdiğini biliyordum. Ama aslında cevabı ölesiye merak ediyordum.

“Yapman gerekeni yaptın,” dedi Lars kati bir şekilde. “Sen, ailen ve çocuğun için yapmak zorunda olduğun şeyi yaptın...” Gözlerine bakayım diye çenemi tutup kaldırdı. “Bizim için... yani onun için nelerden vazgeçtiğini gayet iyi biliyorum.” Küvette kendi kendine bir şeyler mırıldanan ve suyla oynayan Michael duymasın diye fısıldayarak konuşuyordu. “Neleri feda ettiğini biliyorum. Bundan hiç ama hiç şüphen olmasın, Katharyn... ve bunun için sana ne kadar minnettar olduğumu anlatamam.”

Yatak odamıza gidip yatağa uzandım. Uyursam gerçekten ait olduğum yerde uyanabilirdim. Hayatın ve olayların daha anlamlı olduğu, kafamı bulandıran acı gerçeklerle yüzleşmek zorunda kalmadığım gerçek yaşamımda...

Ama uyuyamadım. Gözlerimi kapattıysam da uykum bir türlü gelmiyordu.

Hatta uyku yerine bazı hatıralar geldi. Bu çok ilginçti.

Yeşil küvette uzandığım ya da Lars’m müşterisi ve eşiyle akşam yemeğine çıktığımız akşam yemeğindeki gibi bir andı. Birdenbire bir şeyler hatırladım. Hem de net olarak...

Mesela, rutin kontroller için kadın doğum uzmanına gidişimizi hatırladım. Tarihi bile hatırlıyordum: 6 Temmuz 1956. Hamileliğimin üçüncü ayını bitireli birkaç hafta olmuştu. Lars Ta, çocuğumuzun Noel zamanı doğmasını bekliyorduk. Kamımın daha şimdiden bu kadar büyük olması beni kaygılandırıyordu. Kendimi sürekli çok yorgun hissediyordum. Doktora, doğuma daha aylar olmasına rağmen kendimi her an doğuracakmış gibi hissettiğimi söyledim.

“Hadi kalp atışlarını kontrol edelim,” dedi Doktor Sil-ver. “Daha önce de denediğimizi ve duyamadığımızı biliyorum ama tekrar denemekte fayda var. Hem aradan birkaç hafta geçti, bence bu sefer kesin duyacağız.” Stetoskobu kamımın üstüne koydu, dinledi, dinledi, bir daha dinledi... En az beş dakika, tek kelime dahi etmeden kamımı dinledi. Sonra ayağa kalkıp, “Birazdan dönerim Bayan Andersson,” dedi. “Doktor Enright’ın da dinlemesini istiyorum.”

O sedyede yatarken aklıma onlarca şey geldi. Kalp atışı duyamadığını düşünüyordum. Duyamadıysa bebeğin ölmüş olma ihtimalinden korkuyordu. Bu yüzden diğer doktorun yanma gitmişti. Bebeğin öldüğü konusundaki düşüncesini ona da teyit ettirmek istiyordu.

İki adam odaya geldi. Dr. Enright kendi stetoskobuyla kamımı dinledi. Sonra

birbirlerine bakıp kafa salladılar. Sırtları bana dönüktü. Ağlamak üzereydim; o kadar üzgündüm ki kendimi tutamıyordum. Bebeğin öldüğünü Lars'a nasıl söyleyecektim? Y ıkılacaktı...

Doktorlar aynı anda bana döndü. Dr. Silver elimi avuçlarının arasına aldı. "Bayan Andersson, lütfen ağlamayın. Bu çok iyi bir haber. Öncelikle sizi tebrik etmeme izin verin. Doktor Enright ve ben, ikiz bebek beklediğiniz konusunda hemfikiriz!"

Doktorun muayenehanesinden eve uçarak gittim. Heyecandan ölüyordum. İkiz! Tanrı'nın şanslı kulları olmalıydık! Lars Ta birbirimizi çok geç ve çok zor bulmuştuk! Ben bir eş aramak için ilan vermeseydim ve telefonda birkaç dakika daha az konuşsaydık onun hayatını kurtaramayacak ve onunla tanışamayacaktım. Yıldırım aşkına tutulup kısa süre içinde evlenmeyecek ve bu kadar çabuk çocuk sahibi olmayacaktık. Ama bunlann hepsi olmuştu ve şu an bir mucize daha yaşıyorduk. Bundan daha olağanüstü bir şey olamazdı!

Bir kızım, bir oğlum olacağını düşünüyordum. Daha doğrusu kendimi buna inandırmıştım.

O zamanlar hâlâ Kardeşler Kitabevi'nde çalışıyordum. O gün Frieda'ya telefon edip evde dinlenmem gerektiği konusunda doktorun beni uyardığını anlattım. Söylemek için can atmama rağmen ikiz konusunu söylemedim tabii. Çünkü önce Lars'a söylemek istiyordum. Böyle bir müjdeyi ilk o duymalıydı.

Küçük apartman dairemize döner dönmez mutfağa girdim. Kek hamuru hazırlayıp iki kâseye böldüm. Kâselerden birinin içine birkaç damla kırmızı gıda boyası koydum, hamur pembe oldu. Diğerine de bebek mavisi damlattım. Sonra onlan kalıplara boşaltıp pişirdim. Soğuyunca kekleri üst üste koyup kenarlarım kremayla kapladım ve buzdolabına koydum.

Ardından akşam yemeği için yeşil salata, galeta unu ve ıspanakla pişmiş domuz pirzolası ve patates püresi hazırladım. Yemekten sonra hemen dolaptaki pastayı getirdim. Lars' a, "Dilimle... dilimle ve kızımız mı yoksa oğlumuz mu olacak öğren," dedim.

Lars sorgulayan gözlerle bana baktı. "Bugün falcıya değil de doktora gittin sanıyordum." Yine de bıçağı gülümseyerek aldı. Pastadan bir dilim kestiği anki yüz ifadesini dikkatle izledim. Bana şaşkın şaşkın bakıyordu.

“Tebrikler baba,” dedim. “İkizlerimiz olacak!”

Güldü. İnanamıyordu. “Muhteşem!” dedi. Beni kucağına oturttu. “Peki... benim güzel karım, iki oğlumuz, iki kızımız değil de bir kızımız ve bir oğlumuz olacağından nasıl bu kadar emin olabiliyor? Ya iki kızımız...”

Gülümsedim. “Biliyorum işte...” Elimi kalbimin üstüne götürerek, “Çünkü burası öyle söylüyor,” dedim. Sonra elimi Lars’m kalbine koydum. “Ve burası,” dedim.

Keşke ikizlerim olacağını öğrendiği zaman Frieda’nın verdiği tepkiyi hatırlayabilseydim. Bence konuşmama bile gerek kalmadan yüzümden anlamıştı. Ne yazık ki, ne dediğini hatırlayamıyordum. Tek hatırladığım, bomba haberi öğrenmeden önce, yani sadece bir bebeğimiz olacak diye düşündüğüm sırada dükkâna gelirken bebeğimi de yanımda getirmeyi planladığımdı. Hatırladığım kadarıyla, bu fikir Frie-da’nın da hoşuna gitmişti. Her şeyi kafamda planlamıştım; köşeye bir beşik koyacaktım ki bebeğim biz dükkânda çalışırken huzurla uyuyabilsin. “Yürümeye başlayınca bir bakıcı tutacağım,” dedim Frieda’ya. “Hem böyle daha iyi olur. Her şey eskisi gibi devam eder.”

Kafasını salladı. “Buna sevindim,” dedi ve elimi sıktı. “Beni sakın bırakma kardeşim. Sakın beni terk etme.”

“Asla,” demiştim ona kesin bir ses tonuyla. “Hep birlikte olacağız ve el ele verip her şeyin altından kalkacağız.”

“Zamanı gelince uygun birini bulmana yardım ederim,” diye teklif etti. “Ailemin bir sürü bağlantısı var... çok kalifiye bir bakıcı bulmalısın Kitty. İşinde uzman olmalı. Sonra gözün kapalı güvenebileceğin biri olmalı. Merak etme, sana yardım edeceğim. Bu süreçte seni hiç yalnız bırakmayacağım.”

Minnetle kafamı salladım. “Bu harika olur Frieda. Çok teşekkür ederim.”

Evet. Bu konuşmayı yaptığımızı gayet iyi hatırlıyordum. İkizlerim olacağını söyledikten sonra Dr. Silver çok çalışmamam konusunda beni uyardı. Hatta çalışma saatlerimi azaltmam, sadece öğlene kadar çalışmam için beni ikna bile etti. En yakın zamanda yine tamzamanlı çalışacağıma dair Frieda’ya söz verdim. Şartlar değişmişti. Yani bir yerine iki bebeğim olacaktı. İkisini birden dükkâna getiremezdim. Bu yüzden bakıcı işini biraz erkene çekmek zorundaydık.

Sonra doktor bana gebeliğimden ötürü yirmi sekiz haftalık yatak istirahati verdi. Ona verdiğim sözden dolayı Frieda bu duruma aşın tepki vermedi. Aslında kesin yatak istirahati değildi, ama yine de evden çıkamıyordum. Tek yapabildiğim, sabahları yataktan kalkıp salondaki kanepeye geçmekti. Ara ara da bacaklanm açılsın diye odalar arasında kısa yürüyüşler yapıyordum. Ayrıca evde yalnız olduğumda kendi yemeğimi hazırlamama bile izin vardı.

Ama çok nadir yalnız kalıyordum. Annem neredeyse her gün geliyordu. Benimle ilgileniyor, yemek pişiriyor ve bana arkadaşlık ediyordu. Bu özverisi için ona her gün defalarca teşekkür ediyordum. O da bana, “Teşekküre gerek yok bir tanem.

Hangi anne yapmaz ki? Sence bunca yıldır ben neyi bekliyordum? Tanrım! Nihayet büyükanne olacağım!” diyordu.

Lars işten eve her gün çiçekler, gülümsemeler ve öpücüklerle geliyordu. Sık sık da roman, bulmaca gibi beni oyalayacak şeyler alıyordu. Ayrıca sırf beni kontrol etmek için günde en az on kez arayıp, “Sadece sesini duymak istedim hayatım,” diyordu.

Aslan, ah sevgili Aslan. O hep benim en yakın arkadaşımdı. Hep yanımda, hep mırıl mırıl ve hep usluydu. Annemle Lars’a, “Aslan böyle olacaksa sonsuza kadar gebe kalıp hayatımı kanepede geçirmeye hazırım,” diyordum.

Acaba Frieda kanepe hapishanemde beni ziyaret ediyor muydu? Eve geldiğini hatırlayamıyordum. Mutlaka geliyordur da ne sıklıkta olduğu hakkında bir fikrim yoktu.

Bebek isimleri kitabına bakıyordum. Her gece yatmadan önce Lars Ta bu konuyu konuşuyorduk. Oğlum ve kızım için birkaç alternatif isim bulmak istemiyordum. Bir karar verip onlara öyle seslenmek niyetindeydim. Uzun süren tartışmalar neticesinde Mitchell Jon ve Melissa Claire isimlerinde karar kıldık. Jon, LarsTn babasının ikinci adıydı; Claire de annemin. Çocuklarımıza Mitch ve Missy diye seslenecektik.

Bebeklerimi erken doğurmamak için büyük uğraşlar vermeme rağmen onları ancak yedi buçuk ay kamımda tutabildim. 12 Kasım akşamı Lars Ta kanepede oturmuş, televizyon seyrediyorduk. Birden vücudumdan terler boşalmaya

başladı. Sonra da şiddetli bir sancı saplandı.

“Lars, bebekler... bence geliyorlar,” diye bağırdım.

“Gelemezler! Henüz çok erken,” dedi. Ne kadar panik olduğunu sesinden anladım.

Omuz silktim, hatta kahkaha attım. “Tamam, bunu *onlara* söyle o halde.”

Hastaneye gittiğimizde bize bebeklerin sezaryenle alınacağı söylendi. Dr. Silver bize, “Normal doğum olursa hayatta kalmaları zor,” dedi.

Mantıklı olmaya ve doktorun beni azarlamak istemediğini kendi kendime anlatmaya çalıştım fakat sesi resmen bu tonda çıkmıştı.

Ameliyathaneye alınmadan önce Lars elimi tutuyordu. Sonra kibar görünüşlü yaşlı bir anestezi uzmanı bana, “Şimdi ondan geriye say bakalım,” dedi. Altıdan sonrasını hatırlamıyordum.

Kendime geldiğimde normal bir hastane odasmdaydım. Karın bölgemdeki ağrıları anlatmaya kelimeler yetmezdi; bıçak saplanıyordu. Gözlerimi kırptım, kafamı çevirdim ve tekrar kapattım. Sonra tekrar açtım. Lars yatağımın yanında oturuyordu. Konuşmakta zorlansam da, “Bebekler... onlar iyi mi?” diyebildim.

Gülümsedi. “İyiler. Şu an yoğunbakım ünitesindeler. Erken doğum sebebiyle ciğerleri tam gelişmemiş. Nefes almalan için biraz desteğe ihtiyaçları varmış. Ama onun dışmda gayet iyiler, doktorlar yakın zamanda toparlanacaklarını söylüyor.”

“Peki... haklı çıktım mı? Bir kız bir erkek, değil mi?” Kafasını salladı. “*Yaklaştın* diyelim.”

“Yaklaştım mı? Bu da ne demek?”

“Bir kız, aşkım... ve bir erkek. Ve... bir erkek daha...” Bir süre bir şey diyemedim. Ne demek istediğini tam an-layamıyordum. Sonra jeton düştü. “Yani... yani *üçüzler* mi?” “Evet, üçüzler. Doktorlar bir tanesinin diğer ikisinin arkasına saklandığını, bu yüzden sadece iki kalp atışı duyduğumuzu düşünüyor.” Lars derin bir oh çekti ve elimi tuttu. “Yani Mitch ve Missy geldi, şimdi üçüncü bebeğimizin adını bulalım!”

Yeşil yatak odasındaki yatağımda uzanırken, tüm bunlar daha dün yaşanmış gibi

hatırladım.

Sanki *hepsi* gerçekten olmuştu...

Sonra Michael'ı, sürpriz bebeğimizi düşündüm... Beklenmedik çocuk, her açıdan büyük sürpriz yapan oğlumuz...

Bir kere doğduktan sonra geri gönderilemeyecek çocuğumuz...

<5Mûm20

Uyandığımda evdeydim; yani gerçek yuvamda... Sessiz dairemde, umut veren san duvarlanmın arasında ve dinginlik yanılsamasının kucağında...

Yanılsama? Yataktan kalkarken bunu düşündüm. Bir parçam neyin gerçek neyin uydurma ya da hayali olduğunu merak ediyordu. Lars ve çocuklarla yaşadığım hayat o kadar gerçekti ki... Bunun sadece bir rüya, bir hayal ürünü olduğunu düşünmek giderek imkânsızlaşıyordu.

Kafamı sallayarak bu düşünceyi zihnimden uzaklaştırmaya çalıştım. Hemen sert bir kahve yapıp kendime gelmeliydim. Pazartesi sabahıydı. Tann'ya çok şükür ki dün Sovyetler, Küba'daki nükleer başlıklı füzeleri kaldırma kararı almıştı. Amerika Birleşik Devletleri de derin bir oh çekmişti. Ben de aynı fikirdeydim tabii. İçim rahatlamıştı. Frieda'nm evine gitmiştim. Birlikte kanepede oturduk ve akşam haberlerini izledik. Balsız ve kremasız siyah çay içtik. Frieda evinde hiç krema bulundurmazdı. Bana da bu şekilde içmek ağır geliyordu.

"Tanrı'ya şükür," dedi Frieda sigara üstüne sigara yakıp.

Çayma bile daha dokunmamıştı. "Tann'ya çok şükür!"

Ulusumuzun hissettiği rahatlamayı paylaşıyor olsam da geçen akşam Frieda'ya söylediklerim doğruydu. Küba krizi beni hiç korkutmamıştı. Çünkü korkunun ecele faydası yoktu ve olay göründüğünden çok daha derindi. Kim bilir, belki de 3. Dünya Savaşı kapıdaydı. Ancak bunu engellemek kimsenin elinde değildi. Ya da... Belki de zihnim askeri ve politik krizlerden çok, hayali hayatımla ilgilenmeyi seçiyordu. Bu yüzden olaylara daha geniş ve doğru bir perspektiften baka-mıyordum. Neden her ne olursa olsun, diğer insanların aksine, ben bu tehdidi büyük ve yakın görmemiştim. Anlaşılan o ki haksız da değildim...

Sabah kahvemi içerken olay zincirini düşündüm. Geçen gün gecenin bir yansı Frieda'yı aradığımı ve beni rahatlatmak için söylediklerini hatırlıyordum. Dünü, yani Küba gelişmelerini öğrenmemi, Frieda'mn evinde haber seyrettiğimizi de hatırlıyordum. Ancak aradaki günlerde ne olmuştu? Kafamı salladım. Aradaki günleri hatırlayamıyordum. Ne yaptım, kiminle konuştum ya da ne düşündüm; bunlar hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Biraz panikledim, hemen kahvemi bitirdim. Tannm, bu nasıl olabilirdi? Yakın tarihli anılar için zihnimi zorladım ama hiçbiri yüzeye çıkmıyordu. Geçen haftanın gazetelerini bulmak için çöp tenekesine baktım. Ama sadece dünkü *Denver Post'u* bulabildim. Ekmek kırıntıları ve çikolata ambalajının altında buruşuk bir halde duruyordu. Çikolata yediğimi de ha-tırlamıyordum. Bu ne zaman olmuştu ki? Neredeydim, ne yapıyordum, çikolatayı nereden almıştım? Bu detayları hatırlamam çok ama çok Önemliydi ama olmuyordu. Zihnimde koca bir boşluk vardı.

Postalan almak için dışan çıkarken aklımı başıma toplamam gerektiğini düşündüm. Annemden bir kartpostal gelmişti. Küba krizinin son bulmasından hemen önce yazıldığı belliydi.

Sevgili Kitty,

Küba 'daki nükleer füzelerle ilgili haberleri duymuşsundur. Çok korkunç, değil mi? Burada çok izole bir hayat yaşıyor gibi hissediyoruz. Senin için çok korktum hayatım. Castro 'nun o füzeleri ateşleyebileceğim hiç sanmıyorum. Yine de sen anakarada olduğun için babanla ikimiz çok endişeleniyoruz.

Haftaya bizim oraya gelmemizdense senin buraya, yanımıza gelmen için baban uçak bileti bakıyor. Lütfen bunu düşün canım.

Sevgiler,

Annen

Kafamı salladım. Anneme hayrandım ve benim için endişelenmesini çok seviyordum. Ama buradaki her şeyi bırakıp oraya gidebileceğimi gerçekten düşünmüş olabilir miydi? Bir uçak bulup Frieda'yı, kitabevini, Aslan'ı, kısacası buradaki hayatımı bırakıp gitmek bu kadar kolay mıydı? Neyse ki şu Küba krizi tam zamanında sona ermişti.

Bugün, boş günümdü. Önce ailemin evine gidip evi ha-valandıracaktım. Her yerin tozunu bir güzel almayı planlıyordum. Umarım bahçedeki kuru yapraklan süpürecek vaktim kalırdı. Onlar dönmeden önce her şeyin mükemmel olmasını İstiyordum. Küba krizi de çözüldüğüne göre planlarda bir değişiklik yoktu; annemle babam Honolulu'dan çarşamba akşamı yola çıkacak ve perşembe günü burada olacaklardı.

Kapri pantolon ve eski bir kot gömlek giydim. Saçımı da arkadan topladım. Dairemin altındaki bodrumdan bisikletimi çıkanp yola koyuldum. Serin, bulutlu bir gündü. Dow-ning Caddesi'ndeki köprüden ve Valley Karayolu'ndan geçtikten sonra biraz dik bir yokuş çıktım. Ardından da Louisi-ana Caddesi'ne saptım. Caddenin güney kıyısı boyunca Was-hington Parkı uzanıyordu. Hani birkaç rüya önce Michael'la geldiğimiz park.

Mezunu olduğum Güney Lisesi'ni geçtim. Ağaç ve evlerin üstünde yükselen saat kulesinin dört bir yana bakan saatleri, sekizi gösteriyordu. Yeni bir eğitim gününe başlayan çocuklar okula koşturarak giriyordu. Bu kadar erken bir saatte okulda olmaları tuhaf geldi. Sanki çevremdeki herkes ve her şey yoğun bir güne gürültülü bir şekilde hazırlanıyordu.

Önümden geçen öğrencilere dalgın dalgın baktım. Öğrenciyken, yani ergenlik dönemimde, okulun acımı körüklemek için kurulmuş bir işkence tesisi olduğunu düşünürdüm. O zamanlar Dickens'm roman karakterlerinden çok daha ezik ve suratsızdım. Erkekler beni pek fark etmezdi; çoğu kızın aksine, grup halinde gezebileceğim kız arkadaşlarım da yoktu. Hatta bazı öğretmenlerim beni zar zor tanırdı. Ne yazık ki bununla ilgili başımdan utanç verici ve üzücü bir olay geçmişti. Matematik öğretmenimiz Bayan Parker bir gün yanlışlıkla bana sınıfın en silik kızının adıyla seslendi. Adı Melvina Jones'tu ve o an sınıfta bile değildi. Adının Mel-vina olması bir yana, pasaklı, şişman ve gözlüklüydü. Zavallı kız tam bir sosyal faciaydı. Şansızlığa bak ki, ikimizin de kı-zıl-san renginde kıvırcık saçları vardı. Yani öğretmenin beni Melvina'ya benzetmesi çok da abes bir durum değildi. Bana baktı ve Melvina'nın adını söyledi. Sonra hatasını fark ederek, "Aaa! Sen Melvina değilsin. Kitty demek istedim. Özür dilerim, Kitty. Doksan sekizinci sayfadaki on ikinci soruyu çözer misin? Lütfen tahtaya gel." Utançtan kıpkırmızı olmuş bir suratla tahtaya kalktım. Bayan Parker mahcup gözlerle gülümsedi; ben de saygı gereği başımla selamladım. Ancak çok ama çok geçti. Sınıf arkadaşlarımın çoktan dalga konusu olmuştum, travmam oluşmuştu bir kere.

Frieda olmasaydı hayatımın o dönemi dayanılmaz olurdu. Frieda yanımdayken "özgüveni" üzerime koruyucu bir zırh gibi akıyordu. Onun yanında masallarda üzerine sihirli toz dökülen ürkek kızın mucizevi değişimine benzer bir değişim geçiriyordum. Frieda'yla olan dostluğum beni diğer kızlardan, en azından Melvina Jones'tan farklı kılan en önemli şeydi.

O yıllarda okuduğum bir şeyi hiç unutmam. Sağlık kitabımın psikoloji bölümünde şöyle yazıyordu: *Bir insanın en az bir tane iyi arkadaşının olması, o insanın anormal olmadığına işarettir.* Bunu okuyunca içim rahatladı. Çünkü benim hayatımda Frieda vardı. Onun gibi birine sahip olduğum sürece normal kalacaktım.

O günleri andığım zamanlar içimi büyük bir özlem kaplıyordu. Keşke o zamanlara, on beş yaşımdaki halime döne-bilseydim. O zamanki halime, *merak etme her şey çok güzel olacak. Çok mutlu olacaksın. Bir gün istediğin her şeye sahip olacaksın,* diyebilseydim.

Öyle miydi gerçekten? "Her şey" kısmından artık o kadar da emin değildim. Evet, halimden memnundum, hatta mutluydum. Geçmişte zor günlerim olmuştu tabii... Hayal kırıklıkları, kalp sancılan, baş ağnlan ve kayıplar yaşamıştım. Ama şu an kitabevine, Frieda'ya, aileme ve Aslan'a sahiptim. Sıradan ve basit yaşamımda beni mutlu edecek her şey vardı. Bunlar bana yetiyordu.

Bir de diğer hayatım vardı tabii... O hayatımla ilgili de böyle mi düşünüyordum? Her şey bir yana, neden alternatif bir hayatım vardı?

Bunları düşünmek istemiyordum. Kafamı salladım. Sonra bisikletimi daha hızlı sürdüm. Bir an önce ailemin evine gitmek istiyordum. Kirlenmek ve terlemek için can atıyordum. Tek istediğim, gerçek ve somut bir şeylerle ilgilenmekti. Artık saçma sapan teoriler üretmekten, olmayan şeyler hakkında spekülasyon yapmaktan ölesiye sıkılmıştım.

Eve girdim. Her yer kapalı olduğu için içeride ağır, kasvetli bir hava vardı. Cenaze evini andırıyordu. Evin iç karartıcı hali beni çok rahatsız ettiği için ilk işim, perdeleri ve pencereleri açmak oldu.

Camlar çok kirlenmişti. Bir kovaya sıcak su, sirke ve limon suyu koyduktan sonra eski bir bezle camlan silmeye başladım. Kış yaklaştığı için hava çok soğuk ve rutubetliydi. Çabalarım pek görünmese de ben tüm pencereleri ovmaya devam ettim. Hafifçe esen rüzgâr, limon kokusunu evin içine doldurdu. İçerisi

yeni banyo yapmış bir bebek gibi ferah ve hoş kokmaya başladı. Kullandığım metaforu düşününce kendi kendime gülümsedim. Yeni banyo yapmış bebeğin nasıl koktuğunu da nereden biliyordum? Hayatım boyunca hiç bebek yıkamamıştım.

Temizlik yaparken caddenin karşısından eve doğru yürüyen Frieda'yı gördüm. Geleceğini önceden söylememiş olmasına rağmen hiç şaşırmadım. Bugün temizlik yapmak için buraya geleceğimi biliyordu. Ayncaboş günlerimizde birkaç saatliğine bile olsa mutlaka görüşürdük. Pencereden sarkıp seslendim. Beni görünce el salladı ve adımlarını hızlandırdı. Onu karşılamak için kapıya çıktım.

"Nasılsın kardeşim?" dedim ona sıkıca sarılıp.

"Harika," dedi beni kucaklarken. "Aslına bakarsan bulutlu havanın tadını çıkarıyorum. Onlarca güneşli günden sonra havanın böyle kapalı olması sence de çok huzurlu değil mi?" dedi ve birkaç saniye geçmeden, "Bak, sana dünyadaki en leziz elmaları getirdim," diye ekledi. Gri renkli, büyük deri el çantasının içini karıştırıp iki tane kırmızı-yeşil elma çıkardı. "Daha önce bu kadar kutsal bir şey gördün mü?"

Hayır anlamında kafamı salladım. "Mükemmeller!" Elmalardan birini bana verdi. Rahatça yiyebilmek için birlikte kanepeye oturduk.

"Sizinkilerin dönüş günü için her şey hazır mı bakalım?" diye sordu Frieda.

Gülümsedim. "Acınacak haldeyim, değil mi? Otuz sekiz yaşındayım. Ancak annemle babam tatilden dönecek diye hâlâ heyecanlanıyorum."

Omuz silkti. "Bence acınacak bir durumun yok. Aksine, bu gayet hoş bir durum..."

Frieda, ailesine benim kadar yakın değildi, ancak bunun nedeni Margie ve Lou'yla arasının bozuk olması ya da kavgalı olmaları falan değildi. Sadece onlarla paylaşabileceği çok fazla şey yoktu. Hayata bakış açılan çok farklıydı. Margie, Frieda'nın işkadını olması konusundaki arzusunu hiç anlamamıştı. Kızının Denver sosyetesinden varlıklı, soylu ve seçkin genç bir adamla evlenmemesi onu hayal kınklığma uğratmıştı. Ona göre, Frieda'ya yakışan "ideal bir evlilik" yapmaktı. Kızına birçok defa, "Bütün vaktini küçücük bir dükkânda geçirmek, senin gibi güzel ve varlıklı bir kıza hiç yakışmıyor,"

demişti. Hiç doğrudan söylememişti ama bunun *benim* gibi bir kıza uygun bir şey olduğunu düşünüyordu.

Babası Lou ise daha çok oğullarıyla ve onların aileleriyle ilgileniyordu. Frieda'nm kitaplarla dolu küçük dünyasını merak etmek yerine, vaktinin çoğunu, çok sevdiği torunlarıyla geçiriyordu. Lou üniversitedeyken Amerikan futbolu oynamıştı. Hatta kendisi Denver'm ilk profesyonel fiıtbol takımı olan Bears'ta ikinci on birdeydi. Sonra profesyonel sporu bırakmış ve işadamı olmuştu. Bütün ailenin bir araya geldiği zamanlarda, o, hep bahçede oğullarıyla futbol oynardı. Frieda'nm kitaplar, dükkân ve ben merkezli hayatı babasının pek umurunda değildi. Frieda ortak bir iletişim kurmak için, babasına defalarca spor, balıkçılık ve avcılıkla ilgili kitaplar getirmişti. Ama o kibarca teşekkür edip hemen bir kenara fırlatmıştı. Frieda bana sonradan kitapları çalışma odasının rafında tozlanmış halde bulduğunu söyledi.

Tüm bunlara rağmen ailesi çok zengindi. Frieda'nın ailesinin parası olmasaydı, ikimiz de şu anki halimizde olmayacaktık.

Kardeşler Kitabevi'ni ilk açtığımızda ailem bize finan-sal anlamda destek olmuştu. Ancak kenarda köşede çok paralan olmadığı için bu para son derece mütevazı bir tutardı. İşe başlamamızı sağlayan asıl şey, Frieda'nm ailesinden aldığımız yüklü destekti. Kredi belgelerini imzaladığımız günü unutmam mümkün değil. Babası, Frieda ve ben, banka müdürünün karşısında yan yana oturuyorduk. Müdür, "Demek bu kızlara bir şans vermek istiyorsun Lou. Bunun akıllıca bir yatırım olduğundan emin misin?" demişti. Adam pek ciddi görünmüyordu. Bunu boş bir yatırım olarak gördüğünü ve alttan alta bizimle dalga geçtiğini sezebiliyordum.

Lou, "Karım da senin gibi düşünüyor ama yine de halledelim şu işi," dedi.

Kredi taksitlerimizi her ay düzenli olarak ödedik. Sadece bazı aylar nakit sıkıntısı sebebiyle biraz geciktirdik. Aynca ailelerimizden, yani bizimkilerden ve Frieda'mn babasından aldığımız borçlan da geri ödedik. Ondan sonra da bir daha kimseden borç istemedik. Ailemin bize verecek parası zaten yoktu, Frieda da kendi ailesine borçlu kalmaktan pek hoşlanmıyordu. Olası maddi güçlüklerde, olabildiğince kendi başımıza, halletmemizi tercih ediyordu. Krediyi çekip bankadan ayrılırken Frieda'ya, "Sadece bu seferlik," dedim. Huzursuz olduğunu görebiliyordum. Babası ve banka müdürü kafalannı sallayarak arkamızdan bakıyordu. "Evet Kitty, sadece bu seferlik. Böyle bir şey bir daha asla

olmayacak.”

Birkaç sene önce, kitabeviyle ilgili ciddi maddi sorunlarımız olmuştu. Bir anda kendimizi azalan işler ve artan borçlar çıkmazında bulduk. Frieda’ya, ailesinden borç almayı düşünür mü diye sordum ama o, bunu anında reddetti. “Başka bir yolunu bulmaya çalışırız,” dedi kati bir ses tonuyla. “Buna mecburuz.”

İster tesadüf, ister şans, isterseniz kader deyin ama tam o sırada büyük bir mucize oldu: Annemin babası vefat etti, torunlarının her birine nakit para miras bırakmıştı. Birden elime bin dolar geçti. Bu para sayesinde kitabevini hayatta tutabildik. Kredi taksitlerimizi ve Bradley’ye olan iki aylık birikmiş kira borcumuzu ödedik. Stoklarımızı düzenledik, yerel gazetelere birkaç ilan verdik. Ayrıca şansa bakın ki, ki-tabevinin yakınında bir sandviç dükkânı, daha doğrusu büyük bir restoran açıldı. Bütün bunlar dükkâna gelen müşteri sayısını arttırdı, hatta bu yeni müşterilerin çoğu bizden düzenli bir şekilde alışveriş yapmaya başladı. Kısacası, zorlukların altından kalkmıştık, kitabevimizi kapatmamız gerekmemişti.

Büyükbabamdan kalan miras bizi, Frieda’nın ailesinden yardım istemekten de kurtarmıştı. Bunun için bana ne kadar minnettar olduğunu biliyordum. “Ailemden borç almamak için yapamayacağım hiçbir şey yok,” demişti. Sonra elimi

sıkıca tuttu ve parmaklanın benimkilere kenetledi. “Teşekkür ederim, Kitty. Çok teşekkür ederim.”

Şimdi annemle babamın evinde, bir yandan elmamı ısın-yor, bir yandan da bunlan düşünüyordum. Birden Frieda’ya, “Dün çikolata yediğimi hatırlıyor musun? Ya da evvelki gün?” diye sordum.

Kafasını salladı. “Neden bahsediyorsun?”

“Çikolata, hani şu meşhur sütlü çikolata barlarından... Son bir iki gün içinde senin önünde hiç çikolata yedim mi?” Sesim telaşlıydı. Mantıksız ve aptalca konuştuğumun farkın-daydım.

Frieda gülümseyip elmasından bir ısırık daha aldı. “Dürüst olmak gerekirse, böyle bir şey olduğunu hiç hatırlamıyorum.” “Peki, neleri hatırlıyorsun?” diye sorgulamaya başladım. “Demek istediğim, son birkaç güne dair hafızanda neler var?” Kafamı çevirip ailemin tanıdık salonuna, eski ama çok rahat kadife

koltuklara, Viktorya tarzı sehpalara ve iyice yıpranmış halıya baktım. “Çünkü ben neredeyse hiçbir şey hatırlamıyorum.”

Frieda omuz silkti. “Evime geldin, dün bütün gün birlikte televizyon seyrettik. Bunu hatırlıyorsun ama, değil mi?” Sırıttı. “Lütfen bana ülkemizin nükleer saldırı tehdidinden kurtulduğunu hatırladığını söyle.”

Kafamı salladım. “Onu hatırlıyorum ama başka bir şey yok. Mesela cumartesi ya da cuma günü ne yaptık? Ya da ondan önceki birkaç gün? Kevin’la karşılaştığımız geceden sonra olan hiçbir şeyi hatırlamıyorum.”

Frieda yüzüme baktı. “Sen iyi misin kardeşim?” diye sordu şefkatle.

İçimden, olan biten her şeyi ona anlatmak geliyordu. Rüyaları, karmakarışık hatıraları... Ama yapamazdım. Omuz silktim. “Tabii ki. Gayet iyiyim. Hadi başka şeylerden konuşalım.” Frieda salona bir göz attı. “Bence burası gayet hoş görünüyor.”

“Hâlâ yapmam gereken çok iş var. Saatlerce çalışacağım,” diye sızlandım.

Kafasını salladı. “Hayır, bence gayet güzel görünüyor. Sizinkiler çok memnun olacak.” Sonra tekrar sırıtıp, “Gerçi çok umursamayacaklar, biliyorsun değil mi?” dedi.

Bunu biliyordum ama yine de insanın ailesini mutlu etmeye çalışması güzel bir şeydi. Büyümüş, kocaman bir yetişkin, hatta orta yaşlı biri olsanız da, bu hep böyleydi. En azından benim için.

Frieda elmasından son bir ısırık aldı. “Tamam, ben bitirdim,” dedi ayağa kalkıp. “Şimdi alışverişe gitmem lazım. Penny’nin yerinde indirim varmış. Kendime yeni bir kışlık palto almak istiyorum.”

Kafamı salladım. “Keşke ben de gelebilseydim. Sana iyi eğlenceler.”

Bana sarıldı. “Sana da kardeşim.”

Frieda gittikten sonra işlerime kaldığım yerden devam ettim. Öğleden sonra evin içi pırıl pırıl olmuştu. Çıkardığım işten son derece memnundum. Gülümseyerek eve baktım ve *bizimkilerin çok mutlu olacağını* düşündüm.

Ardından yine Springfıeld Caddesi'ndeki evi düşünmeye başladım. Acaba o koca evi temiz tutmak için başka kaç kişi çalışıyordu? Alma'dan başka yani? Sonra kendi kendime güldüm.

Sonuçta hayali bir evi temiz tutmak ne kadar zor olabilirdi ki?

Rüyalarımdaki hayatıma saplanıp kalmamak konusunda kendime verdiğim söze rağmen, yine Southern Hills mahallesine gitmeye karar verdim.

Tuhaf bir şekilde, bunu yapmam gerektiğini hissediyordum. Henüz kış gelmemişti belki ama hava çok soğuktu. Bu soğuk akşama rağmen oraya gidecektim. Ailemin evinden ayrılıp bisikletime bindim, sonra bir günde bu kadar egzersizin kâfi olduğunu düşünüp otobüse bindim. Yale Caddesi' nde indim, önce güneye sonra da doğuya doğru yürüdüm.

Mahalleye gelince ağır adımlarla gezinmeye başladım. Bu evlerde yaşayan insanları, nasıl bir hayatları olduğunu, ailelerini, çocuklarını gözümde canlandırdım. Mesela tam karşıda, önü ardıç çalılarıyla kaplı evde muhtemelen gençler yaşıyordu. Çünkü garaj kapısının üstünde bir basket potası ve çimlerin üstüne yatırılmış bir sürü büyük bisiklet vardı. Kahverengi panjurları olan ev de bir aileye ait olmalıydı. Tavanı beyaz, kırmızı renkli arabaları, galeriden yeni çıkmış gibi parıl parıl parlıyordu. Evin babası olduğunu tahmin ettiğim adam, arabasının yanında duruyordu. Arabasının ön camım yeni doğmuş bir bebeğin yanağım okşar gibi, sevgi ve hassasiyetle siliyordu.

Her ne kadar ben bilmiyor olsam da, bütün bu insanların bir adı vardı. Bir geçmişleri... Belki onlar da benim gibi Myrtle Hill tarzındaki mahallelerde büyümüştü. Liseye, belki de üniversiteye gitmişlerdi. Kimi kocasıyla, kimi karısıyla tanışmıştı... Evlenmişler ve çocuk sahibi olmuşlardı. Aileleriyle birlikte güvenli, huzurlu ve konforlu bir yaşam sürmek için yeni yapılmış evlerle dolu bu mahalleyi seçmişlerdi.

Büyük olasılıkla, hayali hayatımda Lars'la ben de aynı şeyi düşünmüştük.

Rüyamda gördüğüm hayat gerçek olsaydı bu evlerde oturan insanlar benim komşum, hatta arkadaşım olacaktı. Nelsonlann evine doğru yürüdüm. Mantıksız gelebilir ama burada yaşayan insanlardan, en azından bir ailenin ismini biliyor olmak beni mutlu etmişti. Ama onlar bu hayatta benim kim olduğumu bilmiyordu. George tırmıkla bahçedeki yapraklan süpürüyordu. Hâlâ ilk ismini bilmediğim Bayan Nel-son da çantası ve anahtarlarıyla ön kapıdan çıkıyordu.

Span-yel cinsi köpekleri havlayarak bana doğru koştu.

“Buster,” diye seslendi George. Köpek hemen sahibinin yanına döndü. “Köpeğimin kusuruna bakmayın, Hanımefendi,” dedi George.

Evlerinin oradan geçerken George ve kansı bana el salladı. Ancak bu bir dosta ya da komşuya değil de, bir yabancıya sallanan eldi; mesafeli ve nazik...

Kafamı sallayarak kendi evimin üstünde olduğu boş arsaya doğru yürüdüm. Birden adımlarımı hızlandırdım.

Kendimi bu aptallıkları yapmaktan bir an önce kurtarmalıyım, ’ dedim kendi kendime...

Annemle babam eve döneceği için çok mutluydum. Dikkatimi başka şeylere vermek bana kesinlikle çok iyi gelecekti...

(5&âtüm2I

Evet, yine aynı yerdeydim. Gerçek hayatta en son dikildiğim yerde. Ama bu sefer gerçek hayatımda değildim ve önümde bir ev, yanımda da ailem vardı. Evime baktım. Sıcak bir gündü ama yol kenarlarındaki karlara bakılırsa, muhtemelen hâlâ kış mevsimindeydik. Çimlerin üstü eriyen karlar yüzünden ıslaktı. Gölgelerin boyuna bakılırsa öğleden sonraydı.

Ama ben bu rüya hayatına nasıl gelmiştim ki? Otobüse binip kendi mahalleme gittiğimi, akşam yemeğimi hazırladığımı, televizyon seyrettiğimi ya da Greg’e ders verdiğimi, kısacası, her akşam yaptığım şeylerin hiçbirini hatırlayamıyordum. Veranda ışığını yaktığımı, Aslan’a yemeğini verdiğimi, yatağıma yattığımı ya da gözlerimi kapattığımı da... Ama şu an burada olduğuma göre bunları yapmış olmam gerekiyordu.

Ya da bir şey yapmıştım. Başka bir şey... Ama ne?

Mitch ve Missy bisiklete binmeye çalışıyordu. Mitch’ inki yeşil, Missy’ninkiyse pembe renkteydi. Lars onların arkasından yürüyor ve onlara, sırayla nasıl bineceklerini öğretiyordu. Çocukların sürekli düşmelerine bakılırsa bisikletler yakın zamana kadar dört tekerlekliydi. İki tekerlekle sürmeyi daha yeni öğreniyorlardı.

Missy dizinin üstüne düştü. “Ahhh!”

Tam ona doğru hamle yapacaktım ki, Lars benden önce davranıp ayağa kalkmasına yardım etti. Dirseğini ve dizini yumuşakça sıvazladı ve bir sorun olup olmadığını anlamak için birkaç kere hareket ettirdi. “Sakın pes etme,” dedi Missy’ ye. Bisikleti kaldırdı ve Missy’yi tekrar seleye oturttu. “Nasıl bineceğini öğrenmek için çok alıştırma yapman lazım.”

Lars bana bakıp gülümsedi. Sonra tenis topuna vuruyor gibi yapıp kolunu salladı. Otomatik olarak ben de aynı şeyi yaptım. Lars solaktı, bense sağlak. Sanki çiftler maçındaydık ve hayali rakiplerimize karşı uyumlu bir çift gibi mücadele ediyorduk. Anladığım kadarıyla bu, aramızda sık sık yaptığımız bir pantomimdi. Sanki birbirimize, sadece tenis maçında değil hayattaki her konuda aynı takımda olduğumuzu gösteriyorduk sessizce. Ona bakıp kafamı salladım. Sonra Lars tekrar Mitch ve Missy’yle ilgilenmeye başladı.

İşte o an Michael’m orada olmadığını, kardeşleri gibi bisiklete binmediğini fark ettim. Garajın önündeki yolda oturmuş, başı eğik halde pantolonuna bakıyordu. Yanında da yan destek tekerlekleri henüz çıkarılmamış mavi bir bisiklet duruyordu.

Birkaç saniye ona baktım. Sonra yanına gidip oturdum. Tereddütle, “Michael? Sen bisiklete binmek istemiyor musun?” diye sordum.

Yüzüme bakmadan kafasını salladı.

“Ama deneyebilirsin, biliyorsun değil mi?” dedim ona nazikçe. Çünkü buna gerçekten inanıyordum. Hayatta yapamayacağı birçok şey vardı, ama bisiklete binmek bunlardan biri değildi. Bisiklete binmeyi öğrenebileceğinden adım kadar emindim.

Kafasını birkaç kere daha salladı. Ne cevap verdi ne de kafasını kaldırıp yüzüme baktı.

Bisikletini inceledim. Çok güzel ve yeni bir bisikletti, hâlâ parlıyordu. Birden üçüzlerin kasım ayında doğduğunu anımsadım. Belki de bisikletleri altı yaşlarına girmeleri şerefine hediye edilmişti.

Sonra kapısı açık garaja baktım. “Hemen dönerim,” dedim MichaeFa. Ayağa kalkıp eteğimdeki tozlan silkeledim.

Garaja girip etrafa baktım. Steyşın arabamız ve Cadillac içerideydi. Çim biçme makinesi, kızaklar ve bisikletleri koymak için ayn bir odası olan çok büyük bir yerdi.

Hemen bisikletimi buldum. Gerçek hayatta bindiğim kırmızı bisikletin aynısıydı. Acaba Lars evliliğimiz boyunca bana yeni bir bisiklet almayı teklif etmiş miydi? Ettiyse bile muhtemelen reddetmiştim. Bana araba, şık kıyafetler ve değerli mücevherler almış olabilirdi ama bu kesinlikle benim bisikletimdi. Bu bisikleti, öğretmenlik yapmaya başladığım zaman almıştım, yıllardır benimleydi. Ondan kolay kolay vazgeçemezdim.

Bisiklete binip dışarı çıktım. Michael'ın önünde durdum. "Şimdi annen seninle birlikte binecek," diyerek onu ikna etmeye çalıştım.

Michael cevap vermedi.

Üstüne çok gitmemem gerektiğini biliyordum ama yapamadım. Onunla bağlantı kurmak tam olarak bilmediğim ama yüreğimin içinde hissettiğim bazı nedenlerden ötürü çok ama çok önemliydi.

Benimle birlikte bisiklete binmesi, bisikletin "ikimizin" olması, ortak bir şeyler paylaşmamız... Evet, bu benim için çok önemliydi.

Uzanıp kolundan tuttum ve onu yukarı çektim.

Tanrım, keşke daha fazlasını bilseydim! Bilmem gerekirdi, onu daha iyi tanımam gerekirdi...

Michael bir anda avaz avaz bağırmaya başladı. Korkudan sıçrarken bisikletimi düşürdüm. Elimle ağzımı kapattım; sanki bu onu susturabilirmiş gibi... Missy ve Mitch bisiklete binmeyi bırakıp bize baktı. Lars bana bakarak bize doğru koştu.

"Ben... şey, umuyordum da... yani onu ikna edebileceğimi sanmıştım," dedim kekeleyerek.

Lars eğildi. Michael'm omuzlarından tutup mırıldanmaya başladı. Birkaç dakika sonra Michael bağırmayı kesti ve babasıyla mırıldanmaya başladı. İkisi tekdüze bir ritimle aynı şeyleri mırıldanıyordu. Sanki dünyada ikisinden başka kimse yoktu.

Dudaklarımı ısırarak arkamı döndüm.

Bisikletimi aldım, Mitch ve Missy'nin yanma yürüdüm. "Babanız Michael'la ilgilenir," dedim ve bisikletime bindim. "Hadi bakalım, siz de bana neler öğrendiğinizi gösterin."

<3&ötüm22

Çarşamba günü öğleden sonra Linnea'yla saç randevum vardı.

Linnea'mn çalıştığı güzellik salonuna doğru yürürken pazartesiden çarşambaya nasıl geldiğimi merak ettim. Birkaç gün önce, haftanın çoğunu hatırlamıyordum, şimdi yine aynı şeyi yaşıyordum. Geçen haftanın ortasından bu haftanın başına nasıl gelmiştim? Hatırlayamadığım o kadar çok şey vardı ki... Mesela son rüyamda en son çocuklarla bisiklete biniyordum. Rüya ne zaman bitmişti, hangi ara kendi yatağımda uyanmıştım, bilmiyordum. Salı sabahı uyandığımı da hatırlamıyordum. Kalkıp kendime ve Aslan'a kahvaltı hazırladıktan sonra dükkâna gidip çalışmış olmam gerekirdi. Müşteriler gelmiş olmalıydı, raflardaki kitapları düzenlemiş ve Frieda'yla sohbet etmiş olmalıydım. Ancak bunlar yerine kocaman bir boşluk vardı. Frieda'yla ne konuşmuştuk? Alışveriş merkezindeki boş dükkândan, fmansal sıkıntılarımızdan ve nasıl para bulacağımızdan bahsetmiş miydik? Kredi vadesini uzatmak için banka müdüründen randevu almış mıydık?

Belki de almıştık, hatta görüşmüştük ama ben hiçbir detay: hatırlayamıyordum.

Işıklarda durup yeşil ışığın yanmasını beklerken paltomu sıkıca kapattım. Hava çok soğuktu, rüzgâr da insanır içine işliyordu. Bunları hatırlayamamanın beni endişelendirmesi gerekiyordu, fakat biraz daha düşününce dünle, geçen haftayla, bir ay öncesiyle ve geçen yılla ilgili hatırlamadığım bazı detaylar daha olduğunu fark ettim. Tuhaf... Aslında hayatlarımızın ne kadar küçük bir bölümünü doğru olarak hatırlayabiliyoruz.

Jewell Caddesi'nden Broadway'e geçerken, yaşamın detaylardan ziyade ana başlıklardan oluştuğunu düşündüm. Geçen perşembe öğle yemeğinde ne yediğimi hatırlayabilir miydim? Ya da Greg'le yaptığımız son derste neler konuştuğumuzu? Üç hafta önce, pazar günü havanın nasıl olduğunu hatırlayabilir miydim peki? Tabii ki hayır... Bunların hepsi zihnimizden uçup gitmeye mahkûm detaylardı. Çünkü bu tarz anılar hafızamızda yer edinmiyordu, hatta yaşadıktan birkaç saniye sonra kaybolup gidiyordu.

Broadway’deki güzellik salonunun kapısını itip içeri girdim.

Linnea beni gülümseyerek karşıladı. “Seni tekrar görmek çok güzel Kitty. Kitabevine uğrayamadığım için üzgünüm. İnan bana gelip görmeyi çok istiyorum aslında.” Saçlarıma yumuşakça dokunurken aynadan bana bakıp kaşlarını çattı. “Tanrım, galiba buraya *beni görmeye* sık sık geleceksin. Böyle dememin bir sakıncası yoktur umarım.”

Sırıttım. “Hayır yok, rahat olabilirsin. Aslında haklısın, buraya çok sık geleceğim.”

Saçlarımı şampuanladıktan sonra bigudilerle sarmaya başladı. Arkama yaslanıp gevşemeye çalıştım. Cadılar Bayramı’ydı, Linnea aynanın üstüne kartondan kesilmiş siyah bir kedi figürü yapıştırmıştı. Cam masanın üstünde de pembe beyaz bir Good Plenty kutusu duruyordu.

Aynadan Linnea’nın ellerini seyrettim. Bana Lars’ınki-leri hatırlatan o muhteşem eller... îçimden ellerini tutmak geldi ama kendimi tuttum.

Bana dokunmasından çok hoşlanıyordum. Dokunuşları kendimi harika hissetmemi sağlıyordu.

“Bence ellerini kullanabileceğin bir iş seçmekle çok doğru yapmışsın,” dedim. Kulağa aptalca geldiğini fark edince utanıp, elimle ağzımı kapattım.

Linnea gülümsedi. “Evet, güçlü köylü ellerine sahibim,” dedi. “Bu eller sayesinde yıllarca çok ağır işler yaptım. Colorado’ya ilk taşındığımızda erkek kardeşim Lars’la birlikte... o zaman çocuktuk ve hiçbir şeyimiz yoktu. Bulabildiğimiz her işte çalıştık. Bulaşıkçılık, patates soyma, aşçılık... Lars bir süre duvar ustalığı yaptı, sonra bir oto tamircide iş buldu. Bu işte çalışırken kazandığı parayla üniversitede okudu.” Alnını kırıştırdı. “O, yani Lars, gerçek bir emekçiydi. Tamir edemeyeceği ya da inşa edemeyeceği hiçbir şey yoktu. Elleriyle çalışmayı çok severdi.”

Kafamı salladım. Buna bizzat tanık olmamıştım ama gözümde canlandırabiliyordum. Haklıydı. Yeterli zamam varsa,

Lars akla gelebilecek her şeyi tamir edebilir, yeni bir şeyler yapabilirdi.

Sonra bir şey hatırladım... Bir anı, bir düşünce ya da zihnimin ürettiği bir şey...

Nasıl ve nereden hatırladığımı bilmiyordum ama bir şekilde hatırlıyordum işte...

Tahmin edebileceğiniz gibi, evimizin tasarımı ve çizimi Lars'a aitti. Bilgisi, kapasitesi, çalışkanlığı ve evler konusundaki yetkinliği düşünülünce ondan da bu beklenirdi. Ama sadece evden bahsetmiyorum, evin içindeki bütün dolapları da bizzat kendi yapmıştı. Banyo ve mutfaktaki o kullanışlı tasarımlar onun elinden çıkmıştı.

Nasıl olduğunu bilmiyordum ama bunları onun yaptığını gayet iyi biliyordum. Gözlerimi kapatıp kendimi zihnime akan anı seline ve gözümün önüne üşüşen geçmiş görüntülere bıraktım.

Evlenince ben dubleks dairemden, Lars da küçük stüdyo dairesinden ayrıldı. Birlikte Lincoln Caddesi'nde iki yataklı bir apartman dairesine taşındık. Yeni evimizden kitabevine yürüyerek gidebiliyordum. Lars da şehir merkezinde kiraladığı mimarlık ofisine kolayca ulaşabiliyordu. Sadece geçici bir süre için apartman dairesinde oturacağım konusunda bana söz vermişti. İşleri açılıp kâra geçince buradan taşınacaktık. Bana, "Para kazanmaya başlaymca ilk iş sana bir ev yapacağım," dedi. Küçük salonumuza şöyle bir bakıp, "Sana hayatında gördüğün en muhteşem evi yapacağım Katharyn," diye ekledi.

Lincoln'daki dairemiz, zorlu gebelik dönemimde yatak istirahati yaptığım yerdi. Çocuklarımızı hastaneden çıkardığımızda bu eve getirmiştik.

İkizlerimiz yerine üçüzlerimizin olması büyük sürpriz olmuştu. Bu yeni gelişmeden sonra Lars yatak odalarının yerini değiştirdi. Çift kişilik yatağımızı ve gardırobumuzu küçük yatak odasına taşıdı. Haftalarca önceden hazırladığım erkek ve kız çocuk odasındaki eşyaları da bizim odamıza aktardı. Çocukların altını değiştirmek için hazırladığımız masanın arkasındaki duvara resim yapması için annemin ressam bir arkadaşı gelmişti. Aslında çok güzel bir oda olmuştu ama bu oda sadece iki çocuk içindi. Üç beşik koymak için yeterli alan yoktu. Lars, çocuk ve bebek mobilyaları satan dükkândan bir beşik daha aldı. Üç beşiği, alt değiştirme masasını ve sallanan sandalyeyi eski yatak odamıza yerleştirdi. Bütün bunları tek başına yaptı, ben bile evin son halini üçüzlerle birlikte, hastaneden taburcu olduktan sonra görebilmiştim. Yalnız, duvarları tekrar boyamak için yeterli zaman yoktu. Eski yatak odalarımızın duvarları yatak örtümüzle uyumlu olsun diye leylak rengindeydi. Bu renk, çocuklar için kesinlikle uygun değildi. Çocukların eşyaları odaya zar sor sığınıştı. Öyle ki, Mitch'in beşiğinin yan taraflarını çıkarmak zorunda kalmıştık.

Lars Ta ikimizin yeni yatak odasının duvarları da bizim için çok garipti. Çocukları düşünerek yaptırdığımız duvar resimleri, ebeveyn yatak odasında son derece abes duruyordu. Gece yatağıma yatıp gözlerimi kapatmadan önce görmeyi isteyeceğim son şey, ayın üstünden atlayan bir inek resmiydi. Ancak duvarlarla uğraşamayacak kadar yorgun ve bitkindik. O zamanlar tek isteğimiz, bebek ağlamalarıyla geçen zor günü başarıyla bitirmek ve gece biraz olsun uyuyabilmekti.

Birkaç ay içinde evin her yeri bebek eşyalarıyla doldu. Göz açıp kapayıncaya kadar, yüksek mama sandalyelerine ve yürüteçlere ihtiyaç duyduğumuzu fark ettik. Ancak salonumuz bütün bunlar için fazla küçüktü; dolayısıyla hepsi sığmıyordu. İşin ilginci, bir bebeğimiz olacağını sandığımız zamanlar Lars harika bir beşik yapmıştı. Tamamen el işçiliği, çok şık bir şeydi. O beşiği de hâlâ salonda tutuyorduk ama benim kollarımın arasında bir değil, tam üç bebek vardı.

Zavallı Aslan ise bu kargaşa içinde, bulabildiği her yere saklanıyordu. Bazen ona yemek vermeyi bile unutuyordum. Tam uykuya daldığım sırada açlıktan kulağımın dibinde miyavlıyordu. Aslında onu bekâr ve yalnız yaşayan başka birine vermek, onun için daha hayırlı olabilirdi. Sonuçta ben eskiden böyle biriydim ve hayvan yanımda mutlu mesut yaşıyordu. Sorun şuydu ki; Frieda'nm kedilere alerjisi vardı ve onu verebileceğim başka birini de tanımıyordum. Bu yüzden bizimle kalmaya devam etti. Umarım ilgisizlikten bunalıp ya da bize kızıp kaçmaz diye dua ettim.

Bebeklerimiz üç aylık olunca Lars'a, "O eve ihtiyacımız var," dedim. "Lars, o eve çok acil ihtiyacımız var."

Yatırmadan önce, bebekleri biberonla besliyorduk. Ben, Mitch ve Missy'yi tutarken, Lars da Michael'ı kucağına alıyordu. Sütünü bitiren Mitch kalabalık salonda anında uykuya daldı.

Lars kafasını salladı. "Ben de aynı şeyi düşünüyordum." "Bir süre beklememiz gerektiğini biliyorum ama gördüğün gibi, bu artık imkânsız. Yeni bir ev yapmaya gücümüz yetmezse, birkaç yıl için, daha büyük bir eve taşınabiliriz." Lars hemen hayır anlamında kafasını salladı. Kararlı görünüyordu. "Hayır, böyle bir şey olmaz. Evi yapacağız ama önce uygun bir arsa bulmamız lazım. Zaten gördüğümüz zaman oranın doğru yer olduğunu bir şekilde hissederiz." Hayallere kapılıp gittiğini, dalgın bakan mavi gözlerinden anladım. "Ama buna paramız yetecek mi?" Sesim tereddütlüydü. Onu incitmekten ya da hevesini kırmaktan

çekiniyordum.

Omuz silkti. “Makul ve hesaplı hareket edersek yeter. Evin devasa olması gerekmiyor. Üç çocuğumuzu rahatlıkla büyütmeye yetecek kadar büyük olması kâfi.”

“Ama yine de, sıfırdan bir ev yapmak...”

“Ayrıca bazı işler için usta tutmamıza gerek yok, kendim yapabilirim,” diye kesti sözümü. Mitch’in yattığı yöne baktı. “Sonuçta o beşiği ben yaptım, değil mi?”

Beşik yapmak başka, ev yapmak başka, diye düşünsem de hevesini kırmamak için bunu kendime sakladım.

Lars, “İsveç’teyken inşaatlarda babama yardım ettim,” diye anlatmaya devam etti. “Ayrıca burada da inşaatlarda çalıştım; yani ilk yıllarımda.” Düşünceli görünüyordu. “Evet, ben bu yeteneklere kesinlikle sahibim. Bisiklete binmek gibi bir şey, iş başa düşünce hatırlarsın.”

Beynimden geçen onlarca düşünceyle kafamı salladım.

Üçüzlerim doğalı sadece birkaç ay olmuştu ama ben neredeyse bir yıldır bisikletime binememiştim. Ancak hâlâ aşağıdaki depoda duruyordu. Dediğim gibi, ondan vazgeçmem mümkün değildi.

“Peki ya kalbin?” diye sordum. “O ne olacak? Bu kadar ağır işler yapmanın kalbine iyi geleceğini sanmıyorum Lars.”

“Ağır işleri ustalara bırakacağım,” diye beni telkin etti. “Ben sadece içerideki işlerle ilgileneceğim; yani bitmiş kısımda çalışacağım.” Michael’ı kaldırıp sırtını sıvazladı. “Sadece eğlenceli işler, söz veriyorum.” Bana bakıp gülümsedi. “Sana Paris’teki halayımızda gördüğün o yeşil banyoyu yapacağım.”

Gülümseyerek kocama baktım. Balayma çıkalı daha bir buçuk yıl bile olmamıştı ama çok uzun zaman öncesinden bahsediyor gibi görünüyordu.

Başımı eğip Missy’nin tatlı yüzüne baktım. Gözleri kapanıyor, biberon ağzından düşüyordu. Mama önlüğüyle, suratına akan süt damlalarını silip, “Bence artık doydu,” diye fısıldadım.

Lars güldü. “Anlaşılan bu da...” Sonra Michael’m alnına bir öpücük kondurdu. “Evet, ufaklıkların yatma vakti geldi.”

Ev yaptırma konusunda kararımızı verdikten sonra, şehrin batı ve güney bölümünde arsa arayışlarına girdik. Her yerde inşaat yapıldığı için, doğru yeri bulmamız düşündüğümüz kadar kolay olmayacaktı.

“Bence burası çok uygun değil,” diyordu Lars gördüğümüz birçok arsaya. Bebekleri annemle babama bırakıyor, arabamıza atlayıp arsa görmeye gidiyorduk. Biricik annemle babam minik torunlarına bakmak için çok hevesliydi. İyi ki bu kadar genç, enerjik ve fedakâr bir ailem vardı. Benim için yapamayacakları hiçbir şey yoktu.

Springfıeld Caddesi’ndeki arsayı bulduğumuz günü çok net hatırlıyordum. Sourhem Hills’te bir sürü yere bakmıştık. Ama sonra Springfield Caddesi’ne geldik ve tuhaf bir şekilde, buranın bizim için doğru yer olduğunu hissettik. Arsanın meyilli bir alan olması çok hoşumuza gitti. Lars buranın, odaları farklı seviyelerde olan bir ev yapmak için ideal olduğunu söyledi. Evin yüksek kısmını tepeye yaslanmış şekilde yapabilirdik. Ayrıca burası yeni açılmış ilkokula birkaç blok mesafedeydi. Bitmiş evlerin sayısı bir elin parmaklarını geçmiyordu, ama onlarca inşaat hâlâ devam ediyordu. Anlaşılan bir sürü komşumuz olacaktı. “Çocuklarımızı burada büyütebiliriz,” dedi Lars boş arsada yürürken. “Burası onlar için güzel bir yuva olur.” Sonra uzaktaki dağlara uzun uzun baktı. “Çocuklarım, benim hayatım boyunca sahip olamadığım her şeye sahip olacak...”

Elini tuttum. Ona bu fırsatı vermek istiyordum; ailesi için kalıcı ve güzel bir şey yapma fırsatını. Bunu ondan esir-geyemezdim.

Arsayı satın aldıktan sonra Lars, yeni evimizin çizimleri için gece gündüz çalıştı. Lincoln Caddesi’ndeki evimizin küçük salonunda taslaklar hazırladı, çizimler yaptı. Akla gelebilecek her detaya uzun uzun kafa yordu. Onu rahatsız etmemek için ya mutfakta ya da küçük yatak odamızda duruyordum. Bazen salondan almam gereken bir şey oluyordu. Yanından geçerken kafasını kaldırıp bana bakıyordu. Gözlerindeki hevesi ve tutkuyu anlatmaya kelimeler yetmezdi.

Temel atma günü gelince hepimiz oradaydık: Lars, ben, bebeklerimiz, ailem, ustabaşı, inşaat işçileri... İnşaat makinesi çalışmaya başlayınca hep birden alkışladık. Evet, artık hayalimiz hayata geçiyordu. Bunun için ilk kazı çalışması

başlamıştı.

Hatta komşularımız bile uğramıştı. Nelsonlar... George ve karısı... Şey... *Tabii ya,* adı Yvonne'du, bunu nasıl unutabilmişim? Evet, o gün George ve Yvonne yanımıza gelip kendilerini tanıttılar ve bloğun sonundaki evde oturduklarını söylediler. "Bebekleriniz çok güzel," dedi Yvonne gözlerindeki hasretle. Üçüzlere bayılmıştı. Yvonne çok gençti, tahminime göre yirmili yaşlarının başındaydı. Kahverengi kıvırcık saçları, ok gibi kirpikleri ve Elizabeth Taylor mavisi gözleriyle çok güzel bir kadındı.

"Aile konusunda Kitty, yani Katharyn, tam on ikiden vurdu," dedi Missy'yi kucağında tutan annem. Gülümsedim. Canım annem, Katharyn demek konusunda elinden geleni yapıyordu ama onun için ben hep biricik kızı Kitty'ydim. "Kızım kitapçılık kariyerini, iki yıl içerisinde, üç çocuk annesi olarak değiştirdi."

Göz kırptım. Ne demek istediğini gayet iyi biliyordum. Yine de şu kariyer kısmından tam emin değildim. Kitabe-vinde tamzamanlı çalışıyordum. Ben işteyken, üçüzlerimle annem ve o dönem yanımızda çalışan bakıcı ilgileniyordu. Tamzamanlı dadılık yapmak üzere birçok kişiyi işe almıştık, ama hiçbiri çok uzun kalmamıştı. Birkaç günden sonra işin aşın zor olduğunu iddia edip istifa etmişlerdi. Her seferinde aynı senaryoyu yaşadığımız için, yeni birini bulana dek, annem ufaklıklara tek başına bakıyordu. Ancak bu istikrarsız gidişin faturasını ben, annem, bebekler ve tabii Lars ödüyordu.

Hayatımdaki dengesizliklerin Frieda'yı ne kadar bıktırdığını ve bana sürekli hayatımın kalanıyla ilgili planlanmm ne olduğunu sorduğunu belirtmeme gerek bile yok. Bu yüzden onu suçlayamazdım. Yeni bir aile krizi olup da dükkândan erken çıkmam gerekince ellerini kalçasına koyup, "Bir karar vermek zorundasın," dedi, hem de defalarca. "Bu işi artık çözmek zorundasın Kitty. Ne istiyorsun? Unutma kardeşim, her şeye birden sahip olamazsın."

Yvonne'un sözleri beni kendime getirdi. "Umarım bir gün biz de bu şansı yakalarız," dedi Yvonne. Mitch'in küçük san kafasını okşarken annelik özlemiyle iç çekti.

Onu onaylamak için kafamı salladım. Sonra ona, Mitch'i kucağına almayı isteyip istemediğini sordum. Büyük bir sevinç ve minnettarlıkla oğlumu kucağına aldı. Sanki dünyadaki en değerli hediye ellerine verilmişti. O kadar

heyecanlıydı. Mitch de çok tatlı bir gülümsemeyle ona karşılık verdi. Yvonne'un bir tutam saçı ağzına girer gibi olunca keyifle kıkırdadı.

Sonra apartman dairemize döndük. Yvonne da tez zamanda anne olsun diye sessizce dua ettiğimi hiç unutmam. Ancak duamın kabul olması yıllar aldı. Sonra Nelsonlann özlemle

bekledikleri çocukları, yani Kenny dünyaya geldi.

Bütün parçalar zihnime teker teker geliyordu. Daha önce bilgim olmayan bir sürü ayrıntı hatırlıyordum.

Ancak yine de... Nasıl oluyor da hiç yaşanmamış bir hayatta olan olayları bu kadar net hatırlayabiliyordum?

Linnea'nın sesiyle şimdiki zamana döndüm. "Tanrı aşkına, resmen hayal dünyasmdaydm," dedi. "Ben burada ayı gibi sıkı çalışayım ve saçlarını yapayım, siz milyonlarca kilometre uzaklara, düşünce âlemine gidin Hanımefendi. Oh ne güzel!"

Ayı gibi sıkı çalışmak mı? Şaşkın gözlerle ona baktım. Birden aklıma, bazı ifadeleri ve kelimeleri karıştırdığı geldi. An gibi çalışmaktan bahsediyordu ama yanlış söylemişti.

Linnea espri yaptıktan sonra aynadan bana bakıp gülümsedi ve kafama eşarp benzeri plastik bir bone taktı. "Şimdi kurutma makinesine geçebilirsin. Sonra kırıklarını alıp saçlarına son şeklini veririm."

"Linnea." Omzumun üstünden uzattığım elimle sıcacık elini tuttum. Birden irkilip sustu.

"Ben, sadece... yani söylemek istediğim... ben çok üzgünüm," dedim.

"Neden üzgünsün Kitty?"

"Erkek kardeşine olanlar için," dedim. Kulağa ne kadar saçma gelirse gelsin içimden bunu söylemek geliyordu. "Ben... bilmiyorum... nedenini bilmiyorum ama tuhaf bir şekilde kendimi sana yakın hissediyorum. Sanki... sanki aramızda bir bağ varmış gibi..." Başımı öne eğdim. Birkaç saniye sonra aynaya baktım ve göz göze geldik. "Sadece üzgünüm... onunla hiç tanışamadım. Anlattıklarına

bakılırsa, o mükemmel bir adammış. Bence... yani tanışsaydık çok iyi anlaşabilirdik.”

Linnea başını ağır ağır salladı. “Lars’ın, hayatında, senin gibi birine çok ihtiyacı vardı. Keşke yaşasaydı ve tanışsaydı-mz. O zaman her şey çok farklı olurdu,” dedi.

Sonra hüzünle omuz silkti ve elini elimden çekti.

1

Eugene Burdick ve Harvey Wheeler tarafından kaleme alınıp 1962 yılında yayımlanmış askeri ve siyasi konulu roman, (ç.n.).

Ç&ölüm 23

Yine aynı şey oldu. Ne zaman yatağıma yattım, ne zaman uyudum, hatırlamıyordum ama yine rüyadaydım. Spring-field Caddesi'ndeki evimizde, Lars'm çalışma odasındaydım. Elimde makasla masanın yanında dikiliyordum. Birkaç saniye makasa baktım. Bununla ne yapmayı planladığımı merak ettim.

Kafam karışmıştı, şöyle bir etrafıma baktım. Birden hatırladım. Tabii ya... Masanın üstünde duran fotoğraflara dikkat ettim. Mitch ve Missy'nin okul fotoğraflarıydı. Mitch, kahverengi yeleğin altına, hardal rengi düğmeleri olan bir gömlek giymişti. Saçları yana doğru düzgünce taranmıştı. Kıvırcık kısımları kesilmişti. Anlaşılan biri, muhtemelen Linnea, fotoğraf çekilmeden kısa süre önce saçlarını kesmişti. Missy beyaz yakalı kahverengi bir elbise giymişti. Yaka kısmındaki fiyonk, Mitch'in gömleğindeki düğmelerle aynı renk-teydi. Atkuyruğu yapılmış saçları, kahverengi bir kurdeleyle tutturulmuştu. Oval yüzleri parlıyor, ikisi de gülümsüyordu.

Fotoğrafları düzgün bir şekilde kestim ve çerçeveye yerleştirdim. Mitch solda, Missy ise ortada duruyordu. Sonra

MichaelTn fotoğraflın bulmak için masanın üstündeki fotoğraftan ve kâğıttan kanştırdım.

Michael'ın fotoğrafını bulunca içim burkuldu. Onun okul fotoğrafı yoktu doğal olarak. Ama biri -ki bu kişi büyük olasılıkla bendim- onu Mitch Te aynı giydirmiş ve evin içindeki siyah duvarın önünde fotoğrafını çekmişti. Büyük olasılıkla tonlarca poz çekmiş ve içlerinden bunu seçmiştim.

Fotoğraf çok da kötü sayılmazdı. Michael kameraya bakmıyor ve gülümsemiyordu ama en azından suratım asmamıştı. Boş, nötr bir ifadesi vardı. Yakası dik duruyordu, saçları da güzel taranmıştı. Gözlük camlanmn ardındaki gözleri hakkında kesin bir şey söylemek zordu. Ne mutlu bakıyorlardı ne de üzgün ya da huysuz... Neyse ki bu sefer stres ve dehşet dolu bakmıyordu. *Umarım, Lars için bu fotoğrafı çekerken, onu çokyormamışımdır,* diye düşündüm.

MichaelTn fotoğrafını çerçevenin sağ bölmesine yerleştirdim. Sonra kâğıt parçalarını topladım. Tam eserimin karşısında geçip kendimi takdir ediyordum ki kapı zili çaldı. Ardından da Missy'nin heyecanlı sesini duydum "Geldiler!" diye

bağırıyordu. Ardından, merdivenlerden inen oğlanların ayak sesini duydum. Aynı anda Lars da koridordan bana seslendi. “Katharyn, *neredesini* Geldiler!”

Gelenler de kimdi? Tanrı aşkına, kimlerden bahsediyorlardı? Merak ve telaşla koridorda koştum. Tabii hep yaptığım gibi, yatak odası kapısının tam karşısındaki dağ manzarasının olduğu fotoğrafa göz ucuyla bakmayı da ihmal etmedim. Nasıl olduğunu anlamadığım bir şekilde birden fotoğrafın nerede çekildiğini hatırladım: Kuzey Colorado’da Steamboat Springs şehri yakınlarındaki Rabbit Ears Geçidi’nde çekilmişti. Ancak burası bana bir şey ifade etmiyordu. Bir anlam vermeye çalışmayı bırakmak için kafamı salladım. Yeni hatıralar ya da *flashback’lor* görmediğime göre, bir an önce ön kapıdaki ailemin yanma gitmeliydim.

Ben aşağı indiğim sırada içeri Linnea giriyordu. Hemen arkasında da ince yapılı, yakışıklı bir adam ve biri kız biri erkek, uzun boylu iki çocuk vardı. Linnea elinde, üstü alüminyum folyoyla kaplanmış bir kurabiye tepsisi tutuyordu. Tepsiyi bana verirken, “Tarçmlı rulo getirdim. Yirmi dakika ısıtsak yeter,” dedi. Sonra bana doğru eğildi ve yanağımdan öptü. “Her zamanki gibi çok güzel görünüyorsun,” dedi.

Gülümsedim ve ben de onu öptüm. “Senin eserin, biliyorsun değil mi?”

“Yok canım, abartma. Ben sadece saçını yaptım. Saçlarını ayda bir yıkar ve hiç taramazsan daha güzel olursun bak.” Güldüm. Bu kadar keyifli ve mutlu olmam beni bile şaşırttı. “Buna pek katılmıyorum,” dedim şaka yollu.

Sonra Linnea, “Bu arada kitabını geri getirdim,” dedi ve kitabı bana uzattı. Kapağına baktım, Edith Wharton’ın* *Masumiyet Çağı* isimli kitabıydı. “Çok hoşuma gitti. Ödünç verdiğin için teşekkür ederim.”

“Ne demek. Tam senin tarzın diye düşündüm.” Kitabı tarçmlı rulo tepsisinin altına koydum.

“Tamam, hadi herkes içeri girsin,” diyen Lars, kalabalığı

' *1862-1937 yılları arasında yaşamış ve 1921 yılında Pulitzer Ödülüne layık görülmüş ABD ’liyazar ve moda tasarımcısı, (ç.n.)* salona aldı. “Çocuklar, hadi siz aşağı inip oyun oynayın. Anneniz kolalarınızı birazdan getirecek.”

Öyle miydi? Tamam, anlaşılan kola götürecektim. “Gloria, sen de onlarla git,”

dedi Linnea paltosunu çıkarırken. “Küçüklerle oynarsın, değil mi?”

Gloria gözlerini devirdi. “Ben çocuk değilim anne! Onlarla oynamak yerine, sen ve Katharyn Yengem Te mutfakta oturmak istiyorum. Çocuklarla alt kata inmesem olmaz mı?” Linnea kesin bir tavırla kafasını salladıktan sonra dolabın kapağını açıp paltosunu astı. “Olmaz. Seninle oynamayı ne kadar sevdiklerini biliyorsun *tatlım*.” Gloria ergenlere özgü bir şekilde oflarken Linnea, kocasının paltosunu aldı. İçimden bir his, bu sahneyi çok sık yaşadığımızı söyledi.

Linnea’nın oğlu, yanılmıyorsam adı Joe’ydu. Aslında yanılmıyordum çünkü gerçek hayatımda Linnea bana isimlerini söylemişti. Neyse, Joe montunu çıkardıktan sonra Missy’nin saçlarını karıştırmaya başladı. “Merak etme kardeşim, ben de sizinle geleceğim,” dedi Gloria’ya. Joe da montunu annesine verdi. Bu arada çocuklarım, hatta Michael bile, onun çevresinde heyecanla hoplayıp zıplıyordu.

Mitch, “Kuzen Joe! Yuuuppiiii, Kuzen Joe’yla oynayacağız. Oleyü!” diye bağırdı.

Mitch, Missy ve Michael, Joe’nun elinden tuttular ve koşarak alt kata indiler. Gloria durumdan hiç hoşnut değildi. Oflaya puflaya paltosunu ve ayakkabılarını çıkardı, sonra çocukların ardından ayaklarını sürüye sürüye alt kata indi. İneli daha birkaç dakika olmuştu ki, gürültülerini duydum. Sanki hep bir ağızdan konuşuyorlardı. Hangi oyunu oynamaya karar verdiklerini bilmiyordum ama hallerinden son derece memnundular. Hatta Gloria ve Michael bile iyi zaman geçiriyordu.

“Hadi birlikte mutfağa geçelim,” dedim Linnea’ya. “Ben tarçmlı ruloları fırına veririm. Bu arada rosto da birazdan hazır olur. Çocuklar,” diye seslendim salondakilere. “Bize içecek bir şeyler koyar mısınız?”

Yüce İsa aşkına! Ben de *kimdim* böyle? Daha doğrusu nasıl birine dönüşmüştüm? Bu soruların cevabını bilmiyordum, ama hayali dünyamda kendimi ilk kez bu kadar keyifli ve özgüvenli hissediyordum. Ne söyleyeceğimi, ne yapacağımı çok iyi biliyordum. Peki, neden şimdi böyle hissediyordum? Bu rahatlığımın nedeni, Linnea’mn burada olması mıydı? Aslında itiraf etmeliyim ki onun varlığı, görüntüsü, gerçek hayattaki gibi samimi tavırları içimi çok rahatlatıyordu. Sayesinde, o ana dek hissetmediğim kadar iyi hissediyor, yabancılık çekmiyordum.

Linnea tezgâhın üstüne dayanıp Lars'ın getirdiği konyaktan bir yudum aldı. Ardından biraz buz ekleyip kırmızı renkli plastik çubukla karıştırdı. "Nasıl başa çıkıyorsun?" diye sordu bana.

Özgüvenim, bu hayatta mutlu olduğuma dair inancım; kısacası bütün varlığım yerle bir oldu. Bir an Linnea'nın, rüyalarımda, gerçek hayatımdakinden tamamen farklı bir hayatın içinde olmamla nasıl baş ettiğimi sorduğunu sandım.

Sanki an itibariyle rüyada olduğumu o da biliyordu. Belki de gerçekten biliyordu. Neden olmasın ki? Bradley ve komşularımız Nelsonlan istisna sayarsak, iki hayatımda da beni görüp tanıyan tek kişi Linnea'ydı.

Ancak yüzüne bakınca, kastettiği şeyin rüyalarım olmadığını anladım. Bakışları o kadar ciddiydi ki sanki daha yeni şiddetli bir tartışma yaşamıştık. Böyle bir şey mümkün müydü? Belki de saçımı yaptırmak için sabah onu görmüştüm. Birden elim saçlarıma gitti; o kadar olağanüstü bir durum yoktu, yeni yapılmış olamazdı.

Tamam, o halde Michael'ı kastediyor olmalıydı. "Güzel bir hafta geçirdik," diye cevap verdim. "Sıra dışı bir şey olmadı yani. Sadece birkaç sefer... ama sonra hallettik, şu an hiçbir sorun yok." Fırının kapağını açtım. Eldivenimi takıp sıcak tepsiyi çıkardım. Yalnız fırın sıcaklığı tarçmlı rulolar için fazla yüksekti, hemen koymamalıydım. Bak işte, bunu da nereden bildiğimi bilmiyordum.

"Sen ve Lars..." diye lafa girdi Linnea. "Fler şey yolunda mı?"

Tanrı aşkına, neden bahsediyordu böyle? Bu hayali hayatımda Lars bana birkaç kere sinirlenmişti tabii, ama nedeni her seferinde Michael'dı. Tanrım! Yoksa onun dışında bir şey daha mı vardı? Acaba anlaşmazlığa düştüğümüz tek konu Michael değil miydi? Yoksa hatırlayamadığım başka sorunlarımız da mı vardı? Birden aptala yatıp kafamı salladım. İçimden, "Sonuçta bu kimin umrunda Kitty? Niye endişeleniyorsun? Buradaki her şey kurgu. Koca bir yalan... Lars Ta kavga etmişsin ya da etmemişsin, bunun hiçbir önemi yok," dedim.

Her şeyin rüya olduğu konusunda kendimi ikna etmeye çalışsam da Linnea'mn gözlerine bir türlü bakamıyordum. "Tabii," dedim omuz silkerek. Gözlerimi turuncu tezgâhtan ayırmadan, "Her şey gayet iyi," diye ekledim.

Linnea bir şey söylemedi. Birkaç dakikalık sessizlikten sonra yemekte patates olup olmadığını sordu. Ben de ona, "Tabii ki var, Lars patatessiz bir yemeği

akşam yemeğinden saymaz," dedim. Ocağın arkasındaki tencerenin kapağım kaldırıp patateslere çatal batırdım. Soyulmak için neredeyse hazırlardı. Bu arada beni hayrete düşüren başka bir nokta daha vardı: Dokuz kişinin akşam yemeğini tek başıma pişiriyor oluşum... İşte bu, akıl alacak gibi değildi!

Buzdolabının kapağını açıp beş şişe kola çıkardım. Çocuklarımın kola içmesine gerçekten izin veriyor muydum? Birden cevabın evet olduğunu fark ettim. Ama sadece özel günlerde ve kuzenleri yemeğe geldiğinde... İşte o zaman bir tane içmekte serbestlerdi. Çekmeceden şişe açacağım çıkardım ve Linnea'ya, "İzninle şunları alt kata götüreyim," dedim. Bu arada şişe açacağının hangi çekmecede olduğunu da bir seferde bilmiştim. Bu da bir hayli tuhaftı.

Linnea doğruldu. "Hayır, senin zaten çok işin var. Ben götürürüm," dedi. Kola şişelerini ve açacağı alıp mutfaktan çıktı.

Etrafıma baktım. Her şey kontrolüm altında gibi görünüyordu. Et, patatesler, tarçınlı rulolar... Ayrıca ocağın üstünde, altı kısık bir şekilde pişen bir bezelye tenceresi vardı. Sos da hazırlamam gerekiyordu ama başlamak için birkaç dakikam daha vardı. Masa kurulmuş muydu acaba? Kepenk şeklindeki kapağı kaldırıp yemek odasına balonca masanın hazır olduğunu gördüm. Lars ve Steven da salonda oturmuş, ellerinde içkileriyle televizyondaki araba yarışını pür dikkat izliyordu. Ara ara araba özelliklerinden ya da önde giden yarış pilotundan bahsetmek için biri diğerine dönüyordu. Alt kattan çocukların neşeli çığlıkları geldi. Anlaşılan Linnea kolalarını dağıtıyordu.

Çok tatlı ve huzurlu bir aile ortamıydı. Demek diğer insanlar pazar öğleden sonralarını böyle geçiriyordu?

Birden bizimkilerin nerede olduğunu merak ettim. Linnea ve ailesiyle tanışmışlar mıydı? Tabii ki tanışmışlardır ama iyi anlaşıyorlar mıydı? Bence anlaşıyorlardı çünkü Linnea, annem gibi sevecen ve canayakın biriydi. Kocası Steven da sakin ve zarif bir adamdı. O da babama çok benziyordu.

Acaba bütün aile bir araya geldiğimiz zamanlar oluyor muydu? Yani Lars'm ailesi ve bizimkiler aynı anda toplanıyor muyduk? İkimizin de çok akrabası yoktu ama ailemiz diyebileceğimiz sayılı insana da çok bağlıydık.

Kim bilir, belki hep beraber bu evde toplanıyorduk...

Gülümseyerek iç çektim. Pişirdiğim yemeklerin leziz kokularını içime çektim,

salonda spor konuşup içki içen adamlara baktım. Sonra üst kata çıkan Linnea'yla göz göze geldik. Başparmağı ve işaret parmağını halka şeklinde birleştirip bana her şey yolunda işareti yaptı. En azından bunu doğru yapıyordu. Büyük olasılıkla kızı Gloria'dan öğrenmişti.

Evet, Linnea çok haklıydı... Bu dünyada her şey yolundaydı!

(5&âlüm 24

Son gördüğüm rüyadaki aile saadetine rağmen ertesi sabah gözlerimi gerçek hayata açtığım için çok mutluydum. Nihayet perşembe günü gelmişti. Annemle babam bugün dönüyordu. Onları havaalanında karşılamak için Stapleton'a giden otobüse bindim. Bavulları olduğu için eve taksiyle dönecektik. Ama benim bavulum olmadığı için otobüs çok daha ekonomik bir seçimdi. Önce babamın arabasını almayı düşündüm. Hayali hayatımdaki sürüş tecrübelerimden sonra rahatlıkla kullanabilirdim. Üstelik babam, arabasının anahtarlarını evde bırakmış ve bana dilediğim zaman alabileceğimi söylemişti. Ama son dakika vazgeçtim. Arabayla o kadar uzağa gitmek çok doğru gelmedi.

Anonslarda duyduğuma göre, Los Angeles aktarmalı uçuşları rötarlıydı. Neredeyse iki saat havaalanında gezindim. Dükkânlara baktım ve yanımda kitap getirmediğime hayıflandım. Sonra bir tane *Woman 's Day* dergisi aldım ve havaalanmdaki plastik koltuklardan birine oturup şöyle bir göz attım. Bütün sayıyı Noel konseptine ayırmışlardı. Acaba diğer hayatımda bu dergideki ürünlerden alıyor muydum? Sonuçta orada modayı yakından takip eden biriydim.

Iç geçirdim ve dergiyi yanımdaki koltuğa bıraktım. Okuduklarıma konsantre olamadığım için derginin, başka bir yolcunun işine daha çok yarayacağını düşündüm.

Sonra çantamdan annemin gönderdiği kartpostalı çıkardım. Üstünde Honolulu'nun havadan çekilmiş bir manzarası vardı. Sahil boyunca uzanan otellerin hepsi farklı yükseklikteydi. Tıpkı kitabevindeki kitaplar gibi... Standart ölçülerde olmayan ve raflara sığmayan uzun kitapları, en alttaki yüksek rafa yerleştiriyorduk.

Bu, annemden aldığım son kartpostaldı. Şöyle yazıyordu;

Sevgili Kitty,

Bu, sana buradan son yazışım. Çarşamba akşamı uçacağımız için eşyalarımızı toplamaya başladık. İtiraf etmeliyim ki, uçağa binmek konusunda biraz endişeliyim. Komünistlerin ne zaman nerede olacakları ve ne yapacakları hiç belli olmuyor. Pasifik'te seyreden bir gemide bizi beklemediklerini kim bilebilir ki? Baban Rusların turist dolu bir uçağı vurmalarının çok saçma olduğunu ve *boş yere evham yaptığımı düşünüyor. Umarım ben değil de o haklıdır.*

Tanrım, bu karamsarlık ve vesvese beni öldürüyor! Umarım seni gördüğüm an hepsi son bulur ve sadece gülümseriz.

Tabii ki güleceğiz. Biricik kızımdan bunca zaman ayrı kalmışım. Ona kavuştuğum zaman gülümsemeyip de ne yapacağım?

Kocaman sevgilerimle,

Annen

Kartpostalı defalarca okudum. Sonra Los Angeles uçağının inişe geçtiğini belirten bir anons duydum. Hemen 18 numaralı kapıya koştum.

Pencerenin yanında durup uçağın taksi yapmasını izledim. Uçağın merdivenlerinden annemle babamı görebiliyordum. Sevinçten yerimde duramıyor, büyük pencerelerden onlara el sallıyordum. Annem de beni görüp el salladı. Lacivert bir kaban giymiş, aynı renk de şapka takmıştı. Rüzgâr uçurmasın diye bir eli sürekli şapkasındaydı.

Kapı açılınca annem, "Kitty!" diye seslendi. Sonra bana doğru geldi ve sımsıkı sarıldı. Ben de ona sıkıca sarıldım, Channel No. 5 parfümünün kokusunu içime derin derin çektim. Kendimi bildim bileli bu parfümü kullanırdı. Birden, bir şeyi merak ettim: Acaba annem bana sarılınca benim Mitch ve Missy'ye sarılırken hissettiğim şeyleri, o sıcaklığı hissediyor muydu? (Michael'a sarılmanın nasıl bir şey olduğunu hiç bilmiyordum. Acaba bir gün ona sarılma fırsatım olacak mıydı?) Annemin kollan arasındayken, *acaba insanın çocuğuna sarılması (büyümüş bile olsa) hep aynı sıcaklığı ve güçlü duyguları hissettirir mi,* diye düşündüm.

İnsanlann bize dik dik bakmaya başladığını görünce annemi serbest bırakmaya karar verdim. Artık sıra babamdaydı. Takım elbise giymiş ve kravat takmıştı. Ancak uzun süren yolculuk yüzünden üstü başı bir hayli buruşmuştu. Sarılınca, ceketinin düğmelerinin tenime battığını hissettim. Yıllarca seri üretim hatlarında

çalışmaktan omuzları düşmüş, biraz da kamburlaşmıştı.

Üçümüz el ele tutuştuk, ben ikisinin arasındaydım. Bagajları almaya giderken bir çocuk kadar sevinçliydim. Daha önce hayatımda kimseyi gördüğüme bu denli sevinmemiş-tim. Onlardan uzun süre ayrı kalıp da tekrar kavuşmanın mut luluğu paha biçilemezdi.

Acaba diğer hayatımda da tatile çıktıkları zaman onları bu kadar çok özlemiş miydim? Tabii daha önce cevaplanması gereken soru: Diğer hayatımda da bu uzun tatile çıkmışlar mıydı? Muhakkak gitmişlerdi çünkü yıllardır bunun hayalini kuruyorlardı. May Teyze ve Stanley Enişte, Honolulu'ya taşınalı on yıldan fazla oluyordu. O günden beri evde hep yanlarına gitme konusu konuşuluyordu.

Döner sistemden gelen bagajları beklerken, "Uçağın rötar yapmasını hiç beklemiyorduk," dedi annem. "Ancak korktuğum şey başıma gelmedi. Sah günkü Honolulu uçuşunu duydun mu?" Kafasını salladı. "Tabiat ana da en az Ruslar kadar yıkıcı ve ölümcül olabiliyor. Haberleri seyrettikten sonra uçağa binmekten az kalsın vazgeçiyordum. Ama baban Hawaii'den anakaraya deniz yoluyla gelmenin çok uzun ve yorucu olacağı konusunda beni ikna etti." Sonra gözlerinin içini yeniden neşe aldı ve hemen konuyu değiştirdi. "Tom, bak benim valizim orada, sakın kaçırma." Babam uzanıp annemin valizini aldı, kendi valizi de hemen peşinden geldi. "Şanslı günümüzdeyiz!" dedi annem sevinçle. Babam, büyük ve ağır olanı aldı. Ben, orta boy olanı aldım. Annem de daha hafif olduğu için kendi valizini aldı.

Dışarı çıkıp taksi çağırdık. "Bu kadar geç geleceğimizi hesap etmemiştik," dedi annem saatine bakarak. "Tanrı aşkına, neredeyse akşam yemeği vakti gelmiş!"

"Sorun yok. Akşam yemeğinde birlikteyiz." Annemin elini gereğinden fazla sıktığımı fark edince elimi biraz gevşettim ama bırakmadım. "Ama önce birkaç saat dinlenmek isteyeceğinizi düşündüm." Hemen önümüzde bir taksi durdu.

"Umarım yemek pişirmeyi falan düşünmedin," dedi babam. Bavulları bagaja koymadan önce annemle benim için kapıyı açtı. "Çünkü şu an tek istediğim, leziz ve kalın bir biftek yemek." Yemek hasreti çektiği gözlerinden belliydi. "Ha-waii'de çok leziz *mai tai** içebilirsin ama güzel yapılmış bir biftek bulman çok zor."

Her gün kartpostal gönderen annemin aksine babam, Honolulu'dan bana sadece

iki kere yazmıştı. Annem gibi kısa şeyler yazıp resimler göndermek yerine sayfalarca mektup yazmıştı. Mektubun çoğunda golf kulübünde en sevdiği delikleri, Stanley Enişte'yle Diamond Head Dağı'nda çıktıkları yürüyüşleri, adanın kuzey yakasındaki sahillerde yaptığı sörfleri uzun uzun anlatmıştı. Tabii bir de yemekler vardı.

* *Rom, misket limonu, meyve suyu, pudra şekeri, badem likörü gibi malzemelerle hazırlanan bir çeşit alkollü kokteyl olup son derece sert olduğu belirtilmektedir, (ç.n.)*

Yediği içtiği her şeyi yazmıştı: meyve salatası, ızgara balık, kahvaltılık poğaçalar... îki mektubunda da Hawaii yemeklerinin "enteresan" olduğunu, ama "kırmızı et yemeyi" çok özlediğini yazmıştı.

Babam yemeği dışanda yemeyi teklif edince yüzüm biraz düştü. "Ama ben çok leziz ev yemeği yeriz diye planlamıştım," dedim.

"Gerçekten mi? Tüh be! Sen mi yaptın yani?" Kafasını şaka yollu salladı. Dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeyle taksiye bindi.

Ben de sırıtıyordum. Onu daha fazla kandıramazdım, beni çok iyi tanıyordu. "Ama baba... bitirmeme izin vermedin ki," dedim tatlı bir sitemle. "Benim akşam yemeği planım yarın akşam içindi."

Elimi tuttu. "İşte benim kızım!" Sonra şoföre, bizi en sevdiği biftek restoranına götürmesini söyledi.

The Buckhortı Exchange, Denver'ın en eski restoranıydı, 1893 yılında açılmıştı. Ayrıca çok meşhur bir yerdi. Birkaç yıl önce *Life* dergisinde bu restoran hakkında bir makale yayımlanmıştı. Babamın dergiyi gururla gösterdiği günü hatırlıyorum da, "Bak tatlım, artık Denver da çok ünlü bir yer!" demişti. Editör, restoranın köklü tarihinden, nefis biftek çeşitlerinden ve Westem ambiyansından övgüyle bahsetmişti. Restoranın küçük ve koyu ahşap panellerle kaplı odalarının duvarlarında eski fotoğraflar, eyerler ve atlarla ilgili anı eşyaları asılıydı. Yemek masaları ve sandalyeler rüstik tarzdaydı, giriş salonunda da çok rahat kadife kanepeler vardı. Çok kaliteli bir yer değildi belki ama babam burayı çok seviyordu. "Ahh! Evim evim güzel evim!" dedi arka odadaki masaya oturduğumuzda. "Muhteşem Vahşi Batı'ya tekrar hoş geldim."

Yemek olağanüstüydü. Önce kokteyl içtik, yemek boyunca da iki şişe şarap

bitirdik. Utanarak itiraf ediyorum ki çoğu kadehi kendi şerefime içtim. Annemle babam Hawaii maceralarını anlattı. “Tahmin edemeyeceğin kadar güzel bir yer,” dedi annem ama ses tonu bir katedrali tarif ediyormuşçasına cansızdı. “Daha önce hiç böyle bir yer görmedim. Yemek tabağı büyüklüğünde çiçekler var. Ayrıca her yer palmiye dolu. Wai-kiki’nin her yerinde yüksek ve lüks oteller var. Ve okyanus... okyanusun nasıl bir mavi olduğunu görmen lazım...”

“Ve kızlar,” dedi babam. “O kadar güzel kızlar var ki...” “Tom!” dedi annem, babamın kolunu hafifçe çimdikleyerek.

Şaka yapıyordu tabii. Babam, annemden başkasına kafasını çevirip bakmazdı. Bir keresinde annem yokken televizyonda güzellik yarışması seyrediyorduk. Bana, “Amerika’ nın en güzel kızı şu an kapıdan girse ve onunla kaçmamı söylese, onu saniyesinde def ederim. Bacaklarının ne kadar güzel ve uzun olduğu umrumda bile olmaz. Bence kimse güzellik konusunda annenin eline su dökemez,” demişti. Gözleri ışıl ışıldı. “Kaç yaşma gelirse gelsin, bence annenden daha güzeli yok.” O an biraz hüzünlenmiştim. Acaba bir gün beni de biri bu kadar çok beğenecek ve sevecek miydi?

Yemekten sonra babam, garsondan taksi çağırmasını rica etti. Şarap beni fena çarpmıştı. Yanılmıyorsam babam, “İyice dağıttık, tatilimizin son gecesi de,” gibi bir şey söyledi. Taksinin arka koltuğunda annemle babamın arasına oturdum. O an kendimi o kadar mutlu ve güvende hissediyordum ki. Bence cennet böyle bir yerdi...

<5&ö1üm2S

Sonra yine oradaydım...

Çocuklarıma ninni söylüyordum.

Lay thee down now and rest... May thy slumber be bles-sed...[1]

Rüyalarımda daha önce adım atmadığım bir yerde, oğlanların odasındaydım. Oda, tahmin ettiğim gibi, maviye boyanmıştı. Gök mavisiyle kral pelerini arasında bir maviydi. Yan yana iki yatak koyulmuştu. Kırmızı-mavi kareli yatak örtüsü çocukların üstündeydi, ancak aynı model ve renk süs yastıkları yerde duruyordu. Çünkü çocuklar yataklarına yatmış, uyumaya hazırlanıyordu. Mitch’in yatağının üstünde gemi ve tren resimlerinin olduğu küçük çerçeveler ve yine ulaşım temalı mum boyalardan yapılmış resimler asılıydı. Muhtemelen

mum boya resimleri Mitch'in kendisi yapmıştı. Hepsi son derece titiz ve düzgün yerleştirilmişti. Başucundaki komodinin üstünde bir sürü boyama kitabı duruyordu, yatağındaysa çeşit çeşit pelüş hayvanlar vardı. Daha yeni yatmış olmasına rağmen, Mitch'in çarşaflan buruş buruş olmuştu.

Odanın Michael'a ait olan bölümü neredeyse boştu. Duvarlarda resim, yatakta oyuncak, çok erken kalkar ve tekrar uyuyamazsa diye komodinde kitap... Hiçbir şey yoktu. Komodinin üstünde duran tek şey, gözlük kabıydı. Yatakta dimdik oturuyordu. Arkasını dayadığı yastık ve katlı yatak örtüsü çok düzgün duruyordu. Onu ilk kez gözlüksüz görüyordum. Gözleri açıktı ama odaklanmış gibi bakmıyordu. Sessizce sağa sola sallanıyordu.

Oğlanlann ikisi de, orman yeşili zemin üzerinde mavi şeritleri olan pamuklu pijama giymişti. Ancak yataklanndaki ve giysilerindeki renkler dışında ortak hiçbir yönleri yoktu. İki kardeş birbirinden ancak bu kadar farklı olabilirdi.

Bense iki yatak arasında duran sallanan sandalyede oturuyordum. Birden, bu sandalyeyle ve bu odayla ilgili bir sahne hatırladım. Ama o zaman iki yatak yerine iki beşik vardı, çocuklarım da henüz bebekti. O zaman bile aralarında dağlar kadar fark vardı. Mitch beşiğinde ayağa kalkıyor ve hoplayıp zıplıyordu. Beşikten düşecek diye aklım çıkıyordu. O zamanki beşiği de, yatağı gibi oyuncak hayvan doluydu. Tabii daha küçük oyuncaklarla...

Öte yandan Michael beşiğin ortasında sessizce oturuyordu. Beşiğinde hiç oyuncak yoktu. Ben onlara uyku öncesi masallarını okurken kılını bile kıpırdatmıyordu. Ne okuduğum masalla, ne Mitch'le, ne de benimle ilgili duygusal bir tepki veriyordu. Sadece ve sadece ayaklarına bakıyordu.

Şimdi sandalyemde yavaş yavaş sallanıyor ve onlara

Brahms'ın bestelediği ninniyi söylüyordum. Mitch yorganın altına girmiş, gözlerini kapatmıştı. Dolabın cılız ışığında san bukleleri parlıyordu. Saçlan biraz ıslaktı, sanki daha yeni banyo yapmıştı. Ona doğru eğildim ve tertemiz saçlannm şampuan kokusunu içime çekmeden duramadım. Gözlerini açtı, bana bakıp gülümsedi. "*Seni seviyorum,*" dedi.

"*Ben de seni seviyorum,*" dedim. Mitch gözlerini tekrar kapattı ve yorganına sanldı.

Sonra MichaeTa döndüm. Hâlâ dimdik oturuyordu, gözleri de açıktı. Onu

gördüğümden beri ilk kez, gözlerinin ailedeki diğer bireyler kadar mavi olduğunu fark ettim. Demek gözlükler yüzünden gözleri çoğu zaman puslu görünüyordu.

Yatağa uzanmasını söyleyecektim ama korktum. Uyku öncesi rutininin ne olduğunu ve nasıl tepki vereceğini bilemiyordum. Dokunup da onu korkutmak istemiyordum ama bir şeyler yapmam lazımdı. Elimi ondan uzak tuttum. Ona dokunmadan avcumu yatak çarşafına bastırdım. “İyi uykular Michael, seni seviyorum,” dedim alçak sesle.

Ne hareket etti ne de benim olduğum tarafa baktı. Işığı kapattım, sadece komodindeki gece lambasını açık bıraktım. Sessizce dışarı çıkıp kapıyı arkamdan kapattım.

Koridorda Lars Ta karşılaştık, Missy’nin odasından geliyordu. “Uyudular mı?” diye sordu.

“Neredeyse.” Aslında ikisi de henüz uyumuyordu. Ancak içimden bir his, çocukların kendi başlarına uyuyabileceklerini söyledi. Başımla Missy’nin odasını işaret ettim. “Peki, o?” diye sordum.

“Hemen uyudu,” dedi gülümseyerek. “Bisiklete binmek onu hayli yormuş.”

“Ama bu konuda ilerleme kaydetti. İkisi de...”

Lars cevap vermedi. Ne düşündüğünü biliyordum, çünkü ben de aynı şeyi düşünüyordum. “*İkisi*” demiştim, çünkü gerçekten de ikisi bisiklete binmeyi öğreniyordu. Biriyse hiçbir zaman öğrenemeyecekti.

Merdivenlerden inerken, “İçecek bir şey ister misin?” diye sordu Lars.

“Şaka mı yapıyorsun? Kesinlikle evet.”

Çalışma odasına gitti, ben de salonda kanepeye oturup bekledim. Evdeki birçok eşya gibi kanepe de çok yeni, modem ve şıktı. Bej rengi tüvit kumaşın üstünde çizgili desenler vardı. Üstüne de turuncu, san ve kobalt mavisi yumuşak yastıklar koyulmuştu.

Lars elinde iki viski kadehiyle döndü. İçkimi verip yanıma oturdu. Kolunu omzuma attı ve hafifçe masaj yapmaya başladı. “Çok yorgun görünüyorsun

aşkım," dedi. Sesindeki endişe içimi ürpertti.

Gözlerimi kapattım. "Çok bitkinim," dedim. "Çok bunaldım," diye ekledim. Rüyada böyle bir şey söylemek çok saçmaydı, ama sonuna kadar doğruydu.

"Şey, bu son derece doğal," dedi. "Bundan daha stresli bir şey olamaz."

Kafamı salladım. "Sanınm bilmiyorum... yani neyi kastettiğini..."

İçkisinden bir yudum aldı. "Bak, ben de seninle aynı şeyleri hissettim," dedi. "Yani benim başıma gelince." Sesini alçalttı. "Tabii, benimki aynı anda olmadı... ama sen de biliyorsun ki aralarında sadece günler vardı."

Konuştuğumuz konu hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Sadece başımı salladım ve anlatmaya devam etmesini bekledim.

"O olmadan yaşayamadı," dedi Lars. Sesi çatallaşmıştı. "Onsuz devam edemezdi. Sonra da..." Dudaklarını sıktı. "Yani o... yapamadı."

Elini tuttum. "Biliyorum." Ama tabii ki *bilmiyordum.* Niyetim onu konuşturmaktı. "Peki bu..." Tereddüt ettim. "Yani bundan bahsetmek?"

Kafasını kaldırdı. "Bu konuyu seninle konuşmak iyi geliyor. Hep öyle oldu." Kadehindeki buzu karıştırdı. "Sen çok anlayışlısın ve çok... yani çok güçlüsün. Sana ilk söylediğimde *şok olmadın bile.* Ailemin başına gelenler çok korkunçtu. *Dehşet verici.* Evet, bunu daha iyi ifade edebilecek kelime yok. Bu yüzden o zamanlar bu hikâyeyi çok fazla insanla paylaşmadım. Ama başından beri, yani tanıştığımız andan beri bunu sana anlatabileceğimi biliyordum ve bana iyi gelecekti." Gülümsedi ama buruk, acı dolu bir yüz ifadesi vardı. "O zaman sana her şeyi anlatabileceğimi hissettim." "Tabii ki anlatabilirsin," dedim yumuşak bir tonda. Parmaklarını parmaklarımın arasına geçirirken, "Çok hastaydı," diye devam etti. "Kalp çarpıntıları, öksürük, göğüs ağrıları... Biliyorsun işte, muhtemelen benimle aynı rahatsızlığa sahipti. Benimki gibi onun da kalbinde ritim bozukluğu vardı ama o zamanlar bu, kolay teşhis edilemiyordu. Hâlâ... Bu hastalık onu tüketti, bütün hayatmı sömürdü. Bütün hücrelerini mahvetti. Zaten çok zor bir hayat geçirmişti. Ömrü boyunca durmadan, usanmadan çalışmıştı. İkisi de tabii... ve..."

Elini sıktım.

“Her şeye rağmen uzun süre acı çekmiş olmamasına sevindim,” dedi. “Biliyorsun, o günlerde, yani özellikle de o zamanlar Iowa’nm kırsal kesiminde yaşıyorduk. Hiç kimseyi tanımıyorduk, doğru dürüst İngilizce bile konuşamıyorduk. Neyse, göğüs ağrıları vardı ve doktora görünmeliydi. Ama tedavisi her yerde yapılmıyordu.” İçkisini bitirdi ve ağzına attığı buzu emdi. “En azından her şey çabucak oldu ve kurtuldu. Çünkü onu iyileştirmek için elimizden bir şey gelmiyordu.” Kafasını salladı. “Annem, olması gerekenden kısa yaşadı. Kısa ama güzel bir hayat...” Ayağa kalktı. “Ben bir tane daha alacağım. Sen de ister misin?” diye sordu bardağını havaya kaldırarak.

Uzattığım kadehi alıp koridorda gözden kayboldu.

İçkilerimizi tazeleyip döndüğü zaman ya hikâyeyi anlatmaya devam etmezse ve konuyu değiştirirse diye endişelendim. Ama endişelerimin yersiz olduğunu anladım. Çünkü Lars kaldığı yerden devam etti. “Buna daha fazla katlanamayacağını anladığında, annem gömüleli sadece birkaç gün olmuştu. Silahı aldı ve acısına son verdi. Onu Linnea buldu.” Viskiden büyük bir yudum aldı. “Linnea o zaman on altı yaşındaydı, daha çocuk sayılırdı. Bu dünyada hiç kimse, özel-

^0

likle de hiçbir *çocuk* böyle bir manzaraya şahit olmamalı!” Aman Tanrım, hayır... Linnea bunu söylememişti. Ama zaten bana bu acı kısımların hiçbirini anlatmamıştı.

“Peki, sen ne yaptın?” Bu soruyu sormamam gerektiğinin farkındaydım. Sonuçta karısı olarak cevabı biliyor olmalıydım. *Umarım hikâyeye dalmıştır ve sorduğum sorunun saçmalığını anlamamıştır,* diye düşündüm.

“Bir ağabeyin yapması gereken şeyi yaptım,” dedi. “Bütün sorumluğu üstüme aldım. Babamı annemin yanma gömdük. Sahip olduğumuz her şeyi sattık, ki zaten çok az eşyamız vardı. Batıya giden bir trene atladık. Çünkü ikimiz de hayatımız boyunca Iowa’yı bir daha görmek istemiyorduk.” “Ve buraya geldiniz...”

“Evet, buraya geldik. Trenimiz, Union İstasyonu’na vardığında sabahın erken saatleriydi. Paramız ancak bizi Den-ver’a kadar götürebilecek bileti almaya yetmişti. Daha batıya gitmek istiyorsak, yeni bir bilet almalıydık. Trenden inip etrafımıza baktık. Uzaktaki dağlara, güneş ışığıyla aydınlanmaya başlayan

binalara ve yeni yeni uyanan şehre baktık. Sonra göz göze geldik. İkimiz de, buranın hayatımızı geçirmek için doğru yer olduğunu hissetmiştik.”

“O günden beri çok şey başarmışsın, çok yol kat etmişsin,” dedim. “Linnea da tabii...”

Lars kafasını salladı. “Hayatta kalabilmek için o kadar zor, pis ve korkunç işlerde çalıştıktan sonra, bugünlere geldiğimiz için çok şanslıyız. Kazandığım para, insan gibi yaşamamıza bile yetmiyordu, ama çalışmaktan hiç kaçmadım.

âtğ

Sonra Linnea bir pastanede iş buldu. Çok şanslıydı ki, bir gün pastane kapısından içeri Steven girdi. Tezgâhın arkasındaki kıza âşık oldu ve sırf onu görebilmek için defalarca o pastaneye geldi. Birbirlerini buldukları için bence ikisi de çok şanslı.”

Tamam, bu hikâyeyi hatırlıyordum. Linnea bana anlatmıştı. Kocasından bahsederken gözleri ışık saçıyordu. Birlikte geçen onca yıldan sonra böyle bir aşk şaşılacak şeydi. Evet, Ekim 1954’te saçımı ilk yaptığı zaman bana anlatmıştı. Gerçek hayatımda, yani Kitty olduğum zaman değil tabii... Evet, hatırlıyordum. Bu hayatta, Katharyn’ken anlatmıştı. Broadway’deki güzellik salonuna ilk gidişimdi. O zaman, geçirdiği kalp krizi yüzünden Lars hâlâ hastanedeydi.

“Hayatının kalanını tramvay tamir ederek geçirmemen gerektiğini söyleyen, daha iyisini yapabileceğin konusunda seni ikna eden de Steven’dı,” dedim Lars’a. “Üniversiteye başvurman için Steven sana yardım etti.” Kalbim hızla atmaya başladı, evet artık ben de hatırlıyordum. Hikâyeyi *biliyordum.*

Lars kafasını salladı. “Ben bunca masrafa değer mi diye düşünürken o, bana amacımdan sapmamamı ve iyi bir eğitim almamı öğütledi. Evet, o olmasaydı böyle bir kariyer yapamazdım. Muhtemelen hâlâ Colfax hattında çalışan tramvayları tamir ediyor olurdum.”

“Hayır, olmazdın,” dedim kederle. Aklıma Pearl Caddesindeki kitabevim ve kaldırılan tramvay hattı gelmişti. “Çünkü artık tramvay hatları yok. Muhtemelen otobüsleri tamir ediyor olurdun.”

Lars kıkır kıkır güldü. “Galiba haklısın. Gördüğün gibi,

Steven ve Linnea'nın tanışmaları benim açımdan da büyük şans oldu." Elimi tuttu. "Ve tabii... bu hayattaki en büyük şansım sen oldun Katharyn."

"Şanlıydık, bence *ikimiz de* çok şanslıydık."

Lars'm gözlerinde acı ve hüzün vardı. "Bak, şu an bunun doğru olmadığını biliyorum," dedi. "Yani geçen sonbahar olanlardan sonra, daha farklı bir şeyi düşünmek kolay değil." *Geçen sonbahar ne olmuştu* Ai? Sessizce bekledim. "Ben hep senin yanındayım, biliyorsun," dedi Lars elimi sıkarak. "Demek istediğim; aileni kaybetmenin ne kadar zor olduğunu biliyorum."

Pardon? Ne...???

Çılgınlar gibi kafamı salladım. Çaresizce, bir an önce uyanmak istiyordum.

Kanepede oturmuş, öne arkaya sallanıyor ve durmadan ağlıyordum. Lars omuzlarımdan tuttu ve bana kâğıt mendil uzattı. Yanağını yanağıma bastırdı.

"Buradan bir an önce gitmem lazım," dedim. Ellerimi sıkıca kapattım. "Evime gitmek istiyorum."

"Katharyn, *evdesin* zaten. Burası bizim evimiz." "Hayır," dedim kafamı sallayarak. "Hayır, anlamıyorsun. Ben buraya ait değilim. Bunların hepsi kurgu, hepsi hayal ürünü! Hemen ait olduğum yere dönmeliyim." Ayağa kalkıp salonun içinde hızla yürümeye başladım. Sol ayakkabımın topuğu halıya takıldı, belki de kırılmak üzereydi ve tamir ettirmem gerekirdi. Dikkat etmeseydim yere kapaklanabilirdim. Tanrım, böyle bir anda bile ne saçma şeyler düşünüyordum!

Lars ayağa kalkıp belimden tuttu ama onu ittim. "Çok kibardın. Hatta tanıdığım herkesten çok daha kibardın. Sen hep hayalini kurduğum, bir gün karşılaşacağıma inandığım adamdın." Kahkaha attım, boğazımda acı bir tat vardı. "Rüyalarımın erkeği, değil mi? Ama bu zaten gerçek değil. Bunlann hepsi rüya. Gerçek hayatta ailem hâlâ yaşıyor. Onlar ölmedi! Beni anlıyor musun? Onlar hâlâ orada ve *hayatta.* Hemen ailemin hâlâ yaşadığı yere, gerçek hayatıma dönmek istiyorum!" "Anne?" diye seslendi merdiven basamaklanndan biri. "Anne, her şey yolunda mı?"

Lars hemen merdivene koştu. "Sorun yok ahbap. Hadi yatağına dön."

"Annemin sesi üzgün geliyor," dedi Mitch. O anki üzüntüme rağmen kalbim ona

karşı sevgiyle doldu. Benim tatlı, düşünceli, hayali oğlum... “Anne iyi misin?”

Gözlerimi silip merdivenin yanma gittim. Alt basamakta duran ufaklığa, tertemiz saçlarına ve yeşil şirin pijamalarına baktım. “Annen iyi hayatım. Sadece bu akşam kendini biraz üzgün hissediyor,” diye durumu kurtarmaya çalıştım. “Büyükannem ve büyükbabam yüzünden mi?” Boğazım düğümlendi. Mitch basamaktan indi ve minnacık kollarını belime dolamaya çalıştı. Eğilip ona sımsıkı sarıldım. Lars yanımızda sessizce dikiliyordu.

“Ben sadece... onları bu kadar erken kaybedeceğimi düşünmemiştim,” diye fısıldadım oğluma.

Bana daha sıkı sarıldı. “Biliyorum anne. Çok üzgünüm. Senin için çok zor olduğunu biliyorum.” Burnunu çekti. “Büyümüş bile olsan...”

Yüzümü saçlarına sürdüm. “Evet canım, büyümüş olmama rağmen çok zor.”

Gözlerimi kapatıp bekledim. Bu, eve döneceğim an olmalıydı. Kabul etmiştim sonuçta, öyle değil mi? Bu aptal rüyanın bana verdiği korkunç haberi kabullenmiştim. An itibariyle tam bir yetişkin gibi davranıyor ve doğru şeyi yapıyordum. Kaydettiğim bu ilerlemeden sonra artık evimde, kendi yatağımda uyanma vakti gelmişti, öyle değil mi?” Ama beklediğim olmadı, hâlâ aynı yerdeydim. Oğluma sarılmış öylece duruyordum. Birkaç saniye sonra onu bıraktım.

Lars anında öne atıldı. “Hadi seni yatağına geri götüreyim ahbap,” dedi ve Mitch’in elini tuttu. “Hadi Katharyn, sen de git kanepeye otur. Biraz sakinleşmeye çalış, ben hemen döneceğim.”

Ancak ben kanepeye gitmedim. Koridorda yürüdüm ve ailemle çekilmiş bebeklik fotoğrafıma baktım. Lars döndüğünde hâlâ o fotoğrafa bakıyordum.

“O zaman yirmi yaşındaymış,” dedim cansız bir sesle. “Beni doğurduğunda yirmi yaşındaymış. Babam da yirmi ikiymiş.” Lars’a bakmıyordum bile. “Sadece elli sekiz yaşındaydı, babam da altmış yaşma daha yeni girmişti. Bir gün öleceklerini biliyordum, evet, bunu biliyordum. Sonuçta herkes bir gün ailesini kaybeder. Ama şimdi olmaz! Bu kadar erken olmaz!”

“Katharyn..

“Bana böyle seslenme!” diye tersledim Lars’ı. “Benim adım Katharyn değil. Adım Kitty. Benim adım Kitty Miller ve ben, en iyi arkadaşıyla kitabevi işleten bir işkadımyım. Çok basit bir hayatım var. Hayatımda sürprizlere pek yer yok. Yani gerçek hayatım, *burada/cinden* çok ama çok farklı!”

“Tamam.” Biraz çekinerek elini omzuma koydu ve beni salona doğru çekti. “Hadi gel oturalım.”

Birlikte az önce oturduğumuz kanepeye gittik. Omzumdan hafifçe bastırarak beni oturttu. O da yanıma oturduktan sonra, “Bana onlara tam olarak ne olduğunu anlat,” dedim. “Katharyn,” dedi kederli gözlerle.

“Hayır.” Dikleştim ve sesimi yükselttim. “Anlat dedim. Zaten biliyorsun deme çünkü bu, şu an umrumda değil. *Bilmiyorum!* Bana anlatmak zorundasın.”

İç geçirdi ve viskisinden bir yudum aldı. “Buraya gelmek için uçuyorlardı. Kırkıncı evlilik yıldönümleri şerefine Hawaii’ye gitmişlerdi, oradan dönüyorlardı. Hava çok kötüydü, büyük bir fırtına çıktı ve...” Tekrar iç geçirdi. “Uçak düştü Katharyn, Pasifik’in üstüne. Uçaktaki herkes öldü.” Kafamı salladım. “Bu doğru değil. Hawaii’ye gittiler ama sağ salim döndüler. Uçak düşmedi. Böyle bir şey kesinlikle olmadı.”

Cevap vermedi, bekliyordu.

“Ne zaman oldu peki? Bana tarihi söyle,” dedim. Kaşlarını çattı, düşünüyordu. “Çarşamba günüydü, Cadılar Bayramı’ydı. Salı akşamı uçağa bindiler, sanırım ayın otuzuydu. Honolulu’dan kalkan uçak çarşamba sabahı Los Angeles’a inecekti. Oradan da Denver uçağına aktarma yapacaklardı. Yani Cadılar Bayramı sabahında burada olacaklardı.” “Tamam, işte yanıldığın nokta,” dedim ayağa kalkıp. “Onlar Cadılar Bayramı’nda gelmedi ki., ertesi gün döndüler. Bunu çok net hatırlıyorum.”

“Hayır,” dedi kafasını sallayarak. “Hayır, Cadılar Bayramı olmak zorunda çünkü Cadılar Bayramı’nda burada olmak ve çocukları kostümlerinin içinde görmek istiyorlardı.”

Kahkaha attım. Kendimi tutamıyordum. Kafamı salladım, güldüm, kafamı salladım ve bir daha güldüm. Kelimelere dökünce bile çok histerik görünüyor, değil mi?

“İyi misin?” diye sordu Lars.

“Tabii ki iyiyim,” dedim. Derin nefes almaya çalıştım. “Tabii, ama bunun ne kadar saçma olduğunu sen de görüyorsun. Ailem, çocukları kostümleriyle görmek için Cadılar Bayramı’nda dönmüş olamaz. Çünkü gerçek hayatımda ne Lars diye biri ne de çocuklarım var! Anlıyor musun?” Elimle salonu gösterdim. “Buradaki hiçbir şey yok Lars. Hiçbiri. Ne ev, ne Mitch, ne Missy, ne Michael ve ne de sen. Aslında hiçbiriniz yoksunuz.”

Sonra söylediklerimin onu üzeceğini düşündüm ve yüzüm düştü. Çok tatlı, çok hoş, çok yakışıklı, çok mükemmel biriydi. İsteyeceğim son şey, bu kadar kusursuz bir adamın, Ekim 1954 akşamı biz telefonda konuşurken genç yaşta hayata veda etmesiydi.

Lars’a döndüm. “Özür dilerim,” diye fısıldadım. “Çok özür dilerim. Senin için böyle olmasını istemem tabii ki.” Sonra tekrar güldüm ama bu sefer biraz hastalıklı bir şekilde. “Bir apartman dairesinde yalnız ölmendense yaşamanı ve böyle birine dönüşmeni çok isterim tabii ki...”

Lars kaşlarını çattı. “Tanrı aşkına, sen neden söz ediyorsun?”

“Sen öldün,” diye fısıldadım. “Çok üzgünüm ama gerçek hayatta telefonda konuşmaya devam etmedik ve sen kalp krizi geçirip öldün. Buluşma planlan yaptık, birbirimize hoşça kal dedik ve telefonu kapattık. İki gün sonra kahve içmek için seni kafede bekledim. Ama sen gelmedin. O akşam kalp krizi geçirmişsin ve ölmüşsün. Biz telefonu kapattıktan hemen sonra...”

İçkisinden son bir yudum daha aldı. “Bu, hayatımda duyduğum en çılgınca şey!”

“Ama gerçek bu!” Elimi dizinin üstüne koydum. “Asıl çılgınca olan *bu*, Lars! Bütün bunlar! Sen hayal gücümün ürünüsün. Bu ev, bu aile, Alma, komşular, Frieda’yla küs olmam, *ailemin ölmesi*... Asıl çılgınca olan, bunlar Lars! Bunların hepsi saçmalık, beynimin yarattığı şeyler. Hiçbiri gerçek değil! Benim yaşadığım dünya, yani gerçek hayatım belki çok basit ve monoton, ama en azından orada her şey son derece mantıklı. Her şey akla uygun!”

Öne eğildim. Kollanmı boynuna dolayıp onu uzun uzun öptüm. Alev alev yanan dudaklarını hissetmeyi, zihnime ve kalbime dokunmasını istiyordum. Bu anı unutmak istemiyordum. Çünkü bir daha asla bu dünyada olmayacaktım. Ne olursa ol-

sun, bu rüya âlemine dönmeyi kesinlikle istemiyordum.

Bir süre sonra dudaklarımız ayrıldı. Ona son bir kez baktım. “Ben şimdi yatmaya gidiyorum,” dedim ve ayağa kalktım. “Şimdi, hayali evimin hayali yatağında uzanacağım ve hayali bir uykuya dalacağım. Ama bu kez gözlerimi gerçek hayatta açacağım.” Sanki çocuklarımdan biriymiş gibi kulağının arkasındaki bir tutam saçı şefkatle okşadım. “Hoşça kal aşkım,” diye fısıldadım.

<S&âlüm2(>

Uyandığımda nerede olduğumu anlamadım. Oda karanlıktı, yataksa dar ve yüksekti. Pencerelerin iki yanında asılı duran perdeler kapalıydı. Üstümdeki yorgan, sıcak ve yumuşacıktı.

Sonra aniden o kokuyu duydum; kızarmış balkabağı ve lavanta karışımını... Bu kokuyu nerede olsa tanırdım. İşte o an evde olduğumu anladım. Ama burası *benim* evim değil, ailemin eviydi. York Caddesi’ndeki evimizde çocukluk yatak odamdaydım.

Yorganı üstümden attığım gibi pencereye koştum. Hemen perdeleri açtım. Dışarısı hâlâ karanlık ve pusluydu. Güneş henüz doğmamış olmasına rağmen, soğuk ve bulutlu bir hava olacağını seziyordum. Saatin kaç olduğu hakkında bir fikrim yoktu. Anneme bir saat daha almasını söylemeye karar verdim.

Birkaç yıl kadar önce, yani onlardan ayrı bir eve taşındıktan sonra, annem bu odayı genel kullanıma uygun bir hale getirmişti. Güney Lisesi çıkartmalarımı ve film afişlerimi duvardan sökmüştü. En sevdiğim afişler de Clark Gable ve Vivien Leigh’in oynadığı *Rüzgâr Gibi Geçti-*, Deanna Durbin’in oynadığı *It Started With Eve;* William Holden ve Martha Scott’m başrolde olduğu *Our Town·dn.* Annem ayrıca önceden deniz yeşili olan duvarları, çok kişiliksiz görünen beje boyamıştı. Pembe ve san renkli eski yama işi yatak örtümün yerine de, perdelere uygun mavi renk bir nevresim geçirmişti. Duvarlara ünlü Fransız empresyonist ressamların küçük röprodüksiyon tablolarını asmıştı; Degas’ın[2] balerinleri ve Renoir’m[3] kafe resimleri gibi. Tabloları asmayı bitirdiğinde, “Misafirler için mükemmel bir imaj, çok beğenecekler,” demişti. Dürüst olmak gerekirse, bu evde misafir ağırladıklarını hatırlamıyordum. Yine de annemin hakkı vardı, misafir gelirse bu odaya kesin bayılacaktı.

Bedenime baktım. Üstümde çok bol, uzun, beyaz bir gecelik vardı, yakası da

dantel işlemeliydi. Şüphesiz bu, annemin geceliğiydi. Ne olmuştu acaba? Çok sarhoş olduğum için kendi evime gidememiş miydim? Öyleyse çok utanç verici bir durumdu!

Canım annem oldukça düşünceli davranarak komodinin üstüne bir bardak su bırakmıştı. Suyu bir dikişte içtim. Başım biraz ağrıyordu. Yatak odasının kapısını açıp koridora çıktım.

Annemle babamın yatak odasına baktım, kapıları kapalıydı. Yapmam gereken şey, altı yaşında meraklı bir çocuk gibi davranmamak, kapıyı açmamak ve odama dönmekti.

Rüyamdaki hayatımı hatırlayınca, kendi kendime, “altı yaşında bir çocuk,” dedim.

Sonra rüyamda Lars’ın söylediği korkunç şeyleri anımsadım. Boğazımda bir şey düğümlendi, içimden ağlamak geliyordu. Kollarımı kavuşturup koridorda öylece dikildim.

Annem salı günkü Honolulu uçuşu hakkında “kor-kunç”gibi bir kelime kullanmıştı. Demek Lars haklıydı. Ha-waii’den kalkan uçak fırtınaya yakalanmıştı ama gerçek hayatta bu haberi duymamıştım. Birden o kazada hayatını kaybeden insanlar ve aileleri için derin bir üzüntü duydum. Ama içten içe de, iyi ki bizimkiler o uçakta değildi, diye şükrediyordum.

Bu hayatımın, yani gerçek hayatımın ailem olmadan nasıl olacağını düşündüm. Böyle şeylerin olduğunu biliyordum. Yani bir uçak kazası olurdu, insanlar ölebilirdi. Ayrıca beklenmedik ölümler, hastalık ya da kaza gibi şeyler hepimizin başına *gelebilirdi.* Ailemin, Frieda’nm ve benim. Ama asıl nokta, böyle bir şeyin *gerçekleşmemiş olmasıydı.* Yani annem ve babamın uçağı düşmemişti ve onlar ölmemişti. Gerçek hayatın gerçeği buydu.

Karanlıkta koridorda yürüdüm ve mutfağa, filtre kahve makinesinin yanma gittim. O hayali dünyaya bir daha asla dönmeyecektim. Üstelik buna engel olacağımı da gayet iyi biliyordum. Evet, evet... Zihnimin beni tekrar oraya götürmesine izin vermeyecektim. Böyle bir şey asla olmamalıydı. Filtre kahve makinesinin içini hemen suyla doldurdum.

Aslına bakarsanız, tekrar orada olmaktan ölesiye kor-

kuyordum. Oraya bir daha gidersem, evime, gerçek hayatıma dönememekten korkuyordum...

Bunları tabii ki aileme söyleyemezdim. Kim kendisi hakkında bu kadar korkunç bir şey duymak isterdi ki? Kahvaltıyı hazırladım ve annemle babamın kalkmasını bekledim. Evvelki gün markete gidip alışveriş yapmıştım. Evlerindeki ilk sabah, hiçbir eksiklik çekmesinler istiyordum: portakal suyu, ekmek, krema, yumurtalar... Kahve kokusu onları uyandırdı. İkisi de bir yandan esneyip bir yandan sabahlıklarının kuşağım bağlayarak odadan çıktı.

“Kitty,” dedi annem bana uzun uzun bakıp. “Sen hiç uyumadın mı tatlım? Gözlerinin altındaki morluk ve torbalara bak.” Bir kupa çıkarıp kendine kahve koydu. “Seni evine bırakmadığımız için özür dilerim. Düşündük de... yani sen, biraz şey...”

“Sorun değil,” diye lafını kestim. Çok utanmıştım. “Özür dilerim.”

“Özür dilemene gerek yok.” Annem gül desenli Çin porseleni sütlüğü doldururken babam da masaya oturdu. Porselen sütlük kendimi bildim bileli bu evdeydi, evin demirbaşlarından sayılırdı. “Hepimiz yaşadık bunları tatlım,” dedi babam. Kahvesinin içine süt ve şeker koyup karıştırdı. Sonra höpürdete höpürdete bir yudum aldı. Babam kahvesini hep böyle içerdi... Bu tamdık ses beni hüzünlendirdi. Aklıma diğer hayatım, bir daha oraya gitmemeye niyetlendiğim ve oradaki

halimi, o hayattaki tanıdık sesleri duyamayacağım geldi.

Babam cebinden bir kâğıt mendil çıkarıp burnunu sildi. “Biz sadece iyi olduğundan emin olmak istedik. Bu yüzden seni kendi evine götürmedik,” dedi ve mendili tekrar cebine koydu.

Babamın yanına oturdum ve parmaklarımla saçlarımı düzelttim. “Tamam, yine de çok utanıyorum,” dedim.

“Tatlım.” Babam elini omzuma koydu. “Biz bir *aileyiz.* Annen ve benim yanımda kendini kötü hissetmene hiç gerek yok. Bunu biliyorsun, değil mi Kitty?” dedi ve kahvesinden içti.

Kahvaltıdan sonra annemle babam beni dubleks daireme bıraktı. Hava hâlâ çok bulutluydu ama kasım ayma göre gayet sıcaktı. Ben içeri girip üstümü

değiştirirken onlar verandada bekledi. Tanrım! Ölmüşüm de gömenim yokmuş gibi görünüyordum. Yaptığım bir ton makyaj bile kötü görüntümü değiştirmeye yetmedi.

Kıyafetlerimi değiştirip kendime çekidüzen verdikten sonra, ailem beni kitabevine bıraktı. Hatta Frieda'ya da merhaba demek için benimle içeri geldiler. Ilık rüzgâr, dükkânın açık kapısından içeri doluyordu. İçeri girdiğimizi gören Frieda, "Bence kış gelene kadar kapıyı açık bırakabiliriz," dedi. Sonra göz göze geldik, ikimizin de aynı şeyi düşündüğünü biliyordum. Belki de bu küçük mekândaki sayılı gün-lerimizdi. Alışveriş merkezine taşınınca, cam kapılarımız merkezin meydanına açılacaktı sadece, buradaki gibi caddeye değil. Dükkânın önüne çıkınca temiz hava alamayacak

ya da kaldırımdan gelip geçenlere bakamayacaktık.

Kasanın arkasında duran Frieda ayağa kalkıp bizi karşıladı. Annemi ve babamı öptü. "Tatlım, harika görünüyorsun," dedi annem, Frieda'ya. O an harikadan çok uzak göründüğümü bilerek yüzümü ekşittim.

"Sen ve Tom da öyle," dedi Frieda saçını kulağının arkasına atarak. Sonra babama döndü. "Lütfen bana sırrınızı söyle Tom. Hawaii'de gençlik çeşmesinden falan mı içtiniz?"

Bu sözler elimde olmadan içimi acıttı. Yani birçok açıdan. .. Birincisi, Hawaii sahiden de gençlik çeşmesi gibi büyülü bir yerdi. Colorado'da kışlar çok sert geçerdi, özellikle de yaşlı insanlar için. Amacım annemle babamın yaşlı olduğunu söylemek değildi tabii ki ama günden güne gençleşmedikleri de aşikârdı. Aslında teyzem ve eniştem gibi sıcak bir yerde yaşamanın, onlara çok iyi geleceğini biliyordum.

İkincisi; diğer hayatımda Hawaii tatillerinin, oradaki maceralarının, anılarının; kısacası, her şeyin evlerine gele-meden onlardan alındığını bilmemdi.

En kötüsü de, diğer hayatımda annem ve babam benden alınmıştı.

Frieda'yla yaptıkları kısa sohbetten sonra annemle babam gitti. Gökyüzünde, yaklaşan fırtınanın öncüsü kara bulutlar vardı hâlâ. Annemle babam, hem fırtınaya yakalanmamak hem de bavullarını boşaltmak için erkenden gitmişti. Annem dağ gibi çamaşır biriktiğini, bir an önce yıkamaya

başlaması gerektiğini söylemişti.

Onlar gittikten sonra Frieda'ya dönüp, "Sana söylemem gereken bir şey var," dedim. "Sana çok çılgınca ve saçma geleceğini biliyorum ama..."

Sırıttı. "O zaman önce kendimize bir kahve koyalım." Kahve kupalarımızı alıp tezgâhın arkasına karşılıklı oturduk. Frieda, sigarasından bir tane yaktı ve derin bir nefes çekti. Dumanı yan tarafa üfledikten sonra tekrar bana döndü. Gözleri fıldır fıldır dönüyordu, yani keyfi gayet yerindeydi. Birden birbirimizin ruh halinden ne çok etkilendiğimizi fark ettim; özellikle de ben... Frieda'nın ne zaman morali bozulsa benim de bozulurdu. O, neşeli ve keyifliyse benim de içim yaşam sevinciyle dolardı. Bugün neşeli olmasına çok sevinmiştim ama bu sefer ruh halim, onun peşinden gidemeyecek kadar yerle birdi.

"Son birkaç haftadır bana tuhaf bir şeyler oluyor," diye söze girdim. "Uyuduğum zaman birden başka bir hayata gözümü açıyorum." Derin bir nefes aldım. "Tamamen farklı bir hayat, ama ben hâlâ benim. Zaman da şimdiki zaman, daha doğrusu birkaç ay sonrası. Sanırım mart başı falan..." Sesim titredi. Bunu anlatmanın mantıklı ve düzgün bir yolunu bulamıyordum.

Frieda kahvesinden bir yudum aldı ve sigarasını kül tablasına koydu. "Her insan bazen rüya görür," dedi. "Mesela ben, dün gece kendimi Broadway'de şarkı söyleyen bir aktris olarak gördüm. Sesimi duymalıydın... *The Fantasticks* müzikalindeki *Soon It 's Gonna Rain* şarkısını yürek parçalayıcı şekilde söylüyordum."

Gülümsedim. "Aslında bu öyle bir şey değil. Frieda, bu rüyalar çok gerçek. Anlatması çok güç... En tuhafı da, imkânsız olmamaları... yani olaylar farklı gelişseydi, o rüyadaki gibi bir hayatımın olması mantık ve ihtimaller dahilinde. Sekiz yıl önce bir olay farklı sonlansaydı, aynen böyle bir hayatım olabilirdi."

Kafasını salladı. "Özür dilerim tatlım, tam anlayamadım. Daha doğrusu takip etmekte zorlanıyorum."

Ona her şeyi baştan anlatmaya başladım. Lars Ta yaptığımız telefon görüşmesini, rüyadaki hayatımda o telefon görüşmesinin daha uzun olduğunu ve hayatını kurtardığımı anlattım. Sesli söyleyince hepsi çok saçma ve aptalca geliyordu. *Belki de gerçekten de öyle,* dedim kendi kendime.

Benim uzun uzun anlattığım hikâye son hız devam ederken Frieda ikinci

sigarasını yaktı. Konuyu kavramaya başladıktan ve ikinci sigarasını söndürdükten sonra, “Belki de o, uzun zaman önce kaybettiğin koçandı,” dedi.

Kaşlarımı çatıp, “Ne demek istiyorsun?” diye sordum. “Hatırlamıyor musun?” Boş kupasını tezgâhın üstüne koydu. “Yıllar önce hayatımızın erkeğiyle neden tanışama-dığımız konusunda sohbet ediyor ve teoriler üretiyorduk. Sen de çok güzel ve akla yatkın bir şey söylemiştin. Bak tam olarak şöyle dedin: ‘Hayatımın erkeğiyle tanışamamış olmamın tek mantıklı açıklaması, onun biz tanışamadan önce ölmüş olması.’”

Bir süre sessiz kaldım ve söylediği şeyi düşündüm. Evet, *o konuşmayı hatırlıyordum.* Bir gece şehir merkezinde bir yerde oturup içmiştik, galiba beş yüzüncü kitap satışımızı falan kutluyorduk ya da öyle bir şey. “Gerçekten böyle söylediğime inanamıyorum.”

“Evet, aynen böyle dedin. Peki?” Düşünceli bir şekilde parmaklarını kupanın üstünde tıklattı. “Peki, peri masalı nasıl bitiyor?”

Omuz silktim. “Nasıl olabilir ki? Âşık oluyoruz ve evleniyoruz. Evlendiğimizin senesi gelmeden de hamile kalıyorum; hem de ikizlere. Ama doğdukları zaman aslında ikiz değil üçüz olduklarını anlıyoruz.”

Frieda kahkahalara boğuldu. “Yüce İsa aşkına! Bak sen, olaylar giderek daha ilginç bir hal alıyor. Hadi bana onlara hamileyken kaç kilo aldığını söyle, koca bir domuz kadar şişmanladın mı?”

“Ben zaten şişmanım,” dedim gülümseyerek.

Frieda kafasını salladı. “Şişman değilsin Kitty.” Kendine biraz daha kahve koyduktan sonra çaydanlığı bana uzattı. “Sen iri göğüslerle ödüllendirilmişsin kardeşim, kemiklerin de, onlara uysun diye iri.”

Gözlerimi devirip kupama tekrar kahve koydum. Frieda’ nm tekrar oturmasını bekledim. “Olay şu ki, yani orada her şey mükemmel görünüyor. Ev harika... çocuklar harika... yani neredeyse. Neyse, bu da ayrı bir hikâye ama şimdi... yani orada daha çok zaman geçirdikçe her şey giderek daha...”

Sesim titredi, bu kısmı nasıl açıklayacağımı bilmiyordum. Mesele; Michael ya da hissettiğim suçluluk duygusundan ziyade Frieda’nm o hayatımdaki haliydi. Hayali hayatımda küs olduğumuzu ve uzun zamandır konuşmadığımızı ona nasıl

söyleyebilirdim ki?

Tabii bir de ailemin durumu vardı. O dünyada ailemin başına neler geldiğini ona söyleyemezdim.

“Yani giderek mükemmellikten uzaklaşıyor,” diye bitirdim cümlemi.

Frieda elini elimin üstüne koydu. “Ah, tatlım.. .niçin her şeyi bu kadar kafana takıyorsun? Bak nasıl yıpranıyorsun.” Pencereden dışarı baktıktan sonra tekrar bana döndü. “Bak, son günler, hepimiz için çok gergin ve stresliydi. Küba’daki olaylar, dünya geneli ve bizim küçük hayatlarımızdaki belirsizlik. Biliyorsun işte... ama senin bu hayali hayatın... yani bu sadece bir kaçış Kitty. Bu gerçek değil.”

“Ama gerçekmiş gibi *hissettiriyor*!” dedim ağlayarak. “Oradayken her şey çok gerçek geliyor. Yani hissediyomm... endişeleniyorum...” Pencereden bakıp kafamı salladım. “Bir gece uyuyacağım, gözümü orada açacağım ve bu hayatıma bir daha asla dönemeyeceğim diye çok korkuyorum!”

Nihayet! Evet, söylemiştim işte...

Frieda ayağa kalkıp pencerenin yanına gitti ve beni de yanma çağırdı. Elini pencere camına bastırıp, “Hadi elini buraya koy,” dedi. Ben de aynısını yaptım. “Ne kadar sıcak olduğunu hissediyor musun? Güneşi hissedebiliyor musun?” Haklıydı. Hangi ara güneş çıkmıştı ki? Sabahki gri bulutlar havanın bütün gün kapalı olacağını gösteriyordu ama şimdi hava açmış, güneş yüzünü göstermişti. Pencere camı gerçekten de sıcaktı. Frieda’ya bakıp kafamı salladım.

Sonra elimi alıp bir kitabın üstüne koydu. Parmaklarımı gıcır gıcır kapağında ve sayfalarında gezdirdim. “Bunu da hissediyorsun, haksız mıyım?”

Tekrar kafamı salladım.

Sonra beni kapıya doğru götürdü. Birlikte kaldırımın üstünde yürüdük. Yoldan geçen kamyon, burun deliklerimizi egzoz dumanıyla doldurdu. “Bu kokuyu duymadım diyemezsin,” dedi Frieda ve devam etti. “Peki ya kahve? Onun tadını aldın, değil mi? Annenin hoşça kal öpücüğünü ve babanın seni kucaklamasını hissettin. Bacaklarındaki çorapları, kulağındaki küpeleri hissedebiliyorsun, öyle değil mi?”

İç çektim. “Frieda, bunların hepsini hissedebiliyorum. Ama sorun şu ki, bunlann hepsini diğer hayatımda da hissedebiliyorum.”

Kafasını salladı. “Hayır. Çok güçlü bir hayal gücün var Kitty, ki bence bu harika bir özellik. Ama aşırı aktif zihnin, sen uykudayken bile yaratmaya devam ediyor, yepyeni bir hayat yaratmış. Bana kalırsa bu, zekâ belirtisi...” Gözlerime son derece şefkatli ve kibar bakıyordu. “Ama rüyandaki hayatın gerçek değil. Burası...” Kolunu açıp dükkânın içini gösterdi. Ardından belimden tutup beni kendine çekti. “Burası,” diye fısıldadı. “Ait olduğun yer burası!”

<5&âtüm27

O akşam, gündüz Frieda’ya da söylediğim gibi, uyumaktan çok korkuyordum.

Uyumamalıydım, direnmeliydim... Aileme söz verdiğim akşam yemeğini hazırladım; lazanya, sarımsaklı ekmek ve salata. Kutlama yapmak için şarap da aldım, ama bu sefer sadece bir kadeh içtim. Üçümüz geç saate kadar oturup sohbet ettik, eski günlerden bahsettik, masamın üstünde duran albümdeki komik fotoğraflarıma bakıp kahkahalarla güldük.

Gecenin sonunda, saat on bir civan, annemle babam esnemeye başladı. Evlerine gidip dinlenmek istiyorlardı. Onları yolcu etmek için kapının önüne çıktığımda bana sıkıca sarıldılar. “En kısa sürede yine bekliyorum. Sizi ağırlamak benim için büyük keyifti,” dedim.

Arabalarına binip gittiler. Ben de kanepeme oturup Greg’in yeni kitabının taslağını oluşturmaya başladım. Yeni kitap, beyzbol oyuncularının tatilde neler yaptığı hakkında olacaktı. Tabii, en önemli işleri de, Greg Hansen gibi fanatik hayranlarını evlerinde ziyaret etmekti. Hikâyenin ortasında

Willie Mays, Washington Caddesi’ndeki dubleks evin kapısına kadar geliyordu. Greg’in öğrenmesini istediğim kelimelerin altını çizdim: *mevsim*, *cadde*, *taksi*... Hikâyenin nasıl sonlanacağma henüz karar vermemiştim. Kalemimin ucunu kemirerek bir son düşünmeye çalıştıysam da bir türlü yoğun-laşamıyordum.

Sonra taslak sayfalan bir kenara bırakıp *Fail-Safe* kitabını okumaya başladım. Hani dükkâna yeni getirttiğimiz, nükleer savaş konulu meşhur roman. Geçtiğimiz pazar günü *Denver Post'*ta romanla ilgili müthiş bir yazı yayımlanmıştı. O yazıdan sonra müşterilerin sürekli bu kitabı soracağından emindim. Aslında hikâyesi bana göre çok da ilginç değildi, ancak müşterilerin

sorularını doğru cevaplayabilmek için okumam gerekiyordu.

Sayfalara bakarken aynı satırı defalarca okuduğumu fark ettim. Gözüm birden, masanın üstünde duran, Muriel Spark'ın yazdığı *Bayan Jean Brodie 'nin Baharı* isimli kitaba kaydı. Bu kitabı geçen sene dükkâna geldiğinde okumuş ve bayılmıştım. O kadar güzel bir kitaptı ki, tekrar okumak istedim. Şu an en önemli şey uyanık kalmaktı. Yani sevdiğim bir kitap, beni mecburen okuduğum bir kitaptan daha ayık tutabilirdi. Hemen *Fail-Safe 'i* bıraktım ve *Bayan Jean Brodie 'nin Baharı* isimli kitabı aldım.

Bir yarım saat daha geçti. Ama elimde çok sevdiğim bir kitap olmasına rağmen, gözlerimi açık tutmakta zorlanıyordum. Mutfağa gidip kendime demli bir siyah çay yaptım. Çayımı sehpaya koyup kanepeye tekrar oturdum, elime de Spârk'm romanını aldım. Çayımdan birkaç yudum aldım, birkaç sayfa daha okudum. Ancak gözlerimden akan uykuya direnmeyi beceremedim...

Uyandığımda Springfield Caddesi'ndeki evde olmak beni artık şaşırtmıyordu. Gözlerimi esneye esneye açtım ve yeşil yatak odama baktım. Bir ihtimal tekrar uyuyabilirim diye gözlerimi kapattıysam da fayda etmedi, hiç uykum yoktu. Zorlamamaya karar verdim ve gözlerimi tekrar açtım.

Verandaya açılan sürgülü kapılardan içeri dolan güneş ışığına bakılırsa, sabahla öğle arası bir saatti. Lars'm komodinindeki saate baktım. Evet, doğru tahmin etmiştim, saat on biri gösteriyordu. Yatakta yalnızdım, yatak odasının kapısı da kapalıydı. Kalkıp sessiz evde yürüyerek mutfağa gittim. Alma mutfak masasında oturmuş, gazete okuyor ve kahve içiyordu; anlaşılan mola vermişti.

Ben içeri girince kafasını kaldırıp baktı. "Senora An-dersson, kendinizi nasıl hissediyorsunuz?" diye sordu. Sesindeki duyarlılık ve ilgi hoşuma gitmişti.

"Ben... ben iyiyim." Makineden kendime kahve koydum. "Bay Andersson ve çocuklar nerede?"

"Senor Andersson siz dinlenebilesiniz diye bugün işten izin aldı. Mitch ve Missy'yi okula bıraktı. Uzun süre Micha-el'la dışarıda olacaklarını söyledi. Bu sayede ev sessiz olacaktı ve siz rahatça dinlenebilecektiniz." Ayağa kalktı. "Bu sabah gürültü yapmayacak işler yapmaya çalıştım, ama sizi rahatsız etmedim, değil mi?"

"Hayır," dedim kafamı sallayarak. "Beni hiç rahatsız etmedin. Dikkat ettiğin için

çok teşekkür ederim.”

“Senor Andersson söyledi ki, geceniz çok şey... yani *zor* geçmiş?”

Kafamı salladım ve masaya oturdum.

“Size bir şey hazırlamamı ister misiniz? Yumurta, tost gibi?”

“Evet,” dedim kahvemi yudumlayarak. “Bu çok iyi olur Alma, *Gracias.”*

Alma, ocağın üstünde yumurtalarla ilgilendi. Ben de gazeteyi elime aldım. Ön sayfada *4 Mart 1963, Pazartesi* yazıyordu. Manşette, “Ouray yakınlardaki toprak kaymasında üç kişi hayatını kaybetti,” yazıyordu. Diğer sayfalarda da dağ geçidinin orada arkadaşlarını kurtarmaya çalışan işçilerin fotoğrafları vardı.

Kahvaltı tabağımı önüme koyarken, “Alma,” dedim. “Bir dakikalığına oturup benimle konuşur musun?”

Omuz silkti. “*Si,* Madem öyle istiyorsunuz.”

“Hadi kendine bir kahve daha koy.”

Kaşlarını kaldırdı ama dediğimi yaptı.

“Bazı bilgilere ihtiyacım var,” dedim karşıma oturan Al-ma’ya. “Sana soracağım şeyler saçma ya da delice gelebilir. Yani bunları zaten bildiğimi düşünebilirsin ama hatırlayamıyordum. Bu yüzden yardımını isteyeceğim.”

Kafasını yana eğip merakla bekledi.

“Öncelikle, bana bizimle çalışmaya ne zaman başladığını söyler misin?”

“Hımm. Sanırım mayıs ayında. 1959 senesi. O zaman ev çok *nuevo,* yani yeniydi. Siz ve Senor Andersson ve *los ni-nos,* yani çocuklar buraya yeni taşınmıştınız. Beni işe almanızın nedeni, bu evin tek başına idare edilemeyecek kadar büyük olmasıydı. Hem o zamanlar siz de çalışıyordunuz *senora*.”

“Öyle mi? Çalışıyor muydum? Peki, bu konuda bana başka neler anlatabilirsin?”

“Sizin *tienda de libros,* yani kitapçınız vardı. Diğer hanımefendiyle, Senorita Green. Her gün kitapçıya gidiyordunuz, *los ninos,* çocuklar da burada kalıyordu.

O zaman henüz bebeklerdi, iki yaşında bile değillerdi.”

“Peki, onlara sen mi bakıyordun?”

Güldü. “Hayır, ben değil. Hem ev işini yapıp hem o üçüne bakmak imkânsızdı. Ben yemekleri pişirmeliydim. Hayır, senora, sizin *la ninera*, yani dadınız vardı. Jenny’yi hatırlamıyor musunuz?”

Hayır, anlamında kafamı salladım. “Yani... lütfen bana hiçbir şey bilmiyormuşum gibi anlat.”

“Kendini çok büyük ve herkesten üstün görürdü. Ama bana sorarsanız *çok iyi biri değildi.*[1]’’ Alma’nın dudaklan büzüldü. “Jenny, üniversitenin *Çocuk Psikolojisi* bölümünden dereceyle mezun olmuştu. İngilizcesi tam olarak nasıl söylenir bilmiyorum, ama *çocukların* kafasının içindekileri anlıyordu. Ama bununla ilgili iş bulamamıştı. Neden derseniz, ben de bilmiyorum. Ama sonra onu tanıdım ve nedenini tahmin ettim. Neyse, Jenny, sizin ve Senora Andersson’m yanında çalışmaya başladı.” Alma bir süre tereddüt ettikten sonra, “Ama senora size o zaman da söylemiştim, şimdi de söylüyorum: Benim bir sürü *kız arkadaşım* var. Kendi çocuğunu *büyütmüş* ve başka çocuklara bakmış arkadaşlar. Onlar da bu işe girmek ve çocuklarınıza bakmak istediler. Ama Jenny pro... bir şey... yani profesyoneldi. Siz o zaman bana böyle demiştiniz senora.” Alma öfkelenmişti. “Zoy *ninos pobres.* Yani o çocukların anneleri yanında değildi. Onların anneleri gibi davranacak birine ihtiyaçları vardı. Onlar labo-ratuvar faresi...nasıl denir, onlar *deney konusu* değildi. Onlara böyle davranan biri iyi değildi.”

Yüzüm düştü, Alma çekinerek elini elimin üstüne koydu. “Bunu söylememeliyim belki... belki bunu söylemek zalimlik...”

Omuz silktim. “Sorun değil, lütfen devam et.”

“Jenny burada sizin için benden daha uzun çalıştı. Bu aile hakkındaki her şeyi bildiğini düşünüyordu. Ama bence Jenny çocuklara kötü, yani *sert* davranıyordu.” Alma birden elini çekti. “Özellikle de Michael’a. Jenny’ye göre...” Alma tereddüt ediyordu, kahvesinden bir yudum içti. “Jenny, Mic-hael’ın kafasının içinde bir sorun olduğunu düşünüyordu. *Si,* yani tamam bu doğruydu, ama Jenny ayrıca bunu tedavi edebileceğini de düşünüyordu. Michael, *diğer çocukların* yaptığı şeyleri yapmak istemiyordu. Top oynamak, müzik

dinlemek, kitap okumak gibi şeyler. Böyle şeyler Michael'm ilgisini çekmiyordu. Bir köşeye oturur ve kendi kendime hımlardı, yani sesler çıkarırdı. Jenny küçük kollarından tutup çeker ve onu *diğer çocuklara* katılmaya zorlardı. Michael'ın elini çok sıkı, acıtır gibi tutardı." Alma ellerini birleştirip sıktı, çok gerilmişti. O kadar sıkıyordu ki, parmakları kıpkırmızı oldu. Sonra derin derin iç geçirdi.

Birkaç saniye sonra anlatmaya devam etti. "Jenny, oyunlara katılsın diye Michael'ı zorlardı. Ona şarkı söyletmeye çalışırdı. 'Ring Around the Rosie' isimli çocuk şarkısını... Michael istemeyip ağlayınca da..." Alma dudağını ısırdı. "Bunları gerçekten hatırlamıyor musunuz senora? Hiçbirini hatırlamıyor musunuz?"

Güçlükle yutkundum. "Lütfen, sadece anlatmaya devam

et."

"O, Michael'ı tokatladı. Senora Andersson, *mi corazön,* yani bunu görünce benim kalbim acıdı. Michael bağıra bağıra ağlamaya başladı. Jenny onu kaldırıp köşeye götürdü. Bağırmasın diye de eliyle ağzını kapattı. Michael o zaman, *un ni-nopeueno,* yani küçücük bir çocuktu. Şimdiki gibi çok tatlıydı. Diğer iki çocuk da el ele tutuşup onlara bakıyor, ne yapacaklarını bilmiyordu. Bana gelip eteğimi çekiştirdiler. Tam anlatamadılar ama ben anladım. Ne söylemeye çalıştıklarını anladım ben. *BmaAlma bir şey yap*\ demek istiyorlardı.

Ben de ellerimi yukarı kaldırdım, çünkü ben ne yapabilirdim ki? O kadın önemli biriydi, ona karışmak benim işim değildi. Benin işim *los banos* yani yemek pişirmekti, çocukları büyütmek değildi..."

"Peki biz... yani Bay Andersson ve ben... bunları biliyor muyduk?"

"Şey, o küçük çocuğun kafasında gerçekten de bir sorun vardı. Bunu herkes biliyordu. Hatta Senor Andersson sizden

önce anlamıştı. Michael'ı doktora götürelim diye size yalvardı. Ama siz Michael'm iyi olduğunu söylediniz. Size göre sadece biraz utangaçtı ve bazı şeyleri diğer çocuklar kadar hızlı yapamıyordu. Zamanla düzeleceğini söylediniz."

"Ama biz şeyi... bilmiyor muyduk? Yani Michael'ın... Jenny'nin onu..."

Alma kafasını salladı. “Hayır. Bunu bilmiyordunuz. Size söylemeliydim. Size çok daha önce söylemeliydim.” Yere baktı. “Dediğim gibi, Jenny bu eve benden önce gelmişti. Ben, yani ben yeni kızdım. İşimi kaybetmekten korktum.”

“Ama sonra söyledin... değil mi?”

“Si. Evet söyledim. Ama bir yıldan fazla zaman geçtikten sonra. Ben size anlatınca siz Jenny’yi kovdunuz. Tabii ben, buna çok sevindim. Adiös!” Kupasını masaya koydu. “Sonra siz Michael’ı doktora götürdünüz ve neyi olduğunu sordunuz.”

“Doktorlar bana ne söyledi?”

“Bunun, sizin hatanız olduğunu söylediler senora.” Alma ayağa kalktı. “MichaeTm bir hastalığı olduğunu, adı... Adı otizm... Ve tedavi edilemeyeceğini söylediler. Bu hastalığın olmasının nedeni sizmişsiniz. Çünkü o küçükken size, annesine ihtiyacı varmış. Ama ihtiyaç duyduğunda annesi yanında yokmuş.”

Kaşlarımı çattım. “Buna inanıyor musun Alma? Bunun benim hatam olduğuna inanıyor musun?”

Alma boş tabağımı kaldırdı. “Senora çok fazla konuştum. Yapmam gereken işler var. Artık kalktığınıza göre elektrik süpürgesi açacağım. *BuenoT*’

Tamam, dedim kendi kendime. Gözlerimi kapatıp uyuyacak ve evimde uyanacaktım. Ama bunun zamanı olmadığını biliyordum. Sonuçta bu sadece bir kişinin ağzından dinlediğim şeylerdi; bu, onun fikriydi. Tamam, Alma çok güvenilir biriydi ama hikâye bu kadar olamazdı. Başka şeyler de olmalıydı; henüz bilmediğim başka şeyler...

Kahve kupamı sudan geçirirken düşündüm. Madem bu durumun suçlusu bendim, neden Mitch ve Missy bu kadar harikaydı? Korkunç bir anne olduğum için Michael ofistik olmuştu madem, neden dünyadaki diğer korkunç annelerin çocukları otistik olmuyordu?

Birden sorduğum bu kolay sorulara sığındım. İçimden bir ses, bazı parçaların yerine oturmadığını söylüyordu. Bütün kötü annelerin çocuğu otistik olsaydı dünyada normal insan kalmazdı. Çünkü kötü anne sayısı çok ama çok fazlaydı...

Giyinmek için yatak odasına giderken düşündüm de bazı şeyler tesadüfi değildi.

Yani Michael'm başına gelen şey nasıl olmuştu da diğer iki çocuğu es geçmişti? *Hadi dürüst ol Kitty, Michael 'ırı başına gelenlerin tek suçlusu sensin. Nedeni, çok kötü bir anne olman...* Mitch ve Missy her yönden olağanüstü çocuklardı.

Ama onlar? Alma hikâyeyi yarıda kesmişti, en son Jenny'nin kovulduğunu ve Michael'a ne teşhis konulduğunu söylemişti. Tamam, parçalan bir araya getirmeye bu kısımdan başlayabilirdim. Kitabevini muhtemelen bu olaydan sonra bırakmıştım. Duyduğum pişmanlık yüzünden, Frieda'yı ve dükkânı bırakıp çocuklarımla birlikte evde olmayı seçmiş olmalıydım. Michael'a verdiğim hasar her neyse, umarım düzeltebilirdim. Umarım bu şey diğer iki çocuğumu da etkilemezdi. İçimden bunun için dua ettim.

Yatak odasına gelince yatağa baktım. Hâlâ toplanmamıştı, çarşaflar kırışıktı. Belki de burada biz, yani Lars ve ben... Çarşafları düzeltip yatak örtüsünü serdim, üstüne de süs yastıklarını koydum. Bir an, yatağı düzeltmenin benim görevim olmadığını hissettim; en azından Alma'nm geldiği günlerde... Yine de yatağı toplamak kendimi iyi hissettirdi.

Gardırobun kapağını açıp kıyafetlere göz attım, üstüme giyebileceğim bir şey seçmeye çalıştım. Ama kıyafetleri gözüm görmüyordu. Gözümün önüne gelen şey, birkaç yıl önce yaşadığım bazı anılardı. Parça parça şeylerdi...

Evet, o günlerin bir bölümünü hatırlıyordum. Ama hepsini değil, sadece bazılarını...

Jenny'yi kovduğum ve kendimi, bedenimi, ruhumu çocuklarıma ve aileme adamaya karar verdiğim zaman çocuklarım iki buçuk yaşındaydı. Yaptığım hataları düzeltebileceğimden çok emindim. Michael'ın beni sevmesini sağlayabilirdim. Onu, diğer iki çocuğum gibi normal hale getirebilirdim.

Bahçede, açık havada olmanın ikimize de iyi geleceğine karar verdim. O bahar, sebze bahçesi yapmıştık; bebek marul ve havuç tohumlarını sırayla ektik. Çitin kenarlarına da eski dubleks dairemin yakınındaki seradan satın aldığımız uzun domates fidelerim diktik. Birbirlerine domates sırıklarıyla vurmasınlar diye, Mitch ve Missy'yi zor zapt ettim. Ama sonunda bahçemizi ekmeyi bitirdik, çok güzel bir sebze bahçemiz olmuştu. Lars işten eve gelince, "Artık taze sebze yiyeceğiz, artık her şey farklı olacak," dedim sevinçle.

Beni takdir eden gülümsemesini unutamam, karısının yeni halinden memnun olduğu çok belliydi. "Çiftçi Katharyn," dedi bana. "Ve onun küçük çiftçi

yardımcıları...”

Üçüzlerle birlikte ön bahçeye çiçek tarhı koyduk. Çocuklar tohumları hevesle saçtı. En kısa sürede rengârenk çiçeklerimiz olmasını ve bahçemizin şenlenmesini bekliyorduk. Mitch ve Missy ellerini kirletmeyi, toprak ve çamurla oynamayı çok seviyordu. Ancak Michael pis işlerden nefret ediyordu. Tırnak aralan çamur dolunca bağırmaya başlıyordu.

Sonbahar gelip de havalar soğuyunca evde daha çok zaman geçirmeye başladık. Hem Michael’ı kafasının içindekileri düşüncelerden uzaklaştırmak hem de Missy oldum olası prenses olmayı hayal ettiği için, onlara hayali oyun yarattım. Kostümlü oyunumuz işte böyle başladı. Cumartesi günleri çocuklarla Lars ilgileniyordu, ben de fırsattan istifade kendime birkaç saat ayırabiliyordum. İşte o zamanlarda, mağazaya gidip bir sürü kumaş ve eski kıyafet alıyordum. Sonra aldıklanmı kesip biçiyor, küçük dikiş makinemle birkaç sihirli numara yapıyor ve değişik kostümler ortaya çıkanyordum. Dikiş makinemin, becerikli bir ev kadınına dönüşmemde bana çok yardımı dokunuyordu, ama hâlâ çok yolum vardı.

Missy diktiğim kostümlere bayılıyordu. Günde yirmi kez üstünü değiştiriyordu. Bir bakmışsın Külkedisi olmuş, bir bakmışsın Uyuyan Güzel... Sonra kendini prenses ilan ediyordu: Prenses Claire. Claire, annemin adı olmasının yanı sıra, Missy’nin ikinci adıydı. Prenses Claire, Prens Jon’la (Mitch’e taktığı isim de buydu) evlenmek istiyor ve onu evliliğe zorluyordu. Başlarında alüminyum folyodan yapılmış taçlarıyla bu oyunu kıkır kıkır oynuyorlardı. Missy, Michael’ dan da oyuna katılmasını istiyordu. Hatta ona, “Bir prenses, dilediği kadar prensle evlenebilir,” demişti otoriter bir sesle. Ancak Michael kafasındaki kraliyet aksesuarlarını yere atmış ve odadan koşarak çıkmıştı. Böyle durumlarda hep yatağının arkasındaki köşeye gidip çömelirdi.

Toplum içinde olmanın, Michael’m diğer insanlarla iletişime geçmesi için iyi bir fırsat olduğunu düşündüm. Hep birlikte bir sürü kalabalık mekâna gittik: hayvanat bahçesi, park, kütüphane... Bana ait steyşın arabam olmasına rağmen bazı zamanlar otobüse biniyorduk. Çünkü henüz üç yaşında olmasına rağmen Mitch ulaşım araçlarına büyük tutku duyuyordu. Ama otobüsle yaptığımız yolcuklar çok yorucu oluyordu. Çünkü Michael’ın nerede, ne zaman, nasıl davranacağını, hangi durumun onu çileden çıkartacağını bilmiyordum. Kitabevine otistik kızıyla gelen kadınla aynı durumdaydım. O kadının neler hissettiğini şimdi daha iyi anlıyordum. Çünkü Michael’la dışarı çıktığım zaman,

ben de aynen onun gibi hissediyordum. Mesela bir gün, çok güzel zaman geçiriyorduk, ortada herhangi bir sorun ya da bir şeylerin ters gitmeye başladığını gösteren bir işaret yoktu. Sorun neydi, tam bilmiyordum. Acıkırlarsa diye evde yapıp yanıma aldığım sandviçinin, Mitch ve Missy'ninkinden farklı olması mıydı? Ya da Michael'm yöneldiği salıncağa ondan önce başka bir çocuğun davranıp binmesi miydi? Yoksa hava durumunda güneşli olacağı söylenen havanın birden kapatması ve soğuması mıydı? Neden neydi bilmiyordum ama her şey o zaman başladı. Michael birden deliler gibi bağırmaya başladı. Ama ne bağırmak... Ortalığı yıkıyordu. Mitch ve Missy ağlamaya başladı. Ne olduğunu anlamadığım ve onu susturamadığım için ben de ağlıyordum. O an elimden gelen tek şey üçünü birden sağ salim Springfield Caddesi'ndeki evimize götürmekti.

Akşam olup da Lars işten döndüğünde tükenmiş haldeydim. O an tek yapabildiğim, kanepede oturup yanıma sokulan Mitch ve Missy'ye masal okumaktı.

Hatırladığım kadarıyla Lars eve döndüğünde Michael çok mutlu oluyordu. İtiraf etmeliydim ki ben de... Lars eve adım attığı anda Michael, onun sorumluluğu altına giriyordu.

Michael'la ilgilenmek, onu değiştirmek ve iyileştirmek için o kadar istekli olmama ve çabalamama rağmen, fiziken ve ruhen çok yoruluyordum. Günün sonunda onunla baş başa tek bir saniye dahi geçirmek istemiyordum.

Dört yaşına basmalarından önceki eylül ayında Mitch ve Missy haftada üç gün yuvaya gitmeye başladı. Bunun mantıken işleri düzeltmesi gerekirdi çünkü bir çocukla ilgilenmek, üç çocukla ilgilenmekten çok daha kolay olmalıydı. Ama alakası bile yoktu. Mitch ve Missy'nin yuvaya gittikleri günler çok ama çok zor geçiyordu. Michael da ben de onlan çok özlüyorduk. Aynca baş başa geçirdiğimiz bu zamanlar ikimizi de mutlu etmiyordu. Bu konudaki hislerini dile dökmüyordu tabii, ama ben anlıyordum. Zaten çok az konuşuyordu, onda da ne dediğini anlamak için epey uğraşıyorduk. Michael, erkek ve kız kardeşiyle birlikte yuvaya gi-dememesinin nedenini anlayamıyordu. Bunun yanı sıra Mitch ve Missy'nin neden yuvaya gönderildiğini, gitmelerine neden engel olmadığımızı da anlamıyordu. Mitch ve Missy'yi sabah yuvaya bırakırken o da arabadan iniyordu. Diğer iki çocuğumu öpüp onlara hoşça kal diyecek vakti bile bana çok görüyordu. "Michael arabaya bin," diyordum ama kafasını hızla sallıyor, dediğimi yapmayı reddediyordu. Onu kapıdan sokmaya çalışırken

kolumu tırmalıyor, arabaya doğru sürüklerken de küçük yumruklarıyla bana vuruyordu. Sabrım tükenip de ona sinirle çıkıştığım zaman, diğer anneler bana kınayarak bakıyor ya da kendi aralarında fısıldaşıyordu.

Yuvayla ev arası çok fazla değildi. Yolda ben sesimi çıkarmadan arabayı kullanıyordum, o da arka koltukta mırıldanıyor ya da ağlıyordu. Ona yardım etmenin, onu rahatlatmanın benim görevim olduğunun farkmdaydım. Ama söylediğim, yaptığım hiçbir şey ona etki etmiyordu. Sanki benden gelen dokunuşlara, sözlere, mimiklere kendini tamamen kapatmıştı. Bir süre sonra üstüne varmamayı öğrendim. Sessiz kaldım, gözlerimi yoldan ayırmadım ve suçluluk duygum yüzünden gözlerimden akan yaşlarını belli etmemeye çalıştım. Oğlum hasar görmüştü bir kere. Çok ama çok geç kalmıştım artık. En kötüsü de, hepsi benim suçumdu!

Bir süre sonra, diğer iki çocuğumuzu yuvaya Lars bırakmaya başladı. Bu çok işe yaradı. Ancak öğleden sonra onları almak bana düşüyordu. Lars işte olduğu için bundan kaçamazdım. Mitch ve Missy'yi yuvadan alma vakti gelince çok korkuyordum. Çünkü Michael'ın diğer anne ve çocukların yanında, yuva çıkışı oluşan o hengâmede nasıl davranacağından emin olamıyordum.

Lars'm çocukları yuvaya bıraktığı ve onları almam arasında geçen saatler, bana sonsuzluk kadar uzun geliyordu. Michael'ı eğlendirmek için elimden geleni yapıyordum. Kanepede ona masallar okuyor, onunla aynı tempoda yürümeye çalışıyor, güzel havalarda onu oyun bahçesine götürüyordum. Sallanmayı çok sevdiği için oyun bahçesinde onu saatlerce salladığımı biliyordum. Onun keyfi yerindeyken ben de kafamı biraz boşaltıyordum. Zincirlerle bağlı o küçük oturağın aynı anda ikimize de huzur vereceği kimin aklına gelirdi ki?

Mitch ve Missy yuvada bir sürü şey öğreniyorlar ve çok daha parlak çocuklar oluyorlardı. Yuvadaki müzik dersini çok seviyorlardı. Öyle ki, eve dönerken arabanın radyosunu açayım diye ısrar ediyorlar ve çalan şarkıya eşlik ediyorlardı. Önce alfabedeki bütün harfleri yazmayı öğrendiler, sonra da yirmiye kadar saymayı. Onların bu başarılan yüzümü güldürüyordu. Bu kadar küçük olmalarına rağmen bu kadar hızlı öğrenebilmelerini ve öğrenmeye bu denli düşkün olmalarını kendime benzetiyordum.

Ama buruk bir sevinç yaşıyordum. Onların yeni başlayan okul hayatı, Michael'la ikimizi çok daha kötü bir hale getiriyordu.

Ertesi yıl başladıkları anaokulu ise, işleri daha da kötüleştirdi. Tanrı'ya şükürler olsun ki, bazı konularda yuvadan tecrübeliydim. Anaokuluna ilk başladıklannda biraz utangaçlardı. Üstelik sadece beş yaşında oldukları için, diğer çocuklardan daha küçüklerdi. Ama iki kardeş olmanın verdiği avantajla ve yuvada edindikleri tecrübelerle altından kısa sürede kalktılar. Kısa sürede kendi adlarını yazmayı ve resimli kitaplarda gördükleri kelimeleri tanımayı öğrendiler. Başta karalama gibi görünen resimleri, çok net anlaşılan evlere, güneşe ve yıldızlara dönüştü. Okuldan döndükleri zaman -tıpkı okulda yaptıkları gibi- paltolarını dolaba astılar ve botlarını yerine koydular. Mitch ve Missy'nin zekâları ve başarıları, anne ve babası olarak bizi çok gururlandırıyordu.

Sonra yine aynı anne ve baba olarak durgunlaşıyorduk. Sessizce aynı şeyi düşünüyorduk; diğer çocuğumuzu... Mic-hael'ı.

Onu okula göndermemiz mümkün değildi. Devlet okullarının onun gibi çocuklara eğitim vermesini zorunlu kılan bir kanun yoktu. Üstelik ikimiz de bunun birçok insana haksızlık olduğunu düşünüyorduk; yani öğretmenine, sınıftaki diğer çocuklara ve Michael'm kendisine. Onu standart bir smıf ortamında olmaya zorlayamazdık. Yabancılarla dolu bir yerde strese girebilirdi. Öfkelendiği zaman da çok yıkıcı birine dönüşebilirdi, öğretmeni ya da arkadaşları bu durumda ne yapacaklarını bilemezdi. Normal bir sınıfta, ihtiyacı olan özel ilgiyi göremezdi.

Başka seçenekleri de araştırdık tabii. Normal okullara gidemeyen öğrencilerin eğitimine ağırlık veren özel okulları inceledik. Ama bu tarz okullardaki çocuklar, ya üstün zekâlıydı ya da çok ciddi engelleri vardı. Biri Michael'ı çok aşıyordu, öbürü de düzgün bir eğitimden ziyade bakıcılık hizmeti veriyor, çocuklara gün boyu göz kulak olup annelerinin

işe gitmesini ya da nefes almasını sağlıyordu.

Sonra bir gün Lars'a, "Ona evde öğretebilirim," dedim. "Biliyorsun, ben öğretmendim. Bu konuda hem yetkim hem de tecrübem var."

Lars bana şüpheyle baktı.

"Yapabilirim," diye ısrar ettim. "Sınıfımda öğrenme güçlüğü çeken sorunlu çocuklar da vardı. Bunu sen de biliyorsun."

"Ama Michael gibi bir çocuk yoktu, haksız mıyım? Ayrıca hiçbiri de kendi

çocuğun değildi.”

“Tamam, haklısın. Ama Lars, başka seçeneğimiz yok.” Anaokulunun ilk yılında Michael’a normal dersler vermek yerine bazı temel yetkinlikleri kazandırmaya çalıştım. Önce ona harflerin temelini, yani kare, üçgen, daire gibi şekilleri düzgün şekilde öğretmeye çalıştım. Bunları çizmesi için onu teşvik ettim. Çizimleri ya yarımdı ya da gerçek bir şekle benzemiyordu ama Michael bundan zevk alıyor gibi görünüyordu. Ona sık sık kitap okuyordum. Bu şekilde, diğer çocuklar gibi, hikâyeleri sevmesini umuyordum. Diğer çocukların aksine Michael okuma seanslarımızdan pek hazzetmiyordu ama ara ara tolerans gösteriyordu.

Mitch ve Missy birinci sınıfa başladığında, Michael’a doğru düzgün dersler vermeye başlama zamanının geldiğine karar verdim. Birçok şeyi öğrenmekte gecikmiş olabilirdi ama ona ihtiyacı olan bütün bilgileri öğretmekte kararlıydım; ne kadar zaman alacağı ya da ne kadar yorucu olacağı um-rumda değildi.

Evet, neye mal olursa olsun, diye düşündüm.

Yemek odasına Michael için küçük bir masa koydum. Yanma oturdum ve önüne bir kâğıt koydum. Alfabedeki harfleri yazması için ona yardım ettim. Önce *A* ile başladık. Ona hiçbir şey söylemedim. Sadece kâğıda *A* harfini yazdım ve okuduğumuz kitaplardaki *A* harflerine baktık. İlk başta çok hevesli görünüyordu ama ilgisi giderek azaldı, azaldı...

Çok çaresizdim. Umutsuzluğa kapılmıştım. Onun, hayatı boyunca hiçbir şey öğrenemeyeceğini düşünüyordum. Ama bu onun ümranda değildi, daha doğrusu onun için bir şey fark etmiyordu. A harfini ya da başka bir harfi tanımasını istediğimde kafasını umarsızca sallıyordu. Hevesli olmasa da uyumlu bir öğrenciydi. Ders vaktinin geldiğini hatırlattığımda hiç itiraz etmiyordu. Küçük masasına uslu uslu oturuyor, A harfini yazıyor ve boş duvara bakıyordu. Ben dersin bittiğini ve artık yerinden kalkabileceğini söyleyene dek tek kelime etmeden o boş duvara bakıyordu. Bazen çok sabırlı davrandığım, onu iki üç saat beklediğim oluyordu. Ama önünde sonunda tükeniyor ve vazgeçiyordum.

Bu tavırlarına hiç anlam veremiyordum. Lars’a, “Aslında nasıl yapacağını gayet iyi biliyor. Ama sorun şu ki, bunu yapmak istemiyor,” dedim.

Geçtiğimiz sene ekim ayınm ortasıydı, Cadılar Bayramı’ ndan hemen önce. Yani... Malum haftanın hemen öncesi...

Gardırobun önünde durup kıyafetlere odaklandım. Siyah pantolon ve gri kazak seçtim. Ruh halime son derece uygun pantolon ve kazağı üstüme geçirdikten sonra çorap ve deri, düz,

siyah bir ayakkabı giydim. Saçlarımı tarayıp bant taktım.

Salona gittim. Alma orayı süpürüyordu. Manzara penceresinden yemek odasına kadar uzanan halının üstünde sıra sıra süpürge izleri oluşmuştu. Oradan geçerken halının üstünde ayak izim çıktı. Pencerenin yanında durup Lars'm arabasını bekledim.

Lars arabayı yanaştırdı ve Michael'ın kapısını açtı. O an oğlumun suratının asık olduğunu ve burnunu çektiğini gördüm. Çok şaşırdım çünkü benim aksime, Lars'm yanında hep çok neşeli ve mutlu olurdu. Onlan karşılamak üzere kapıya çıktım.

Lars paltosunu çıkarması için Michael'a yardım etti. "Hadi üst kata çık evlat," dedi çocuğumuza. Michael sesini bile çıkarmadan, kendisine söylenen şeyi yaptı.

Lars kafasını salladı. "Bunu her gün nasıl yaptığını inan hiç anlamıyorum."

Omuz silktim. "İnan bana ben de anlamıyorum."

Lars mutfağa gidip hâlâ sıcak olan kahveden kendisine bir fincan koydu. "Sen de ister misin?"

"Hayır, teşekkürler." Kendime bir bardak su koyarken Lars çalışma odasına doğru gitti. Suyumu içtim ve üst kata çıkıp sessizce dinledim. Hiç ses gelmiyordu. *Belki de Michael yatağına uzanmış dinleniyordur,* diye düşündüm. Sonra Lars'ın peşinden çalışma odasına gittim.

Kapı eşiğinde dikilip telefonla konuşan kocamı izledim. "Tamam, ama bugün onunla ilgilenemem," dedi. "Tamam... Hayır, anlıyorum." Sonra bana baktı. "Bir saniye bekle Gla-dys." Ahizeyi eliyle kapatıp bana döndü. "Bu öğleden sonra bana çok ihtiyaçları var. Ofise gidersem yalnız idare edebilir misin?"

Omuz silktim. "Benim için sorun değil. Ben sadece... gitmeden önce seninle birkaç dakika konuşmak istiyorum." Lars ahizeyi tekrar kulağına tuttu. "Gladys, onlara saat bir buçukta orada olacağımı söyle." Telefonu kapatıp yanımdan geçti. "Üstümü değiştirmem lazım. Ben giyinirken konuşsak olur mu?"

Kafamı salladım ve o önde ben arkada yatak odamıza doğru yürüdük.

Yatak odamızda tüvit kumaştan, koyu yeşil bir berjer vardı. Adaçayı yeşili rengi duvarlarla çok hoş bir kontrast oluşturuyordu. Berjere oturup pantolon, beyaz gömlek ve kravat çıkaran Lars T izledim. Temiz kıyafetlerinin mis gibi kokusunu odanın karşısından bile alabiliyordum. Gömleğinin düğmelerini iliklerken geniş omuzlarına, güçlü göğsüne baktım. Gerçekten çok çekici bir erkekti. Çok yakışıklı, çok hoş, çok sevgi dolu ve çok mükemmeldi. Onun yanında olduğum için şükretmem gerekirdi.

Gerçek olup olmaması önemli değildi, sahip olduğum şeyler yüzünden mutlu olmalı ve minnet duymalıydım. Aynadan bana baktı. “Daha iyi misin?”

“îdare ediyorum.”

“Dün gece çok üzgün görünüyordun.”

“Lars.” Ayağa kalkıp ona doğru yürüdüm. Aynanın karşısında kravatını bağlarken yanında durdum. “Benim için bir şey yapman lazım. Ama bu kolay bir şey değil.”

Bana dönüp kollarım boynuma doladı. “Ne istersen.”

Bir an gözlerimi kapattım. Ferah kokusunu içime çekip dokunuşlarım hissetmeye çalıştım. Keşke bu anın tadını çıkarıp geri kalan her şeyi unutabilseydim. Ama yapamazdım. Gözlerimi açtım.

“Sadece...” İç çektim. “Sadece bana ne olduğunu anlat,” diye fısıldadım. “Yani onlara, aileme...”

Kafasını hafifçe yana yatırdı. “Tatlım, bunu zaten biliyorsun.”

Kafamı salladım. “Hayır, demek istediğim, sonrasında neler olduğunu...” Ondan uzaklaşıp bir iki adım geri çekildim. “Onları nasıl bulduk? Ne yaptık? Çocuklara nasıl söyledik? Nasıl...” Dudağımı ısırdım. “Cenazeleri nasıldı?” Lars bana uzun uzun baktı. Sonra kravatını yavaş yavaş bağlamaya başladı. Düşünceliydi.

Hazır olduğuna kanaat getirdikten sonra oturduğum berjere doğru geldi ve beni yavaşça oturttu. O da tam karşıma, yatağın üstüne oturdu. “Çok zordu,” dedi kafasını sallayarak. Kafamı salladım. Tabii ki çok zor olmalıydı.

“O sabah işten izin almıştım. O gün Mitch ve Missy’yi okula göndermedik. Senin arabanla havaalanına gittik. Onlan ailece karşılamaya hazırdık. Çocuklar Cadılar Bayramı kostümlerini giymişti. Heyecandan yerlerinde duramıyorlardı.” Hüzünle bana baktı. “Sen de çok heyecanlıydın hayatım.” Elini dizimin üstüne koydu. “Katharyn, belki bunu söyleme-meliyim, ama o sabah arabada... sanırım seni en son o zaman gerçekten mutlu gördüm.”

Verandaya açılan sürgülü cam kapıdan arka bahçedeki karlara baktım. Bu kısmı hatırlayamasam da gözümde can-landırabiliyordum. Çocukların nasıl giyindiğini tahmin edebiliyordum, hatta biliyordum. Missy prenses olmuştur çünkü Missy hep prenses olurdu. Mitch de serseri, sihirbaz ya da tren mühendisi olmuştur, belki de bir kovboy... Mitch’in çok geniş bir hayal gücü vardı, dünyadaki her şey olabileceği için ihtimaller sınırsızdı. Bana kalırsa, Michael bile en az onlar kadar heyecanlıydı. Kostüm giymesi için onu da ikna etmiş olmalıydım. Muhtemelen ona, içinde rahat edeceği, kısıtlanmış gibi hissetmeyeceği ve yadırgamayacağı bir kostüm dikmiştim. Evet, büyük ihtimalle ona yavru köpek kostümü hazırlamıştım. Kahverengi pantolonu, kahverengi kazağıyla giyebileceği, yanlarından uzun köpek kulakları sarkan hoş bir kukuleta ve pantolonuna iğneyle tutturulmuş benekli bir kuyruk...

Kendimi de görebiliyordum. Heyecandan yüzüm kıpkırmızı olmuştur. Stapleton’a doğru giderken, dikiz aynasından nasıl göründüğüme bakıyordum. Linnea’nın sihirli ellerinin değdiği mükemmel saçımı gereksiz yere, sürekli düzel-tiyorumdur.

Arabayı muhtemelen Lars kullanıyordu. Islık çalıyor ve çocuklarla şakalaşıyordu. Hava kapalı olmalıydı, gerçek hayattaki havayla aynıydı. Ama kötü hava keyfimizi bozmaya yetmezdi.

Havaalanına nasıl vardığımızı, nereye park ettiğimizi ve içeri nasıl girdiğimizi hayal edebiliyordum. Yolcular, kostümleriyle daha da şirin görünen çocuklarımıza bakıp gülümsüyordu. 18 numaralı kapıyı nasıl aradığımızı gözümde can-landırabiliyordum.

Gerçek hayatta da ailemi 18 numaralı kapıdan almıştım,

hem de sadece birkaç gün Önce...

“Los Angeles aktarmalı olarak geleceklerdi,” diye devam etti Lars. “Aktarma yapacakları uçak tam vaktinde indi. Pencereden bakıp onlan bekledik, uçaktan

inen neredeyse herkese el sallıyorduk. Uçaktaki herkes çıkış kapısına gelirken biz hâlâ onlan bekliyorduk. Bekledik, bekledik... Kapı çıkışındaki alan boşalana dek bekledik."

"Hatta sen, 'Aktarma yapacaklan uçağı kaçırmış olmalılar,' dedin. Telefon edip haber vermemelerine şaşırmıştın." "Evet," dedim fısıldayarak. "Telefon etmeleri gerekirdi." Lars başını sallayarak onayladı. "Kapıda kabin görevlisi bir bayan vardı, biz de ona sorduk. Bizi danışma masasına yönlendirdi. Onlar... Anlaşılan onlar da bizi bekliyordu. Bir adam ve iki kadın vardı. Biz yaklaşınca, 'Andersson ailesi, değil mi?' diye sordu görevli kadınlardan biri. 'Sizi evinizden aradık ama ulaşamadık. Sanırım buraya gelmek için çoktan yola çıkmıştınız. Bu haberi size verdiğimiz için çok üzgünüz, ama Bay ve Bayan Miller'm uçağı Honolulu'dan...'"

Tam burada Lars durdu. Birkaç saniye sonra, "Şey... gerisini zaten biliyorsun," dedi.

"Aahhh!" dedim nefes alarak. "Yani çocukların önünde mi öğrendik?"

Kafasını salladı. "Buna ben de çok sinirlendim. Düşündüm... yani bizi bir kenara çekip ya da..." Kafasını öfkeyle salladı.

"Peki... yani sonra ne oldu?"

"Şey, çok kötü bir durumdu. Hepimiz ağlıyorduk; sen, çocuklar ve hatta ben..." Ellerini kaldırdı. "Onlar çok iyi insanlardı, Katharyn. Onları çok seviyordum, bunu sen de biliyorsun. Onları, ailesini seven bir oğul gibi seviyordum." Duraksadı. O sırada Lars'la yaptığımız ilk telefon konuşmasını anımsadım. Bana 4-F olması sebebiyle askerlik hizmetini yerine getiremediğini söylemişti. Ben de, babam bunu duysa acaba ne düşünür, diye merak etmiştim. Artık cevabı biliyordum. Birden fark ettim ki, cevabı aslında hep biliyordum. Babam bunu umursamıyordu. Çünkü muhtemelen annem de babam da Lars'ı çok seviyordu, ikisi de ona hayrandı. Beni ne kadar sevdiğini, kendini ailesine nasıl adadığını görüyorlardı; onlar için önemli olan tek şey de buydu. Üstelik Lars da onlara karşı aynı şeyleri hissediyordu.

"Benim ailem bu dünyadan göçeli yıllar oldu ama ben hep... yani onları hep şey gibi hissettim... yani Tom ve daire'i hep ailem gibi gördüm. Sanki hayat bana anne ve baba konusunda ikinci bir şans vermişti."

Birden, daha önce varlığından haberdar olmadığım bir keder hissettim. Çocukluğumda ve gençliğimde büyükannemi, büyükbabamı, evcil hayvanlarımı ve savaş zamanı arkadaşlarımı kaybettiğimde (babamın bana erkek kardeşimin öldüğünü söylediği günü belirtmeme bile gerek yok) çok büyük bir acı hissetmiştim. Genç bedenimin ve ruhumun kaldıramayacağı kadar büyük bir keder yaşamıştım. Ama bu sadece benim hissettiğim bölümdü, yani kendimce duyduğum bir üzüntüydü. Cenaze törenlerine katıldığım, taziyelerimi ilettiğim, iyi niyet kartları gönderdiğim zamanlar olmuştu tabii... Ama daha önce hiç başka birinin yaşadığı acıyı düşünmek zorunda kalmamıştım. Eve gidip yalnız kalabilir, dağılabilirdim, dilediğim kadar ağlayabilirdim. Kimse için kendimi toparlamak ya da güçlü olmak zorunda değildim.

Diğer hayatımda, yani gerçek hayatımda, dünyanın merkezinde ben vardım. Diğer insanları da önemsiyor ve seviyordum tabii... Ama günün sonunda düşüncelerim, davranışlarım, planlarım hep kendimle ilgili olurdu. Tek odağım, kendi duygularım ve kendi hayatimdi.

Ama burada, yani şu an durum öyle değildi. Hayatım, sevgim gerçek hayatımdakinden çok daha büyüktü. Hüzünlü ve yasta bile olsam, sevdiğim insanları yanımdan uzaklaştıramaz-dım. Onlar için ayağa kalkmalı ve onlara tutunmalıydım.

Uzanıp Lars'ın ellerini tuttum. "Anlat bana... çok zor da olsa lütfen anlat. Bana cenazelerini anlat!"

Omuz silkti. "Hayır... yani şey... cesetleri bulunamadığı için onları tabuta koyamadık. Onlardan kalan hiçbir şey yoktu. Biz de bazı fotoğraflarla ve çiçekle koyduk." Gülümsedi. "Bir sürü fotoğraf ve bir sürü çiçek. Bu kadarı sana yetmese de..."

"Çünkü başka seçeneğimiz yoktu, elimizde olan tek şey bunlardı," dedim. Bunun ne demek olduğunu düşünmeyi bile istemiyordum.

Omuz silkti. "Her neyse, çok güzel bir törendi. Kilise, iğne atsan yere düşmeyecek kadar kalabalıktı." Pencereden dışarı baktıktan sonra tekrar bana döndü. "Çok fazla insan geldi Katharyn. Bu kadar çok insanın geleceğini tahmin etmiyordum, gözlerime inanamadım. Babanın iş hayatı boyunca birlikte çalıştığı kadınlar, adamlar, aileleri... annenin toplum gönüllüsü olarak çalıştığı hastaneden tanıdığı onlarca insan... Myrtle Hill'deki komşularınız, buradaki komşularımız...

gittiğin liseden ve üniversiteden tanıdığınız insanlar... kitabevi sayesinde yıllardır tanıdığın müşterilerin, arkadaşların, iş çevren.. .” Gülümseyerek baktı. “Herkes Katharyn, aklına gelebilecek herkes o törendeydi.”

Bunu duyduğuma çok memnun olmuştum ama gelip gelmediğini öğrenmek istediğim bir kişi daha vardı. “Lars,” dedim.

“Evet?”

“Peki, o... yani Frieda da orada mıydı?”

Lars birden ayağa fırlayıp ellerimi tuttu. “Katharyn, lütfen kendine böyle işkence etme,” dedi.

Duyduklarıma inanamayarak kafamı salladım. “Yani gelmedi. Ailemin cenazesine bile gelmedi,” dedim.

“Aşkım!” Önümde diz çöktü. “Aşkım, geçmişimizde değiştiremeyeceğimiz bazı şeyler olabilir,” dedi ve tekrar ayağa kalktı. “Bu konuda yapabileceğin bir şey olduğunu sanmıyorum. Frieda’yla aranızı düzeltmek ya da olanları değiştirmek için elinden bir şey gelmez.”

Yeşil koltukta arkama yaslandım ve gözyaşlarımı durdurmak için gözlerimi kırpıştırdım.

Lars elini omzuma koydu. Komodinin üstündeki saatin camından onu görebiliyordum.

“Tamam, iyiyim,” diye fısıldadım. “Gitmen gerektiğini biliyorum.”

“Seni bu halde bırakmak istemiyorum.” Gözlerimin içine yalvarırcasına baktı. “Katharyn, bence biriyle konuşman lazım. Bir psikiyatristle. Lütfen izin ver, birilerini arayayım...”

Bir psikiyatrist mi? Yani bir doktorla? Yıllardır doktorların neler söylediğini biliyordum. Anneme bir daha asla bebeği olamayacağını söylemişlerdi. Lars Ta bana çocuğumuzun korkunç ve çaresiz bir hastalığın pençesinde olduğunu ve bunun benim suçum olduğunu söylemişlerdi. Bana, ki bu biraz kişisel bir konuşmaydı, bir doktor olan Kevin bile, bana birlikte geçirdiğimiz onca yıldan sonra bir doktorun karısı olamayacak kadar yetersiz olduğumu söylemişti.

Bunları düşününce kararlı bir şekilde kafamı salladım. “Hayır! Doktor falan olmayacak. Ben iyi olacağım.” Ayağa kalkıp kollarımı boynuna doladım. “Bana anlattığın için teşekkür ederim. Kulağa çılgınca geldiğinin farkındayım ama... ama bunların hiçbirini hatırlayamıyorum!”

Kafasını salladı. “Sadece bana neye ihtiyacın olduğunu söyle,” dedi nazikçe. “Ne istersen Katharyn... ne istersen. Senin için yapamayacağım şey yok!”

Gülümsedim. Lars harikulade, kusursuz bir insandı... Ama bana istediğim o tek şeyi veremezdi.

Lars, bana, hayatımda en çok sevdiğim o iki insanı geri veremezdi...

Lars evden çıktıktan sonra mutfağa gittim. Alma’dan, MichaelTn öğle yemeğini hazırlamasını istedim. “Peki siz? Siz ne yemek istersiniz senora?” diye sordu.

“Hiçbir şey. Aç değilim,” dedim ve merdivenlerin oraya gidip Michael’a seslendim. Odasından çıkınca, “Hadi aşağı in ve öğle yemeğini ye tatlım,” dedim. “Alma da seninle oturacak.” Sonra Alma’ya döndüm. “Yemeği bittikten sonra televizyon seyredebilir. Hem bu sayede sen çalışırken ayak altında olmamış olur. Sence uygun mu?”

Alma omuz silkti ve kafasını salladı. Ona biraz uzanacağımı söyledim.

Yeşil yatak odasındaki yatağıma yattım ve üstüme, duvar kâğıdına uygun renkteki battaniyeyi örttüm. Bu battaniyeyi hatırlamıyordum ama annemin örgüsünü tanımıştım. Muhtemelen bu eve taşınmamızdan sonra bizim için örmüştü. Yeni yatak odama uygun bir şey yapmak için çok emek vermişe benziyordu.

Gözlerimi kapatıp bekledim. Uyandığımda nerede olacağımdan adım kadar emindim...

1

Orijinali Johannes Brahms tarafından bestelenmiş (Brahms Lullaby), birçok dilde benzer sözlerle söylenen ve *dünyada en çok bilinen ninninin İngilizce versiyonu. (ç.n.)*

2

Tam adı Hilaire-Germain-Edgar Degas olan, 1834-1917yıllan arasında yaşamış Fransız ressam, heykeltraş ve çizer, (ç.n.)

3

“ *Tam adı Pierre Auguste Renoir olan, 1841-1919 yılları arasına yaşamış Fransız ressam, (ç.n.)*

<5&âtom28

Gözlerimi açtığımda hava güneşliydi. Kendi salonumda, kanepenin üstünde yatıyordum. Üstümde annemin ördüğü battaniye vardı, ama bu benim seçtiğim renklerde, mor ve maviydi. Aslan, kamımın üstüne kıvrılmıştı.

Sağ tarafımdaki tekli koltukta annemi görünce çok şaşırdım. Sessizce örgü örüyordu, yanlış görmediysem bebek kazağıydı. Mavi olduğuna göre bir erkek bebeğe örüyordu. “Merhaba. Burada ne arıyorsun?” dedim.

Kafasını kaldırıp gülümsedi. “Günaydın gün ışığım.” Sonra bileğini çevirip saatine baktı. “Aslında tünaydın, çünkü saat neredeyse iki olmuş.”

“Aaa! Yüce Tanrım!” Hemen üstümdeki battaniyeyi atıp doğruldum. Ani hareketimle ürken Aslan da birden ayağa dikildi. Sırtını gerdikten sonra kanepenin ucuna gidip oturdu. “Nasıl bu kadar çok uyudum?”

Annem omuz silkti. “Saat on bir olup da hâlâ dükkâna gelmediğini görünce Frieda bizi aradı. Seni defalarca aramış ama telefona cevap vermemişsin. Uğrayıp sana bakmamızı rica etti.” Kaşlarım çattı. “Kapın kilitli değildi, Kitty. Bu hiç güvenli değil, biliyorsun. Özellikle de senin gibi yalnız yaşayan bir kadın için. Seni kanepenin üstünde yatarken gördüğümde kalp krizi geçiriyordum az kalsın. Babanla ikimiz evine hırsız girdiğini ve seni ölüme terk ettiğini sandık.”

Yüzümü ekşittim. “Hadi ya! Çok özür dilerim. Sanırım biraz derin uyumuşum.” Gözlerimi ovuşturdum. “Galiba dün gece siz gittikten sonra kitap okurken uyuyakalmışım.” “Ben de öyle düşündüm. Çok yorulmuş olmalısın tatlım. Çok derin uyuduğunu görünce babanla seni rahatsız etmemeye karar verdik. Frieda’ya telefon edip durumu açıkladık. Sorun olmadığını, dükkânı gün boyu yalnız idare edebileceğini söyledi. Sonra baban arabanın frenlerine baktırmak için gitti. Onca zaman garajda beklediği için genel bir kontrolden geçirtecekmiş, frenler de düzgün çalışmıyormuş...” Tekrar omuz silkti. “Neyse, sonuçta güzel bir uyku çekiyordun. Ben de burada oturup uyanmanı beklemeye karar verdim. Beklerken de örgüyle oyalandım.”

Annem yetişkin olmuş kızının ölü mü diri mi olduğuna bakmaya gelirken bile örgü çantasını yanma almayı akıl etmişti.

“O kadar derin uyuyordun ki gören de günlerdir uyumadığını sanırdı,” dedi

şişiyle alnıma vurarak.

Gülümseyerek başımı çevirdim. “Bunu kime örüyorsun?” Örgüsüne baktı. “Komşum Rose’un kızma. Rose ve Harry’yi biliyorsun, hani Freeman’ların eski evine taşman çift. Sen bu eve geçtiğin zaman taşındılar. Kızlan Sally, ocak ayında doğum yapacak.” Omuz silkti. “Rose bir oğlan olduğu konusunda ısrar ediyor. Sally’nin zaten bir kızı var; bu yüzden Rose bunun *erkek olması gerektiğini* savunuyor.” Annem bana bakıp göz kırptı. “Ama ben ne olur ne olmaz diye aynısının pembe rengini de örüyorum.”

Ben de ona göz kırptım. “İyi düşünmüşsün anne.” Pencereden dışarı baktım. “Ama her seferinde iki tane yapamazsın.” Annem kafasını salladı. “Bak, bu doğru,” dedi gözlerime bakmadan. O an onun ölü doğan üç erkek kardeşimi düşündüğünü biliyordum.

“Anne.” Bacaklarımı altıma toplayıp ona döndüm. O da bana baktı. “Hiç... yani seni hiç rahatsız etti mi...” Bir süre tereddüt ettikten sonra devam ettim. “Yani hiç evlenmemem ve çocuğumun olmaması?”

Annem tekrar elindeki şişlere baktı. “Aslına bakarsan, bu çok adil bir soru değil,” dedi. “Beni rahatsız etmesi mi? Bu çok tuhaf bir ifade oldu.” Ördüğü şuayı bitirince gözlerime baktı. “Evlenmeni ve çocukların olmasını *istedim mi* diye sorarsan, cevabım evet. Tabii ki istedim. Hangi anne, kızının da anne olmasını istemez ki? Ama böyle bir şeyin olmamış olması beni rahatsız ediyor mu dersen, bence bu çok saçma. Senin mutlu olmanı çok isterim ve sen...” Bir sonraki sıraya başladı. “Yani sen ve Frieda... ikiniz de çok mutlu görünüyorsunuz.”

Yüksek sesle güldüm. “Tuhaf ifade diyene de bak sen!” Kollarımı açıp gerindim. “Frieda’yla ben sevgili değiliz anne.” Yüzü kıpkırmızı oldu. “Hayır, tabii ki değilsiniz. Demek istediğim... yani ben bunu kastetmedim Kitty.”

“Ama bazı kadınlar sevgili oluyor, biliyorsun,” dedim takılarak.

“Tabii ki biliyorum canım. Sonuçta dünyaya gözümü dün açmadım.”

“Ama Frieda ve ben değiliz. Yani birbirimize karşı hissettiklerimiz böyle bir şey değil.” Tartışma ilginç bir noktaya doğru gidiyordu. Bu kez kızarma sırası bendeydi. Hayatım boyunca annemle her konuyu açık açık konuşabildim. Ancak geçen otuz beş yılda onunla lezbiyenlikten hiç bahsetmemiştik. Ne kişisel ne de

sosyal seviyede bu konuyu kelimelere dökmüştük.

“Tamam,” dedi düşünceli bir şekilde ve şişlerini bıraktı. “Sen ve Frieda gerçek yoldaşsınız. Böyle birini bulmak kolay değil, biliyorsun. Bazı insanlar bu kişiyi hayatları boyunca arar. Bazıları evlenir ama kocasının ya da karısının, aradığı yoldaş ve ruh eşi olmadığını anlar.”

Bunu duyduktan sonra Lars Ta kendimi düşündüm. Acaba diğer hayatımda biz yoldaş mıydık? Acaba annemin söylediği gibi biz birbirimizin “ruh eşi” miydik? Aslında ben öyle olduğumuza inanıyordum. Çünkü o beni çok iyi tanıyor ve anlıyordu. Sanki beni çok uzun zamandır tanıyordu. Bu hayatta Frieda neyse, diğer hayatta Lars oydu.

Ya Lars olmasaydı? O zaman öbür hayatımda sırtımı kime dayardım, kimden destek alırdım? O benim için herkesten daha önemliydi. Lars olmasaydı Michael’la nasıl başa çıkardım? Rüyamdaki hayatımda hatırladığım şeyler, çağrışımlar doğruysa, MichaeTa kötü ebeveynlik yapmaktan sabıkalıydım zaten. Lars olmasaydı muhtemelen çok daha kötü bir anne olurdum.

Ama aniden o dünyada başka kime güvenebileceğimi fark ettim.

Ailem tabii ki... Onlar o hayatımda da benim şampiyo-numdu.

Benim... Daha da önemlisi, Michael’m...

Birden başka bir hatıra zihnimin yüzeyine çıktı. Belki de beynimin uydurduğu bir şeydi. Artık hangisi olduğunu bilemiyordum. Neyse, zihin gözüm bana çocuklarım, annem ve kendimle ilgili bir şey gösterdi.

Kütüphanedeydik. Dubleks daireme ve Kardeşler Ki-tabevi’ne yürüme mesafesinde olan Decker Branch Kütüphanesinde. .. Southern Hills’e daha yakın başka bir kütüphane yok muydu ki? Yol üstünde o kadar çok inşaat vardı ki içlerinden birinin kütüphane olacağını sanmıştım ama anlaşılan hâlâ bir tane yapmamışlardı. Belki de yapılmıştı ama ben eski mahallemdeki kütüphaneye gitmeyi tercih etmiştim.

Çocuk bölümündeydik, hikâye saatiydi. Annem, Mitch, Missy, Michael ve ben, yani hepimiz oradaydık. Halının üstüne bağdaş kurup oturmuştuk. Bizim gibi oturup da hikâyeyi dinleyen başka anne ve çocuklar da vardı. Çocukların hepsi benimkilerin akranıydı, üç-dört yaşlarındaydı.

Kütüphane görevlisi bir kitap alıp okumaya başladı. Kitabın adı *Ann Can Fly'dı*. Babasıyla birlikte tek motorlu bir uçakla uçan bir kızın hikâyesini anlatıyordu. Babası uçakla onu her yere götürüyordu; yaz kampına bile... Şanslı kızdı doğrusu.

Çocuklar dikkatle dinliyordu. Arada bir gülüşme ya da kıkırdama oluyordu tabii. Çünkü görevli, bir yandan okuyor bir yandan da hoş bir canlandırma yapıyordu. Görevli kız bütün çocukların ilgisini çekmeyi başarmıştı.

Yani Michael dışında herkesin...

Michael yanımda oturuyordu. Dizlerini kamına dayamış, gözlerini zeminden ayırmıyordu. Vücudunu belli bir tempoda bir sağa bir sola sallıyordu. Bu hareketini biliyordum çünkü onu daha önce de bunu yaparken görmüştüm. Sanırım bu, onun strese sokacak dış etkilerden uzaklaşmasını ve odaklanmasını sağlıyordu. Salınımlan ritmik, istikrarlı ve sessizdi. Ancak salınım hareketini daha geniş bir aralıkta ve daha dramatik bir şekilde yapmaya başladığını fark ettim. Hikâye devam ettikçe çok daha hızlı sallandığını fark etmişe benzemiyordu.

Buna dikkat eden tek kişi ben değildim. Yakınımızda oturan diğer anneler de dönüp dönüp Michael'a bakıyordu. Hatta iki tanesi birbirlerine doğru eğilip fısır fısır bir şeyler konuşmaya başlamıştı. Ne düşündüklerini gayet iyi biliyordum: *Bu çocuğun nesi var böyle?*

Annem gözlerini görevliden ayırmıyordu. Bir yanında Mitch, diğer yanında da Missy oturuyordu. Annem kollarını omuzlarına atmış, onlar da anneme sokulmuştu.

Michael'ın gözleri giderek daha öfkeli bakmaya başladı, hızla sallanmaya devam ediyordu. Gövdesini soldan sağa hareket ettirirken omuzlan yere değecek gibi oluyordu. İtiraf etmeliydim ki, çok rahatsız edici ve dikkat dağıtıcı bir görüntüydü. Utançtan kafamı önüme eğdim. Yanlış anlaşılmasın; Michael'dan değil, kendimden utanıyordum. Çaresizce, "Keşke benim çocuğum da diğerleri gibi normal olsaydı," diye düşündüğüm için kendimden utanıyordum.

Annelerden biri bana doğru eğildi. "Lütfen. Oğlunuzun sallanması diğer çocukların dikkatini dağıtıyor, herkes rahatsız oluyor," dedi. Sözde fısıldıyordu ama söylediklerini herkes duyabiliyordu. Bana ikaz eden ve kınayan gözlerle baktı. "Onun buraya ait olduğunu hiç sanmıyorum, sizce de öyle değil mi?"

Kadına baktım ama ne cevap vereceğimi bilemiyordum. Ağlamamak için kendimi çok zor tutuyordum.

Ben bir şey söyleyemeden benim elli küsur yaşındaki annem yerinden kalktı ve Michael'la beni soluna, diğer anne ve çocukları da sağma alacak şekilde araya oturdu. Kolunu omzuma attı, sonra da şefkatle Michael'ın saçını okşadı. Sert bir ses tonuyla, *"Bu çocuk,"* diye fısıldadı az önceki kadına. "Bu çocuk en az diğer çocuklar kadar burada bulunup hikâye dinleme hakkına sahip. O ve annesi, buradaki diğer anne ve çocukları kadar buraya ait." Sonra elini kaldırdı ve işaretpar-mağım onlara doğrulttu. Diğer annelere, "Sakın unutmayın! Bütün çocuklar, Tanrının çocuğudur!" dedi.

Ardından annem, cebinden kâğıt mendil çıkarıp bana verdi. "Sil gözyaşlarını güzel kızım. Bu insanlar senin tek bir gözyaşına bile değmez!"

Bu olayı hatırlayınca hayranlıkla anneme baktım. Bu hatıra için ona minnettardım. Diğer hayatımda bu kadar yüce gönüllü ve anlayışlı olduğu için... Sadece çocuğumun değil benim de avukatlığımı yaptığı için ona şükran borçluydum.

Sonra o dünyayı ve annemin artık orada olmadığını hatırladım. Annem bir daha asla orada olmayacaktı.

Bu konuyu düşünmemeliydim. Bütün dikkatimi hemen sohbetimize verdim. Sahi, biz ne hakkında konuşuyorduk? Çocuklar olamazdı çünkü bu hayatımda çocuğum yoktu.

Ah! Tamam! Şimdi hatırladım. Ruh eşi ve yoldaş olmak... "Katılıyorum," dedim. "Bence evlendiğin kişiyle ruh eşi ve yoldaş olmak son derece önemli..."

Annem kafasını salladı ve kazağı kucağına koydu. "Öyle," dedi. "Biliyorsun, diğer konu, yani fiziksel kısım her zaman söylenildiği kadar iyi olmayabilir."

Sürpriz! Annem gerçekten bunları anlatıyor olamazdı, değil mi? "Yani, şeyi mi kastediyorsun... sen ve babam..

"Lütfen Kitty! Bu, kızımla konuşabileceğim türden bir konu değil." Çantasından bir yumak ip çıkardı, Aslan da hemen ipin üstüne atladı. "Uzak dur ondan," dedi annem, Aslan'ın patisini ipten çekerek. Aslan da korkudan sıçradı, sonra da mutfağa gitti. Kabında yemek var mı diye kontrol ediyordu şüphesiz.

“Ama sen iyisin, değil mi?” dedim annemin yüzüne bakarak. Ayaklarımı yere indirip terliğimi giydim. “Yani babamla sen... ikiniz arasında her şey yolunda mı? Mutlusunuz, değil mi?” Sesim kısık ve boğuk çıkıyordu. “Lütfen bana mutlu olduğunuzu söyle.”

Annem gülümsedi. “Baban ve ben çok uzun yıllardır evliyiz. Şanslıyız ki, hâlâ birlikte vakit geçirebiliyoruz. Neredeyse her konuda ortak bir paydada buluşabildiğimiz için de çok şanslıyız. Bütün gün onunla olmak istiyor muyum? Peki, o beni bütün gün görmek istiyor mu? Tanrım, tabii ki hayır! Onun kitapları ve golfu var, ayrıca birlikte vakit geçirebileceği bir sürü arkadaşı. Benim de örgülerim, kadınlar kulübüm ve hastanedeki gönüllü işim var. Akşamları da baş haşayız. Bu gerçek bir yoldaşlık mı dersen, bence kesinlikle evet. Ama bu, her dakikayı dip dibe geçireceğiz anlamına gelmiyor. Hem bu...” Çantasından biraz daha ip çıkardı. “Yani olması gereken zaten bu...” Kaşlarını çattı. “Bir yoldaş isteyebilirsin Kitty, bunun hiçbir sakıncası yok ama bütün dünyan olacak birini istememelisin. Buna çok dikkat et tatlım.”

“Hayır,” dedim. “Hayır, yani biriyle evlensen bile, hayatında daha fazlası olmalı. Sadece kocan değil, sadece çocukların da değil...” Birkaç kez göz kırptım. “Aile çok önemli tabii, hatta hayattaki en önemli şey... ama aile her şey demek değil, olamaz. Eğer...” Ön pencereden dışarı, uzaklara baktım. “Eğer aile hayatın istediğin gibi gitmezse büyük hayal kırıklığı yaşayabilirsin. Bir bakmışsın elinde sadece acı, ümitsizlik ve hayal kırıklığı kalmış. Yani ailen her şeyin olmamalı...”

“Kesinlikle.” Annem örgüsünü ve iplerini toplayıp çantasına koydu. “Sence neden hastanede çalışıyorum ve o küçük, zavallı, hasta bebeklerle ilgileniyorum?” diye sordu bana. “Sence neden hastanede bu kadar çok zaman geçiriyorum? Her şey çok daha farklı gelişseydi, yine de orada çalışır mıydım sence? Yani sen bizim tek çocuğumuz olmasaydın?” Bu konuyu daha önce hiç düşünmemiştim. Annem evli olup da iş hayatında aktif rol alan sayılı kadından biriydi. Şimdi bir sürü kadın dışarıda çalışıyor olabilirdi, ama annemin döneminde, çalışan kadınlar bu kadar yaygın değildi. Ben çocukken en azından, çalışan bu kadar kadın yoktu. Çoğu kadının, ev hanımlığı dışında bir seçeneği yokken, sadece evde bir yaşam geçirmek annem için söz konusu bile olamazdı. Bir sürü çocuğu olmasını hayal edip de sadece tek bir çocuğa sahip bir kadın ve bir anne olarak annem onca boş vaktini başka nasıl değerlendirecekti ki? Hele ki ben biraz büyüyüp de okula başladıktan sonra, sıkılacak kadar çok boş vakti oluyordu. Annem benimle yeterince kaliteli zaman geçiriyordu zaten. Üstelik ben çok akıllı, uslu ve iyi bir çocuktum. Yani annem de babam da böyle söylerdi.

Bu yüzden annem boş vakitlerini, diğer insanların doğurdukları bebeklerle ilgilenmeye adadı. Kim bilir belki de onları, büyütemediği kendi bebeklerinin yerine koymuştu.

“Her neyse,” dedi annem koltuğundan kalkıp. “Gayet sağlıklı ve iyi olduğunu gözlerimle gördüm. Şimdi babanı arayacağım ki gelip beni alsın.”

Annem gittikten sonra özür dilemek için Frieda’yı aradım. “Tamam, sorun değil. İyi olmana çok sevindim,” dedi Frieda.

“Oraya geliyorum,” dedim.

“Gelmek zorunda değilsin Kitty. İşler zaten çok durgun.”

Zaten son günlerde ne zaman durgun değildi ki? “Her zamanki gibi desene. Ama yine de geliyorum,” deyip gitmekte ısrar ettim. “On dakika içinde orada olurum.”

Kitabevine giderken aklımda hâlâ annemle yaptığımız konuşma vardı. Diğer hayatımı uzun uzun düşündüm. O hayatta sahip olduklarımı, kaçırdıklarımı... Frieda’yı, kitabe-vini bırakıp bütün hayatımı ve benliğimi çocuklarıma adamak. .. Belki de yapılması gereken en doğru şey buydu. Belki de bu, yapmam gereken tek şeydi...

Orada zaman geçirdikten, bir şeyler öğrendikten, bir şeyleri hatırladıktan sonra bazı şeyleri daha iyi görebiliyordum. Evet, olan biteni düşününce gerçekten de başka seçeneğim yoktu.

Yine de o hayatta kendimi mezara diri diri gömmüştüm. Yanıma da Michael’m durumundan dolayı duyduğum suçluluğu, Frieda’nın artık hayatımda olmamasının şokunu ve ailemi kaybetmenin acısmı almıştım. Bu üç konuda ruhuma çöken acı ve karanlık gölgeler dışında orada her şey son derece iyiydi.

Kafamı salladım. Buradan, yani gerçek hayatımdan bakınca bile bu üç travmayı atlatamıyordum. Bu travmaların acısı ve ıstırabı, bütün güzel şeyleri gölgede bırakıyordu.

O akşam dükkânı kapattıktan sonra Frieda’yla birlikte bir şeyler içmeye gittik. Cumartesi akşamı olmasına rağmen ikimiz de mahallemizden uzaklaşmak istemiyorduk. Bu yüzden yakınlarda bir yere, Evans Caddesi’ndeki Stadium Inn

isimli bara gittik. Bu bar, üniversiteye çok yakındı. Frieda'yla üniversiteye gittiğimiz zamanlar burası çok kalabalık olurdu. Özellikle de cumartesi akşamı maçtan sonra... Masa bulmak imkânsızdı. Masayı geçtim, içeride rahatça hareket etmek bile çok zordu. Ancak üniversite geçen yıl futbol programını tasfiye etti. Bu karar, birçok öğrenci ve taraftan çok üzdü. Buradaki mekânların işlerine de büyük sekte vurdu haliyle.

Saat daha erkendi, beşi yeni geçmişti ama sakin bir akşamdı. Barda bizden başka kimse yoktu neredeyse. Arka taraftaki bir oturma kabinine geçtik. Ortalarda garson falan göremeyince bara gidip içkileri kendim almaya karar verdim. Yaşlı barmen kibarca gülümsedi, onu bir parça Bradley'ye benzettim. Frieda için martini, kendim için de bir kadeh şarap söyledim. "Bunlar müesseseden," dedi barmen sipariş ettiğim içkileri önüme koyarken.

Kaşlarımı kaldırdım. "Müesseseden mi? Neden?"

Omuz silkti, gözleri şefkatle ve derin bakıyordu. "Bir iyi niyet göstergesi olarak düşünün Hanımefendi," dedi.

Ne demek istediğini anlamasam da kafamı salladım. "Tamam, teşekkürler," dedim ve bahşiş kutusuna bir dolar attım.

Masamıza dönünce içkilerimizi koydum ve Frieda'ya barda olanları anlattım. "Garip," dedi. "Neyse, ne derler bilirsin: 'Beleş atın dişine bakılmaz.'" Martinisinden bir yudum içti ve gözlerini kapattı. "Immm, bak buna ihtiyacım vardı."

Gülümsedim ama bir şey demedim. Bu akşam önümdeki bir kadeh şarapla idare etmeyi planlıyordum. Son günlerde gerek gerçek hayatımda gerek rüyamdaki hayatımda çok fazla içiyordum.

Frieda kadehini masaya koydu ve bir sigara yaktı. "Kitty," dedi ciddi bir sesle. "Biliyorsun ki, hemen bir karar vermek zorundayız. Kira kontratımız kasım ayının sonunda bitiyor.

Yenilemeyi düşünmüyorsak bunu Bradley'ye erkenden söylemeliyiz. Ayı birkaç gün geçirdiğimizin farkındayım ama Bradley anlayacaktır." Martinisinden bir yudum daha aldı. "Dün alışveriş merkezi yönetimine telefon ettim. Dükkân hâlâ tutulabilir durumdaymış." Gözleri parlıyordu. "Acele edersek Noel sezonundan önce orayı açabiliriz."

Yapmamam gerektiğini bildiğim halde şarabımdan peş peşe birkaç yudum içtim. Ne yapayım, cesaretimi toplamak için buna mecburdum.

“Freeds,” diye lafa girdim. “Ya ben... yani ne düşünürsün bilmiyorum ama... ya ben bunu artık istemiyorsam?” Dikkatle bana baktı. “Sen neden söz ediyorsun?”

İç çektim. “Konu şu ki... yani... yani ben bunun gerekli olduğunu ve Kardeşler Kitabevi’nin şu anki yerinde bir geleceği olmayacağını da biliyorum. Yani bu hamlenin önemli olduğunu. Kısaca, bunlann hepsini biliyorum.” Biraz daha şarap içtim. “Ama bu konuyu çok düşündüm ve bunlann hepsinin doğru olduğunu kabul etsem de.. .bilmiyorum Frieda, içimden bu işi yapmak gelmiyor. Gönlüm pek razı değil.”

“Gönlün razı değil mi?” Sigaradan derin bir nefes çekti ve dumanı tavana doğru üfledi. Sonra tekrar bana baktı. “Bu iş, kardeşim!”

“Farkındayım ama iş bile olsa...” Çaresizce etrafıma bakındım, sanki bir yerden doğru kelimeler çıkıverecekti. “Yani iş bile olsa sevmek zorundasın,” dedim en sonunda. “Yaptığın şeyi sevmek zorundasın. Ayrıca ben... yani...” Sesimi alçalttım. “Bu işi orada yapmayı seveceğimi sanmıyorum.”

Frieda içkisini bitirdi. Birden barda bir garson göründü. Önlüğünü bağlamasına bakılırsa mesaisi yeni başlamıştı. Genç ve çok uzun boylu bir üniversite öğrencisiydi. Tıpkı Kevin’m gençliği gibi. Gerçi son gördüğümüzde Kevin hâlâ çok uzundu. Neyse, Frieda garsona birer tane daha getirmesini işaret etti.

“Sen değişiklikten korkuyorsun,” dedi bana meydan okurcasına. Bu arada garson siparişleri aldığını belirtmek için kafasını salladı.

“Hayır korkmuyorum. Bu kadar basit değil. Aslına bakarsan bir değişiklik yapmak istiyorum.”

“Aaa, gerçekten mi? Nasıl?”

Şarap kadehimle oynadım. “Ben düşünüyordum da... şey, aslında iki şey var: Birincisi, öğretmenlik yani Greg Hansen’a yaptığım türde bir öğretmenlik. Okumayı öğrenmekte güçlük çeken çocuklara ders vermeyi istiyorum. Onlardan o kadar çok var ki... ama bir türlü seviyelerine uygun bir şekilde ders alamıyorlar. Ama öğrenmek *zorundalar*... Dünyanın son zamanlardaki haline bir baksana, Freeds. Cahil kalırlarsa böyle bir dünyada hayatta kalamazlar. Hem

ben... yani ben onlara yardım edebilirim. Bu konuda çok *iyiyim.* Evet, çok iyiyim. Özel bir eğitim hizmeti verebilirim ya da bu tarz konularda tecrübeli öğretmenler arayan özel okullara başvurabilirim. Ne bileyim, küçük gruplara okuma öğretecek ya da bazı öğrencilerle birebir çalışabilecek biriyim. Bunu yapabilirim." İkinci içkilerimiz de geldi. İçimden, *acaba bunlar da mı müesseseden,* diye düşündüm. Frieda içkisinden bir yudum aldı. "Bunu yapabilirsin, bu konuda uzmanlaşabilirsin," dedi. Sesindeki duygusallıktan dediklerimi önemsediğini anladım. "Bunu yapabilirsin Kitty ve bu konuda çok ama çok başarılı olabilirsin." Bardağını masaya koydu. "Peki, diğeri ne? Yani İkincisi?"

"Şey, diğeri de... biliyorsun, uzun zamandır Greg için bazı kitaplar yazıyorum; genellikle de spor hakkında. İçine bazı resimler ve onun kolayca okuyabileceği ve anlayabileceği türde kısa metinler koyuyorum. Okumayı yeni öğrenenlere yönelik bir kitap, ama çok faydası oldu. Yani Greg büyük ilerleme kaydetti. İlgisini çekecek türde bir kitap olunca, bir de içinde yazanlar seviyesine uygun olunca... yani okumaya bakış açısı değişti. Bence..." Uzaklara baktım, sonra gözlerine bakarak devam ettim. "Bence bu tarz çocuk kitapları yazan yazarlara ihtiyaç var."

"Tamam," dedi Frieda dudaklarını sıkarak. "İtiraf etmeliyim ki bunlar gerçekten güzel fikirler Kitty."

Kafamı salladım. Birkaç dakika ikimiz de tek kelime etmedik.

Frieda martini kadehini düşünceli bir şekilde çevirdi. "Peki, sana bir şey söylersem bana kızar mısın?"

Güldüm. "Tabii ki hayır. Hem neden kızayım ki?" Kafasını eğdi. "Ben... ben biriyle tanıştım Kitty. Bir adamla."

"Sahiden mi?" Biraz daha dikleştim. "Nerede? Ne zaman?"

"Şimdi, sen beni soru yağmuruna tutmadan önce şunu söylemek istiyorum: Aramızda romantik bir şeyler olur mu bilmiyorum. Yani ona karşı ne hissettiğimi tam bilmiyorum." Gülümsedi. "Aslında o, bana olan duygularını net olarak belirtti, ama ben henüz emin değilim. İşte durum bu!" Gözleri parlıyordu. "O bir yatırımcı Kitty. Küçük işletmelere yatırım yapıyor. İşin başında ya da işi büyütürken onlara para yatırıyor, sonra onlann başarılı bir işletme olmasını sağlıyor." "Aaa... anladım. Potansiyeli yüksek biri olduğu kesin Frieda."

“Ama seni riske atmak istemiyorum. Böyle bir şeyi sana söylemekten çekindim, çünkü gerçekten çok riskli. Ticari risk, kişisel risk. Yani böyle bir şeye dahil olmanı beklemek sana haksızlık olurdu. Ama istersen... şey, aslında işler böyle daha kolay olacak. Yani bu sadece *benim sorumluluğum,* benim riskim olmuş olacak.”

“Peki, bu adamla nerede tanıştın?”

“Erkek kardeşim Rob’un evinde, inanabiliyor musun, Donny’nin doğum günü partisinde. Donny’nin okul arkadaşlarından birinin babası. Boşanmış ama pazar günü öğleden sonrasını oğlunu, arkadaşının doğum günü partisine götürmek için ayırıyor. Sence de harika değil mi?”

“Kesinlikle çok hoş bir davranış. Adı ne?”

“Jim Brooks. O...” Biraz utanmışa benziyordu, ki bu hiç Frieda’nm tarzı değildi. O an bana çok sevimli göründü. “O iyi bir adam Kitty. Çok zeki, başarılı ama bir o kadar da iyi bir adam. Ben hiç...” Havaya bakıp gülümsedi. “Yani şimdi biriyle tanışmak, hem de otuz sekiz yaşımda... yani böyle bir şeyin başıma geleceğini hiç düşünmezdim. Romantizm sayfasının çoktan kapandığını düşünmüştüm.”

Tanrım, nasıl böyle düşünebilirdi? Frieda hâlâ çok hoş ve güzel biriydi. Evet, onun göz çevresinde de kırışıklıklar vardı, onun da siyah saçları yer yer ağarmaya başlamıştı. Ama o hâlâ bir kraliçe kadar asil duruşlu ve çekici biriydi; tıpkı lisedeki gibi. Hangi zeki, başarılı, iyi erkek onu fark etmezdi ki?

Bence bunun, başına daha erken gelmemesinin tek nedeni, şanstı. Demek şu ana kadar doğru zamanda doğru yerde bulunması için şans yardım etmemişti.

Ne yazık ki, şans bu konuda bana da pek yardımcı olmamıştı. Yani, en azından gerçek hayatımda...

Ellerini tuttum. “Senin adına çok sevindim. Aranızdaki iş ilişkisi mi olur yoksa romantik bir şeye mi dönüşür bilmiyorum, ama bence bu yine de çok güzel bir şey...” Kadehimdeki şarabı diktim. Bu akşamlık bu kadar irade yeterdi...

Frieda gülümsedi. “Güzel bir şey olabilir Kitty.” Çantasından cüzdanını çıkardı ve masanın üstüne birkaç banknot koydu. Ancak garson, gözlerine baktı ve kafasını salladı. Parayı çantasına geri koymasını işaret ediyordu. Ardından Frieda bana dönüp, “Güzel bir şey,” diye tekrarladı düşünceli bir şekilde.

“Ama hiçbir yere gitmiyorsun, öyle değil mi?” Sesimdeki korku ve yalvarışı karışımını duyabiliyordum. “Yani bu adam, Jim Brooks burada yaşıyor, çocuğu da burada. Yani bundan sonra birlikte çalışmasak da hep şimdiki kadar yakın oluruz, değil mi?”

Frieda kafasını salladı. “Peki, senin şu rüyalar ne durumda? O dünyada, yani diğer hayatında işler nasıl gidiyor? Kim kimi terk ediyor?” Güldü. Elimi sıkıp, “Endişelenme tatlım,” dedi. “Benim kalbimde sen hep varsın.” İçkisini bitirdi. “Ama büyük bir kalbim var; yani başkalarına da yer açabilirim...”

Uyandığımda, Springfıeld Caddesi’ndeki evin ebeveyn yatak odası hâlâ karanlıktı. Hangi günde olduğumuzu ya da aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordum. Ama üstümde son giydiğim kıyafetler yoktu. En son siyah pantolon ve gri kazakla bu yatağa uzanmıştım. Şu ansa şarap rengi bir etek ve beyaz bluz giyiyordum. Anlaşılan, bir ara kalkmış ve buradaki hayatıma devam etmiştim. Böyle düşününce küçük bir kahkaha attım. Gerçek olmayan bir hayatta böyle bir şey olur muydu? Bunların hepsi kesik kesik kurgulardı...

Salona gittim. Lars kanepede oturmuş, etrafına toplanmış üçüzlere *One Fish, Two Fish* isimli kitabı okuyordu. Dışarısı karanlıktı, hafiften kar atıştırıyordu. Uyuduğum için akşam yemeğini kaçırıp kaçırmadığımı merak ettim. Son rüyamdaki akşam yemeğini de kaçırmıştım tabii... Acaba bu, buraya son gelişimden sonra kaçırdığım kaçıncı akşam yemeğiydi? Burada zamanın nasıl aktığını kim bilebilirdi? Ertesi günde olabilirdik, ertesi hafta hatta ertesi ay bile olabilirdi. Kendi kendime gülünce Lars kafasını kaldırıp bana baktı. Hemen, “Hangi gündeyiz?” diye sordum.

Saatine baktı. “Saati mi kastediyorsun? Saat yedi aşkım.”

“Hayır,” dedim kıkırdayarak. “Yani hangi gündeyiz?” Kanepenin ucuna, Missy’nin yanına iliştim. “Uyurken günlerin hesabını tutamıyorum da,” dedim. “Zaten uyandığımda nerede olduğumu bile zar zor anlıyorum.”

“Katharyn.” Elindeki kitabı sehpaya bıraktı ve Mitch’i yavaşça bir kenara itti. Yanma oturmam için bana yer açtı. Kalkıp Lars’la Mitch’in arasına oturdum. Mitch’in yanında Missy oturuyordu. Michael da Lars’ın diğer yanındaydı. Çok hoş bir aile tablosu oluşturmuştuk.

“Sinirlerin gerilmiş aşkım,” dedi Lars şefkat dolu bir ses tonuyla.

“Baba, ‘sinirlerin gerilmiş’ ne demek?” diye sordu Mitch.

“Morali bozuk demek. Baban, annenin canının sıkıldığını düşünüyor,” dedim.

“Moralin neden bozuk?”

Yine güldüm. “Yok bir şey tatlım. Önemli bir şey değil. Çünkü burada moralimi bozacak hiçbir şey yok. Hem de hiçbir şey...”

“Annen bizim gerçek olmadığımızı düşünüyor,” dedi Lars’m diğer tarafından bir ses.

“Ne?” diye sordu Lars sertçe. “Michael, az önce ne dedin?”

Hepimiz Michael’a baktık. “O bizim hayal olduğumuzu sanıyor.” Eliyle alnına vurdu. “Yani beyninin içinde olduğumuzu...”

Şoke olmuştum, tek kelime edemedim. Bu evde beni anlayabileceğini düşündüğüm son kişi Michael’dı. İşin garibi,

tahminiyle tam da on ikiden vurmuştu.

“Bu kadar yeter,” dedi Lars ayağa kalkıp. “Hadi bakalım, şimdi yatmaya hazırlanıyoruz.”

Sonra uyku öncesi rutinleri başladı. Banyolar yapıldı, Mitch ve Michael pijamasını, Missy de geceliğini giydi. Missy’nin saçları tarandı. Missy’nin saçları da benimkiler kadar zordu. Çocukken, annem deli gibi karışan kıvırcık saçlarımı açmak için az uğraşmamıştı. Kıvırcık saçın zorlukları konusundaki şahsi tecrübelerime dayanarak kızıma yardımcı olmaya çalıştım.

Galiba çocukları kız-erkek olarak yatırma işini Lars Ta dönüşümlü olarak yapıyorduk. Çünkü o akşam Missy’yi yatırmak benim görevimdi. Yorganın altına girdi. Kocaman gözleriyle dışarıda yağan kara baktı. “Sence yarın okul olur mu?” diye sordu.

Omuz silktim. “Bu gece ne kadar kar yağacağına bağlı,” dedim.

Peki, bunu görebilmek için yarın sabah ben burada olacak mıydım? İşte bunu bilmek imkânsızdı. Bir an buradaki gerçeği kaçırabileceğimi düşünüp

hüzünlendim.

Missy'nin en sevdiği masalı, *Sindirella*'yı okuduk. Kucaklaşma, öpüşme ve iki şarkı söyleme faslından sonra, yorganı çenesine kadar güzelce örtüp ona iyi geceler diledim. "Güzel uykular Prenses Claire," dedim alçak sesle.

Missy gözlerini kocaman açtı. "O ismi uzun zamandır kullanmıyordum anne," dedi.

"Hayır," dedim kafamı sallayarak. "Çünkü sen hep benim prensesimdin. Her zaman da öyle kalacaksın."

Birden Mitch ve Missy'yle ayakkabı alışverişine gittiğimiz günü hatırladım, uzun zaman önceymiş gibi geldi. O gün, Missy'nin gerçekten de benim kızım olması için her şeyimi verebileceğimi düşünmüştüm.

Her şeyi mi Kitty? Demek onun için hayatındaki her şeyden vazgeçersin?

Missy'nin bir bukle saçını kulağının arkasına atarken parmaklarım titredi. Eğilip kulağına, "Seni seviyorum," diye fısıldadım.

Gülümsedi. "Ben de seni seviyorum anne!"

Alt kata inip Lars'ın oğlanları yatırıp gelmesini bekledim. Salon çok sessizdi. Sehpanın üstünde duran *Denver Post* gazetesini aldım. Ön sayfanın sağındaki başlıkta, "Üç ünlü isim uçak kazasında hayatını kaybetti," yazıyordu.

Gazetedeki tarihe bakarken ellerim titriyordu. 6 Mart 1963 Çarşamba gününün gazetesiydi.

Hemen habere göz attım. Kaza dün akşam olmuştu, Salı günü akşam saat altıda. Hayatını kaybedenler arasında co-untry müzik şarkıcıları da vardı: Cowboy Copas,* Hawkshaw Hawkins** ve Patsy Cline...

"Hayır," dedim kendi kendime. "Aman Tanrım! Hayır! Bu olamaz!"

Küçük bir uçaktalarmış. Uçağı, Patsy Cline'ın menajeri

' *1913-1963 yıllan arasında yaşamış Amerikalı country müzik şarkıcısı, (ç.n.)*
" 1921-1963 yıllan arasında yaşamış Amerikalı country müzik şarkıcısı, (ç.n.)

Randy Hughes kullamyormuş.

Hava çok kötüymüş, fırtına çıkmış. Uçaktaki herkes ölmüş.

Gözlerim yaşardı. Bu haksızlıktı. Daha önünde uzun bir hayat olan iyi insanlar, hayata erkenden veda ediyordu. Bu insanlar bu şekilde ölmemeliydi.

“Seni özleyeceğim Patsy,” dedim yüksek sesle. Gerçek hayatıma döndüğümde Patsy Cline’m nerelerde sahneye çıktığını araştırmak için notumu aldım. Kim bilir, belki de ölmeden önce onu sahnede son bir kez izleme fırsatını yakalayabilirdim.

Sonra hayal gücümün uydurduğu şeylere inandığım için aptal olduğumu düşünüp kafamı salladım. “Bunları beynin yaratıyor,” diye hatırlattım kendime. Sonuçta üç ünlü müzisyeni uçak kazasında öldürmek de yalnızca benim hayal gücümden beklenebilirdi. Anlaşılan bu, ailemin başına gelen kötü şeylerin bir yansımasıydı. Zihnim, bastırmaya çalıştığım şeyleri yüzeye çıkarmayı seviyordu. *Kısaca Kitty, bu gerçekten olacak diye bir şey yok, bunu unutma lütfen.*

Lars aşağı inip yanıma oturdu. Ona gazeteyi göstererek, “Patsy Cline ölmüş,” dedim. Ellerim hâlâ zangır zangır titriyordu.

Lars kafasını salladı. “Biliyorum. Bu akşam yemekten önce konuşmuştuk. Hatırlamıyor musun?”

Hayır anlamında kafamı salladım. “Bu konuya dair hafızamda hiçbir kayıt yok. Tek bildiğim, gazetede yazılana göre en sevdiğim şarkıcının hayata veda ettiği,”

Lars tekrar kafasını salladı. “Çok üzgünüm aşkım. O ka-dma ne kadar hayran olduğunu biliyorum.”

“Ama sonuçta bunları ben uyduruyorum; yani aslında ölmedi,” dedim buruk bir sevinçle. “O ölmeyecek. Bunların hiçbiri olmayacak. Gerçekten...”

Lars iç çekti. “Katharyn.

Elini sıktım. “Biliyorsun, bazen ben bile buradaki hayatımın gerçek olmasını diliyorum,” diye itiraf ettim. “Yani bu hayatımda o kadar harika şeyler var ki, ben bile umutsuzca keşke gerçek olsaydı diyorum. Ama bazı şeyler de var ki...” Kafamı salladım. Ailemi ve gazetedeki haberi düşünüyordum.

Çenemden tutup yüzümü kendine doğru çevirdi. “Sana nasıl yardım edebilirim Katharyn? Bu hayatın gerçek olduğuna seni nasıl ikna edebilirim?”

Kendimi çekip kafamı salladım. “Edemezsin çünkü diğer hayatımın gerçek olduğu konusunda Frieda beni zaten ikna etti.” Birkaç saniye düşündüm. “Lütfen anlat, buradaki hayatımın çoğunda nasıl biriyim? Mesela bu akşam yemekten önce Patsy’den konuştuğumuzu söyledin, ama ben bu kısmı hatırlamıyorum. Sonuçta burada her an şimdiki gibi değilim. Öyle değil mi? Yani şu an hatırlamadığım bir Katharyn var, değil mi? Diğer hayatını düşünüp ondan bahsetmeyen...”

“Aslında çoğu zaman böyle değilsin,” diye onayladı Lars. “Genelde her zaman yaptığın şeyleri yapıyorsun: çocuklarla ilgilenmek, ev işleri... ama hiç...” Dudağını ısırdı. “Yani o zamanlarda ailenden hiç bahsetmiyorsun Katharyn. Onların adı geçtiği an konuyu hep değiştiriyorsun. Çocuklar bana bunun nedenini sordu, ben de sadece...” Omuz silkti.

“Annenizin biraz zamana ihtiyacı var dedim.”

Kafamı salladım. Bunları hiç hatırlamıyordum. Birden kendimi hayal etmeye çalıştım; yani bu hayatla başa çıkan Katharyn’i. Gününe devam eden, çocuklarıyla ilgilenen, alışveriş merkezlerinde karşılaştığı komşularının adını bilen, adres tarifi almadan markete gidebilen Katharyn’i...

Üstelik bir yanım o Katharyn’i özlüyordu. Bir yanım o Katharyn’in nasıl hissettiğini çok merak ediyordu. Acaba gerçekten ben olmak, yani bu dünyayı sorgulamadan yaşayan kişi olmak nasıl bir şeydi?

“Peki ben... yani ne kadar zamandır bu haldeyim?” diye sordum.

Lars kaşlarını kaldırdı. “Birkaç haftadır,” dedi. “Aslında şeyden sonra bir süre gayet iyi görünüyordun. Çocukların doğum gününü, Şükran gününü, Noel’i birlikte kutladık... Ama şimdi düşünüyorum da, galiba bununla başa çıkmak için sadece sorumluluklarını, gündelik işlerini yerine getiriyordun. Sanki acından kaçmak için o önemli günlerle ilgili hazırlıklara sığınmıştın. Yeni yıla girdik ve birkaç hafta sonra sen...” Sesi çatallaştı.

Kafamı salladım. İşte bu son derece mantıklıydı. Anlaşılan, içimde kalan son güç kırıntılarını da çocukların doğum günü kutlamalarına saklamıştım. Muhtemelen o günler her şeyi otomatiğe bağlamış, bir robottan farksız yaşamıştım. Ama

sonra yeni bir yıl gelip de ufukta beni bekleyen önemli bir şey göremeyince, acılarımı tutsak ettiğim bütün ipler çözülmüştü. Birden içimdeki acı, çaresizlik ve ıstırapla yüzleşmiş ve buhranın pençesine düşmüştüm. Evet, büyük olasılıkla böyle olmuştu.

Demek, tam o sırada hayal gücüm varlığımın dizginlerini ele geçirmişti.

Sonra Lars'a, "Bana şeyi... yani diğer hayatıma ne zamanlarda gittiğimi söyler misin?" diye sordum.

"Evet, aslında genellikle hangi zamanlar olduğunu söyleyebilirim. Sıklıkla gece uykuya daldıktan sonra ya da sabahın erken saatlerinde. Öyle zamanlarda, anladığım kadarıyla uyanıksın, ama kendinde değilsin. Bilincin yerinde değil, şu anda yaşamıyorsun gibi oluyor. Bazen gündüz saatlerinde olduğu da oluyor. Gözlerin baygın bakıyor, kaybolmuş gibi görünüyorsun. Aslında sadece bazı anlarda böyle-sin. Sonra kendine gelip yine normal haline dönüyorsun." Güldüm. "Senin bazı anlar dediğin şeyler diğer hayatımda *günlere* denk geliyor."

Lars bu söylediğime cevap vermedi. Onun yerine çok şaşırtıcı bir şey sordu. "Peki, orada olmak nasıl bir duygu? Yani diğer hayatın nasıl bir şey?"

Ona anlatmaya başladım. Dubleks dairemi, kedim Aslan'la paylaştığım dağınık evimi, tanıştığımızda bir kelimeyi bile doğru düzgün okuyamayan Greg Hansen'ı anlattım. Onunla birebir çalışmaya başladıktan sonra ne kadar ilerleme kaydettiğini, ona ders vermekten ve onun için kitaplar yazmaktan ne çok zevk aldığımı belirttim. San Francisco Giants takımını, Willie Mays'i ve beyzbol hakkında yazdığım kitapları anlattım.

Lars kafasını salladı. "Şey, sonuçta sen beyzbol konusunda *uzman* sayılırsın," dedi.

Küçük bir kahkaha patlattım. Ancak Lars söylediklerinde son derece ciddiydi. "Şaka yapıyorsun, değil mi?" diye sordum. "Ben beyzbol hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Yani Greg için kitap yazmaya başlayana dek bilmiyordum ama ondan onlarca şey öğrendim."

"Katharyn." Lars çok doğal bir şey söylüyormuşçasma gülümsüyordu. "Sen beyzbol hakkındaki *her şeyi* bilirsin. Beyzbolla ilgilenmeye başladın, çünkü ben beyzbolla yakından ilgileniyordum. Ayrıca çocuklarımız da beyzbolu çok seviyor. Geçen sonbahar hep beraber Dünya Serisi maçlarım seyrettik; hem de

bütün vaktimizi ayırmak pahasına.” Bana hayretle baktı. “Bunu gerçekten hatırlamıyor musun?”

Omuz silktim. “İnan bana, gerçekten hatırlamıyorum.” Kafasını salladı. “Tamam. Hadi diğer hayatını anlatmaya devam et.”

Ailemle birbirimize gidip gelmemizi, uzun ve keyifli akşam yemeklerimizi anlattım. Bir gün öğleden sonra benim evimde annem örgü örerken neler konuştuğumuzdan bahsettim.

Bütün bunlardan bahsederken bir şeyi fark ettim: Bu dünyadan bakınca orada yaşadıklarım, ailemle geçirdiğim o güzel anlar Tann’nın bir lütfü gibiydi. Onlar zihnimin kalbime hediyesiydi. Yaratıcılıkta sımr tanımayan hayal gücüm sayesinde onlarla, yani annem, babam, Frieda ve hatta Greg’ le daha çok vakit geçirme fırsatım yakalamıştım. Kiminle olmak istiyorsam onunla olmuş, kim olmak istiyorsam o olmuştum.

Lars’a Kardeşler Kitabevi’nin o dünyada benim için ne demek olduğunu, Frieda’yla içtiğimiz sayısız kahveyi, caddenin aşağısındaki restoranda yediğimiz sandviçleri, dükkânı kapatıp bir şeyler içmeye gittiğimizi, sohbetlerimizi anlattım. Hatta Pearl Caddesi’ndeki dükkânı kapatma durumumuzdan, Frieda’nm alışveriş merkezinde dükkân açma projesinden ama benim isteksiz oluşumdan bile bahsettim. “Şüphesiz, orada da işler değişiyor ama yine de orası çok... yani orada olmak çok huzurlu,” dedim omuz silkerek. “Evet, orada da Frieda’yla yollarımız ayrılmak üzere, ama bu iyi niyetle ve dostça verdiğimiz bir karar. Hem sonra ben de...” Bunları ona anlattığım için kendimi aptal gibi hissettim. Çünkü bu söylediklerim tam Kitty’ye göre şeylerdi, Katharyn’in üstünde çok sırıtıyordu. “Öğretmen ya da okuma uzmanı olarak çalışabileceğim bir iş arıyorum. Çocuklarla birebir çalışmanın beni çok mutlu ettiğini keşfettim. Öğretmenlikle ilgili en çok özlediğim şey bu...” Derin derin iç çektim. Sesimdeki tutkuyu ve heyecanı ben bile fark edebiliyordum. “Ayrıca çocuklar için kitaplar yazmak istiyorum,” diye devam ettim. “Yani Greg gibi çocuklar için. Ya da onun gibi başka...” Devam edemedim çünkü Michael’ı düşünüyordum. “Yani öğrenme güçlüğü çeken bütün çocuklara...”

“Biliyor musun?” Lars hem şaşkınlıktan hem de karşılaştığı hoş tesadüften dolayı gülümsüyordu. Çok etkilenmiş görünüyordu. “Öğretmenlik ve yazmak! Yani orada yapmak istediğin şeyler gerçekten bunlar mı?”

Omuz silktim. “Bilmiyorum. Ama bu hayatımda bunları

yapmam imkânsız görünüyor, değil mi?”

“Neden ki?” Lars dikleşti ve elimi tuttu. “Sen çok zeki ve başarılı bir insansın Katharyn. Her konuda çok kararlısın ve tuttuğunu koparıyorsun. En azından şeye kadar...” Dudaklarını sıktı. “Özür dilerim. Bundan bahsetmemeliydim.” “Hayır, özür dileme. Sorun değil. Haklısın.” Üzücü olaylar üçlemesini düşündüm. “Galiba buradaki hayatımda kendimi tamamen kapattım. Bazı olaylar, acı ve vicdan azabı beni tüketti. Michael, Frieda ve ailem...”

“Ama hep böyle olmak zorunda değil. Dilediğin her şeyi yapabilirsin aşkım. Bütün hayatını bu evde, dört duvar arasında geçirmen gerekmiyor. Böyle bir şeyi asla istemem.” “Şey...” Önce gazeteye, sonra tekrar Lars’a baktım. “Sanırım bunu yaşayıp göreceğiz.”

O gece tutkuyla seviştik. Her şeyi ağırdan aldık. Birbirimizin bedenini sanki ilk kez keşfediyor gibi sevgi dolu ve hassastık. Lars’m vücudunun şeklini, teninin sıcaklığını ezberledim. Başımı göğsüne yaslayınca temiz teninin mis gibi kokusunu içime çektim. Elimi kalbinin üstüne koydum. Lars’ m çok özel ve muhteşem kalbine... Umarım elimin altındaki küçük şey, daha uzun yıllar sağlıkla ve sevgiyle atardı ve biz birlikte yaşlanırdık.

Daha sonra bütün vücudumu ona yasladım. Onu bırakmayı hiç ama hiç istemiyordum. “Uyandığımda nerede olacağımı bilmiyorum. Burada ne zaman uykuya dalsam, bir daha buraya dönememekten korkuyorum ve seninle vedalaşmak zorundaymışım gibi hissediyorum,” dedim.

Dışarıda yağan karın yansıması odayı her zamankinden daha aydınlık yaptı. Loş odada Lars’m büyülü mavi gözleri bana bakıyordu. “Aslında bu söylediğin hepimiz için geçerli,” dedi Lars. “Bir saniye sonra ne olacağımız ya da nereye gideceğimiz belli değil.” Sonra tavana baktı. “Sakın bunu düşünmediğimi sanma. Aslında sürekli bunu düşünüyorum. Sürekli...”

Birbirimize sıkıca sarılıp uykuya daldık.

(SBötüm 30

Kitabevinin önünde dikiliyordum. Sabahtı... Sisli ve aşırı soğuk bir havaydı. Önümde uzanan caddeyi bile zar zor görebiliyordum. Yol kenarında park etmiş

birkaç araç vardı sadece. Kafamı sola çevirip Pearl Caddesi'nin kuzeyine baktım. Sandviç satan dükkânı, Vogue Tiyatrosu'nu ve eczaneyi sise rağmen seçebiliyordum. Her şey yerli yerinde görünüyordu. Kafamı çevirip arkama baktım. Kitabevinin vitrini sonbahar renkleriyle ve kitaplarla dekore edilmişti. Vitrin camından içeri bakınca kasada oturan Frieda'yı gördüm. Ona baktığımı hissetmişçesine kafasını kaldırıp dışarı baktı. Beni görünce gülümseyip el salladı. Ben de ona gülümsedim, o an kalbimin birkaç saniyeliğine durduğunu hissettim.

"Seni seviyorum," diye fısıldadım, ama camdan dolayı beni duyamayacağını biliyordum. "Seni çok seviyorum kardeşim. Tahmin edemeyeceğin kadar çok seviyorum..."

Sonra, ona bakarken birden içimde çok büyük bir öfke belirdi. Ortada mantıklı bir sebep yokken böyle hissetmem çok garipti. Ama beni kızdıracak bir şey yapmış gibi geliyordu. Sanki bana ihanet etmişti ve ona bir daha asla güvenemeyecektim. Durup dururken neden böyle hissettiğim konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Kendimi toplayıp kötü duygulardan uzaklaşmak için omuz silktim.

Neden dışarıda olduğumu bilmiyordum. Acaba bir yere mi gidecektim? Ama sanmıyordum. Bulunduğum yer çok soğuktu ama üstümde palto ya da kalın bir şeyler yoktu. Onları geçtim, el çantam bile yanımda değildi. Kollarımı kaburgalarımın üstünde kavuşturdum, ellerimi de kazağımın kollarına sakladım.

Hiç araç geçmiyordu. Cadde sessiz ve durgundu. Acaba Pearl Caddesi bundan sonra hep böyle mi olacaktı? Frieda' yla buradan ayrılacağımızı düşününce hüzünlendim. Hayatlarımız değişecekti. Böyle olmak zorunda olduğunu biliyordum, ikimiz için de en doğrusu buydu. Geleceğimiz, en azından yakın vadedeki geleceğimiz burada değildi. Artık devir alışveriş merkezlerinin, büyük çiftlik evlerinin ve otoyolların devriydi.

Acaba bu, gelecek miydi? Yoksa zaman sahnesinde bir kesit miydi sadece? Bundan sonra hep böyle mi olacaktı? Denver'ı böyle bir gelecek mi bekliyordu? Peki, Amerikalılar, onlar ne olacaktı? Keşke bir kristal kürem olsaydı da dünyanın elli yıl sonra nasıl bir yer olacağını görebilseydim. Ama ben ne falcı ne de kâhindim...

Sonra Lars ve çocuklarla yaşadığım dünyayı düşündüm. Kristal bir kürem olsaydı, elli yıl sonra orada neler olacağına bakardım hemen. Çocuklarım nasıl

olacaklardı? Başlarına ne gelecekti? Mitch ve Missy muhakkak kendi tutkularını keşfedecekti. *Umarım evlenip yuva kurarlar,* diye düşündüm. Umarım ikisi de Lars Ta onlara öğrettiğimiz gibi sevgi, sadakat ve aşk dolu bir yaşam geçirirdi.

Peki ya Michael? Zaten iliklerime kadar donmuştum, Mic-hael'ı düşünmek içimi daha da titretti. Hayalimdeki dünya gerçek olsaydı, elli yıl sonra MichaelTn nasıl bir hayatı olacaktı?

Otistik kızıyla kitabevine gelen kadını düşündüm. Keşke o anneyle tekrar konuşabilme şansım olsaydı. Böyle bir şansa sahip olmayı çok isterdim. O zaman ona kibarca gülümser ve dükkânıma hoş geldiniz derdim. Sonra hemen işime döner, gözlerimi dikip çocuğuna bakmazdım.

Keşke o kitapları o kadar aptalca dizmeseydim, belki çocuk o zaman kitapları devirmezdi. Devirse de annesine kızmaz ya da ona küstahça sorular sorup kabalık etmezdim. Hatta kadına hemen *Aptallar Gemisi* isimli kitabı uzatırdım. Sonra tek kelime etmeden kadının gözlerine sevgi ve şefkatle bakardım. Konuşmasak da onu anladığımı bilirdi...

Sonra içeri girdim, kapının üstündeki çan çıngırdadı. Frieda kafasını kaldırıp bana baktı. Dudaklarında tuhaf bir gülümseme vardı. Gramofon sessizce dönüyordu, üstündeki plak bitmişti. Frieda taburesinden kalktı, raftan başka bir plak seçti. Plağı gramofonun üstüne koydu, iğneyi yerleştirdi. Birden kitabevinin içi Patsy Cline'm sesiyle doldu.

Benden ayrılmayı düşünüyorsan şimdi söyle... Şimdi yak canımı...

Kafamı salladım. Ama bu nasıl olabilirdi? Bu şarkı henüz piyasaya çıkmamıştı. Bu şarkıyı diğer hayatımda Lars, müşterisi ve eşiyle gittiğimiz İtalyan restoranında dinlemiştim. Lars bana bu şarkının yeni çıktığını söylemişti.

Ve bu olay şubat ayında olmuştu. Yani bundan tam üç ay sonra...

"Patsy Cline ölecek, biliyor musun?" dedim Frieda'ya. Bomboş bir ortamdaymışız gibi sesim yankılanıyordu.

"Hem de birkaç ay sonra. Bir uçak kazasında ölecek," diye devam ettim.

Frieda zaten bildiği bir şeyi söylemişim gibi kafasını salladı.

“Ama ölmeden önce bu şarkıyı çıkaracak,” diye ekledim.

Nasıl bu kadar sakin olabiliyordum? Karşı tarafa gidip, en çok satanlar bölümünün önünde durdum. Gözlerim hemen Salinger’ın yeni kitabına kaydı. Sonra Frieda’nm diğer hayattaki büyük kitapçı dükkânına gittiğim gün adını duyduğum Joanne Greenberg’ün *The King’s Persons* kitabına baktım.

Ama bu kitaplar henüz basılmamıştı. Herhangi bir kitapçıda bulmak imkânsızdı. Hele ki burada, bizim küçük kitab-evimizde... Bu bir şaka olmalıydı.

Elimi Salinger’m kitabının üstünde gezdirdim; bu, geçen gün Frieda’nın dokunmamı söylediği kitaptı. Beni bu dünyanın gerçek olduğuna ikna etmeye çalışıyordu. Karmakarışık düşüncelerimi savuşturmak istercesine kafamı salladım. Belki de öyleydi... *Belki de bana öyle gelmişti...*

Hatırlayamıyordum...

Sonra geçtiğimiz birkaç hafta içinde olanları düşündüm. O zaman hepsi bana çok makul, güvenli ve hoş gelmişti. Evimde geçirdiğim huzur dolu, sessiz sabahlar, buraya yani kitabevine geldiğim zamanlar, annemin gönderdiği sevgi dolu kartpostalları okumam, Lars’ın ölüm ilanına kolaylıkla ulaşmam, Kevin’la karşılaşmam, seneler önce ona çektiğim rest konusunda haklı olduğumu ispatlayan perişan hali, geçen akşam Frieda’yla içtiğimiz içkilerin bedava oluşu...

Ve ailemin doğru uçağa binmesi... Yani fırtınaya yakalanıp da Pasifik’e düşmeyen uçakta olmaları...

Beni bu dünyada, bu rüyalar âleminde bırakma. Keşke-lerin yanılsamasından beni çekip al. Buna hemen bir son ver. Beni hemen gerçeğe kavuştur ki sevmeyi tekrar öğrenebileyim...

Frieda’ya baktım. Sanki konuşmamı bekliyordu.

“Kardeşim,” dedim ama devamını getiremedim...

(S&âhim 3J

Çığlık atarak uyandım. Yeşil yatak odamızda, Lars’la hâlâ uykuya daldığımız pozisyondaydık.

Lars hemen gözlerini açtı. “İyi misin?”

Titriyordum, sakinleşmek için derin bir nefes aldım. Yavaş yavaş, “Bu... burası *gerçek*...” Gözlerimi ovuşturup etrafıma baktım. “Burası gerçek dünya, öyle değil mi Lars?”

“Katharyn.” Beni kendine doğru çekti. “Burası gerçek dünya,” diye fısıldadı kulağıma.

Gözlerine baktım. “Peki, bu nasıl olabilir? Diğer dünya çok gerçek göründüğü halde *nasıl gerçek olmaz*!”

Beni göğsüne bastı. “Bilmiyorum aşkım.”

Kitty olduğum hayatta geçirdiğim zamanları düşündüm. Kendimi, o hayatı yaşadığım zamanlarla, bu dünyada uykuda olduğuma inandırmıştım. Gerçek evime dönmek için bu dünyada uyumam gerektiğine ikna olmuştum.

Ancak... Dün geceki rüyayı saymazsak (çünkü o *sahiden* de bir rüyaydı, bundan şüphem yoktu), bunca zamandır o hayatta geçirdiğim bütün o zamanlarda burada uyumuyordum. Bunu artık anlamıştım. Buradayken kafamın içinde hikâyeler uyduruyordum; acı ve ıstırabımla başa çıkmama yardımcı olacak türden hikâyeler... Aslında o esnada hem buradaydım, hem de değildim. Bedenim burada ve uyanıktı ama zihnim bir hayali yaşıyor; işin kötüsü, bunun gerçek olduğuna beni de inandırıyordu.

Güçlükle yutkundum. “Özür dilerim. Çok özür dilerim Lars,” dedim.

Kollarıyla beni tekrar sardı. “Sorun değil. Seni anlıyorum. İnan bana hiç önemli değil.”

Gözpmarlanma yaşlar birikti. “Buna katlanabilir miyim, bilmiyorum. Senin düşündüğün kişi olabilir miyim, hiç bilmiyorum. Tamamen, yani bütün benliğimle burada, bu gerçek hayatta yaşayabilir miyim, bilmiyorum. Buranın gerçek olduğuna inanabilir miyim, onu da bilmiyorum.”

Gözlerimi sımsıkı kapattım, zihnimde kendimi hâlâ Kitty olarak görüyordum ama o benim yarattığım ve gerçek olduğuna inandığım bir hayalden başka biri değildi.

“Yapabilirsin,” dedi Lars. “Burada olmayı başarabilirsin, sen hep burada bizimle olacaksın.” Saçlarımı okşadı. Gözlerimi açıp ona baktım. “Ben seni burada istiyorum. Hepimiz seni burada, yanımızda istiyoruz,” dedi Lars. Yutkundu. “Sana ihtiyacımız var Katharyn.”

Lars’ın güzel mavi gözlerine baktım. *Bana ihtiyaçları var,* diye düşündüm. Evet, onların bana burada ihtiyaçları vardı. “Tamam, deneyeceğim,” dedim.

Lars gülümseyip beni dudaklarımdan öptü.

Öpüşmemiz bitince kafamı çevirip dışarı baktım. Sürgülü cam kapıyı işaret ederek, “Dışarı baksana” dedim. Gökyüzü masmavi ve bulutsuz. Güneş bütün sevimliliğiyle göz kırpıyor ve çimlerin üstündeki karlara vuruyordu. “İşte karın en güzel aşamalarından biri,” dedim.

Lars ayağa kalkıp kapıya doğru yürüdü. “Çok güzel,” dedi bana katıldığını belirtmek için. “Ama Mitch ve Missy hayal kırıklığına uğrayacak. Çünkü okullann tatil olmasına yetecek kadar kar yağmadı.”

Aslında ben de bir parça hayal kırıklığına uğramıştım. Çünkü üç çocuğumla baş başa bir gün geçirmek çok güzel olabilirdi.

Yataktan kalkıp terliklerimi giyerken komodinin üstünde duran kitap dikkatimi çekti.

“Lars,” dedim kitabı elime alıp. “Ben bunu mu okuyordum?”

Lars dönüp bana baktı ve yanıma geldi. “Evet. Bu kitabın rüyalarına girdiğini söylemiştin.”

Gülümseyerek parmaklarımı kitabın kapağında gezdirdim. Elimdeki Ray Bradbury’nin *Uğursuz Bir Şey Geliyor Bu Yana* isimli kitabıydı. Tuhaf, değil mi?

“Evet, gerçekten de rüyalara girecek türde bir kitap,” dedim Lars’a.

Mitch ve Missy okula gitmek için hazırlanıyordu. Mitch, çok kar yağmadığı ve okullar tatil olmadığı için çok üzgündü.

Tatil olsaydı bütün günü oyuncak trenini kurarak geçirmeyi planlamıştı, ama planlan bozulduğu için çok gergindi. “Her şey mahvoldu işte!” dedi sızlanarak.

Yüzü kıpkırmızı olmuştu, her an ağlayacak gibi görünüyordu. “Bütün günüm mahvoldu!” Birden Michael konuşmaya başladı. “Sorun değil Mitch,” dedi yumuşak bir tonda. Hayrete düşmüştüm. “Hafta sonuna sadece iki gün kaldı. Trenini o zaman kurarsın.” Mitch’e direkt bakmıyordu ama erkek kardeşine biraz olsun yakın duruyordu. Yumuşacık ses tonuyla, “Ben sana yardım ederim,” diye ekledi.

Missy de kendince kızgındı tabii ama o, okul botlanna sinirlenmişti. “Bunlar çok çirkin,” dedi ve kenarları tüylü botlanna bakıp burnunu kınştırdı. “Bunlar korkunç anne. Yenisini istiyorum.”

Kafamı salladım. “Bunlan daha birkaç ay önce aldık. Bence hâlâ çok yeniler. Ayaklarına uygunlar ve su geçirmiyorlar. Lütfen onlan hemen ayağına giy.”

Missy botlannı istemeye istemeye giydi, gözlerini benden ayırmıyordu. Karanmdan vazgeçmeyeceğimi belirtmek için omuz silktim.

Lars, Mitch ve Missy evden saat sekizde çıktı. Mitch ve Missy artık birkaç blok ötedeki ilkokula gitmeye başlamıştı. Sabahlan MichaelTa birlikte onlan okula yürüyerek bırakıyor, öğleden sonra da okuldan alıyorduk. Mitch ve Missy yuvaya başlayalı birkaç yıl oluyordu. O zaman Michael onlardan ayrıldığı için çok üzülüyordu. Ama artık okul zamanı onlardan ayrı kalmaya alışmıştı. Onları okula bırakma ve okuldan alma rutiniyle gayet iyi başa çıkabiliyordu. Ancak karlı ve soğuk günlerde Lars arabayla onları okula bırakıyordu. Bunlar, birdenbire bildiğimi fark ettiğim ev ve aile kurallanmızdı.

Onlar gittikten sonra yemek odası ve mutfak arasındaki kapı eşiğinde durdum ve etrafa bakındım. Michael salondaki kanepenin üstünde kıvrılmış, yere bakıyordu.

“Michael.”

Kafasını kaldırmadı.

“Michael,” diyerek tekrar seslendim. Sonra yanına gidip önünde durdum. “Ders vakti geldi.”

Bu birden ilgisini çekti. Gözlerime bakmadan konuşmaya başladı. “Üç aydan fazla süredir ders yapmıyoruz anne.” “Tamam.” Yemek odasındaki duvarın yanında duran küçük masasını çektim. Uzun zamandır kullanılmadığı halde

üstünde hiç toz yoktu. Anlaşılan Alma, evdeki her şey gibi, bunu da sürekli temizliyordu. Defteri açtım, bir sayfada sağa ve sola yatık çizgiler, sonra da satırlarca A harfi vardı.

Bir süre deftere baktım. Greg Hansen'ı ve diğer hayatımda onun için hazırladığım kitapları, yaptığım tuhaf çizim-leri, kelime kartlarını düşündüm.

"Michael." Defteri masanın üstüne koydum. Kanepeye gidip yanma oturdum. "A harfini öğrenmeni söylediğimi hatırlıyorsun, değil mi? Şimdi bana *A* harfiyle başlayan kelimeler söyleyebilir misin?"

"Armut," dedi Michael ve ağzını kapattı.

"Tamam, doğru. Ama hadi biraz daha ilginç ve farklı kelimeler bulalım. Peki, şeye ne dersin... bir dakika bekle." Koşarak üst kata çıktım, aradığım şeyi nerede bulacağımı biliyordum. Hemen Missy'nin odasına girdim ve *Okumaya Yeni Başlayanlar için Resimli Sözlük* kitabını aldım. Sonra yine koşarak aşağı indim ve sözlüğün A ile başlayan kelimeler sayfasını açtım.

"İşte bak," dedim sözlüğü aramıza koyup. *'"'Aşağıda.* Bu, bir şeyin daha alçak seviyede olmasını ifade eder, mesela..." Masanın yanına gidip bir defter bir de kalem aldım. Michael' a doğru eğildim ve binaların üstünde uçan bir uçak resmi çizdim. Binaların yanma da *AŞAĞIDA* yazdım. "Gördün mü, bu binalar uçağa göre *aşağıda*."

Nefesimi tutup bekledim. Michael çizdiğim resme baktı. "Aşağıda," diye tekrarladı.

"Evet canım. Her kelimenin bir anlamı var. O kelimenin anlamını bilirsen beyninin içinde resmini görürsün ve o kelimenin hangi harflerden oluştuğunu hatırlarsın. O zaman da o kelimeyi her görüşünde rahatlıkla okuyabilirsin. Hadi şimdi başka bir tane deneyelim." Sözlüğün sayfasını çevirdim. "Bak, bence bunu biliyorsun. *ARTI.* Sayılan birbirine eklediğimiz zaman bunu kullanım," dedim ve deftere *1* +i *=2* yazıp altına *ARTI* yazdım.

"Artı," diye tekrarladı Michael. "Evet, bu kelime *artı..T* "Evet Michael, bu kesinlikle doğru..."

"O kitap ne anne? Ben de bakabilir miyim?" diye sordu. "Tabii ki," dedim ve sayfalara bakmasına izin verdim.

“Bak, bunu biliyorum,” dedi Michael ve AMPUL kelimesini gösterip eliyle resmini çizdi. “Burada *ampul* yazıyor değil mi? Hani lambanın ampulü gibi.”

“Evet!” diye haykırdım sevinçle. “Evet Michael. Doğru bildin!” Birden kendime hâkim olamayıp onu kucağıma aldım ve sımsıkı sarıldım.

Çığlık atarak benden kurtulamaya çalıştı. “Çok sıkı! Çok çok sıkı!” diye bağırdı ve koşarak odasına kaçtı.

Yüce Tanrım! Her şeyi mahvetmiştim. *Aferin sana Kat-haryn*

Sonra gülümsedim, aslında bu umrumda değildi. Çünkü oğlum bir şey *öğrenmişti.* Oğlum öğrenmişti. Üstelik ona *ben* öğretmiştim. İç geçirdim ve arkama yaslandım. Sözlüğü göğsümün üstüne bastırıp mutluluktan salak salak gülümsedim.

Bir süre sonra oğlanların odasına gittim ve aşağı inmesi için Michael’ı ikna etmeye çalıştım. Onu yemek odasındaki masaya götürürken, “Daha fazla okumak istemiyorum anne! Okumak beni yoruyor,” dedi.

“Tamam.” Onu zorlamanın bir anlamı yoktu. İşleri ağırdan almak zorundaydım. Michael’m bir şeyler öğrenmesini gerçekten istiyorsam, bebek adımlarıyla ilerlemeyi öğrenmeliydim.

“O halde okumak yerine biraz matematik çalışalım,” diye önerdim. “Saymayı biliyor musun?”

“Bu çok komik bir soru anne.” Masaya oturdu ve yüksek sesle saymaya başladı. Üç dakikadan kısa bir sürede yüze

kadar saydı. Durması için ona müdahale etmek zorunda kaldım.

“Peki ya toplama? İki artı ikinin kaç ettiğini biliyor musun?”

“Anne,” dedi gözlerini devirerek. “Ben iki yüz iki *çarpı* iki kaç, onu bile biliyorum!”

“Gerçekten mi? Kaçmış peki?” Gülümsüyordum. Sıkkın bir tavırla iç çekti. “Dört yüz dört.”

“Tamam, aferin! O halde biraz parayla çalışalım.” “Gerçek para mı?” diye sordu hevesle.

Sesindeki heyecan beni bir kez daha gülümsetti. Daha önce herhangi bir konuda bu kadar ilgili olduğunu görmemiştim. “Tabii ki gerçek para. Hadi gel benimle.”

Mutfaktaki kavanozun yanına gittik. Mutfak masasına oturduk ve kavanozun içindeki bozuk paralan saydık. Michael’ ın bu kadar odaklanması beni çok şaşırttı. Sayılarla arası çok iyiydi, toplamalan akimdan kısa sürede yapabiliyordu. Sayma işlemi bitince, “Otuz üç dolar, on altı sent!” dedi gururla.

“Bu çok mangır demek!”

“Mangır ne demek anne?”

“Para demek.”

Güldü, kahkahası bana annemi hatırlattı. Bu sesi tekrar duymak çok güzeldi. “Mangır çok komik bir kelimeymiş.” “Haklısın.” Ayağa kalktım. “Öğle yemeğini hazırlamak için işlerini bitirmiş mi diye gidip Alma’ya bir bakayım,” dedim.

Alma’yı aramak için koridordan geçerken dağ manzarası fotoğrafının önünden geçtim. Rabbit Ears Geçidi... Birden bu fotoğrafın neden bu kadar önemli olduğunu hatırladım. Lars

bana tam burada evlenme teklif etmişti.

Yaklaşık altı aydır çıkıyorduk. İlişkimiz daha önce yaşadığım ve gördüğüm birçok ilişkiden çok farklıydı. Birbirimiz olmadan yapamıyorduk. Sanki birbirimiz olmadan geçen yıllarımız kayıptı. Kitabevindeyken beni sürekli arıyordu. O aradığında liseli kızlar gibi elim ayağım dolaşıyor, nefesim kesiliyordu. Frieda, *yine mi o?* dercesine gözlerini devirip baksa da, mahremiyetime saygı duyup beni yalnız bırakıyordu.

Neredeyse her akşamı Lars’la birlikte geçiriyorduk. Akşam yemeklerini ya onun evinde ya da benimkinde yiyor, bazen de dışarı çıkıp sinemaya ya da dansa gidiyorduk.

“Artık iş dışında seni hiç göremiyorum,” diye sitem ediyordu Frieda. Lars’la

geçen romantik anlar muhteşem olsa da, onu farkında olmadan ihmal etmek ya da üzmek istemiyordum. “Seni özlüyorum kardeşim. Benimle de biraz zaman geçir, olur mu?” diyordu. Çok üzgün olduğumu söyleyip özür diliyor, dükkânı kapattıktan sonra baş başa bir şeyler yapmayı teklif ediyordum. Ama sonra Lars arıyor ya da çıkageliyordu ve ben Frieda’ya verdiğim sözü unutup onunla program yapıyordum.

Lars evlenme teklif ettiği zaman çok güzel bir bahar günüydü, günlerden pazardı. Aklımızda belirli bir güzergâh olmadan yola çıkmıştık. 40 numaralı otoyoldan dağlara doğru yol aldık. Winter Park, Grandby, Kremmling gibi yerlerden geçtik. Pencereden bakınca dağlan, küçük kasabalan ve zirvelerde eriyen karlan görebiliyorduk. Saatlerce gittikten sonra dönmeyi teklif ettim. Ancak Lars omuz silkip beni reddetti.

“Neden döneceğiz ki? Bizi bekleyen ne var?” diye sordu ve ona cevap veremedim. Yolumuza devam ettik.

Rabbit Ears Geçidi’nin olduğu yerde, zirvede arabayı park ettik. Manzaranın tadını çıkarmak için arabadan indik. Öğleden sonra güneşi çıplak omuzlarımı ısıtıyordu, ama aynı zamanda serin bir rüzgâr vardı. Lars montunu çıkarıp sırtıma attı. “Bekle,” dedi ve elini montun cebine sokmaya çalıştı. “Bunu, montu sana vermeden önce yapmam gerekirdi.” Önümde diz çöktü ve küçük bir mücevher kutusunun kapağını açtı. “Benimle evlenir misin Katharyn? Lütfen evet de!” dedi.

Önce yüzüğe, sonra aklımı başımdan alan mavi gözlerine baktım. “Sana nasıl hayır diyebilirim ki? Evet! Seninle evlenirim!” dedim ve kollarımı boynuna doladım. “Evet, aşkım! Sonsuza dek evet!” diye fısıldadım kulağına.

Şimdi durup fotoğrafa bakınca o günü hatırlayıp gülümsedim. Sonra da yatak odamıza girdim.

Alma, banyomuzun yerlerini siliyordu. Birden içimde bir suçluluk duygusu oluştu. Alma’yı ütü yaparken ya da bulaşıkları yıkarken hiç izlememiştim. Diğer hayatımda bütün bu işleri ben yapıyordum. O hayatımda bu tür işleri angarya gibi görmüyor, hatta yapmaktan keyif alıyordum. Ama banyo temizlemek, özellikle de yerleri silmek? Böyle bir şeyi hiç yapmamıştım. Çocukken bile banyomu annem temizlerdi. Ancak Alma bu işi yapmaktan tiksinmiyor ya da gücenmiyordu. Aksine gülümsüyor ve bir şarkı mırıldanıyordu. Söylediği şarkıyı

duyunca çok şaşırdım. “De Clores.” Bu şarkıyı daha önce hiç duymamıştım; yani diğer hayatımda. Ama bu hayatımda, Alma’nın, şarkıyı çocuklarıma da öğrettiğini biliyordum. Şarkı renklerle ilgiliydi, dünyadaki her şeyin bir rengi olduğunu anlatıyordu.

De colores, de colores... Se visten los campos en lapri-mavera.

De colores, de colores... Son lospajaritos que vienen de afuera.

Aniden Alma’yla ilgili bir sürü detayı bildiğimi hatırladım. Kırk yedi yaşındaydı. O ve Rico, Meksika’nın kuzeybatısında, Sonora’daki küçük bir kasabada büyümüş, çok genç yaşta evlenmişlerdi. Yıllar önce bana en büyük çocuklarının, bir kız ve bir erkek, feci bir şekilde öldüğünü göz-yaşlarıyla anlatmıştı. Kızı ve oğlu bir akrabalarının yanında kalıyormuş, bir yaz gecesi evde bir yangın çıkmış ve içindeki herkes ölmüş. Alma ve Rico senelerce iki çocuğunun yasını tutmuştu. Sonra Tanrı’nın bir lütfuyla iki çocukları daha olmuştu, ama ölen evlatlarını hiç unutamamışlardı. Sonra Rico, erkek kardeşlerinin de teşvikiyle, Denver’a göç etmeye karar vermişti. Burada erkek kardeşleriyle beraber restoranlarda çalışacaktı. Alma ve kızlarını da buraya getirebilecek kadar para biriktirmesi dört yılını almıştı. Ailece buraya göç ettiklerinde çocukları çok küçükmüş, çocuklar eğitimlerinin çoğunu Birleşik Devletler’de almıştı. Alma’nm kızlarıyla ne kadar gururlandığını biliyordum. Büyük kızı Colorado Den-ver Üniversitesi’nde okuyor, gazeteci olmak istiyordu. Küçük kızı liseden hemen sonra evlenmiş ve yakın zamanda Alma’nın ilk torununu dünyaya getirmişti.

Alma’yı ilk gördüğüm günü hatırladım; Kitty olduğum hayatımdan buraya geldiğim ilk zamanlan... Kitty olarak bu hayattaki sisteme bir anlam verememiştim. Siyahi insanlann beyaz insanlara hizmet ettiği bir dünya bana çok tuhaf gelmişti. Bunu anlamamıştım, çünkü *Kitty* böyle şeylere *Katharyn* kadar alışık değildi. Katharyn için makul ve kabul edilebilir şeyler, Kitty’nin dünyası için sıra dışı ve üzücü olabiliyordu.

Ama gerçekte ben hep Katharyn’dim, Kitty diye biri yoktu. Bu dünyayı Kitty’nin gözlerinden görmek, Katharyn için bile yeni ufuklar açmıştı. Ailem için çalışan birine, kendimden daha aşağıda biri gibi muamele edemezdim. Bence bu anlayış da diğer hayatımda annemle yaptığım sohbet kadar büyük bir hediyeydi. En azından ben öyle olduğuna inanıyordum.

İşin özü, ben her şeyimi Alma'ya borçluydum. O söylemeseydi, Jenny'nin Michael'a nasıl davrandığından daha uzun süre haberim olmayacaktı. Kim bilir, belki de yıllarca fark etmeyecektim bile... Yüce Tanrım! Şu an banyomu temizleyen kadın olmasaydı kim bilir, oğlum daha ne kadar zaman kötü muameleye maruz kalacaktı?

"Alma," dedim.

Ayağa kalkıp yüzüme baktı.

"Teşekkür ederim." Etrafa baktım. Durup dururken işini böldüğüm için kendimi aptal gibi hissettim. "Yaptığın her şey için çok teşekkür ederim. Ailemle en az kendi ailen kadar güzel ilgilendiğin için..."

Kafasını sallası. ***"Si,*** senora."

"Ailen nasıl?" Bunu sorunca birden yanaklarım kızardı.

Yapacak onca işi varken ayaküstü sohbet çabalarımı gereksiz ve boş bulabilirdi.

Ama gülümsedi, galiba bunu sormam onu memnun etmişti. "*Bebek* çok büyüyor. Artık kendi başına oturabiliyor," dedi.

Torunuyla ilgili güzel haberleri almak beni mutlu etti. "Aaaa, bebeklerin o aşamasına bayılırım. Bebekler oturmayı öğrendiği zaman onları yere, bir battaniyenin üstüne oturtabilirsin, önlerine de birkaç oyuncak koyarsın. İşte o zaman onlardan mutlusu olmaz."

Alma kafasını salladı. "*Si,* ben de seviyorum o hallerini. Hem *mamasını* da yiyebiliyor."

"Alma, sana en son ne zaman zam yaptık?"

Düşündü. "Sanırım bir yıl önce falan... Senor Anders-son saatlik ücretimi 1,50 dolardan 1,75 dolara yükseltti." Şok oldum. "Yani sana sadece bu kadar mı ödüyoruz? Bence bundan çok daha fazlasını hak ediyorsun. Bugünden itibaren ücretini iki katma çıkarıyorum."

Kafasını yana yatırdı. "Bu konuyu Senor Andersson'la konuştunuz mu senora?"

“Hayır, ama inan bana, buna itiraz etmeyecek.”

Michael’la birlikte öğle yemeğimizi yedikten sonra Alma’ ya öğleden sonrası için planlarının ne olduğunu sordum. “*No mucho*, yani çok işim yok. Galiba mutfak çekmecelerini boşaltacağım. Temizlenmeleri ve *gazelce yerleştirilmeleri* gerekiyor.” “Birkaç saatliğine Michael’la ilgilenmek senin için sorun olur mu?”

Gözleri fal taşı gibi açıldı. “Emin misiniz senora?”

“Alma.” Elimi omzuna koydum. “Eğer önceden sana güvenmiyormuş gibi davrandıysam lütfen, inan ki sebep sen değildin. Bunun nedeni bendim, Alma. Hepsi benim suçum-du ve bu benim hayatimdi.” Gözlerinin içine baktım. “Ayrıca Michael’ın seninle güzel zaman geçireceğini biliyorum.” Hâlâ masada oturan Michael’a baktım. “Öyle değil mi Michael?”

Kafasını kaldırıp bakmadan, “Paraları tekrar sayabilir miyim?” diye sordu.

Sözlükten birkaç kelime daha okumak istemesini ümit etmiştim, ama para saymak istemesi, hiçbir şey yapmak istememesinden çok daha iyiydi...

Bebek adımları Katharyn, diye hatırlattım kendime. *Bebek adımları...*

“Tabii ki sayabilirsin,” dedim.

Kafasını salladı. “Tamam, o halde Alma’yla güzel zaman geçirebilirim.”

Evet, 1963 yılının mart ayında bir salı günüydü ve saat tam ikiye on vardı. Springfîeld Caddesi’ndeki büyük evimin garaj kapısını açtım ve yeşil renkli arabama bindim.

Kontağı çevirip motorun ısınmasını bekledim. O esnada, garajın doğu tarafındaki duvara yaslanmış bisikletlere baktım. Michael’m mavi bisikleti benimkinin hemen önünde duruyordu. Yan yana duran bisikletlerimize bakınca, Michael’a bisiklete binmeyi öğretmek istediğim günü hatırladım. Onun bisiklete binmeyi öğrenmesi benim için neden bu kadar önemliydi ki? Bunu artık hatırlayamıyordum. Altı yaşında bir çocuk bisiklete binmeyi öğrenmiş ya da öğrenmemiş, ne fark ederdi ki? Kimin umrundaydı? Omuz silktim. Hiçbir zaman öğrenmeyebilirdi. Ya da belki öğrenmek istediğine karar verirdi ve öğrenirdi. Tıpkı bu sabah sözlükteki ampul kelimesini kendi başına öğrenmesi gibi. Kısacası; hazır olursa ve isterse bunu da yapabilirdi...

Ne olursa olsun bu, onun adına benim verebileceğim bir karar değildi. Ben Michael'ın annesiydim ama onun kim olduğunu ya da kim olmak istediğini kontrol edemezdim. Bu konuda kontrolcü ve ısrarcı davranmak ikimizin hayatını da kâbusa çevirmekten başka bir işe yaramazdı.

O pazar günü yaşadıklarımızı, Lars'ın Michael'ı nasıl sakinleştirdiğini hatırladım. Bir kenardan onları izlemiştim. Lars Ta nadiren anlaşmazlık yaşıyor ya da tartışıyorduk. Sebep çoğu zaman da Michael'dı. Acaba Lars, Michael'ın bu halde olmasından beni mi sorumlu tutuyordu? Hayır, hiç sanmıyordum. Bence bundan daha fazlası vardı. Bence Lars, oğlumuzun durumundan beni sorumlu tutmuyordu. Sabırsız ve hatalı davranışlarıma kızıyordu sadece. Lars'm bu konuyla ilgili bana kızmaya hakkı yoktu. Bu hem çok saçmaydı hem de hiç adil değildi. Sonuçta bütün gün onunla ilgilenmek zorunda kalan kendisi değildi.

Dudağımı ısırdım. Geçmişte yaptığım hataları değiştiremezdim. Artık tek yapmam gereken önüme bakmak, güzel bir gelecek için emek harcamaktı.

Arbayı vitese taktım ve garaj yolundan geri geri çıktım.

Kuzeye, Üniversite Caddesi'ne döndüm. Ardından da Valley Otoyolu'na çıkıp şehir merkezine doğru devam ettim.

Evden çıkmadan önce, telefon rehberinden adrese bakmıştım. Green Kitabevi İdari Merkezi şehir merkezinde, on sekizinci caddedeydi.

Ofiste olup olmadığını ya da onu görüp görmeyeceğimi bilmiyordum. Kim bilir, belki de beni görmek istemeyecekti?

Birkaç blok ötede uygun bir park yeri bulduktan sonra Frieda'nın ofisine doğru yürüdüm. Üniversity Hills Alışveriş Merkezi'ndeki kasiyer kızın söylediğine göre caddenin karşısındaydı. Ofisin olduğu binaya bakınca, acaba burayı Lars mı tasarladı diye düşündüm. Ama birden yanıldığımı hatırladım. Birkaç yıl kadar önce burayı şehir dışından bir mimarlık firması tasarlamıştı. Hatta Lars bana bundan bahsetmişti. İşi alamadığı için çok üzgündü. İnşaat başladıktan sonra Green Kitabevi'nin de bu binadan bir yer kiraladığım Lars'tan duymuştum. Büyük camlarla kaplı ofis binası temiz ve modem görünüyordu. Küçük plazanın önünde bir çeşme ve geometrik şekilli bazı heykeller vardı. Küpün üstünde duran piramit, piramitin üstünde duran küreyle yerçekimine meydan okuyan devasa çocuk oyuncaklarım andırıyordu.

Ofis binası on beş katlıydı. Green Kitabevi de on birinci kattaydı. Asansöre bindim, aynaya baktım. Titreyen ellerimle saçımı düzelttim ve rujumu tazeledim.

Resepsiyona varınca Frieda Green'le görüşmek istediğimi belirttim, ancak görevli bütün gün toplantıda olacağını söyledi. "Sahiden mi? Hem de hiç ara vermeden? Ben... ben kendisinin eski bir arkadaşıyım. Birkaç dakikalığına da olsa

onu görmek istiyorum," dedim.

Resepsiyondaki kız kuşkulu gözlerle bana baktı. "Yazar mısınız?"

Gülümsedim. Aslında henüz yazar sayılmazdım ama olmayı çok istiyordum.

"Hayır," dedim kıza. "Az önce söylediğim gibi... ben arkadaşıyım."

"Buraya kitaplarını şubelerimizde sattırmak isteyen bir sürü insan geliyor. Ancak biz kitaplan sadece yayınevleri ve dağıtımcılar kanalıyla alıyoruz. Öncelikle size bunu belirtmek istiyorum Hanımefendi."

Ayağımı sabırsızca yere vurdum. "Merak etmeyin, ki-tabevlerinde satılan kitapların nasıl temin edildiğini gayet iyi biliyorum." Eğilip ellerimi masanın üstüne koydum. "Sadece eski bir arkadaşımı görmek istiyorum," diye yineledim.

Görevli kız teslim bayrağı çekmiş gibi bana baktı. "Adınız neydi?"

Duraksadım. "Andersson. Lütfen ona sadece Bayan An-dersson burada deyin." Cam kapıdan dışarı göz attım, asansörler biraz uzaktaydı. Pırıl pırıl ve lüks asansörlerden birine binip bu plana hemen bir son verebilirdim.

"O anlayacaktır..."

Resepsiyon bölümünde yaklaşık yarım saat bekledim. Mitch ve Missy'yi okuldan alma saatim yaklaşıyordu. Artık bu dünyadaki aile kurallarımıza ve benim sorumluluğumda olan işlere alışmıştım. Çocukların okuldan saat üçte çıktığını biliyordum ve zamanım giderek azalıyordu. Acaba burada beklemeye devam mı etmeliydim? Yoksa bir an evvel geri dönüp sorumluluklarıma geç kalmamayı mı seçmeliydim?

Ama nihayet başka bir sekreter geldi ve başıyla beni çağırdı. Koridordan geçip

köşedeki küçük bir ofise vardık. Tam karşıdaki kapının üstünde *FRİEDA GREEN, BAŞKAN* yazan bir tabela asılıydı.

Masasının üstündeki bir tuşa basan sekreter, “Bayan Green,” dedi. “Bayan Andersson burada.”

Frieda’nm sesini duyana kadar geçen süre sonsuzluk kadar uzun geldi. “Kendisini içeri gönderin,” dedi.

İçeri girdiğimde Frieda ayakta durmuş, masasının arkasındaki büyük camdan dışarı bakıyordu. Geldiğimi anlayınca bana doğru döndü.

Birçok açıdan hâlâ aynı görünüyordu; yani onu son görüşümdeki gibi... Garip de olsa, onu en son dün görmüştüm. Gür, siyah saçları tepeden topuz yapılmıştı. Yay gibi kaşları ona çok ciddi bir hava vermişti. Dudaklarında en sevdiği renk olan kırmızı ruj vardı.

Birlikte işlettiğimiz kitabevindeki haline göre çok daha resmi giyinmişti. Kısa ceketi, dar kesim eteğiyle bej rengi takımı çok şıktı. İçine de mor renkli ipek bir bluz giymişti. Kulaklarında halka şeklinde, büyük gümüş küpeler vardı. Yakasına taktığı iğne iş kıyafetine uygun ama fazlasıyla da yaratıcı bir tarzdaydı. Ona bakarken başımı hafifçe salladığımı fark ettim. Baştan ayağa hoş ve yeni hayatma yakışır görünüyordu.

O da beni tepeden tırnağa süzdü. Mavi-lacivert elbisem,

alçak topuklu ayakkabılarım ve nikâh yüzüğüm dışında hiç mücevher takmamış olmam, beni onun yanında çok mütevazı gösteriyordu, belki de biraz demode... Neyse, şu an bu kimsenin umrunda değildi. Kitty böyle giyinmezdi belki ama ev hanımı Katharyn için bu, günlük şıklık demekti.

Bu hayatımda her şeyi kontrol edemezdim belki, ama şahsi gardırobum bu kategoriye girmiyordu. Hafta sonu, gardırobumda bazı değişiklikler yapmaya karar verdim.

“Seni buraya getiren ne?” diye sordu Frieda elini masasının üstünde gezdirerek.

Gergin bir şekilde koltuğa oturdum ve çantamı kucağıma koydum. “Frieda, ben sadece...” Kafamı salladım. “Bunu sana nasıl açıklayacağımı bilmiyorum. Belki de bana inanmayacaksın. Aslına bakarsan tüm bunlar bana da saçma geliyor,

bunlann hiçbiri gerçek gibi görünmüyor ama... galiba niçin burada olduğumu ben de bilmiyorum...”

Karşıma oturdu ve ellerini çenesinin altında kenetledi. Karşısında ilgisini çeken bir şey oldu mu hep böyle yapardı. “Bunlann hiçbiri gerçek gibi görünmüyor, dedin. Bu tam olarak ne demek?” diye sordu.

İç çektim. “Lütfen bunu kısa yoldan anlatmama izin ver. Bu dünyada, Lars Andersson’la evliyim ve altı yaşında üçüzlerim var. Aynca Southern Hills’te büyük bir evde oturuyorum. Senin de yarım düzine kitabevin var, kaç çalışanın olduğunu da Tann bilir. Bu bölgede çok ünlü bir işletmeye sahipsin. Pearl Caddesi’ndeki küçük kitabevimizi de kapattın. Buraya kadar doğru anlattım mı?”

hsk

Nereye varacağımı merak eder gibi bakıyordu. “Evet, şu ana kadar hepsi doğru Kitty.”

“Ayrıca artık kimse bana Kitty demiyor. Lars ve evli bir kadm olarak tanıştığım bütün insanlar beni Katharyn diye çağırıyor. Diğer hayatımda beni gerçekten tanıyan ve seven, yani önceki hayatımda, yani sen ve ailem...” Gözlerim yaşarmıştı, akmalarına izin vermemek için gözlerimi kırpıştırdım.

Frieda’nm bakışları yumuşadı. “Ailene olanlar için çok üzgünüm. Olanları duydum.”

“Ama gelmedin!” diye patladım birden. “Onların cenazesine gelmedin!”

Pencereden dışarı baktı. “Çiçek gönderdim,” dedi. “Çiçek mi?” Duyduğum şeye inanamıyordum. “Annemle babam bir uçak kazasında öldü ve sen *çiçek* gönderdiğini mi söylüyorsun?”

Kafasını kaldırdı. “Beni orada görmek istemeyeceğini düşündüm.”

“Neden? Neden görmek istemeyeyim ki?” Çantamdan bir kâğıt mendil çıkarıp burnumu sildim. Bu kadar duygusal olduğum için kendimden nefret ediyordum ama elimde değildi. “Sen benim en iyi arkadaşım, dostumdun Frieda! Ailemin cenazesinde seni görmeyi niçin istemeyeyim?”

“Kitty.” Ayağa kalkıp öne eğildi; ellerimi avuçlarının araşma alacakmış gibi... Nefesimi tutup bekledim ama Frieda’nm bakışları birden değişti ve tekrar sert ve mesafeli bakmaya başladı. Sanki elimize geçen saniyelik bir firsatı kaçırmıştık... Omuzlarını dikleştirip yerine oturdu. “Sen beni bıraktın.

Her şeyi bırakıp giden şendin Kitty. Ben değil...”

Kafamı salladım. “Bunu neden yapayım ki?”

Kuşkulu gözlerle bana baktı. “Neden olduğunu sen gayet iyi biliyorsun.” Manikürlü tırnaklarını masanın üstünde tıkırdattı. “En azından bana neden olarak gösterdiğin şeyi biliyorsun. ..”

Allak bullak olmuştum. “Hatırlamıyorum. Nedenini hatırlamıyorum Frieda ama neden her ne olursa olsun, bence ortada büyük bir yanlış anlama vardı.”

“Yanlış anlama mı? Tabii, evet...” Dudaklarını sıktı. “İlginç bir yaklaşım Kitty.”

Dahili telefon çaldı, sekreter kız tam duyamadığım bir şeyler söyledi. “Tamam, bağla,” dedi Frieda. “Bana biraz izin vermeni istiyorum, bu konuşmayı yapmak zorundayım,” dedi bana. Tam ayağa kalkıyordum ki eliyle oturmamı işaret etti. “Kalabilirsin, sadece iş,” diye ekledi. Dediğini yapıp tekrar oturdum ve önüme baktım.

O telefonla konuşurken bazı şeyleri hatırlamak için kendimi zorladım. Burada ne yapıyordum? Ne olmuştu? Neden hatırlamıyordum?

Daha iyi konsantre olmak için gözlerimi kapattım...

O&dhim 32

“Kitty!”

Gözlerimi açtım, ama hiçbir şey göremiyordum. Tanrım, neredeydim böyle? Çok ama çok aydınlıktı! Çok ışık vardı. O kadar ışık vardı ki, hiçbir şeyi seçemiyordum. “Kitty beni duyabiliyor musun? İyi misin?”

İyi değilim, hiç iyi değilim! Aynı şeyi söyleyip duruyordum, ama Frieda beni duymuyordu. Frieda’ya odaklanamı-yordum. Omzumu tuttuğunu hissediyordum ama kaslarımı oynatamıyordum. Elimi uzatıp Frieda’nm elini tutmayı be-

ceremiyordum.

“Kitty, beni dinle. Beni dinlemek zorundasın.”

Ses çok uzaklardan geliyor gibiydi. “Seni dinliyorum Fre-eds,” dedim.

“Bu konuşmayı yapmak zorundayız. Buna mecburuz.” Tanıdık ve yumuşak parmaklarıyla, omzuma hafifçe masaj yaptı. “Orada, gerçek dünyaya dönünce seninle konuşmamız şart.”

O günü düşündüm. Kitabevindeydik. Frieda, Lars ve çocuklarla olan hayatımın yanlış olduğunu, Kitty olarak yaşadığım hayatın gerçek olduğu konusunda beni ikna etmeye çalışıyordu. Bugün tam tersini söylediği halde o gün bu kadar ikna edici olmayı nasıl başarabilmişti acaba?

Ama o gün kitabevinde Frieda’ya inanmıştım, öyle değil mi? Diğer dünyada Frieda’ya kendimden daha çok güveniyordum.

Bu yüzden hayalimdeki Frieda’yı dilediğim gibi şekil-lendirebilirim. O sevgi dolu, kibar ve samimi biri olabilirdi. Bunu istemem yeterliydi...

Ama bu hayali dünyada, Frieda, olmasını istediğim kişi olamazdı.

“Beni takip edebiliyor musun Kitty? Beni anlıyor musun?” Frieda’nm sesi telaşlıydı.

“Evet, anlıyorum,” diye fısıldadım.

C&âlüm 33

Sonra yine Frieda’nm ofisine döndüm. Frieda hâlâ telefonla görüşüyordu. Hafif bana dönük Frieda’nın bütün özelliklerini net olarak seçebiliyordum. Normal ses tonunu, karşı taraf hoşuna gitmeyen bir şey söylediği zamanki öfkesini duyabiliyor, keskin parfüm ve sigara dumanı kokunu soluyabiliyordum.

Orada otururken bana dönük sırtına baktım. İşte o an her şeyi hatırlamaya başladım.

Yaklaşık dört yıl önceydi, 1959 baharıydı. Kardeşler Kitabevi maddi açıdan çok zor zamanlardan geçiyordu. İşler azalmış, kira ve kredi borçlan birikmişti. Ya dükkânı tamamen kapatacaktık ya da başka bir yere taşınacaktık. Diğer hayatımda, yani Kitty olarak yaşadığım sahte hayatımda büyükbabamdan kalan miras tam bu sırada elime geçiyor ve dükkânımız kurtuluyordu. Ama bu dünyada, Frieda’yla ikimiz böyle bir paradan henüz haberdar değildik.

Frieda bu hayatta da diğerinde olduğu gibi Pearl Cad-

Mlâ

desi’ndeki dükkânı kapatıp alışveriş merkezinde yeni bir yer açmaktan bahsediyordu. Ama böyle bir değişiklik için yeterli paramız yoktu.

Bir gün karşıma geçti ve doğrudan konuya girdi. “Lars’ tan para istemek zorundasın. Başka bir yerden finansal destek bulmamız mümkün değil,” dedi. Bir sigara yaktı ve dumanını bana doğru üfledi. “Böyle bir şey için bize yardım edecek kadar iyi biri, haksız mıyım?”

Gülümsedim. “O birçok açıdan çok iyi biri,” dedim. “Ama bizim işimize dahil olmayı ister mi, bilmiyorum.” Omuz silktim. “Bunun Andersson ailesinin değil de, benim işim olduğunu söyler her zaman.”

Frieda gözlerini devirdi. “Hmmm... evliliğin ortaklık olduğunu sanmıştım.” Gözleri bana meydan okur gibi bakıyordu.

Tekrar omuz silktim. Ortaklık mı? Evet, Lars Ta ben ortaktık, ortak bir yaşam sürüyorduk. Ama bu ortaklığımız çocuklar, kiliseye gitmek, akşam yemeği daveti vermek gibi alanlarda geçerliydi. İş söz konusu olduğunda ikimizin de

farklı hayatı vardı. O kendi işinin patronuydu, ben de kendi işimin. .. Bu çok uzun süre önce, nişanlandığımız zaman mutabık kaldığımız bir konuydu. “Bilmiyorum,” diye geveledim. “Lütfen bir kez dene ve sor ona Kitty.”

Dediğini yaptım. Lars bu konuyu tahminimden çok daha olumlu karşıladı. “Aslında gayet ilgi çekici,” dedi viskisini yudumlarken. “Özellikle de bunu sen istiyorsan... yani bu seni mutlu edecekse...”

Ben istiyorsam? Ne istediğimi bilmiyorum. Beni neyin mutlu edeceğini de bilmiyordum. Sanki bunu yaparsam çevremdeki *herkes*-, Frieda, Lars ve çocuklar mutlu olacaktı. Onlar mutlu olunca ben de otomatik olarak mutlu olacaktım. Tuhaf ama böyle hissediyordum.

Frieda işlerin mevcut gidişatından hoşnut değildi. Bazı şeyleri onun istediği gibi değiştirirsek o mutlu olacaktı. Bunu onun için yapabilirdim. Lars’m, işletmemize para yatırmasına razı olabilirdim.

Lars halinden memnun görünüyordu, Lars mutluydu. Ama o hep böyle biriydi. O her durumda önüne bakabilir ve mutlu olabilirdi. Kararlı olduğu kadar iyimserdi. Bu özelliğini oldum olası çok takdir ediyordum.

Peki ya çocuklar? Şey... Küçük çocuklar her zaman mutludur, öyle değil mi? O zaman çocuklarım iki buçuk yaşındaydı. Bebeklikle çocukluk arasındaki dönemdeydiler. Çoğu zaman iyi ve mutlu görünüyorlardı. Mitch ve Missy konuşuyor, koşuyor ve tırmanıyordu. Kitaplara bakıp hayal güçlerini çalıştırmayı öğreniyorlardı.

Ama Michael... İtiraf etmeliydim ki, annesi olduğum halde Michael’m tam olarak nasıl hissettiğini, ne durumda olduğunu bilmiyordum. Diğer çocuklara benzemiyordu. Sadece birkaç kelime konuşuyor, bir köşede oturup aynı oyunu tek başına defalarca oynuyordu. Yatağı, oyuncakları ve raflan hep çok düzenliydi. Kafası hep öne eğikti, kimsenin gözlerinin içine bakmıyordu.

Ama bu normaldi, yani ne olabilirdi ki? Bazı çocuklar böyleydi işte. Biraz farklıydı. Jenny bir yıldan fazla zamandır yanımızdaydı. O, çocuklar konusunda uzmandı. Michael’m bir sorunu olsa bunu hemen anlar ve bize bildirirdi.

Bunları hatırladığımda içimde büyük bir öfke oluştu. Tanrım, nasıl görememiştim! Bu kadar kör olmayı nasıl becermiştim?

Ben nasıl bir anneydim?

O zamanlar tek gayem, herkesin mutlu olmasıydı. Bu yüzden Lars'ın teklifini kabul ettim ve ona, "Yeni bir dükkân, yeni bir gelecek... işte ben bunu istiyorum. Beni mutlu edecek şeyler bunlar," dedim.

"Tamam," dedi kanepeden kalkıp. "O halde bir araya gelip şu konuyu etraflıca konuşalım. Frieda, sen ve ben. İstersen en kısa sürede bir akşam yemeği organize edelim. Çocuklar yattıktan sonra iş konuşuruz."

Sevinçle gülümsedim ve boynuna atıldım. "Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim..."

Ertesi sabah erkenden kalkıp çabucak giyindim. Bir an önce dükkâna gitmeyi ve Frieda'ya Lars'ın teklifimizi kabul ettiğini söylemek istiyordum. Anahtarlarımı ararken kendi kendime gülümsediğimi çok net hatırlıyordum.

Tam o anda omzuma hafifçe vuran bir el hissettim. Dönüp baktım. Bu kişi, Alma'ydı...

"Por *favor*," dedi alçak sesle. O an Jenny üçüzlerle birlikte çocuk odasındaydı. "Por *favor,* Senora Andersson. Size söylemem gereken bir şey var." Yumruğunu sıkıyordu. "Daha fazla sessiz kalamayacağım. Senora, Jenny hakkında size anlatmam gereken şeyler var."

Frieda'nın ofisinde oturmuş ona bakarken işte bunları hatırladım. Frieda hâlâ telefonla konuşuyordu. "Evet, katılıyorum. Evet.. .ama bu konuyu sonra detaylı olarak konuşalım." Bana bakıp duraksadı. "Bak ne diyeceğim, seni saat onda tekrar ararım, olur mu? Şu an bir misafirim var da..." Telefonu kapattıktan sonra, "Şimdi hatırlıyorum," dedim. Frieda güldü. "Aman ne güzel," dedi.

Dudağımı ısırdım. "Özür dilerim!" dedim ağlayarak. "Bunun sana saçma geleceğini biliyorum." Ağzımın içinde acı bir tat hissediyordum. "Ayrıca artık özür dileyeceğim bir şey yapmadığımı da hatırlıyorum."

"Aaa, sahiden mi?" İki elini de masanın üstüne bastırdı. "Bırakıp giden şendin. Beni bunca sorunla bir başıma bırakan şendin!"

"Gitmek zorundaydım. Oğlumun bana ihtiyacı vardı. Ailemin bana ihtiyacı vardı!"

Kafasını salladı ve masasının üstünde duran sigara paketine uzandı. “Ortada daha kötü bir şey varmış gibi söylüyorsun. Gerçek ne biliyor musun? Ben söyleyeyim, sen gitmek istiyordun ve bir *mazeret uydurdun.* Mutlu değildin. Onlardan ayrı zaman geçirdiğin için üzülüyordun. Bunu sen söylemiştin...” Bir sigara yaktı. “Kitabevinin zaman kaybından başka bir şey olmadığını söyledin. Bunu bari hatırlıyor musun Kitty?”

Evet, onu da hatırlıyordum. Ayrıca niçin Öyle söylediğimi de... Çünkü Jenny’yi bulmamı sağlayan kişi, Frieda’ ydı. Jenny’nin harika bir özgeçmişi olduğunu söyleyen, çocuklarımı büyütmek için daha iyisini bulamayacağıma beni ikna eden de Frieda’ydı.

O günü hatırlıyordum. Frieda’ya, Michael’ın bu halde olmasının onun suçu olduğunu söyledim. “Eğer evde, onların yanında olsaydım Michael şu an gayet iyi durumda olacaktı!” diye bağırdım. “Jenny’yi, o korkunç kadını işe alma-saydım, her şey çok daha farklı olabilirdi. Ama sen kitabevinde kalmam gerektiğine beni ikna ettin. Çocuklarıma bakması için Jenny’yi buldun. Sana güvendim Frieda! Ben sana güvendim! Doğru şeyi yapmam için bana yardım edeceğine inandım. Ama çok büyük bir hata yaptım. Bak şimdi oğlum ne halde!” Kasanın arkasındaki tabureye oturdum, sinirden elim ayağım titriyordu. Derin bir nefes alıp Frieda’ya baktım.

“Bu işten çıkmak istiyorum,” dedim kati bir tonda. “Ne yapacağın umrumda bile değil, ben artık yokum! Lütfen birbirimize dürüst olalım, bu artık ikimiz için de yürümeyecek. Bunu sen de biliyorsun. Ayrıca bu benim değil, senin suçun! Şimdi her şeyi berbat ettiğin gibi toparla. Git dilediğini yap. İşi büyütmek mi istiyorsun, seni tutan yok. Artık bu dükkân umrumda değil!”

“Bunu nasıl yapacağım? Hiç param yok Kitty...” Kollarımı kavuşturdum. “Bu *benim sorunum değilV* Evet, bu *benim sorunum değildi.* Bundan emindim. Şimdi daha iyi hatırlıyordum. Büyükbabamdan kalan miras, Frieda’ yla yollarımızı ayırmamızdan hemen sonra elime geçmişti. Peki, bu parayı ne yapmıştım? Önce bilmediğimi düşündüm, ama sonra hatırladım. Çoğunu Kardeşler Kitabevi’yle bütün ticari bağlarımı koparmamı sağlayacak bir avukata harcamıştım. Kalanını da Springfıeld Caddesi’ndeki evimin salonunda duran kanepeyi ve mobilyaları almak için harcamıştım. Evet, büyükbabamdan kalan para bu hayatımda, bu iki şeye gitmişti.

O gün söylediklerimden sonra Frieda pencerenin önüne gidip birkaç saniye boş

Pearl Caddesi'ne baktı. Sonra bana döndü. "Peki, bundan sonra sen ne yapacaksın? Kendinle nasıl yaşayacaksın?" Bu soruyu cevabı bilmek istediği için değil, bana laf sokmak için sormuştu. Sesi çok alaycıydı. "Bayan ev kadını mı olacaksın? Tamam, madem istediğin buydu, bana uyar."

"Hep istediğim şey bu *değildi.* Sadece oldu, olaylar beni buraya sürükledi. Böyle olmak zorunda!" Ayağa kalktım. "Hayatımızdaki her şey birbirine pamuk ipliğiyle bağlı! Her şeyin bir anda nasıl değişebileceğini görmüyor musun? Tanrı aşkına Frieda, o lanet telefonda daha az konuşsaydım o adamla *tanı-şamayabilirdim* ve o ölebilirdi. Bunu görmüyor musun?"

Kıs kıs güldü. "Evet, peri masalı gibi, değil mi? İyisi mi sen bunu gazetelere gönder. Mucizevi aşk hikâyesi diye haber yaparlar, hem de bayıla bayıla..."

"Peki, sonu nasıl olacak? Masal nasıl bitecek?"

Bana tekrar arkasını döndü. "Bence bunu hep birlikte zamanla göreceğiz, yanılıyor muyum?"

Şimdi, ofisinde karşılıklı otururken Frieda hüzünle bana bakıyordu. "Beni bir hiçle ortada bıraktın. Kocaman bir hiç! Bir sürü fatura ve tonlarca borçla. Haa, bir de yüzlerce kitap stoğuyla. Kısacası, o anki günlerim masallardakine pek benzemiyordu. Acı gerçekler, borçlar ve çaresizlik batağı... İşte sen beni orada bıraktın!"

Önüme baktım. "Ailenden yardım isteyebilirdin," dedim gözlerimi kaçırarak.

"Söyler misin, bunu nasıl yapacaktım?" Dudaklarını sıktı. "Onlara nasıl sorabilirdim ki? Kuyruğumu bacaklarımın arasına sıkıştırıp başarısız oldum mu diyecektim? Hayır! Bunu yapamazdım..Camdan dışarı baktı, sonra tekrar bana döndü. "Onların gözünde kitabevi işini batırmış, hiçbir şeyi doğru yapamamış biri olacaktım. Ben..." Tereddüt etti. "Hiç evlenmedim. Ben... hayatımı paylaşabileceğim kimseyi bulamadım... yani..."

Devam etmesini bekledim ama sessiz kaldı ve yere baktı. Sigarasını masanın üstünde duran kül tablasında söndürdü.

Birden aklıma Jim Brooks geldi. Diğer hayatımda Frieda bana ondan bahsetmişti. O hayatta Frieda için çok uygun birine benziyordu. Ama ne yazık ki bunu da ben yaratmıştım. Anlaşılan Frieda için de mutlu bir son dilemiştim.

Ama bu dünyada, yani gerçek olanda, işler onun için hem kişisel hem de profesyonel bağlamda çok daha farklı gelişmişti. İşleri yoluna koyacak parayı nereden bulduğunu bilmiyordum. Ailesine başvurmadığından emindim. Ama Frieda zeki ve yaratıcı bir kadındı, kendi başına bir çözüm bulmuş olmalıydı. Belki de hayali hayatımda olduğu gibi bir yatırımcı bulmuştu. Belki de bu hayatta da Jim Brooks tarzı bir adamla anlaşmış ve şimdiki pozisyona gelmişti.

Sonra birden nedenin ne olduğunu fark ettim.

Frieda, Jim Brooks ya da o tarz birini istememişti. Onun

özlemini çektiği ortak, bu tür biri değildi.

Frieda'nm aradığı, *gerçek bir yoldaştı.* Tıpkı annemin söylediği gibi... Evet, hayali dünyamda annem, Frieda'yla ikimizi bu şekilde nitelendirmişti ve haksız da sayılmazdı.

Ama ben çok farklı bir seçim yapmıştım. Benim seçimim ona da çok bedel ödetmişti. Üstelik sadece iş hayatmda değil...

Sorulması gereken esas soru şuydu: Benim seçimim Frieda'nın kalbini nasıl etkilemişti?

Kafamı salladım. Bugüne dek bunu fark etmemiş olmama inanamadım.

"Freeds," diye seslendim yumuşak bir ses tonuyla. "Fre-eds... ben... çok özür dilerim."

Bana baktı. "Tamam," dedi yeni yaktığı sigarayı dudaklarına götürüp. Bu sefer dumanı yüzüme değil de yan tarafa üfledi. "Hayat çok garip, sürprizlerle dolu. Bazı olayların nasıl gelişeceğini hiçbirimiz bilemiyoruz, öyle değil mi?" Parmaklarımla sıktığım el çantamı ritmik bir şekilde açıp kapatmaya başladım. "Umarım sen... yani bir gün sen de..." Sesim titredi, zaten ne söyleyeceğimi de bilemiyordum.

Frieda sessizce beni izledi. "Belki de sen haklısın," dedi sonunda. "Belki de yapabilirim." Gözlerimin içine baktı. "Belki de seni görmeye ihtiyacım vardı. Belki de kaldığım yerden devam edebilmem... bilirsin, geçmişe takılıp kalmamam için bu gerekliydi. Belki de artık yoluma daha huzurlu ve mutlu olarak devam edebilirim."

Utana sıkıla gülümsedim. “Umarım Freeds. Bunu bütün kalbimle diliyorum.”

Ayağa kalkıp sigarasından son bir nefes çekti ve söndürdü. “Şimdi bir telefon görüşmesi yapmak zorundayım,” dedi. Masanın etrafından dolaştı ve elini ürkerek omzuma koydu. Sonra ateşe değmiş gibi, birden çekti. “Kitty, şunu bilmeni istiyorum ki ailenin başına gelenler için çok ama çok üzüldüm.” Göz göze geldik. Her zaman cıvıl cıvıl bakan gözleri karanlık ve korkunç bakıyordu.

Arkamı dönüp gözlerimi kırpıştırdım.

Frieda derin bir nefes aldı. Kafamı çevirip tekrar ona bakmak için gücümü toplamaya çalıştım. “Cenaze törenlerine gelemediğim için çok özür dilerim. Sen haklıydın. Ne olursa olsun orada olmam gerekirdi.”

Ayağa kalktım. Dizlerimin bağı çözülüyordu. “Teşekkür ederim. Bunu senden duymak benim için gerçekten çok önemli.”

Kafasını salladı. “Şey... kendine çok iyi bak. Kocan ve çocuklarına da selamlarımı ilet.”

“Tabii, iletirim. Sen de kendine çok dikkat et. Belki...” Tereddüt ettim. “Belki bir ara tekrar... yani belki birbirimizi tekrar görürüz... müsait bir zamanda...”

“Belki.” Pencereden dışan bakıp birkaç saniye düşündü. Ardından bana döndü ve kollarını göğsünün üstünde kavuşturdu. “Sekreterim seni yolcu edecek. Hoşça kal Kitty.” Frieda güçlükle yutkundu. O an bir şeyi anladım. Frieda gitmemi istiyordu, aynı zamanda buna *ihtiyacı* da vardı. Beni daha fazla görmek ona acı veriyordu.

Kapıdan çıkmadan önce onu son bir kez başımla selamladım.

oSdlüm 34

Dışarı çıktım. Kaldırımların üstündeki karlar erimeye başlamıştı. Arabalar on sekizinci caddeden geçiyor, otobüsler yolcu indirmeyeceği halde sert frenler yapıyordu. Güneş batıda ışıldıyor, insanın gözlerini kamaştırıyordu. Kafamı kaldırıp Frieda’nın ofisinin bulunduğu binaya baktım.

Kafamı tekrar çevirince kaldırımın üstünde, tam önümde ailemi gördüm aniden.

“Anne,” dedim nefes almaya çalışarak. “Baba!”

Bana bakıp gülümsediler. Onlara doğru koşmak ve sıkıca sarılmak istiyordum. Ancak yapamazdım çünkü gerçekte orada olmadıklarını biliyordum. Onlar sadece kafamın içindeydi, bir de yüreğimin derinliklerinde...

“Sizi ben hayal ediyorum, değil mi?”

“Kitty.” Annem bana yaklaştı ve elini omzuma koydu. O kadar gerçekti ki. Annemin sıcacık dokunuşunu üstümdeki paltoya rağmen hissedebiliyordum.

Hayal gücü her şeye kadirdi. Hem çok zekiydi hem de yaratıcılıkta sınır tanımıyordu.

“Sana hoşça kal demek için geldik tatlım,” dedi babam. “Hepsi bu. Hoşça kal kızım.” Annemin yanında durup bana baktı. “Bir de seni sevdiğimizi söylemek istedik.”

“Ben de sizi seviyorum,” diye fısıldadım. Yanımdan geçen siyah paltolu bir adamın bana tuhaf tuhaf baktığını görebiliyordum. Ona göre ben, kaldırımda duran kaçık kadının tekiydim. Kendi kendine konuşan deli bir kadın...

“Peki, sizi bir daha hiç göremeyecek miyim?” diye sordum aileme. “Ben... yani bir daha yanınıza hiç gelemeyecek miyim?” Dudağımı ısırdım. “Demek istediğim, diğer hayatta bir daha oraya dönmeyeceğim, bu doğru değil mi?”

Bu sorulan sorsam da cevaplan gayet iyi biliyordum aslında. Çünkü ailemin vereceği cevapları yönlendiren kişi bendim. Duymak istediklerimi onlara söyletiyor, kendimi benimle konuştuklarına inandırıyordum.

“Kitty.” Annem elini alnıma koydu. “Lütfen her şeyi buradan çıkar!” Sonra kalbimin üstüne koydu. “Ve buraya koy!” “Anlıyorum,” dedim kafamı sallayarak. “Sizi çok özleyeceğim.”

Babam kafasını salladı. “Özlemene gerek yok ama... biz senin hep yanındayız, sadece farklı bir formda ve anlamda. Düşündüğün gibi değil, hissettiğin gibi...”

“Bana yardım edersiniz, çocuklarıma göz kulak olursunuz, değil mi? Çocuklarıma tek başıma bakamıyorum. Michael. .. yani siz olmadan...”

Annem hayran kaldığım gülüşüyle bana güldü. “Bakabilirsin, Kitty. Sakın kendinden şüphe etme! Sakın Lars’tan şüphe etme.Ve özellikle de...” Yine gülümsedi. “Sakın Mic hael’dan şüphe etme!”

Gözlerim yaşardı, ağlamak üzereydim. Hemen gözle rimi kapattım.

Ama tekrar açtığımda annemle babam kaybolmuştu...

oSâlüm3S

Steyşın arabama atlayıp Mitch ve Missy’nin okuluna doğra yola çıktım. Eldivenlerin içindeki ellerim direksiyonu sıkı sıkı tutuyordu. Kitty olduğum hayatı düşündüm. Annemin ellerini, onun dokunuşlarının bana nasıl hissettirdiğini anımsadım. Tekrar bana dokunduğunu nasıl hissedecektim? Sesini tekrar nasıl duyacaktım? Sonra cevabı buldum; onların sesi zihnimde, anılanmdaydı. Dilediğim ya da özlediğim zaman duyabilirdim.

Okula varınca saatime baktım. Üçe çeyrek vardı. Mitch ve Missy birazdan üstüne kardan adam resimleri yapıştırılmış okul kapısından çıkacaktı. Önünü kapatmadıkları paltoları ve yerlerde sürükledikleri atkılarıyla kapıda belireceklerdi. Sonra güneş ışığı, dalgalı san saçlanna vuracaktı ve onlar hızla bana doğra koşacaktı.

Hep beraber arabaya binmemizden yaklaşık on dakika sonra Springfield Caddesi’ndeki evimize varacaktık. Michael hâlâ bozuk paraları sayıyor olacaktı. Muhtemelen bütün öğleden sonrayı para sayarak geçirmişti. Michael yemek yemek, uyumak ve bozuk para saymak dışında hiçbir şey yapmadan günlerce yaşayabilecek bir çocuktu.

Alma, atıştırmaları için üçüne de süt, elma ve kurabiye verecekti. Ben de kendime taze bir kahve yapıp, yemek yiyen çocuklarıma eşlik edecektim. Yemek sırasında Mitch ve Missy günlerinin nasıl geçtiğini anlatacaktı. Bu esnada Michael ritmik olarak para saymaya devam edecek ve akimdan toplama yapacaktı.

Sonra onu bozuk paralarıyla baş başa bırakacaktık. Mitch ve Missy ev ödevlerini yapmaya başlayacaktı. Büyük ihtimalle okuma ödevleri de vardı. Bu yıl ikisi de okumalarını büyük ölçüde geliştirmişti. Onları dinlemek için daha çok vakit ayırırsam, yüksek sesle daha çok alıştırma yapacaklar ve okumalannı daha da geliştireceklerdi. Bundan emindim. İkisi de on beş dakika okuduktan sonra

onlara elyazısı çalıştıracaktım. Alma firma tavuk koyacak, bulaşıkları yıkayacak ve taze fasulye ayıklayacaktı.

Saat dört buçukta çocukların bir saat televizyon izlemesine izin verecektim. Hemen *Mickey Mouse'u* açacaklardı. Michael salona gelirken bozuk para kavanozunu da yanında getirecekti. Mitch ve Missy televizyon seyredip gülerken o, yere oturup bozuk para saymaya devam edecekti. Bu eğlenceleri saat beş buçuğa kadar sürecekti. O saatlerde Lars işten dönecek, akşam yemeği için masa hazırlanacaktı.

Michael sütünü dökecekti çünkü Michael sütünü her zaman dökerdi. Döktüğü sütü de ben temizlerdim. Bunu Alma'nm yapmasını beklemek ona haksızlık olurdu bence.

Akşam olunca ailece kızmabirader oynayacaktık. Lars ya da ben, Michael'la aynı takımda olacaktık. Çünkü Michael, parçalarını düzgün hareket ettirecek kadar uzun süre aynı pozisyonda oturamıyordu. Ara ara kalkıp gezinecek, bozuk para kavanozunun yanına gidecekti. Uzun bir günün sonunda yorgun düşecekti. Bu tarz bebek alışkanlıklarından çok daha önce vazgeçmesi gerekiyordu ama o, bebek gibi davranmaktan hâlâ hoşlanıyordu. Bozuk paralardan birini ağzına atmasın diye bir gözüm sürekli onda olacaktı.

Saat yediyi çeyrek geçe Missy banyosunu yapacaktı. Ondan sonra banyo sırası oğlanlara gelecekti. Bu gece Missy'yi yatırma sırası Lars'taydı. Ama saçlarını ben tarayacaktım, çünkü Missy'nin saçlarını taramak benim görevimdi. Saçları tarandıktan sonra Lars, Missy'yi yatağına yatıracak ve ona hikâye okuyacaktı.

Ben de bir ömek pijama giyen oğullarımın yatmasıyla meşgul olacaktım. Michael bozuk paralarla uyuyup uyuyamayaca-ğım soracak, ben de ona hayır diyecektim. Sinir krizi geçirip çığlık atmaya başlayacak, sonra Lars gelecek ve onu sakinleş-tirecekti. Sonra bozuk para kavanozunu yatağında boş olarak tutmasına izin verecektik. Bir kâseye boşalttığım bozuk paralan kendi yatak odamıza, hatta çok yüksek bir rafa koyacaktım. Bu sayede Michael, ben ya da Lars olmadan, onlan alamayacaktı.

Çocuklar yattıktan sonra Lars'la birlikte aşağı inecek ve kendimize bir kadeh içki alacaktık. Günlerdir birbirimizle sohbet etmeye hasrettik. Ben ona Frieda'yı görmeye gittiğimi anlatacaktım. O, Frieda'nın söylediklerine değil de bunu yaptığıma şaşıracaktı. Ben heyecandan ya da gerginlikten konu-şamayınca o

bana sarılacak ve beni sakinleştirecekti.

Ama ona bütün detayları anlatmayacaktım. Frieda'nm duygulan çok özeldi, kimseyle paylaşamazdım. Bu kişi, biricik kocam Lars olsa bile...

İçkilerimizi bitirdikten sonra kendi işlerimiz ve hobilerimizle ilgilenecektik. Lars bazı evrak işleri için ofisine çekilecekti . Ben ya yatak odasını toplayacaktım ya da kitap okumak için salonda oturacaktım. Koridora gitmek için bahaneler yaratacaktım. Ailemle birlikte çekildiğim o fotoğrafa defalarca bakacaktım. Lars bu davranışımı faik edip bana sıkıca sarılacaktı. Sonra fotoğrafa birlikte bakacaktık.

Saat onda yatmaya karar verip odamıza çekilecektik. Sessizce yatağımıza girip tutkuyla sevişecektik. Lars'm kalbini yormamak için, her şey bize özel bir tempoda yaşanacaktı. Şehvet, aşk, sevgi, şefkat ve emek denizinde biz olacaktık. Bedenlerimiz kanalıyla ruhlanmız birbirine geçip eriyecek ve tek bir varlık olacaktık. Sonra onun yanma uzanacaktım. Lars hassas parmaklarını sırtımda gezdirecekti..

Sonra uykuya dalacaktım...

Bunlann hepsinin olacağını biliyordum. Bunlardan adım gibi emindim...

Bundan, bir zamanlar Kitty olarak yaşadığım hayatın gerçek olduğuna inandığım kadar emindim...

Ancak artık diğer hayatım yoktu. Artık yanılsama, hayal ya da rüya yoktu Çünkü ben buradaydım. Gerçekten ait olduğum yerde...

Arabanın kapısını açtım. Soğuk havayla ürperen yanaklarımı ovuşturdum. Sonra kaldırımdan yürüyüp okula doğru gittim. Okul kapısının birkaç metre karşısında durup bekledim. Evet, artık hazırdım. Çocuklarımı kucaklamak ve gerçekliklerini sorgulamadan yaşamak için. Artık hazırdım. Rüya bitmişti, gerçekse beni artık korkutmuyordu. ..

TEŞEKKÜRLER

Öncelikle keskin öngörüsü, bilgisi ve anlattığı harika hikâyeler için, Harper'daki muhteşem editörüm Claire Wach-tel'e teşekkür etmek istiyorum. Hannah Wood, bu süreçte her şeyin yolunda gitmesini sağladığın için sana minnettarım. En

küçük detaylara bile dikkat edip taslak metnin iyileşmesinde büyük payı olan Miranda Ottewell'e de çok teşekkür ederim. Okuduğu ilk andan beri bu kitabı çok seven Susanna Eins-tein; sen harika bir ajanssın. Profesyonelliğin ve arkadaşlığın için şükran borçluyum. Ayrıca bu işe kendini tutkuyla adayan Einstein Thompson Ajansı'nın bütün çalışanları, iyi ki varsınız.

Shana Kelly, hem akıl hocam hem de arkadaşım olduğun ve beni hep doğru şekilde yönlendirdiğin için çok teşekkür ederim. İlham veren ve düşündüren konferanslar düzenleyen, seçkin yazarları ve okuyucuları aynı platformda bir araya getiren Lighthouse Writers Workshop'taki herkese ayrı ayrı teşekkür ederim. Edebi söylem, kahve ve basılı metin konusunda desteğini esirgemeyen Gary Schanbacher ve Rose Fredrick, emekleriniz için tekrar teşekkür ederim. İlk nüshaları okuyan, tavsiye veren ve amigoluk yapan Susan Wright, Mary Elliott ve Jo-celyn Scheirer; sizleri hep kız kardeşim olarak gördüm ve hayatımda olduğunuz için çok şanslıyım. Mary Hauser ve Sandra Theunick iyi ki hayatımdasınız, size minnettarım. Ve "bilgisayarımın içinde yaşayan arkadaşlarım" sizlere de çok teşekkür ederim. Özellikle de M4L Kitap Kulübü üyeleri, siz sadece dünyayı değil hayatımı da değiştirdiniz ve beni çok daha iyi birine dönüştürdünüz. Hepinize şükran borçluyum.

Denver Halk Kütüphanesi'nin Batı Tarihi Bölümü çalışanları; haritalar, eski gazeteler, telefon rehberleri konusundaki yardımlarınız ve arkadaşlığınız için teşekkür ederim. Güney Denver tarihi hakkında sayısız eserler veren Phil Goodstein, kitapların olmasaydı aradığım tarihi bilgileri nasıl bulabilirdim, bilmiyorum. Tattered Cover Yayınevi'nin sahibi Joyce Meskis, Book House'un eski sahibi Sonya Ellingboe; 1960'lı yıllarda kitabevi işletmenin nasıl bir şey olduğunu sizler sayesinde öğrendim. Bu kitabı yazarken otizm hakkında birçok kitap ve makale okudum; ancak içlerinden biri, Michael Blastland'ın kendi yaşamını baz alarak yazdığı ve insanın yüreğine dokunan *The Only Boy in the World: A Father Explores the Mysteries of Au-tism*, otistik çocukların ve ailelerinin yaşadıkları zorlukları anlamamda çok etkili oldu. 1960'h yıllarda genç bir kadın olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamama yardımcı olan ve benimle anılarını paylaşan Denver'lı Kadınlar Kitap Kulübü İlk Evrensel Kilisesi, hepinize minnettarım.

Tarihi not: 1950'li yıllarda birçok gazetede eş arayanlara yönelik "Yalnız Kalpler" bölümü vardı, ancak *Denver Post* bu gazetelerden biri değildi. Umarım okurlar 1954 yılı *Denver Post* baskılarında böyle kurgusal bir bölüm yarattığım için beni mazur görür, bunu sanatsal lisans olarak değerlendirir.

Dört önemli insanın teşviki ve özverisi olmadan, bu kitap kesinlikle ortaya çıkamazdı. Charlie, Dennis ve Jane; ilham kaynağım olduğunuz için teşekkür ederim. Sizi çok ama çok seviyorum. Ve tabii Sammy... Sen benim her şeyimsin. Tanıştığımız için o kadar mutluyum ki...